

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διεθνές Πανεπιστήμιο για το Βιο-Περιβάλλον

Σχόλια Συμμετεχόντων

Βιοπόλις – Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη
2011-2010-2009

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διεθνές Πανεπιστήμιο για το Βιο-Περιβάλλον

Πρόγραμμα Ηλεκτρονικής Μάθησης

Σχόλια συμμετεχόντων για το μάθημα «Βιοπόλις – Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη»

B' Κύκλος 2011

*Το μάθημα είχε εξαιρετικό ενδιαφέρον. Το αντικείμενο της εργασίας μου σχετίζεται με την διαχείριση υδάτινων πόρων στη γεωργία και το περιεχόμενό του πλούτισε τις γνώσεις μου και με βοήθησε να αντιληφθώ την σημαντική σχέση αστικής βιώσιμης ανάπτυξης και της γεωργίας. **Μιχάλης Μαρδίκης, Γεωπόνος, Περιφέρεια Αττικής Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας***

*Το περιεχόμενο του μαθήματος “Βιοπόλις - Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη” με βοήθησε να καταλάβω ως εκπαιδευτικός Πληροφορικής, πως εμπλέκονται θέματα του περιβάλλοντος με το αντικείμενο της δουλειάς μου. Μέσα από το μάθημα αυτό προβληματίστηκα για θέματα όπως χρήση χαρτιού, εκπομπή ρύπων νέων τεχνολογιών, πιστοποιητικά οικολογικής απόδοσης συσκευών, κατανάλωση ενεργειακών συσκευών/υπολογιστών. Το εν λόγω μάθημα αποτελεί εφαλτήριο για να ενσωματώσω τις αποκτηθείσες γνώσεις στα πεδία της δουλειάς μου καθώς και να τα μεταλαμπαδεύσω στους μαθητές μου. **Νικόλαος Φλέσσας, Καθηγητής Πληροφορικής, Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Αρχαία Σικυώνα, Κορινθία***

*Το μάθημα πρόσθεσε γνώσεις που μπορούν να βοηθήσουν στο επάγγελμά μου καθώς η εργασία μου σχετίζεται με την εξοικονόμηση ενέργειας σε κτήρια και βιομηχανικούς χώρους. Επίσης γενικότερα ο συνδυασμός των μαθημάτων της βιοπολιτικής με βοήθησε με πολλές πληροφορίες για την εφαρμογή και το στήσιμο συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης που είναι στα σκοριά για την εταιρία που εργάζομαι. Ευχαριστώ! **Άγγελος Παλασόπουλος, Ιδιωτικός Υπάλληλος***

*Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε πολύ στην κατανόηση των σπουδών μου. Ήταν πολύ επικοδομητικό μάθημα και μου προσέφερε πλούσιες γνώσεις! **Ευφροσύνη Μπεκρή, Φοιτήτρια ΤΕΙ Πειραιά***

*Καταπληκτική δουλειά. Κάθε φορά μας εκπλήσσετε με την επιλογή των προγραμμάτων σας. **Μαρία Αστίθα, Ιδιωτική Υπάλληλος***

*Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρακολούθησα τα μαθήματα. Τα θεωρώ πολύ χρήσιμα καθώς έμαθα νέα πράγματα και εμπλούτισα προϋπάρχουσες γνώσεις. Θα με βοηθήσουν πολύ στο επάγγελμά και στη διδακτική δραστηριότητα καθώς θα έχω μπροστά μου έναν οδηγό γνώσης για οτιδήποτε χρειαστεί. **Στέφανος Πόθος, Φιλολόγος, ΙΔΕΚΕ, Άργος***

Λόγω επαγγέλματος έχω διαβάσει τις περισσότερες οδηγίες που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος, την κλιματική αλλαγή και την προώθηση των ΑΠΕ. Πέρα όμως από την ιδιότητα του Γεωπόνου τυγχάνει να είμαι και σύμβουλος στη Δημοτική Κοινότητα Κοζάνης.

Πρόκειται για μία πόλη που για πολλά χρόνια στηρίχθηκε στα εργοστάσια της ΔΕΗ και δεν είχε ένα σχέδιο ανάπτυξης ανάλογο των δυνατοτήτων που είχε. Η αστική επέκταση ειδικά μετά το μεγάλο σεισμό του '95 δεν έγινε με κάποιο συγκεκριμένο σχέδιο δράσης, με αποτέλεσμα να υπάρχει σοβαρή έλλειψη υποδομών. Τέλος η ανεργία είναι ιδιαίτερα υψηλή. Μέσα από το μάθημα λοιπόν μου δόθηκε η δυνατότητα να προσπαθήσω να προτείνω υλοποιήσιμους στόχους ώστε και το βιοτικό επίπεδο της πόλης να ανέβει και να περιοριστεί κάπως το πρόβλημα της ανεργίας αλλά και τέλος να γίνει μια προσπάθεια για αποκατάσταση του περιβάλλοντος που τόσα χρόνια έχει υποβαθμιστεί λόγω των εργοστασίων. **Χρήστος Εμμανουήλ Παπαδέλης, Msc Γεωπόνος, Κοζάνη**

Ο εμπλουτισμός των γνώσεων πάνω στο αντικείμενο της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης ήταν το πιο σημαντικό για μένα καθώς, λόγω ειδικότητας, οι γνώσεις μου για το θέμα αυτό περιορίζονταν σε γενικές γνώσεις. Η σωστή οργάνωση και δομή των ενοτήτων του προγράμματος αλλά και η πληρότητα του εκπαιδευτικού υλικού συνετέλεσαν στο να ικανοποιηθούν οι εκπαιδευτικοί στόχοι του προγράμματος αλλά και το πρόγραμμα να ανταποκριθεί πλήρως στις απαιτήσεις και τις προσδοκίες μου. Η εκπαιδευτική ενότητα με τίτλο «Οικονομία και χρηματοδότηση» μου έδωσε σημαντικές και χρήσιμες πληροφορίες τις οποίες μπορώ να αξιοποιήσω στις εισηγήσεις μου ως εκπαιδευτικός. Επίσης, η εκπαιδευτική ενότητα με τίτλο «Άτομα με αναπηρία και προσβασιμότητα» μου έδωσε σημαντικά στοιχεία που μπορώ να χρησιμοποιήσω στη δουλειά μου καθώς έχω συνεργαστεί στο παρελθόν με την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία στα πλαίσια διεξαγωγής εκπαιδευτικού προγράμματος. **Λουκία Νικολοπούλου, Οικονομολόγος, Ανώνυμη Εταιρεία Επαγγελματικής Κατάρτισης Πελοποννήσου Κ.Ε.Κ.Α.Π. Α.Ε., Άργος,**

Αναμφισβήτητα η βιώσιμη αστική ανάπτυξη είναι η στρατηγική που θα οδηγήσει στη βελτίωση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος. Ως Πολιτικός Μηχανικός έχω διαβάσει τις περισσότερες οδηγίες που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος, την κλιματική αλλαγή και την προώθηση των ΑΠΕ. Η πόλη που ζω για πολλά χρόνια στηρίχθηκε στα εργοστάσια της ΔΕΗ και δεν είχε ένα σχέδιο ανάπτυξης ανάλογο των δυνατοτήτων της. Η αστική επέκταση ειδικά μετά το μεγάλο σεισμό του 1995 δεν έγινε με κάποιο συγκεκριμένο σχέδιο δράσης, με αποτέλεσμα να υπάρχει σοβαρή έλλειψη υποδομών. Η ανεργία στην περιοχή της Δυτικής Μακεδονίας είναι ιδιαίτερα υψηλή. Μέσα από το μάθημα προσπάθησα να προτείνω υλοποιήσιμους στόχους ώστε και το βιοτικό επίπεδο της πόλης να ανέβει και να περιοριστεί ως ένα βαθμό το πρόβλημα της ανεργίας αλλά και επιπρόσθετα να γίνει μια προσπάθεια για αποκατάσταση του περιβάλλοντος που τόσα χρόνια έχει υποβαθμιστεί λόγω των εργοστασίων. Αφού πρώτα σας ευχαριστήσω για το ενδιαφέρον υλικό που μας στείλατε, να σας ευχηθώ καλές γιορτές μιας και πλησιάζουν Χριστούγεννα! **Χαρίσιος Νεβεσκιώτης, Πολιτικός Μηχανικός Α.Π.Θ., Τεχνικό Γραφείο μελετών, εκπαίδευσης, Εργαστηριακός Συνεργάτης ΤΕΙ Δυτικής Μακεδονίας, Τμήμα Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος, Κοζάνη**

Αυτό το χρονικό διάστημα δεν εργάζομαι. Μου έκανε όμως ιδιαίτερη εντύπωση η ιδέα για την απασχόληση των ανέργων σε «πράσινα» επαγγέλματα. Θα ήταν μια εποικοδομητική απασχόληση καθώς θα ήταν μια ευκαιρία εργασίας αλλά και στενότερης επαφής με τη φύση και το περιβάλλον. Επίσης, ο αγροτουρισμός και οι βιολογικές καλλιέργειες ίσως ήταν ευκαιρία για οικονομική ανάκαμψη της χώρας. Σίγουρα όμως θα βοηθούσε και η ενημέρωση όλων των ενδιαφερομένων με σεμινάρια και εκθέσεις παρουσίασης αγροτουρισμού και

βιοκαλλιιεργειών. Μερσίνη Κουτσογιαννέλη, Απόφοιτη Δημοσίου Ι.Ε.Κ. Διοικητικό και Οικονομικό Στέλεχος Επιχειρήσεων

*Οφείλουμε να είμαστε γνώστες του μέλλοντος αφού οι βιοπόλεις ανήκουν στο μέλλον. Για μένα οι πιο σημαντικές είναι η διαχείριση απορριμμάτων και υδάτων καθώς επίσης, η βιο-αρχιτεκτονική, καθαρές μορφές ενέργειας και βιοκλιματική αρχιτεκτονική. **Ευτυχία Καπαρδέλη, Συγγραφέας, Ουνέσκο- World Poets Society***

*Θα με ενδιέφερε η απασχόληση μελλοντικά ή άμεσα σε πράσινα επαγγέλματα και γι'αυτό παρακολουθώ σχετικά προγράμματα. Ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρον το περιεχόμενο των ενοτήτων και ορισμένα από αυτά όπως η βιοαεχίτεκτονική, η διαχείριση απορριμμάτων και η προσβασιμότητα ατόμων με μειωμένη κινητικότητα ήταν για μένα πρωτόγνωρα. **Μαρία Λίξα, Οικονομολόγος, Θεσσαλονίκη***

*Με βοήθησε ουσιαστικά στην κατανόηση εννοιών και θα με βοηθήσει στην παρουσίαση κάποιων προτάσεων που θέλω να κάνω. **Γιώργος Κασσιός, Τ. Μαθηματικός, Τμήμα Πληροφορικής Δήμου Κορυδαλλού***

*Τέλειο από κάθε άποψη. Χρησιμοποιώ το υλικό στο λύκειο που διδάσκω. Ευχαριστώ ολόθερμα. Περιμένω τα νέα σας προγράμματα. **Νικόλαος Νικουδης, Χημικός***

*Πιστεύω ότι το περιεχόμενο του μαθήματος θα με βοηθήσει πάρα πολύ στην μετέπειτα επαγγελματική μου σταδιοδρομία. Επιπλέον ως περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένη μου φάνηκαν παρά πολύ χρήσιμες όλες αυτές οι γνώσεις που άντλησα. **Φωτεινή Λίβα, Φοιτήτρια Τμήματος Χημικών Μηχανικών Πανεπιστημίου Πάτρας, Αμφισσα***

*Το περιεχόμενο του μαθήματος είχε πολύ ενδιαφέρον κυρίως ως προς τις χρήσιμες κατευθύνσεις που παρείχε προς την αποκατάσταση του φυσικού στοιχείου στα σύγχρονα αστικά κέντρα και τη δημιουργία των «βιοπόλεων». Ιδιαίτερα σημαντικές διαστάσεις θεωρώ την βιο-αρχιτεκτονική, τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων καθώς και τη βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων. **Χριστίνα Θεοδωράτου, Τοπογράφος Μηχανικός***

*Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να γνωρίσω ένα αντικείμενο που δεν είχα ασχοληθεί στο παρελθόν. Ως εκκολαπτόμενη εργαζόμενη, το μάθημα αυτό με προσανατολίζει να θέλω να ασχοληθώ στο μέλλον περισσότερο με θέματα περιβαλλοντικού σχεδιασμού. **Θεοδώρα Καρρά, Φοιτήτρια, ΕΜΠ***

*Μου έδωσε περισσότερες γνώσεις σχετικά με θέματα ανακύκλωσης, που είναι πολύ σημαντικά. Επίσης για πράσινες στέγες και ολοκληρωμένα προγράμματα αστικής ανάπτυξης. **Δέσποινα Δεδελετάκη, Γεωπόνος ΤΕ, Κρήτη***

*Σας ευχαριστώ πολύ που μου δώσατε την ευκαιρία να συμμετέχω και σε αυτό τον κύκλο μαθημάτων, ο οποίος ήταν εξίσου ενδιαφέρων όπως και ο προηγούμενος. **Ελένη Κουλουρίδη, Χημικός***

Το πιο σημαντικό είναι πώς μέσα από ένα υποβαθμισμένο αστικό περιβάλλον μπορούν να δημιουργηθούν οι συνθήκες για αρμονική συνύπαρξη με τη φύση και συγχρόνως οικονομικές προοπτικές ανάπτυξης ιδιαίτερα στις μέρες μας που η κρίση εκτός των πολλών ανέργων έχει

ρίζει την ψυχολογία ολόκληρης της κοινωνίας. **Γεώργιος Δελαπόρτας, Δημόσιος Υπάλληλος, Γεωλόγος**

Θεωρώ ότι οι γνώσεις που προσφέρονται μέσα από το μάθημα είναι πολύτιμες όχι μόνο για την εργασία του καθένα από εμάς αλλά και για την καθημερινότητά μας. Έτσι σας ευχαριστώ θερμά για τις ενδιαφέρουσες πληροφορίες που μας παρουσιάσατε. **Γεωργία Ξηράκη, Φοιτήτρια**

Αποτελεί ένα συμπλήρωμα στις γνώσεις μου πάνω στην βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Θα προσπαθήσω να εφαρμόσω στο κτίριο μας ένα πρόγραμμα περιβαλλοντικής διαχείρισης για να αποτελέσει στο μέλλον ένα πράσινο κτίριο. **Αλέξης Δημητρίου, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, ΔΕΗ Α.Ε.**

Με ενθάρρυνε στο να δω ότι έχω περισσότερες επιλογές πρακτικά για ένα καλύτερο περιβάλλον και να δω τους τρόπους με τους οποίους μπορώ να δημιουργήσω μια κατοικία ή και το περιβάλλον του δήμου μου καλύτερο. Όσο για τη δουλειά μου με βοήθησε να βρω έξυπνες ιδέες για ρεπορτάζ. **Ευθυμία Δημητρολοπούλου, Δημοσιογράφος**

Εμπλουτισμός γνώσεων, **Βασιλική Κουτσούκη, Δασοπόνος, Δ/ση Δασών Τρικάλων**

Στην εποχή μας γινόμαστε μάρτυρες μιας πρωτόγνωρης διάχυσης της γνώσης σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας. Κατακλυσμιαίες αλλαγές εντός της επιστήμης, της τεχνολογίας και της εργασίας τοποθετούν την απόκτηση γνώσεων στο επίκεντρο των σύγχρονων ενδιαφερόντων, επιδιώξεων και δραστηριοτήτων, δημιουργούν την αίσθηση ότι οδηγούμαστε στην περιβόητη «κοινωνία της γνώσης». Πανταχόθεν προβάλλεται η θεωρία του «ανθρώπινου κεφαλαίου», σύμφωνα με την οποία ο άνθρωπος, με τη μόρφωση και τις ικανότητές του, αποτελεί αποφασιστικό παράγοντα οικονομικής επιτυχίας και, συνεπώς, η επένδυση στην εκπαίδευσή του, στη δια βίου μαθησιακή προσπάθεια είναι εξόχως σημαντική για την οικονομική και κοινωνική πρόοδο. **Δημήτριος Κουμπαρούλης, Δρ. Οικονομικών**

Στο εκπαιδευτικό υλικό, η έννοια της συνύπαρξης ανθρώπου και φύσης προβάλλεται με έναν τρόπο που επιτρέπει στην ελπίδα να αναπτύσσεται και να κυοφορεί ένα καλύτερο αύριο. Η σημαντικότερη διάσταση είναι τα αναφερόμενα απτά παραδείγματα από την Ελληνική πραγματικότητα, που δίνουν τη δυνατότητα να ερευνήσουμε για αντίστοιχα παραδείγματα από την πραγματικότητα της δικής μας πόλης. Ευχαριστούμε. **Κωνσταντίνος Κιουρτσής, Υπεύθυνος Σχολικών Δραστηριοτήτων, Δ/ση Δ/θμιας Εκπ/σης Νομού Πέλλας**

Το μάθημα αφυπνίζει την περιβαλλοντική συνείδηση, αναπτύσσει την κριτική σκέψη για όσα συμβαίνουν γύρω μας και αφορούν την κοινωνία, την οικονομία σε συνάρτηση με το φυσικό περιβάλλον. Μας παρέχει πληροφορίες, γεγονότα και συμβουλές για όλα όσα μπορούμε να κάνουμε μέσα από τη δουλειά μας, την καθημερινότητά μας για να καλυτερεύσουμε την ποιότητα ζωής μας. **Ιπολύτη Μακρή, Οικονομολόγος**

Μια πιο ανθρώπινη πόλη για όλους μας, μια πιο υγιής καθημερινότητα με πράσινα μέσα μεταφοράς. Βιοπόλεις προσβάσιμες για τα ΑΜΕΑ με κήπους και πάρκα. Αναφαίρετο δικαίωμα όλων μας σε έναν ποιοτικότερο τρόπο ζωής και απαραίτητη η οικολογική αφύπνιση όλων μας. Ένας παράγοντας που μπορεί να συμβάλει άμεσα σε αυτήν την αφύπνιση είναι τα μέσα ενημέρωσης. **Χαρούλα Κοκκίνου, Δημοσιογράφος**

Με την κρίση αξιών και τη ζοφερή οικονομική πραγματικότητα που όλοι βιώνουμε, η συγκεκριμένη θεματική ενότητα στις μέρες μας αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα και σπουδαιότητα. Ένα ολοκληρωμένο σχέδιο βιώσιμης αστικής ανάπτυξης περιλαμβάνει ένα σύστημα αλληλένδετων ενεργειών, που αποσκοπεί στην επίτευξη μακροχρόνιας βελτίωσης των οικονομικών, υλικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών συνθηκών της πόλης ή κάποιας περιοχής εντός της πόλης. Το «κλειδί» της όλης διαδικασίας είναι η ολοκλήρωση, δηλαδή η αντιμετώπιση όλων των πολιτικών, σχεδίων και προτάσεων ως συνόλου αλληλοσυνδεόμενων στοιχείων. Σε αυτή τη βάση, οι συνεργίες μεταξύ των στοιχείων που απαρτίζουν το σχέδιο πρέπει είναι τέτοιες, ώστε το αποτέλεσμα του σχεδίου ως συνόλου να είναι μεγαλύτερο από το αθροιστικό αποτέλεσμα των επιμέρους στοιχείων, εάν αυτά υλοποιούνταν μεμονωμένα.

Στυλιανός Νεβεσκιώτης, Γεωπόνος Α.Π.Θ., Κοζάνη

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε πολύ στο μεταπτυχιακό που παρακολουθώ, «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση». **Χριστιάνα Σδρόλλα, Γεωπόνος, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση**

Το σύνολο του περιεχομένου του μαθήματος με βοηθάει σημαντικά στη διδασκαλία των μαθητών μου. Αρκετά σημεία μου ήταν παντελώς άγνωστα. Η χρήση παραδειγμάτων είναι πολύ σημαντική και με βοηθάει να δίνω στους μαθητές μου με ζωντάνια τρόπους αντιμετώπισης προβλημάτων, και λύσεις στην κατεύθυνση της βελτίωσης της ποιότητας ζωής και της ανάπτυξης βιώσιμων πόλεων. Παράλληλα λόγω της ενασχόλησής μου με περιβαλλοντικά προγράμματα στο χώρο του σχολείου έλαβα χρήσιμη πληροφόρηση για την ανάπτυξη προγραμμάτων πάνω στο περιεχόμενο του μαθήματος. Ελπίζω και σε μελλοντική συνεργασία μας. **Φωτεινή Κυριακού, Καθηγήτρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης**

Ως φοιτήτρια της Σχολής της Δασολογίας και φυσικού Περιβάλλοντος, το περιεχόμενο της ύλης του μαθήματος, συνεισέφερε στη σφαιρική κατανόηση της σημασίας της βιοπόλης ως ρυθμιστικό παράγοντα της ζωής των ανθρώπων και του μελλοντικού πολιτισμού τους. Πιστεύω ότι η δοθείσα ύλη αποτελεί σημαντικό παράγοντα κατανόησης της σπουδαιότητας της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος σε αρμονία με τις ανάγκες για τη διαμόρφωση των σύγχρονων πόλεων. Επισημαίνεται η σπουδαιότητα του φυσικού Περιβάλλοντος και η εισαγωγή της έννοιας της «βιο-αρχιτεκτονικής», η σημασία της βιο-οικολογίας στην βιώσιμη αστική ανάπτυξη, αναλύονται οι καθαρές μορφές ενέργειας που μπορούν να αντικαταστήσουν τις ρυπογόνες παραδοσιακές, στη βιοκλιματική αρχιτεκτονική. Πραγματοποιήθηκε αναφορά στο επίκαιρο θέμα της κινητικότητας και χρήσης των αστικών συγκοινωνιών, όπως και στις επιπτώσεις τους στη ρύπανση του περιβάλλοντος. Τα μείζονα θέματα των δημογραφικών παρατηρήσεων, παρατέθηκαν ως συνάρτηση της κοινωνικής συμπεριφοράς και επισημάνθηκε η αναγκαιότητα της βιώσιμης ανάπτυξης στην υγεία, τον Τουρισμό και τον Πολιτισμό. Τονίστηκε η ανάγκη προσβασιμότητας και διασφάλισης ποιοτικής ζωής και ίσων ευκαιριών για τα άτομα με ειδικές ανάγκες και τέλος διαπιστώθηκε η ανάγκη δημιουργίας υποδομών για τη βιώσιμη ανάπτυξη, με ειδική αναφορά στο καίριο θέμα της εξεύρεσης πόρων και της χρηματοδότησης. Η βιώσιμη ανάπτυξη κατέχει σημαντικό ρόλο στη ζωή του σύγχρονου ανθρώπου, στην ποιότητα και την ασφάλειά του. Στο περιεχόμενο του εκπαιδευτικού υλικού, καταδεικνύεται η Παγκόσμια ανησυχία για τον κίνδυνο καταστροφής της φύσης, με ότι αυτό μπορεί να σημαίνει για το μέλλον του ανθρώπου. Περισσότερο παρά ποτέ τείνει να θεωρείται αναγκαία η Βιο-μελέτη για τη διατήρηση των ισορροπιών. **Χριστίνα Ιωάννα Πίτη, Φοιτήτρια**

Το μάθημα αυτό λειτούργησε συμπληρωματικά με το μάθημα του Πράσινου Μισθού το οποίο παρακολούθησα στον προηγούμενο κύκλο. Ως υποψήφια διδάκτορας του Τομέα Τηλεπισκόπησης με εξειδίκευση πάνω στα Φωτοβολταϊκά στοιχεία, το μάθημα αυτό μου άνοιξε σημαντικούς ορίζοντες πάνω στην εφαρμοσιμότητα και την κοινωνική επίδραση της ενεργειακής αυτονομίας και της πράσινης ανάπτυξης στο πλαίσιο του αστικού περιβάλλοντος.
Στυλιανή Ιωαννίδου, Υποψήφια Διδάκτωρ ΕΜΠ, Εργαστήριο Τηλεπισκόπησης

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να κατανοήσω τόσο την ερμηνεία των εννοιών Βιο- Αρχιτεκτονική, βιο-αισθητική. Μέρος των οποίων έχω ήδη ξεκινήσει και εφαρμόζω στην εργασία μου. Ενώ η χρήση των βιο-υλικών, μου είναι κάτι πρωτόγνωρο και ιδιαίτερο.
Σταματία Αλωνιστιώτη, Σχεδιάστρια μέσω Η/Υ

Είναι ένας τομέας για τον οποίο είχα μέχρι σήμερα πολύ μικρή ενημέρωση και γνώση και με βοήθησε σε μερική διαφοροποίηση της θεώρησης για τους τρόπους και τις μεθόδους μέσω των οποίων μπορούμε τελικά να έχουμε την επιθυμητή πρόοδο και κοινωνική ευημερία.
Θεόδωρος Σιόγκας, Γεωπόνος, ΜΟΔ Α.Ε./Ε.Δ.Α. Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

Το πλούσιο περιεχόμενο του μαθήματος και η πληθώρα των σημαντικών γνώσεων που προσέφερε, μου παρείχε σημαντική βοήθεια και χρήσιμες πληροφορίες, οι οποίες ενσωματώθηκαν στη διδασκαλία μου μέσα στην τάξη. Οι περιβαλλοντικές και κοινωνικο-οικονομικές διαστάσεις του ζητήματος της βιώσιμης ανάπτυξης, εντάχθηκαν στη διδασκαλία συγκεκριμένων ενοτήτων των μαθημάτων της Μελέτης του Περιβάλλοντος (ανακύκλωση, βιοκλιματική αρχιτεκτονική) και της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής (προσβασιμότητα Αμεα). Αντλώντας χρήσιμες πληροφορίες, πίνακες, εικόνες, φωτογραφίες κλπ. τις αξιοποίησα σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες μέσα στην τάξη.
Πασχάλης Καλίτσης, Δάσκαλος, 1^ο 6/Θ Μειονοτικό Δημ. Σχ. Κιμ. Ξάνθης

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν άκρως ενδιαφέρον, σημερινό και ενθαρρυντικό. Όσα αναφέρονταν ήταν εμπεριστατωμένα με καλά παραδείγματα και άξια λόγου. Το επάγγελμά μου δεν έχει άμεση σχέση με το περιεχόμενο του μαθήματος. Βέβαια όλα αυτά έχουν σχέση με την κοινωνία και τον άνθρωπο.
Παρασκευή Δαμάλα, Κοινωνιολόγος

Το συγκεκριμένο μάθημα μου έδωσε γενικές γνώσεις γύρω από την πράσινη ανάπτυξη & πράσινη επιχειρηματικότητα. Θεωρώ ότι θα με βοηθήσει σε πολλές συζητήσεις και πιθανόν σε μια μελλοντική θέση εργασίας μιας και ο όρος “πράσινο” έχει γίνει στόχος των σύγχρονων επιχειρήσεων.
Παναγιώτης Καράμπελας, Λογιστής

Ομολογώ ότι έμαθα πράγματα, για τα οποία ήμουν ελλιπώς πληροφορημένος, κυρίως σε ότι αφορά την προσβασιμότητα των Αμεα στις πόλεις, καθώς αυτή είχε συνδεθεί στο μυαλό μου μόνο με τα φυσικά εμπόδια, που δυσκολεύουν τη ζωή των ατόμων με αναπηρία στα κάτω άκρα. Με προβλημάτισε το υψηλό ποσοστό (10%) των Αμεα στην Ευρώπη, καθώς αποδεικνύεται ότι 1 στους 10 συνανθρώπους μας έχει κάποια φυσική ή πνευματική αναπηρία. Ειδικά για τους πρώτους υπάρχουν τεράστια περιθώρια αξιοποίησης στον εργασιακό τομέα.
Παρασκευάς Πάλλας, Στρατιωτικός, ΕΑΠ

Το μάθημα αυτό με βοήθησε στο να αποκτήσω νέες γνώσεις σε ζητήματα τα οποία είναι εκτός της επίσημης εκπαίδευσής μου. Γεννήθηκαν καινούργιες ιδέες τις οποίες θα μπορούσα

αφού τις αφομοιώσω να τις εφαρμόσω στην εργασία μου. Το πρόγραμμα των πράσινων μισθών είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον για την αξιοποίηση της ανθρώπινης γνώσης και ευρηματικότητας που να συνδυάζει και την οικονομική και εργασιακή ευημερία. Επίσης θεωρώ την αρμονία με τη φύση και την κοινωνική συνοχή σημαντικά στοιχεία για την ποιότητα της ζωής. **Ρήγας Ζαφειρίου, Ερευνητής, UNESCO**

Το αντικείμενο του μαθήματος παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον ειδικά για κάποιον που διαμένει στην Ελλάδα, διότι είναι προφανές ότι υπάρχει ένα πολύ μεγάλο χάσμα στις πόλεις τις δικές μας και σε αυτές που χαρακτηρίσαμε ως «βιοπόλεις». Το πεδίο εφαρμογής όλων αυτών μπορεί να μην άπτεται στο σύνολο του με το επάγγελμα του Χημικού μηχανικού όμως σε αρκετά σημεία θα μπορούσε να απασχοληθεί και να προσφέρει και λύσεις όπου πριν δεν είχε φανταστεί. Επίσης είναι πάντα ενδιαφέρον και πολύ σημαντικό να εμπλουτίζονται οι γνώσεις σε ένα τόσο σημαντικό αντικείμενο το οποίο είναι πολύ πιθανό να αξιοποιήσει ένας Χημικός μηχανικός στην καριέρα του. **Παναγιώτα Μαρία Ελένη, Χημικός Μηχανικός, ΥΔ, ΕΜΠ**

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό κυρίως για εκπαιδευτικούς λόγους διότι πολλές φορές πρέπει να κάνω εργασίες για επιχειρήσεις, οπότε μπορώ να παίρνω ιδέες από το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό υλικό. Ταυτόχρονα με βοηθάει στην ενημέρωσή μου ως πολίτη και ως καταναλωτή. Το θεωρώ ιδιαίτερα σημαντικό και σας ευχαριστώ. **Απόστολος Πανταζής, Φοιτητής Διοίκησης Επιχειρήσεων Οργανισμών, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο**

Το περιεχόμενο του μαθήματος αναπτύσσει κάποια πράγματα και κάποιες λύσεις σε προβλήματα που συναντάμε καθημερινά. Έτσι αναγνώσαντας αυτά πήρα ιδέες και για την προσωπική μου νοοτροπία αλλά και σαν παραδείγματα που μπορώ να εναισθητοποιήσω τα παιδιά. Μου άρεσε το κεφάλαιο για τα ΑΜΕΑ και για τις πηγές ενέργειας. **Κωνσταντίνα Μαρμαριτσάκη, Εκπαιδευτικός Πληροφορικής**

Θεωρώ ότι βοηθήθηκα σημαντικά με την όλη διαδικασία αυτού του μαθήματος καθώς πιστεύω πως με 'αγγίζει' πολύ αυτή η πλευρά της βιοκλιματικής και πράσινης συνείδησης όχι μόνο σαν αρχιτέκτονα αλλά και σαν άνθρωπο γενικώς. Θα υιοθετήσω σίγουρα τις νέες τεχνικές αλλά και θα εφαρμόσω τις ουσιαστικές μου γνώσεις πλέον σε ό, τι κάνω στο μέλλον όσον αφορά στην επαγγελματική αλλά και την προσωπική μου ζωή. **Ευσταθία Παπαϊωάννου, Αρχιτέκτονας Μηχανικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε αρκετά ώστε να γνωρίσω και να εξοικειωθώ με έννοιες και όρους, όπως η βιοπόλις και η βιώσιμη ανάπτυξη, οι οποίοι είναι σχετικοί με την προστασία και σωστή διαχείριση του περιβάλλοντος. Επιπλέον, μου προσέφερε γνώσεις που δεν μου είχε δοθεί οι ευκαιρία να παρακολουθήσω σε κάποιο άλλο σεμινάριο και μου προσέφερε νέα ερεθίσματα για περαιτέρω μελέτη και αναζήτηση. **Όλγα Παπαδοπούλου, Γεωγράφος**

Είναι το τέταρτο πρόγραμμα που παρακολουθώ και κάθε φορά είναι και πιο ενδιαφέρον. Συνεχίστε την καταπληκτική αυτή δουλειά. Ευχαριστούμε πολύ για την γνώση που τόσο απλόχερα μας προσφέρετε. Να είστε καλά και καλές γιορτές. **Νικολέτα Πούλου, Δημόσιος Υπάλληλος**

Η γνώση συγκεκριμένων πρακτικών σχετικά με τη διαμόρφωση μιας πράσινης κοινωνίας βοηθάει στη διαμόρφωση και υιοθέτηση συγκεκριμένων αντίστοιχων πρακτικών στην καθημερινότητά μας. Η αλλαγή νοοτροπίας για την υπέρμετρη κατανάλωση χαρτιού για εκτυπώσεις ή ενέργειας και μιας σειρά από άλλες μικρές αλλαγές βοηθάει στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας αλλά και διαβίωσης. Η ένταξη ενεργειακά αποδοτικών συσκευών βοηθάει στην αποδοτικότερη εξοικονόμηση ενέργειας στο χώρο εργασίας αλλά πολύ περισσότερο και σημαντικότερο στο χώρο διαμονής. **Αστερία Μαράντου, Τραπεζικός Υπάλληλος, ΑΤΕΒΑΝΚ**

Η επιστροφή στις αξίες της φύσης, σε μία περίοδο δύσκολη όπως η σημερινή είναι το πιο σημαντικό μήνυμα που αναδεικνύεται από το μάθημα. Είναι θεωρώ η κατάλληλη περίοδος για την επαναξιολόγηση των αρχών στις οποίες στηριχθήκαμε για να οργανώσουμε τις οικιστικές κοινότητες μας και τον τρόπο διαβίωσης μας. Η βιοπολις και η περιβαλλοντικά φιλική οικουμενόπολις θα πρέπει να υπερισχύσουν ως επιλογή μας. Αυτή η λογική προσπαθώ να υπερισχύει στην προσέγγιση μου στον εργασιακό και φιλικό μου χώρο. **Δήμητρα Μαυράκη, Επιστημονικός Σύμβουλος, ΥΠΕΚΑ**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο καθώς με έκανε να συνειδητοποιήσω τη σπουδαιότητα της αστικής ανάπτυξης και να προσπαθήσω να συμβάλω κι εγώ σε αυτήν την κατεύθυνση όντας μηχανικός. Επίσης, δίνει αρκετά κίνητρα για την αναμόρφωση των πόλεων σε βιοπόλεις, γεγονός εξαιρετικά σημαντικό στη δύσκολη αυτή περίοδο για τον τόπο μας αλλά και ολόκληρο τον πλανήτη. **Ηλίας Μεσσήνιος, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός**

Έχω αναλάβει δύο προγράμματα, ένα πολιτιστικό και ένα περιβαλλοντικό και χρησιμοποιώ πληροφορίες και δεδομένα κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους. **Θεοδώρα Μυλωνά, Εκπαιδευτικός, Υποδιευθύντρια, 1^ο Γυμνάσιο Ελασσόνας**

Το θέμα της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης είναι σημαντικό στον Τομέα της Κοινωνιολογίας, και ιδιαίτερα της Αστικής Κοινωνιολογίας. Όλες οι πλευρές που τονίστηκαν στο μάθημα είναι σημαντικές για την ολοκληρωμένη αξιοβίωτη ανάπτυξη. Σίγουρα, πολλά στοιχεία του μαθήματος θα συμπεριληφθούν σε μια μελλοντική παρουσίαση και ανάλυση του θέματος, στο χώρο της τάξης ή της έρευνας. **Αγγελική Καραγιώργα, Κοινωνιολόγος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος μου φάνηκε ιδιαίτερα ενδιαφέρον καθώς το περιβάλλον και η προστασία του είναι ένα μείζον θέμα για την ανθρωπότητα. Έτσι κατανόησα σε μεγαλύτερο βαθμό αρκετά θέματα που αναπτύσσονται στις σημειώσεις και ενημερώθηκα για άλλα που αγνοούσα όπως η έννοια της βιόπολις, τα πράσινα σπίτια, οι πράσινες στέγες, ο πράσινος τουρισμός καθώς και ο πράσινος μισθός που μπορεί να συντελέσει στην μείωση της ανεργίας. Καθώς είμαι καθηγήτρια φυσικής θεωρώ ότι θα με βοηθήσει αρκετά στο μάθημα της γεωγραφίας και της χημείας. Επιπλέον το μάθημα θα συντελέσει και στις μεταπτυχιακές σπουδές που επιθυμώ να εκπληρώσω στο μέλλον στο τομέα της φυσικής του περιβάλλοντος. **Κρυσταλλία Μπίνια, Φυσικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο με αρκετά ενδιαφέροντα στοιχεία πάνω στο θέμα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Το υλικό ήταν αρκετά σαφές και κατατοπιστικό ώστε να υπάρχει δυνατότητα αξιοποίησής του στη διδασκαλία μου κατά τη διάρκεια σχολικών προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στο μέλλον. Όσον αφορά τις διαστάσεις του μαθήματος θεωρώ ότι όλες είναι εξίσου σημαντικές και αλληλένδετες η

μία με την άλλη. Αν θα έπρεπε όμως να επιλέξω κάποιες διαστάσεις θα ξεχώριζα την *Βιώσιμη Διαχείριση Απορριμμάτων και τη Βιοκλιματική Αρχιτεκτονική*. **Αικατερίνη Καλτσά, Εκπαιδευτικός, Δ.Δ.Ε Χίου**

Το περιεχόμενο του μαθήματος συνέβαλε κυρίως στη διεύρυνση των γνώσεών μου, καθώς το αστικό περιβάλλον δεν αντιμετωπίζεται εκτενώς στο πλαίσιο των περιβαλλοντικών σπουδών, παρά την προφανή σημασία του. Δεν υπάρχει επί του παρόντος εργασία στην οποία να μπορεί το περιεχόμενο του μαθήματος να ενσωματωθεί άμεσα. Ωστόσο μελλοντικά και ανάλογα με το πλαίσιο της εργασίας μου, θα αξιοποιήσω τις αντίστοιχες διαστάσεις. **Ελισάβετ Κολοβού, Περιβαλλοντολόγος**

Σπουδάζω περιβαλλοντολόγος και το περιεχόμενο του μαθήματος μου ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο για την πορεία μου ως μελλοντικός επιστήμονας. **Θεοδώρα Κάβουρα, Φοιτήτρια**

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα με βοήθησε να διαμορφώσω μια συνολική οπτική για το θέμα βιοπόλεις και τρόπους με τους οποίους θα μπορούσαμε να κάνουμε βιώσιμο το αστικό περιβάλλον. Ιδιαίτερα, με ενδιέφερε ότι αφορούσε σε ζητήματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και εναλλακτικού αστικού τουρισμού. **Κωνσταντίνος Κυριακής, Μεταπτυχιακός Φοιτητής, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο**

Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη αποτελεί έναν τομέα στον οποίο πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη χώρα μας και απαιτείται η ευαισθητοποίηση όλων μας. Παράλληλα, στο ευρύτερο πλαίσιο της Περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης η Περιβαλλοντική Επιστήμη είναι ένας τομέας της Επιστήμης του Χημικού Μηχανικού που είχα τη δυνατότητα να συναντήσω κατά τη διάρκεια της φοίτησής μου στο ΕΜΠ, εντούτοις δεν είχα έκτοτε παρακολουθήσει και θεωρώ ότι μου προσέφερε πρόσθετη γνώση. Στην παρούσα φάση διεξάγω τη διδακτορική μου διατριβή στο Εργαστήριο Σχεδιασμού και Ανάλυσης Διεργασιών και Συστημάτων της Σχολής Χημικών Μηχανικών του ΕΜΠ. Ένα από τα ερευνητικά ενδιαφέροντα του εργαστηρίου αποτελεί και η ανάλυση των αέριων ρύπων και η κλιματική αλλαγή. Η ενασχόληση μου με τον τομέα της περιβαλλοντικής επιστήμης θα μπορούσε να είναι ένα επόμενο βήμα της επαγγελματικής μου σταδιοδρομίας. **Ιωάννα Κατσαβού, Χημικός Μηχανικός, ΕΜΠ**

Το περιβάλλον είναι η ζωή μας. Πρέπει να το προστατέψουμε και με τις πράξεις μας να εγγυηθούμε ότι θα αφήσουμε μια βιώσιμη και αξιοποιήσιμη κληρονομιά στις επόμενες γενεές. Το υλικό βοηθά στην κατανόηση εναλλακτικών τρόπων προώθησης της αειφόρου ανάπτυξης, σε όλους τους τομείς της κοινωνίας, όπου μπορούμε να επιτύχουμε αξιόπαινα αποτελέσματα. Αυτήν την ιδέα θα ενισχύσω και εγώ με την σειρά μου, μεταφέροντας την στους ανθρώπους γύρω μου, ελπίζοντας σε μία πιο συντονισμένη δράση πολιτών και κράτους. **Μαρία Κουρούνη, Φοιτήτρια**

Θεωρώ πως το περιεχόμενο του μαθήματος είναι εξαιρετικά χρήσιμο ιδιαίτερα για όλους εμάς που κατοικούμε σε μεγάλες πόλεις, ανεξαρτήτως του επαγγέλματός μας. Δίνονται πληροφορίες που μπορούν να μας ευαισθητοποιήσουν όλους ώστε να προσανατολισθούμε σε ένα φιλικότερο προς τη φύση τρόπο ζωής. Όσον αφορά το δικό μου επάγγελμα, δηλαδή του μηχανολόγου, η ενασχόληση με τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη είναι πλέον επιτακτικής σημασίας ανάγκη. **Μαρία Βασιλοπούλου, Μηχανολόγος Μηχανικός**

Τα καλογραμμένα κείμενα και οι αναλυτικές επεξηγήσεις βοήθησαν στην κατανόηση του μαθήματος αλλά και στην αποσαφήνιση εννοιών και ορισμών. Οι γνώσεις που αποκόμισα θεωρώ ότι θα αξιοποιηθούν όχι μόνο στην επαγγελματική μου σταδιοδρομία αλλά και σε προσωπικό επίπεδο. **Μελίτα Αθηναίου, Απόφοιτη Κοινωνικής Εργασίας**

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι πολύ σημαντικό και ενδιαφέρον για μένα που ασχολούμαι επαγγελματικά με την προστασία του περιβάλλοντος και μου έδωσε ιδέες για το πώς μπορούν να εφαρμοστούν πρακτικές για την ανάπτυξη των βιοπόλεων, τις οποίες θα προσπαθήσω να τις ενσωματώσω στη δουλειά μου και να τις προτείνω στους συνεργάτες μου. **Αλεξία Αδαμίδου, Μηχανικός Περιβάλλοντος**

Χρησιμοποίησα αρκετές πληροφορίες στο πλαίσιο προγράμματος περιβαλλοντικής εκπαίδευσης που υλοποιείται στο σχολείο που υπηρετώ και συζητήσαμε με τους μαθητές τον τρόπο που μπορούμε να κάνουμε ανετότερη τη ζωή στις πόλεις. Επίσης μας απασχόλησε έντονα και το θέμα της αστικής υγείας καθώς και η ανάλυση των δημογραφικών παραγόντων μιας και η πόλη μας βασανίζεται έντονα από τη αθρόα προσέλευση μεταναστών. Εκτός όμως από το θεωρητικό πλαίσιο προσπαθώ να εφαρμόσω και ορισμένες από τις ιδέες που πήρα από τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και στο σχολικό περιβάλλον (δεντροφύτευση, μεταφορά των μαθητών με οικολογικά μέσα, έναρξη προγράμματος ανακύκλωσης κ. ά). Επίσης ενημέρωσα τους μαθητές στο μάθημα του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού για το πρόγραμμα των «πράσινων μισθών» και τα «πράσινα επαγγέλματα». **Αργυρούλα Αλεξανδροπούλου, Εκπαιδευτικός, Γυμνάσιο Ρίου**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στην διδασκαλία με την ανάπτυξη θεμάτων όπως πράσινη ανάπτυξη, οικολογία και προστασία του περιβάλλοντος στις πόλεις, τα οποία μας αφορούν άμεσα. **Αικατερίνη Λιόκου, Καθηγήτρια Αγγλικών**

Ο τρόπος εκπαίδευσης από απόσταση έχει γίνει πλέον πολύ διαδεδομένος στις μέρες μας και κατά την γνώμη μου είναι πολύ χρήσιμος. Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε σημαντικά. Η οργάνωση και η δομή του ήταν τέτοια που με διευκόλυνε πολύ στην εκμάθηση της ύλης. Επαγγελματικά δεν μπορώ να πω ότι με υποστήριξε καθότι ο τομέας της εργασίας μου δεν σχετίζεται με το θέμα του μαθήματος «Βιοπόλις – Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη». Το μόνο ίσως κεφάλαιο που είχε σχέση ήταν αυτό της ανακύκλωσης. Στην εταιρία που δουλεύω, η έννοια «ανακύκλωση» παίζει πρωταρχικό ρόλο. Σε γενικές γραμμές, θεωρώ ότι όλες οι θεματικές ενότητες του μαθήματος ήταν πολύ βασικές. Η πιο σημαντική ήταν αυτή που σχετιζόταν στη δημιουργία προσβάσιμων πόλεων για άτομα με αναπηρία. Πρέπει όλοι μας να αντιληφθούμε ότι είναι και αυτοί οι άνθρωποι ενεργά μέλη στην κοινωνία που ζούμε και πρέπει να τους προσέχουμε ιδιαίτερα. Η ανάπτυξη λοιπόν υποδομών που να προσαρμόζονται σε άτομα με ειδικές ανάγκες πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή. Επίσης, θα έδινα έμφαση στο θέμα της Βιώσιμης διαχείρισης απορριμμάτων και υδάτων όπως επίσης και της ανακύκλωσης. **Γεώργιος Ναθαναήλ, Εργαζόμενος**

Πιστεύω ότι η πράσινη ανάπτυξη πρέπει να γίνει τρόπος ζωής τόσο στα μεγάλα αστικά κέντρα όσο και στις μικρότερες πόλεις. Και αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσα από το σχολείο, από ημερίδες, από εκδηλώσεις στις οποίες να ενημερώνονται όλοι οι άνθρωποι ανεξαρτήτου ηλικίας και από δραστηριότητες στις οποίες να συμμετέχουν μικροί και μεγάλοι. **Καλλιόπη Νιτσοτόλη, Τεχνολόγος Γεωπόνος Ζωικής Παραγωγής**

Η ανακύκλωση καθώς και η βιοκλιματική αρχιτεκτονική με έχουν προβληματίσει ιδιαίτερα. Η προστασία του περιβάλλοντος είναι θέμα όλων και μας και πρέπει να προσπαθήσουμε όλοι για να έχουμε ένα καλύτερο μέλλον. Αναστάσιος Ξερογιαννάκης

Πολύ ενδιαφέρον πρόγραμμα. Ευχαριστούμε για αυτή την τόσο καλή προσπάθεια. Βασίλειος Μηλιώνης, Ιδιωτικός Υπάλληλος

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να επεκτείνω τις γνώσεις μου πάνω στο γνωστικό αντικείμενο και να δω τη σημερινή εξέλιξη των πραγμάτων από μια άλλη οπτική γωνία. Πιο ξεκάθαρη και ρεαλιστική, ώστε να προσέχω τις επιλογές μου. Ευφροσύνη Ντιβανή, Γεωπόνος

Χωρίς να μπορώ να προβλέψω ποιες θα είναι οι μελλοντικές θετικές συνέπειες του σεμιναρίου, ως μελλοντικός πολιτικός μηχανικός βρήκα όρους όπως πράσινα κτίρια, πράσινος μισθός κ.α να προσδιορίζουν έννοιες που είδη γνώριζα και δεν μπορούσα να εκφράσω. Πιστεύω πως σε γενικό βαθμό ένα τέτοιο σεμινάριο τονώνει την είδη υπάρχουσα περιβαλλοντική συνείδηση που είναι απαραίτητη στον τομέα μου. Μακάρι να μπορούσαν να το παρακολουθήσουν άτομα που ακόμα πιστεύουν πως το προσωπικό μερικές φορές συμφέρον από τη καταστροφή του περιβάλλοντος είναι τόσο πρόσκαιρο σε σχέση με τις επενδύσεις για την διασφάλιση του. Χρήστος Λακουρίκης, Φοιτητής Ε.Μ.Π.

Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη αποτελεί έναν τομέα στον οποίο πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στη χώρα μας και απαιτείται η ευαισθητοποίηση από τον καθένα μας καθώς και τους αρμόδιους φορείς. Η Περιβαλλοντική Επιστήμη είναι ένας τομέας που είχα τη δυνατότητα να συναντήσω κατά τη διάρκεια της φοίτησής μου στο ΕΜΠ, εντούτοις δεν είχα έκτοτε παρακολουθήσει και θεωρώ ότι μου προσέφερε πρόσθετη γνώση, την οποία θα μπορούσα να χρησιμοποιήσω στην πορεία της επαγγελματικής μου σταδιοδρομίας. Βασιλική Οικονομοπούλου, Χημικός Μηχανικός, Ε.Μ.Π.

Πολύ σημαντικό και ιδιαίτερα χρήσιμο το περιεχόμενο του μαθήματος με πολλά παραδείγματα και πλούσια βιβλιογραφία σχετικά με την βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Νικολέτα Στρατάκη, Χημικός Μηχανικός

Το περιεχόμενο του μαθήματος αποτελεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση του όρου βιοπόλις, μια έννοια που καλό είναι να την γνωρίζουν και να την εφαρμόζουν όλοι οι μηχανικοί που έχουν δραστηριότητες μέσα στις πόλεις. Προσωπικά το μάθημα με ενθάρρυνε να ψάξω και να βρω περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την βιοκλιματική αρχιτεκτονική των κατοικιών. Μαρία Σπανάκη, Msc Αγρονόμος Τοπογράφος Μηχανικός, ΟΠΕΚΕΠΕ, Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης

Με βοήθησε να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου σχετικά με την Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη. Κωνσταντίνος Ζουλιάτης, Εκπαιδευτικός

Το κύριο μέλημα ενός πολιτικού μηχανικού (το οποίο είναι και το επάγγελμα που σπουδάζω) είναι η προστασία του περιβάλλοντος. Κάθε φορά που γίνεται ένα καινούργιο έργο μια από τις πρώτες ενέργειες των μηχανικών είναι η Μελέτη των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Οπότε υπήρχε ήδη η ευαισθητοποίηση για το συγκεκριμένο θέμα. Παρόλα αυτά μέσω του προγράμματος της Β.Ι.Ο. μπορώ να πω ότι έμαθα ακόμη περισσότερα στοιχεία και

πληροφορίες σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος. Αυτή τη στιγμή εκπονώ τη διπλωματική μου εργασία η οποία έχει να κάνει με ανάπλαση πλατειάς και βιοκλιματικές αλλαγές. Μια από αυτές έχει να κάνει με την προσθήκη πρασίνου και δέντρων σε πλατείες οι οποίες υστερούν ούτως ώστε να επηρεαστεί ο παράγοντας της θερμοκρασίας και της οπτικής άνεσης. Λόγω των παραπάνω θεωρώ ότι το συγκεκριμένο μάθημα «Βιόπολις – Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη» με βοήθησε αρκετά στο να κατανοήσω κάποια πράγματα και να τα ενσωματώσω στην εργασία μου. **Αναστασία Ισταπόλου, Επί Πτυχίω Φοιτήτρια, ΕΜΠ**

Σαν πολίτης άστεως έχω ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη βελτίωση του άμεσου περιβάλλοντός μου. Για το λόγο αυτό βρήκα εξαιρετικά ενδιαφέρον το κομμάτι του μαθήματος που ασχολείται με τα βιοκλιματικά κτίρια, όπως επίσης και τη γενικότερη θεώρηση της «βιοπόλεως» (όρο που αγνοούσα) σαν γενικότερο τρόπο ζωής. Ως καθηγητής, έχοντας υλοποιήσει προγράμματα ανακύκλωσης στα σχολεία που έχω δουλέψει, άντλησα από το αντίστοιχο μέρος επιπλέον χρήσιμες και ενδιαφέρουσες πληροφορίες τις οποίες σαφώς και θα συμπεριλάβω σε μελλοντικά μου προγράμματα. **Δημήτριος Ρόρρης, Καθηγητής, Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων**

Το περιεχόμενο του μαθήματος «Βιοπόλις – Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη» με βοήθησε να αποκτήσω μια γενική εικόνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη στις πόλεις, τη βιοκλιματική αρχιτεκτονική, τις βιώσιμες μεταφορές κτλ. Πιστεύω ότι οι γνώσεις αυτές θα μου φανούν χρήσιμες στο μέλλον καθώς η βιώσιμη ανάπτυξη γίνεται ολοένα και πιο επίκαιρη. **Δημήτριος Φουρτούνης, Φοιτητής Ε.Μ.Π.**

Το περιεχόμενο του μαθήματος υπήρξε ιδιαίτερα ενδιαφέρον. Η πόλη όπου τόσο οι άνθρωποι όσο και οι άλλοι φυσικοί πληθυσμοί θα μπορέσουν να ζουν σε αρμονική ισορροπία, έχει καταστεί αναγκαία και ήδη αναπτύσσονται πρωτοβουλίες, με τις οποίες οι πόλεις μπορούν να υιοθετήσουν για να αποκαταστήσουν τη φύση. Τα κεφάλαια μου προσέφεραν γνώσεις που συμπλήρωσαν αυτές που κατείχα. Ευελπιστώ ότι θα έχω την ευκαιρία να αξιοποιήσω εποικοδομητικά το υλικό. **Αλέξανδρος Σακελλάρης, Καθηγητής Β-θμιας Εκπ-σης, Φυσικός, 8^ο Γυμνάσιο Λαμίας**

Ευχαριστώ την Βιοπολιτική για την ευκαιρία που μου δίνει να εμπλουτίσω την γνώση μου επάνω στο αντικείμενο και προσβλέπω σε μελλοντική εθελοντική συνεργασία και επίσης σε κάποιο μεταπτυχιακό που τόσο επιτυχώς διοργανώνει on line η βιοπολιτική. **Δημοσθένης Γκριζιώτης, Μεταπτυχιακός Ιατρικής Χημείας**

Το συγκεκριμένο μάθημα με βοήθησε πολύ στην κατανόηση εννοιών και στη εκπόνηση εργασιών μου στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος μου, τονίζοντας μου τις σημαντικότητα της βιώσιμης ανάπτυξης και την σύνδεση της με το αστικό περιβάλλον. **Αναστασία Στόγια, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών**

Εγκυκλοπαιδικές γνώσεις. **Γρηγόριος Δαβράζος, Καθηγητής Πληροφορικής**

Πρόκειται για ένα μάθημα εξαιρετικού ενδιαφέροντος. Καλύπτει όλους τους τομείς τις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης με σαφή προβληματισμό για την περίπτωση της Ελληνικής πραγματικότητας. Επιπλέον δίνει έναυσμα για συζητήσεις, προβληματισμούς και κατ' επέκταση την εισαγωγή νέων ιδεών στη διαχείριση του αστικού περιβάλλοντος. **Χριστίνα Βονικοπούλου, Δασολόγος**

Το πλούσιο περιεχόμενο του μαθήματος και η πληθώρα των σημαντικών γνώσεων που προσέφερε, μου παρείχε σημαντική βοήθεια και χρήσιμες πληροφορίες, οι οποίες ενσωματώθηκαν στη διδασκαλία μου μέσα στην τάξη. Οι περιβαλλοντικές και κοινωνικο-οικονομικές διαστάσεις του ζητήματος της βιώσιμης ανάπτυξης, εντάχθηκαν στη διδασκαλία συγκεκριμένων εννοιών των μαθημάτων της Μελέτης του Περιβάλλοντος (ανακύκλωση, βιοκλιματική αρχιτεκτονική) και της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής (προσβασιμότητα Αμεα). Αντλώντας χρήσιμες πληροφορίες, πίνακες, εικόνες, φωτογραφίες κλπ. τις αξιοποίησα σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες μέσα στην τάξη. **Πασχάλης Καλίσης, Δάσκαλος, 1^ο 6/Θ Μειονοτικό Δημ. Σχ. Κιμ. Ξάνθης**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να καταλάβω τη σημασία των βιώσιμων πόλεων και πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε βιοπόλεις ώστε ανθρωπίνι και φυσικοί πληθυσμοί να ζουν αρμονικά. **Δήμητρα Βικτωρία Βότσαρη, Βαλκανιολόγος**

Ως δασοπόνος γνωρίζω πόσο σημαντικό ρόλο στην ζωή μας, στην ύπαρξή μας, έχει η φύση και το περιβάλλον. Στην εποχή που ζούμε γνωρίζοντας ότι στην πραγματικότητα αντί να προστατεύσουμε το περιβάλλον, το οδηγούμε στην καταστροφή του και άρα και την δική μας, θα ήθελα να σημειώσω ότι θεωρώ πως το μάθημα αυτό μπορεί να μας βοηθήσει να αποκτήσουμε οικολογική συνείδηση. Οι λύσεις που προτείνει για την ανάπτυξη των βιοπόλεων είναι προσβάσιμες στον άνθρωπο και μπορούν να επιτευχθούν και με συλλογική προσπάθεια αλλά και πράττοντας ο κάθε ένας ξεχωριστά, το οποίο μπορεί να παρακινήσει τους ανθρώπους ώστε να εργασθούν. Ο οικοτουρισμός, η αστική οικολογία, η διαχείριση αποβλήτων καθώς και η βιο-αρχιτεκτονική είναι στοιχεία που μπορώ να ενσωματώσω στην εργασία μου. Η ανάπτυξη του αστικού πρασίνου με είδη ανθεκτικά στις συνθήκες που επικρατούν στις πόλεις, ο τρόπος διαχείρισης τέτοιων χώρων ώστε να είναι αειφορική η ανάπτυξη ωφέλιμη για τον άνθρωπο αλλά και μη ζημιογόνα για το περιβάλλον είναι καταστάσεις όπου θα μπορούσα να βρεθώ αντιμέτωπη και να απαντήσω με τις λύσεις που προτείνονται. **Ρεβέκκα Μέρβατ Αλγκίντι, Δασοπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε πάρα πολύ στο μεταπτυχιακό, και γενικότερα στο να δημιουργήσω μια διαφορετική κουλτούρα στη σκέψη και στη συμπεριφορά μου. **Κυριακή Αλυφαντή, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με την περιβαλλοντική σκοπιά που διαθέτει, και την έμφαση στην κατανόηση ότι η ποιότητα ζωής του ανθρώπου επιτυγχάνεται με την βιωσιμότητα του περιβάλλοντος, βοήθησε στις ενότητες του μαθήματος που αναφέρονται στο περιβάλλον να δώσω αυτή την διαφορετική ματιά στην λύση των περιβαλλοντικών προβλημάτων γενικότερα, και στην λύση των προβλημάτων των πόλεων ειδικότερα. Από τις σημαντικότερες διαστάσεις είναι ο βιοκλιματικός σχεδιασμός των κτιρίων και η σημασία που δίνεται στους ενεργούς πολίτες ως η λύση στα περιβαλλοντικά ζητήματα. **Νικόλαος Γαλάνης, Εκπαιδευτικός, Τρίπολη**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε κυρίως στις αναζητήσεις μου για την αστική ανάπτυξη και ενίσχυσε ορισμένες ιδέες που ήταν υπό διαμόρφωση (π.χ. αστική γεωργία) αλλά μου πρόσφερε και νέες γνώσεις σχετικά με τα ζητήματα κυκλοφορίας μέσα στην πόλη καθώς και γνώσεις για τη βιοκλιματική αρχιτεκτονική. Η οργάνωση των δημοσιευόμενων κειμένων

σχετικά με τα θέματα αυτά θα επηρεαστεί σίγουρα θετικά καθώς εμπλουτίστηκε με μια θεματολογία που δεν γνώριζα τόσο καλά. **Γεώργιος Κόνδης, Εκπαιδευτικός**

Το μάθημα συγκεντρώνει πολλές οικείες αλλά ουσιαστικές έννοιες που έχουν να κάνουν με την χωροταξία, την πολεοδομία και την αρχιτεκτονική, τους τρεις βασικούς άξονες της επαγγελματικής ειδικότητάς μου. Παράλληλα, εισάγει και νέες διαστάσεις σε έννοιες όπως η οικολογία, η βιώσιμη ανάπτυξη και η αειφορία. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η αναφορά στην διαδικασία δημιουργίας ή βελτίωσης της υποδομής κάθε χώρας για να επιτύχει βιώσιμη αστική ανάπτυξη. **Ελένη Μήτσου, Αρχιτέκτων Μηχανικός, ΔΕΗ Α.Ε.**

Ως δασολόγος βρήκα πολύ ενδιαφέρον το μάθημα «Βιοπόλις – Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη». Οι σημειώσεις ήταν καλογραμμένες και με βοήθησε να συμπληρώσω τις γνώσεις μου. **Γεωργία Ζάχου, Δασολόγος**

Το επάγγελμά μου είναι φωτογράφος, άμεση εφαρμογή στην δουλειά μου το μάθημα της βιοπόλις δεν έχει, αλλά μου άνοιξε άλλους ορίζοντες και με ευαισθητοποίησε στα θέματα του περιβάλλοντος δίνοντάς μου και γενικές και ειδικότερες γνώσεις που δεν είχα μέχρι τώρα. Κατά τη γνώμη μου όλες οι διαστάσεις του θέματος είναι σημαντικές, αλλά αυτό που θα μπορούσα να εφαρμόσω σα πιο κοντινο είναι το θέμα με τα πράσινα κτίρια, να προσπαθούσα στον χώρο εργασίας να κάνω το κτίριο πιο οικολογικό. **Έφη Καυκά, Ατομική Επιχείρηση**

Το περιεχόμενο του σεμιναρίου αυτού συντέλεσε στην επιπλέον μορφωτική εκπαίδευση μου καθώς δεν εξασκώ το επάγγελμα που σπούδασα. Αυτή τη περίοδο βρίσκομαι στην αναζήτηση του μεταπτυχιακού μου θέματος και άρχισα να σκέφτομαι πλέον πολύ σοβαρά να κάνω μεταπτυχιακό στην περιβαλλοντολογία κάτι που είναι τόσο κοντά και με την σχολή που τελείωσα. Μέσο αυτών των σεμιναρίων που τα ξεκίνησα από το προηγούμενο εξάμηνο άλλαξα γνώμη και δεν θα ήθελα μόνο με την Αρχιτεκτονική Τοπίου αποκλειστικά να ασχοληθώ. Θεωρώ ότι τα μαθήματα αυτά είναι πολύ σημαντικά για τις εκπαιδευτικές μου γνώσεις και όχι μόνο, καθώς και έχουν άμεση σχέση με την Αρχιτεκτονική Τοπίου. **Δημήτριος Κεχαγιάς, Αρχιτέκτων Τοπίου**

Πρόσθεσε νέες γνώσεις που θα μου χρειασθούν όχι τόσο πολύ επαγγελματικά όσο για την προσωπική κατάρτιση πάνω στο συγκεκριμένο θέμα. Επίσης αποτέλεσε ερέθισμα για προβληματισμό και συνειδητοποίηση της πραγματικής κατάστασης των πόλεων στην χώρα μας. **Ιωάννης Κριθαρίδης, Μηχανολόγος Μηχανικός**

Πιστεύω πως το περιεχόμενο του μαθήματος δίνει την ευκαιρία στους νέους ανθρώπους να υιοθετήσουν καινοτόμες ιδέες για την υλοποίηση περιβαλλοντικών επιχειρήσεων, αλλά το σημαντικότερο είναι πως μας καθοδηγεί για το πώς μπορούμε να γίνουμε ουσιαστικά ενεργοί πολίτες συμβάλλοντας στην προστασία του περιβάλλοντος και μειώνοντας το ποσοστό ανεργίας. **Βαΐα Μητράγκα, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός**

Το υλικό είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον και χρήσιμο και θα το χρησιμοποιήσω ως πηγή άντλησης πληροφοριών σε προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. **Έλλη Παπαδοπούλου, Εκπαιδευτικός**

*Το περιεχόμενο του μαθήματος λειτούργησε συμπληρωματικά στα μαθήματα πολεοδομίας που παρακολούθησα στη σχολή μου. **Παναγιώτης Σισμανίδης, Προπτυχιακός Φοιτητής, Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών Ε.Μ.Π.***

*Ως μεταφράστρια, είναι πολύ σημαντικό να πληροφορούμαι συνεχώς για τις εξελίξεις σε όλους τους τομείς και το μάθημα αυτό με βοήθησε να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου και να μάθω νέες ορολογίες που θα με βοηθήσουν στο επάγγελμά μου. **Ελένη Ψευτέλη, Μεταφράστρια, Μεταφραστικό Γραφείο Noéma Translations***

*Με βοήθησε να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου και να έχω άλλο ένα εφόδιο για εύρεση εργασίας. **Σοφία Χατζάκου, Τεχνολόγος, Μηχανικός***

*Το μάθημα αυτό βοηθάει όχι μόνο να μάθουμε κάποια πράγματα ως απλές γνώσεις αλλά και το πως πρέπει να φερόμαστε γενικά στην ίδια την κοινωνία στην οποία είμαστε, αλλά και το τι σημαίνουν κάποιες έννοιες που δεν τις γνωρίζαμε καθόλου. Πιστεύω ότι αξίζει να γίνονται και να συνεχίσετε να μεταλαμπαδεύετε τις γνώσεις σας σε εμάς τους υπόλοιπους. **Ιφιγένεια Τελκιδίου***

*Μου προκάλεσε ευαισθητοποίηση για νέα πράγματα που δεν γνώριζα και ήθελα πάντοτε να λάβω γνώση για αυτά. Πράβο για την προσπάθειά σας. **Αντώνιος Χαντζιάρης, Μεταπτυχιακός Φοιτητής Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος***

*Ελπίζω στο μέλλον να μου δοθεί η ευκαιρία να εντάξω την περιβαλλοντική εκπαίδευση σε μαθήματα ενηλίκων. **Ιωάννα Ταγάρα, Εκπαιδευτρια Ενηλίκων***

*Το περιεχόμενο του μαθήματος «Βιόπολις – Βιώσιμη αστική ανάπτυξη» παρείχε ουσιαστικές προτάσεις ανάπτυξης των σύγχρονων πόλεων με άξονα την προστασία του περιβάλλοντος, Το μάθημα ήταν ιδιαίτερο χρήσιμο, καθώς περιείχε στοιχεία και δεδομένα προτείνοντας τρόπους διαφύλαξης της αρμονικής ισορροπίας μεταξύ ανθρώπου και φυσικών οικοσυστημάτων. Πιστεύω ότι το αντικείμενο του μαθήματος θα με βοηθήσει αρκετά στην αλλαγή θεώρησης της καθημερινότητάς μου, ζώντας στην Αθήνα, ένα αστικό κέντρο που δε σέβεται στο βαθμό που πρέπει τα φυσικά οικοσυστήματα. **Παναγιώτης Σιμιτζής, Γεωπόνος, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών***

*Το περιεχόμενο του μαθήματος βοήθησε στις ενότητες του μαθήματος που σχετίζονται με το περιβάλλον, να τονιστεί η σημασία της βιωσιμότητας του περιβάλλοντος στην ποιότητα ζωής του ανθρώπου. Από τις σημαντικότερες διαστάσεις είναι η γενικότερη αναπροσαρμογή του αστικού ιστού, η οποία επιτυγχάνεται με τον βιοκλιματικό σχεδιασμό των κτιρίων, την προώθηση του «πράσινου» τουρισμού, την προσβασιμότητα των Α.Μ.Ε.Α., και ουσιαστικά την αναμόρφωση των πόλεων σε «βιοπόλεις». **Σοφία Σερδάρη, Εκπαιδευτήρια Δούκα***

*Το περιεχόμενο του μαθήματος με τις κατάλληλες πληροφορίες μας δίνει τη δυνατότητα να γνωρίσουμε καλύτερα τα θέματα που θα αντιμετωπίσουμε, να ενημερωθούμε και έπειτα και εμείς με τη σειρά μας να παρέχουμε τις ανάλογες πληροφορίες σε όσους το χρειάζονται. **Αικατερίνη Μητράγκα, Βιβλιοθηκονόμος***

Οποιαδήποτε πληροφορία ή γνώση κατακτά ο άνθρωπος είναι ευεργετική εν πρώτης για την ολοκλήρωση της προσωπικότητάς του και στην συνέχεια για την συμβολή του στο κοινωνικό

σύνολο. Το μάθημα με βοήθησε στην κατανόηση ποικίλων εννοιών που δεν είχα αποσαφηνίσει και με ευαισθητοποίησε περισσότερο σε στα περιβαλλοντικά θέματα που αντιμετωπίζουμε διεθνώς. Καλή συνέχεια εύχομαι από καρδιάς και τις ευχές μου για τον Καινούριο Χρόνο! Καλά Χριστούγεννα!!!! **Αγγελική Ρηγάκη, Ωρομίσθια Καθηγήτρια**

Όπως ανέφερα και πριν υπηρετώ στο Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Νέας Κίου Αργολίδας. Το Κέντρο δέχεται πολλές επισκέψεις μαθητών και ενηλίκων πολιτών οι οποίοι παρακολουθούν τα προγράμματά του, που είναι προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, και διοργανώνει διάφορα εκπαιδευτικά σεμινάρια με αντίστοιχα θέματα. Επομένως, όλα όσα περιείχε το μάθημα εμπλούτισαν τις γνώσεις μου ώστε να ανοίγω νέες οπτικές στους επισκέπτες μας θίγοντας κάποια από τα παραπάνω ζητήματα με τα οποία ασχοληθήκαμε, ανάλογα με την ομάδα και τις περιστάσεις. Αν και θεωρώ όλα τα ζητήματα σημαντικά θα επέλεγα τον Πράσινο Τουρισμό και το πρόγραμμα των Πράσινων Μισθών. Όσον αφορά τον Πράσινο Τουρισμό γιατί είναι μια ιδέα που μπορεί να εφαρμοστεί άμεσα από εμάς τους ίδιους και να έχουν άμεσα αποτελέσματα και οφέλη. Όσον αφορά τους Πράσινους Μισθούς θεωρώ ότι είναι μια εξαιρετική ιδέα που θα βοηθήσει σημαντικά την οικονομική ανάπτυξη και την μείωση της ανεργίας. **Παντελής Ρουμελιώτης, Εκπαιδευτικός Πληροφορικής, Εκπαιδευτής Ενηλίκων, Εκπαιδευτής Εκπαιδευτών Ενηλίκων, Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Νέας Κίου Αργολίδας**

Όλες οι ενότητες, με την σύντομη και σαφή καταγραφή των περιβαλλοντικών ζητημάτων: συμπλήρωσαν τις μέχρι τώρα, γνώσεις μου, αποτέλεσαν αξιόλογη και σημαντική πηγή πληροφόρησης, για την καθημερινή πρακτική της ιδιωτικής κι επαγγελματικής μου ζωής και δραστηριότητας. Θα γίνουν έναυσμα και για περισσότερα περιβαλλοντικά προγράμματα στο σχολείο, μέσα στα πλαίσια της τυπικής, μη τυπικής ή άτυπης μάθησης. Πρόκειται για έτοιμο και καλό υλικό έρευνας κι επεξεργασίας από τους μαθητές. Καθημερινά, εκτός των άλλων, μπορεί να γίνουν και η «πληροφορία της ημέρας», δηλ. πριν την έναρξη ή στο τέλος της διδακτικής ώρας, να δίνεται εν συντομία, μια περιβαλλοντική πληροφορία κι έτσι σταδιακά, να καλλιεργηθεί μια κουλτούρα και μια συνείδηση των μαθητών, πάνω σε ζητήματα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης κ.α. **Ιωαννίκη Πυρομάλη, Συντηρήτρια Έργων Τέχνης, Εκπ/κός, 4^ο ΕΠΑΛ Αθήνας**

Όχι μόνο σημασία στην αστική οικολογία ή στο βιο-τουρισμό, αλλά και στην αλλαγή αντίληψης της πολιτείας σχετικά με το περιβάλλον. **Παρασκευή Πράπα, Φιλολόγος**

Αν και η επαγγελματική μου ιδιότητα δεν σχετίζεται άμεσα με το αντικείμενο του συγκεκριμένου προγράμματος αναμφίβολα η παρακολούθησή του αποτέλεσε σημαντική προσφορά γνώσεων ενώ ταυτόχρονα αφύπνισε το ενδιαφέρον μου για περαιτέρω συμμετοχή σε τέτοιες ενέργειες. **Σοφία Πίτσιου, Κοινωνιολόγος**

Η παρακολούθηση του μαθήματος «Βιοπόλις-Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη» αποτέλεσε μια ενδιαφέρουσα διαδικασία της οποίας το περιεχόμενο ήταν θεματικά πλούσιο, αναλυτικό όπου ήταν αναγκαίο και πλήρως εμπειρισταωμένο. Θεωρώ ότι η γνώση που προσέφερε θα αποτελέσει πλεονέκτημα στις μετέπειτα σπουδές μου καθώς αντικείμενο μελέτης μου θα αποτελέσει η περιφερειακή ανάπτυξη και το περιβάλλον. **Γεωργία Παπουτσή, Φοιτήτρια**

Πιστεύω πως το αντικείμενο σπουδών μου σχετίζεται άμεσα με το περιεχόμενο του μαθήματος το οποίο θα μπορούσα να χρησιμοποιήσω στο μέλλον για τη σύνταξη σχεδίων και

*project προσαρμογής και μεταμόρφωσης του αστικού ιστού στις νέες απαιτήσεις τις κοινωνίας και της οικονομίας. **Ιωάννα Άννα Παπαχρήστου, Μηχ. Χωροταξίας και Ανάπτυξης, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, Universitat Politècnica de Catalunya***

*Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν άκρως ενδιαφέρον, σημερινό και ενθαρρυντικό. Όσα αναφέρονταν ήταν εμπειριστατωμένα με καλά παραδείγματα και άξια λόγου. **Αναστασία Μητράγκα, Πολιτικός Έργων Υποδομής***

*Η παρακολούθηση των σεμιναρίων ήτο ενθουσιώδης και ουσιαστική. Οι «Βιοπόλεις» αποτελούν μία νέα διάσταση στην κοινωνία και στην οικονομία. Το συγκεκριμένο θέμα το επέλεξα όμως γιατί το θεώρησα πολύ ενδιαφέρον και ήθελα να μάθω για τις Βιοπόλεις. Μέσα από αυτό άλλαξε ο τρόπος σκέψης μου σε πολλά απλά καθημερινά πράγματα και έμαθα τι πρέπει να κάνει ο καθένας μας για να βελτιώσει τις συνθήκες μέσα στην πόλη που ζει. **Μαρία Παπατσιμούλη, Μηχανικός Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών***

*Στη σημερινή κοινωνία θεωρώ απαραίτητη την πολύπλευρη ενημέρωση σε θέματα που αφορούν στο περιβάλλον. Η κατάσταση ολόένα και χειροτερεύει και πρέπει όλοι να ευαισθητοποιηθούμε. Δυστυχώς, αυτή την περίοδο είμαι άνεργη, οπότε δεν μπόρεσα να ενσωματώσω τις γνώσεις μου στη δουλειά μου. Όμως, πάντα ήμουν αρκετά ευαισθητοποιημένη με τέτοια θέματα, και προσπαθούσα να αφυπνίσω όσο μπορώ το συγγενικό και φιλικό μου περιβάλλον. Πλέον, το κάνω αυτό με ακόμη μεγαλύτερη έμφαση, στηριζόμενη στις πληροφορίες που έχω λάβει από το συγκεκριμένο πρόγραμμα. **Αλεξάνδρα Αγγελική Πανάρετου, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια***

*Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν πολύ κοντά στο αντικείμενο σπουδών μου, τόσο σε προπτυχιακό επίπεδο όσο και σε μεταπτυχιακό. Με τα κεφάλαια που περιέχονται στο συγκεκριμένο μάθημα αποκτάται μια ευρύτερη γνώση σε θέματα που απασχολούν πολλές επιστημονικές κατηγορίες ανθρώπων. Βλέποντας από την σκοπιά του Αρχιτέκτονα τοπίου θεωρώ σημαντική την διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου στις πόλεις καθώς επηρεάζει περιβαλλοντικά, λειτουργικά και συναισθηματικά. **Θεοδοσία Μπρόσκου, Αρχιτέκτονας Τοπίου***

*Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στο πρόγραμμα των μεταπτυχιακών σπουδών μου ώστε να κατανοήσω καλύτερα ορισμένες έννοιες. Επίσης μου έδωσε την δυνατότητα να κατανοήσω πόσο σημαντικές είναι οι βιο-πόλεις τόσο για τον άνθρωπο όσο και για την διατήρηση του περιβάλλοντος. **Σοφία Άννα Μπάρλα, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο***

*Το περιεχόμενο του μαθήματος με ενημέρωσε σχετικά με ήδη και εν δυνάμει χρησιμοποιούμενες πρακτικές μείωσης ενέργειας και πόρων, οπότε θα μπορώ και εγώ να βελτιώσω κάποια πράγματα τα οποία δεν είχα κατανοήσει κατά πόσα είναι βλαβερά για το περιβάλλον. Γενικότερα, ενημερώθηκα για περιβαλλοντικά θέματα και έτσι θα μπορέσω να συμβάλω την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος μέσα στο αστικό περιβάλλον. **Κωνσταντίνα Μπαλάσκα, Χημικός***

Τόσο η δομή όσο και το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν εξαιρετικά ενδιαφέροντα και παρείχαν πληροφορίες και γνώσεις που θεωρώ πολύ σημαντικές τόσο ως υπάλληλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης όσο και ως άνθρωπος. Μακάρι να μπορούσαν όλοι να έχουν

πρόσβαση σ' αυτή τη γνώση ώστε να συνειδητοποιήσουν ότι το περιβάλλον που ζούμε το διαμορφώνουμε εμείς οι ίδιοι και εμείς οι ίδιοι μπορούμε να το αλλάξουμε. Η ζωή στα αστικά κέντρα που παρασύρθηκε από την ορμή της καθημερινότητας ελάχιστους ικανοποιεί σήμερα. Κανείς δεν επιθυμεί να ζει και να εργάζεται σε ένα ανθυγιεινό πολύβουο περιβάλλον χωρίς διέξοδο στη φύση. Μέσα από το μάθημα γίνεται κατανοητό ότι υπάρχει διέξοδος και λύσεις άμεσα εφαρμόσιμες προκειμένου τα αστικά κέντρα να συνυπάρχουν με το φυσικό περιβάλλον και να γίνουν πιο ανθρώπινα. Χαίρομαι ιδιαίτερος που συμμετείχα και ελπίζω να συνεχιστεί η προσφορά μάθησης της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής. **Ανδρονίκη Μικρέλλη, Δημοτική Υπάλληλος, Λήμνος**

Ως ηλεκτρολόγος μηχανικός θεώρησα πολύ ενδιαφέρον τον τομέα των ενεργειακών και αποδοτικών κτιρίων. Οι γνώσεις που αποκόμισα πιστεύω πως όχι μόνο θα με κάνουν πιο ανταγωνιστικό και αποδοτικό στην εργασία μου αλλά μου έδωσαν κίνητρα και ανάγκη για περαιτέρω εκπαίδευση πάνω σε όλο το φάσμα της πράσινης ανάπτυξης. **Κωνσταντίνος Μαχιάς, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός ΤΕ**

Τα μαθήματα με βοήθησαν να ευαισθητοποιηθώ σε θέματα σεβασμού και προστασίας του αστικού περιβάλλοντος και να αξιοποιήσω τις γνώσεις μου και τις πληροφορίες στον τομέα που θα εργαστώ. Τις διαστάσεις που θεωρώ ποιο σημαντικές είναι: Ο τομέας της ανακύκλωσης και ο Πράσινος τουρισμός. **Ιωάννης Μάνος, Φοιτητής (ΑΕΙ) Επιστήμης και Τεχνολογίας Τηλεπικοινωνιών, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου**

Απέκτησα ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες γνώσεις από το μάθημα, που στο μέλλον θα με βοηθήσουν οπωσδήποτε στο να γίνω καλύτερος άνθρωπος απέναντι στο περιβάλλον και στον συνάνθρωπο μου τουλάχιστον, αν δεν εκμεταλλευτώ τις γνώσεις αυτές κάπου όπου θα μπορέσουν να βρουν μεγαλύτερη απήχηση. **Γρηγόρης Μαθιουδάκης, Μηχανολόγος Μηχανικός**

Το μάθημα παρέχει προτάσεις για μια πιο βιώσιμη πόλη, με σεβασμό στο περιβάλλον αλλά και για αντιμετώπιση προβλημάτων της εποχής, π.χ. Πράσινοι Μισθοί – Ανεργία. **Μύρτα Κωστομοίρη, Χημικός, Υπ. Διδάκτωρ Χημείας Πανεπιστημίου Αθηνών, ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος**

Καθώς το αντικείμενο του μαθήματος βρίσκεται πολύ κοντά στα ενδιαφέροντα μου για την αστικής ανάπτυξης και υπήρξε πηγή χρήσιμων πληροφοριών και εμπάθυνσης σε κάποια ζητήματα. Θεωρώ πως εμπλούτισε τις γνώσεις μου και πιστεύω πως το υλικό του μαθήματος θα με βοηθήσει στις εργασίες του μεταπτυχιακού προγράμματος που παρακολουθώ με αντικείμενο την Πολεοδομία-Χωροταξία. **Μαρία Κωσταγιάννη, Αρχιτέκτον Μηχανικός ΕΜΠ, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια ΔΠΜΣ Πολεοδομία-Χωροταξία ΕΜΠ**

Η βιόπολις-βιώσιμη αστική ανάπτυξη αποτελεί ένα πολύ ενδιαφέρον αντικείμενο. Μέσω του μαθήματος προστέθηκαν γνώσεις που δεν είχα αποκτήσει στο παρελθόν. Ένας μηχανικός και ειδικότερα πολιτικού μηχανικού πρέπει να έχει ολιστική γνώση και να λαμβάνει υπόψη του το περιβάλλον και να εφευρίσκει νέες/εναλλακτικές λύσεις για διάφορα προβλήματα. **Σμαράγδα Κρητικού, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου και να συνεχίσω να δραστηριοποιούμαι στην εφαρμογή προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στο

Σχολείο. Όλες οι διαστάσεις του θέματος ήταν ενδιαφέρουσες και πιο σημαντικές θεωρώ: Την εξασφάλιση ενός αειφόρου αστικού περιβάλλοντος διαβίωσης που τόσο οι άνθρωποι, όσο και οι άλλοι φυσικοί πληθυσμοί θα μπορούν να ζουν σε αρμονική ισορροπία (Βιοπόλεις). Εφαρμογή της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής: «Το θετικό όραμα της πόλης του αύριο, ενάντια στις λανθασμένες επιλογές του παρελθόντος, είναι βάση για το ξεπέραςμα της κρίσης.» Το επιμορφωτικό υλικό αξιοποιείται μαζί με τους μαθητές/τριες της Γ' Γυμνασίου, με ανάληψη περιβαλλοντικού προγράμματος. Σας ευχαριστώ. **Αναστασία Κοτσιαφίτου, Καθηγήτρια Θεολόγος Φιλολόγος, Σύμβουλος Σταδιοδρομίας**

Το θέμα της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης είναι σημαντικό στον Τομέα της Κοινωνιολογίας, και ιδιαίτερα της Αστικής Κοινωνιολογίας. Όλες οι πλευρές που τονίστηκαν στο μάθημα είναι σημαντικές για την ολοκληρωμένη αξιοβίωτη ανάπτυξη. Σίγουρα, πολλά στοιχεία του μαθήματος θα συμπεριληφθούν σε μια μελλοντική παρουσίαση και ανάλυση του θέματος, στο χώρο της τάξης ή της έρευνας. **Αγγελική Καραγιώργα, Κοινωνιολόγος**

Η ζωή στα αστικά κέντρα είναι απάνθρωπη. Στόχος μας να της δώσουμε το ανθρώπινο πρόσωπο που της αξίζει. Το μάθημα «Βιόπολις- Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη» επικεντρώνεται σε αυτή την ανάγκη του σύγχρονου αστού. Με οδηγό τις περιβαλλοντικές ανησυχίες και ευαισθησίες και τις γνώσεις που λάβαμε από το συγκεκριμένο μάθημα μπορούμε να ελπίζουμε σε ένα καλύτερο αύριο. **Αικατερίνη Χαζάπη, Καθηγήτρια**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στην υπενθύμιση και ενίσχυση των γνώσεων μου στα θέματα τα οποία αναφέρεται. Την γνώση ορισμένων θεμάτων (όπως της ανακύκλωσης, βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, της προώθησης του πράσινου τουρισμού και άλλων), σίγουρα θα βρεθώ κάποια στιγμή στο άμεσο μέλλον να τα χρησιμοποιήσω στο επάγγελμά μου. **Κωνσταντίνος Ζουκίδης, Γεωπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος υπήρξε ιδιαίτερα ενδιαφέρον και με βοήθησε στο να αποκτήσω μια πιο οικολογική συνείδηση και μια πιο φιλική στάση απέναντι στο περιβάλλον. Όσον αφορά τώρα τη δουλειά μου, για να είμαι ειλικρινής ακόμα δεν με βοήθησε, αφού δεν συνδέεται άμεσα με το αντικείμενο αυτό. Το σεμινάριο κάλυπτε ικανοποιητικά την θεματολογία της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και δίνει αρκετές πηγές για περαιτέρω μελέτη. Οι ορισμοί ήταν κατανοητοί με καίρια παραδείγματα και η διάρθρωση των κειμένων και των ενοτήτων σωστά δομημένη. **Σοφία Δημητριάδη, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Καθώς με ενδιαφέρει ο τομέας της Πράσινης Επιχειρηματικότητας και δραστηριοποιούμαι στο τομέα των Συμβούλων επιχειρήσεων, η ενημέρωσή μου γύρω από την πράσινη εργασία, επιχειρηματικότητα αλλά και τον πράσινο τουρισμό είναι ουσιαστική για μένα. Ποιο σημαντική δράση θεωρώ τα προγράμματα πράσινης εργασίας και της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής τα οποία προωθούν τα περιβαλλοντικά ζητήματα βελτιώνοντας την αστική καθημερινότητα και αποκομίζοντας συγχρόνως άμεσα και έμμεσα οικονομικά οφέλη. **Βασιλική Δεναζά, Απόφοιτος Τεχνολόγος Γεωπόνος**

Κάποια θέματα με προβληματίσαν προβληματισμός με ώθησε σε αναζήτηση πληροφοριών. Τους προβληματισμούς ή πληροφορίες ίσως χρησιμοποιήσω στην τάξη. Σαν κάτοικος παραμεθόριας μικρής πόλης, πιο σημαντική για μένα ήταν η διάσταση της προσβασιμότητας για όλους. Ακόμα, πιστεύω ότι είναι πολύ σημαντικό θέμα οι επιδράσεις του περιβάλλοντος

στην υγεία. Σκοπεύω να ασχοληθώ με τα ζητήματα αυτά στην τάξη. **Αθηνά Γλαρού, Εκπαιδευτικός**

Ως εκπαιδευτικός οικιακής οικονομίας διδάσκω μαθήματα που αναφέρονται στη βιώσιμη ανάπτυξη και στο βιοκλιματικό σχεδιασμό. Το παρόν μάθημα μου προσέφερε πρόσθετες πληροφορίες για την καλύτερη διδασκαλία του μαθήματός μου. **Παναγιώτα Βουλγαρίδου, Εκπαιδευτικός**

Το παρόν μάθημα μου έδωσε βασικές γνώσεις γύρω από τον 'πράσινο' αστικό και κτιριακό σχεδιασμό. Σαν μηχανολόγος μηχανικός εφαρμόζω διάφορες μεθόδους εξοικονόμησης ενέργειας τόσο όσον αφορά στον σχεδιασμό νέων κτιρίων όσο και σε ανακαίνιση παλαιότερων. **Λεωνίδα Βούλγαρης, Μηχανολόγος Μηχανικός**

Με βοήθησε ως επιπλέον εκπαιδευτικό υλικό, για την περαιτέρω αναζήτηση πληροφοριών στα πλαίσια ομαδικών εργασιών στην τάξη. Συγκεκριμένα στην ενότητα « Οικολογία και κατοικία» που διδάσκεται από το μάθημα της Οικιακής Οικονομίας της Β' Γυμνασίου, ορίστηκε η συνεργασία σε ομαδικό επίπεδο στο θέμα της «Βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής» και της «Έλλειψης υδάτινων πόρων». **Μαρία Βασταρδή, Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης**

Η κατανόηση των όρων της βιοπόλης, της βιοαρχιτεκτονικής, της ανακύκλωσης και του πράσινου τουρισμού είναι καθοριστικοί παράγοντες στην ανάπτυξη μιας σύγχρονης πόλης, στην καταπολέμηση της ανεργίας και στην ποιότητα ζωής. **Βαΐα Αντωνιάδου, Δημοτική Υπάλληλος, Φυσικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στον εμπλουτισμό και διεύρυνση των γνώσεων. **Ruth Namuyimbwa, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε κυρίως στο να αντιλαμβάνομαι κάποια πράγματα με ποιο σωστό τρόπο και μου έδωσε τροφή για την υλοποίηση καινούριων ιδεών. **Διονύσιος Γιαννόπουλος, Τεχνολόγος Γεωπόνος**

Ως Πολιτικός Μηχανικός η ανάπτυξη μιας υγιούς πόλης αποτελεί πρωταρχικό μου στόχο. Ανέκαθεν μου κέντριζε το ενδιαφέρον η κατεύθυνση της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής και θεωρώ ότι μαζί με τα κεφάλαια για τα ΑμεΑ και την αύξηση του πρασίνου στις πόλεις αποτελούν τα πιο χρήσιμα θέματα για μένα. **Αντωνία Ευανθία Βούλγαρη, Πολιτικός Μηχανικός**

Οι γνώσεις που απέκτησα, θα με βοηθήσουν πάρα πολύ στο μεταπτυχιακό που θέλω να κάνω καθώς επίσης και σε μια ενδεχόμενη δουλειά στην περιοχή μου. Η Νέα Ραιδεστός που κατοικώ αποτελεί ένα ταχύτατα αναπτυσσόμενο προάστιο της Θεσσαλονίκης, το οποίο διατηρεί ακόμα αγροτικά στοιχεία τα οποία ευελπιστώ να διατηρηθούν και να συνυπάρχουν με την πολεοδομική ανάπτυξη του οικισμού. **Αστέριος Αλβανός, Φυσικός**

Η ζωή πλέον στα μεγάλα αστικά κέντρα είναι δύσκολη και επιζήμια για τον οργανισμό μας. Το βιώνουμε καθημερινά και με ποικίλους τρόπους. Με τη μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος κατανοούμε με ποιόν τρόπο πρέπει να προστατεύσουμε και να περιφρουρήσουμε τη ζωή μας μέσα σ' αυτές. Να αλλάζουμε τις συνήθειές μας και να υιοθετήσουμε έναν νέο

τρόπο ζωής πιο φιλικό για το περιβάλλον. Οι τρόποι υπάρχουν, γι' αυτό και πρέπει να βρούμε οι ίδιοι τη διάθεση να τους αξιοποιήσουμε. Και πάλι συγχαρητήρια για την τόσο αξιόλογη προσπάθειά σας. **Σμαράγδα Μαυρομμάτη, Αρχιτέκτων Τοπίου**

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι πολύ ενδιαφέρον. Η ανάπτυξη της επιστήμης της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής είναι αυτή που θεωρώ ότι στο άμεσο μέλλον πρέπει να μας απασχολήσει περισσότερο, για την ανάπτυξη βιώσιμων αστικών δομών. **Χρυσή Βολικάκη, Μηχανικός Περιβάλλοντος, Ιδιώτης**

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι απόλυτα συμβατό με το επάγγελμά μου και έτσι μου δόθηκε η ευκαιρία να ανακεφαλαιώσω τα όσα ήδη γνώριζα. Το μάθημα αφορά συγκεντρωτικά σε όλους τους τομείς και τις πολιτικές που πρέπει να εφαρμοστούν για δημιουργία ενός βιώσιμου αστικού κέντρου. Το μάθημα αποτέλεσε έναν αξιόλογο οδηγό για τη μετατροπή των πόλεων σε βιοπόλεις. **Ναταλία Κακάτση, Μηχανικός Πολεοδομίας, Χωροταξίας & Περιφ. Ανάπτυξης**

Θεωρώ ότι το μάθημα αυτό εξέλιξε τις γνώσεις μου γύρω από το πλαίσιο των μαθημάτων του μεταπτυχιακού μου. Θα πρέπει να σημειώσω ότι μέσα από το μάθημα αυτό γνώρισα και πτυχές τις Βιώσιμης Ανάπτυξης δίνοντας βάση στην κατεύθυνση της πόλης και σε πιο πρακτικούς τρόπους δράσης. Αλλά το κυριότερο είναι ότι μου ήταν πιο εύκολο να εξηγήσω σε άτομα που δεν έχουν σχέση με το μεταπτυχιακό μου πολλές έννοιες και να τους εισάγω σε ένα νέο τρόπο σκέψης. **Ελένη Καλλιοντζή, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο ΠΜΣ Βιώσιμη Ανάπτυξη, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών**

Το μάθημα με βοήθησε, κυρίως, στην καλύτερη κατανόηση κάποιων βασικών εννοιών και διεύρυνση των γνώσεων για τους παράγοντες που μπορούν να συμβάλουν θετικά στην «πράσινη» ανάπτυξη, ακόμα και μέσα στις μεγαλουπόλεις. **Αγγελική Καλόριζα, Οικονομολόγος & Ιδιωτική Υπάλληλος σε ΚΕΚ**

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για την διεκπεραίωση του μεταπτυχιακού μου διπλώματος, δίνοντας πολλά παραδείγματα και πλούσια βιβλιογραφία σχετικά με την βιώσιμη αστική ανάπτυξη. **Μαρία Αντωνιάδου, Χημικός Μηχανικός**

Το μάθημα θα με βοηθήσει στο επάγγελμά μου κατά την διδασκαλία των περιβαλλοντικών προγραμμάτων καθώς και στα περιβαλλοντικά προγράμματα που πραγματοποιούνται στα σχολεία. **Ορσαλία Κατσούλη, Εκπαιδευτικός**

Ως έμπορο κουφωμάτων με βοήθησε να αντιληφθώ καλύτερα τις ενέργειες που όλοι πρέπει να κάνουμε προς την κατεύθυνση μιας καλύτερης και σωστότερης αστικής ανάπτυξης. **Απόστολος Φραγκουλίδης, Έμπορος**

Μέσα από την παρακολούθηση και του δεύτερου κύκλου μαθημάτων της εκπαίδευσης για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, θεωρώ πως μπόρεσα να εμβαθύνω σε έννοιες, να μάθω πολλά καινούρια που θα μου χρησιμεύσουν στην κατοπινή ακαδημαϊκή και επαγγελματική μου πορεία και να διευρύνω τους ορίζοντες μου σε έννοιες που αγιγίζουν ακριβώς τα ενδιαφέροντά μου. Οι έγκυρες πληροφορίες, η επιστημονική γνώση των συγγραφέων, και η πληθώρα παραδειγμάτων από χώρες πρωτοπόρους στον τομέα της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης συνέβαλαν τόσο στην ενίσχυση της βιο-εκπαίδευσης, όσο και δημιουργία εφαλτηρίου για

περαιτέρω έρευνα. **Δήμητρα Κουτσομήτρου, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, ΠΜΣ «Βιώσιμη Ανάπτυξη», Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο Αθηνών**

Συνειδητοποίησα πλήρως τα τρομακτικά πλεονεκτήματα της ανακύκλωσης σε σχέση με την ποιότητα ζωής στο αστικό περιβάλλον. Κατά τη γνώμη μου η πιο σημαντική διάσταση του μαθήματος είναι το θέμα της προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ μέσα στον αστικό ιστό. **Δημήτριος Κονιδάρης, Ηλεκτρονικός Φυσικός, Οικονομολόγος**

Πολύ χρήσιμο υλικό για την επαγγελματική μου πορεία. **Δήμητρα Καφφέ, Μηχανικός Περιβάλλοντος, Ιδιώτης**

Με βοήθησε στην εκπόνηση εργασιών του τομέα Περιφερειακής Ανάπτυξης της σχολής μου καθώς και στην γενική θεώρηση των εναλλακτικών τρόπων δόμησης και λειτουργίας μιας πόλης. **Βασιλική Κουταντέλια, Προπτυχιακή Φοιτήτρια ΕΜΠ, Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών**

Το υλικό που μου αποστάληκε με βοήθησε πολύ στον εμπλουτισμό γνώσεων πάνω στο συγκεκριμένο αντικείμενο που με αφορά λόγω επαγγέλματος και λόγω της δεύτερης σχολής που φοιτώ «Μηχανικός Χωροταξίας – Πολεοδομίας και Ανάπτυξης» στη Θεσσαλονίκη. Οι διαστάσεις που θεωρώ σημαντικές είναι αυτές της βιώσιμης πόλης, των «πράσινων μισθών», της προσβασιμότητας των Αμέα, του «πράσινου τουρισμού», της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής κ.ά.. **Ευαγγελία Κουτσιώρα, Αρχιτέκτων Τοπίου**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να μάθω πολλές πληροφορίες για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, να ξέρω που μπορώ να ψάξω να βρω επιπλέον στοιχεία. Το υλικό είναι πολύ καλό και θα μπορέσω να το ενσωματώσω σε μαθήματα μου. Διδάσκω τις Νέες Τεχνολογίες σε παιδιά και είναι καλό να γνωρίζουν για τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη και να μπορούν και τα ίδια να μπαίνουν στο Διαδίκτυο και να βρίσκουν πληροφορίες. **Ελένη Κρυσταλλόγιαννη, Εκπαιδευτικός Πληροφορικής, Εύβοια**

Το περιεχόμενο του μαθήματος μου φρέσκαρε και εμπλούτισε τις γνώσεις που απόκτησα σπουδάζοντας στη σχολή Δασολογίας και Φ.Π.. Ως δασολόγος αλλά και ως άνθρωπος που ασχολείται πάρα πολύ με δάσος και τη φύση γενικότερα, το χάρηκα ιδιαίτερα. **Χαράλαμπος Κρυσταλλόγιαννης, Δασολόγος**

Το μάθημα με βοήθησε στο να δω μια διαφορετική πλευρά της πόλης. Οι βιοπόλεις αποτελούν μέσο για την βελτίωση της ποιότητας της ζωής στα αστικά κέντρα. **Παναγιώτης Κωστούρος, Φοιτητής**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε έτσι ώστε να δω από μια πιο οικολογική σκοπιά το επάγγελμά μου. Επίσης, θα μπορέσω να ενσωματώσω πολλά από αυτά που έμαθα, ιδιαιτέρως όσα αφορούν στη βιοκλιματική αρχιτεκτονική και στο βιώσιμο σύστημα μεταφορών, στη διδασκαλία των μαθημάτων στο Ι.Ι.Ε.Κ., όπου εργάζομαι. **Στέλλα Λαρίδου, Πολιτικός Μηχανικός**

Η σφαιρική τοποθέτηση και η εξειδικευμένη ανάλυση ολοκληρώνουν αβίαστα τη μελέτη της θεματολογίας. Λειτουργεί ως περιεκτικός οδηγός-πτυξίδα, όπου με μία απλή δομή, κατευθύνει κάθε εκπαιδευτική περιβαλλοντική δράση στα πλαίσια των Εκπαιδευτικών καινοτόμων

προγραμμάτων που εκπονούνται στο σχολείο. Απώτερος στόχος, να αποτελέσει διαδικασία μάθησης, να γίνει βίωμα, τρόπος σκέψης και μακροπρόθεσμα εφαρμογή και τρόπο ζωής, ολοκληρώνοντας και διαμορφώνοντας ένα συνειδητοποιημένο πολίτη. Στόχος είναι η αλλαγή της κουλτούρας του σχολείου, ένα σχολείο με όραμα, ανοιχτό στην κοινωνία με οικολογικό αλλά και αειφορικό σχεδιασμό. Όλες οι διαστάσεις αναπτύχθηκαν και αναπτύσσονται στα πλαίσια της υλοποίησης των παραπάνω προγραμμάτων, ενσωματώνοντας τα σε δράσεις, αλλά και προγραμμάτων παρουσίασης *power point*. Απώτερος στόχος: η εισαγωγή μιας νέας κουλτούρας περιβαλλοντικής ευαισθησίας στο σχολείο, με πνεύμα οικολογικής συνείδησης με όραμα το γενικό καλό!!! **Τίνα-Σταματία Μαντικού, Δασκάλα, Διευθύντρια, Διευθύντρια Πρότυπου Πειραματικού Σχολείου**

Το περιεχόμενο του μαθήματος και κυρίως ότι αφορά τα πράσινα ενεργειακά κτήρια είναι ο τομέας της βιοαρχιτεκτονικής που πιστεύω ότι θα μας απασχολήσει πολύ στο μέλλον. **Χρήστος Μαραθάκης, Υπάλληλος ΔΕΗ**

Το υλικό είναι κατάλληλο στο μάθημα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. **Μορφούλα Μιχαηλίδου, Εκπαιδευτικός**

Πρώτη φορά παρακολούθησα μαθήματα *e-learning* και μου φάνηκαν από τα πιο ενδιαφέροντα μαθήματα που έχω παρακολουθήσει μέχρι σήμερα στη φοιτητική μου ζωή. Πραγματικά άκουσα έννοιες ,που πρώτη φορά ενημερώθηκα ότι υπάρχουν ,στο μάθημα βιόπολις. Ήταν ενδιαφέροντα όσα άκουσα για βιοκλιματική αρχιτεκτονική, πράσινο τουρισμό και ιδιαίτερα οι πρωτοβουλίες και ιδέες για την αποκατάσταση της φύσης στη πόλη. Τέλος, η αναφορά σε Πράσινους Μισθούς σίγουρα μου έδωσε ένα καλό κίνητρο για να ασχοληθώ στο μέλλον με πράσινες μηχανολογικές εγκαταστάσεις. **Αναστάσιος Κατσαρός, Φοιτητής, Εκπαιδευτικών Μηχανολογίας Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.**

Το αντικείμενο του μαθήματος μου είναι οικείο τόσες από τις σπουδές μου ως μηχανικός όσο και από τις μεταπτυχιακές μου σπουδές πάνω στην βιώσιμη ανάπτυξη και διαχείριση περιβάλλοντος. Ωστόσο κάποια από τα κεφάλαια τα βρήκα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα γιατί κατάφερα να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου και να ενημερωθώ περισσότερο για τομείς με τους οποίους δεν εμούν αρκετά εξοικειωμένα. **Αικατερίνη Χατζηγιάνη**

Μου προκάλεσε ευαισθητοποίηση για νέα πράγματα που δεν γνώριζα και ήθελα πάντοτε να λάβω γνώση για αυτά. Πράβο για την προσπάθειά σας. **Αντώνιος Χαντζιάρας, Μεταπτυχιακός Φοιτητής Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος**

Οι ενότητες που παρακολούθησα ήταν πολύ σημαντικές για εμένα τόσο στη δουλεία μου που ασχολούμαι με το *green banking* και ιδιαίτερα το κομμάτι με τα βιοκλιματικά κτίρια και τις ΑΠΕ, όσο και το μεταπτυχιακό μου με θέμα τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. **Κατερίνα Σκουλουδάκη, Τραπεζικός, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια**

Το συγκεκριμένο μάθημα είναι τέτοιου επιπέδου και οργάνωσης που χρησιμεύει σε πολλούς τομείς που άπτονται του ενδιαφέροντος για το περιβάλλον. Οι γνώσεις που αποκτά κάποιος από τα αναγραφόμενα είναι τέτοιες που ενεργοποιούν και άλλες δεξιότητες και εξειδικευμένες γνώσεις των ενδιαφερομένων. Το τελικό αποτέλεσμα είναι το επιθυμητό αφού με συμπληρωματικό αλλά και αυθεντικό τρόπο κάποιος «αναγκάζεται» να εξωτερικεύσει τις

γνώσεις και τις ευαισθησίες του για το περιβάλλον και τον πιο αποτελεσματικό τρόπο.
Νικόλαος Πιάγκος, Φυσικός

Τα περιεχόμενα του συγκεκριμένου μαθήματος «ξεσκόνισε» τις υπάρχουσες γνώσεις και θα αποτελέσουν σημαντικό βοήθημα για τη δουλειά μου που ως εκπαιδευτικός διδάσκω την ενότητα του περιβάλλοντος και τα παραδείγματα που δίνονται από τη δημιουργία των βιοπόλεων θα βοηθήσουν τους μαθητές να κατανοήσουν καλύτερα τη σημασία της ύπαρξης βιώσιμων πόλεων και της άνεσης που δημιουργούν τόσο στους πολίτες τους αλλά και στους επισκέπτες τους. **Ελένη Πετσάβα, Εκπαιδευτικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να ευαισθητοποιηθώ ακόμη περισσότερο, όσον αφορά στην προστασία του περιβάλλοντος. Σε σχέση με τη δουλειά μου προσπαθώ πλέον να συμβάλω όσο το δυνατόν περισσότερο στην ανακύκλωση και στην εξοικονόμηση ενέργειας, αλλά και να αφυπνίσω και τους συνεργάτες μου. Το πρόγραμμα είχε πολύ ενδιαφέρουσες πτυχές, τις οποίες πολλοί δεν γνωρίζουν, και οι οποίες μπορούν να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής τους παράλληλα με την προστασία του περιβάλλοντος. **Γιώργος Πάφιος, Τεχνικός Η/Υ**

Το μάθημα «Βιοπόλις» με βοήθησε να διευρύνω τις γνώσεις μου και να ευαισθητοποιηθώ ως πολίτης και ταυτόχρονα να ενημερωθώ για μια σειρά από παράγοντες που επηρεάζουν τη ζωή της πόλης. Παράλληλα, επειδή το αντικείμενο του Μηχανικού Ορυκτών Πόρων και του Γεωμηχανικού κατά κανόνα επηρεάζει το περιβάλλον και τη βιωσιμότητα μιας περιοχής, μέσα από το «Βιοπόλις» μου επιτράπηκε να κατανοήσω τη βιωσιμότητα από διαφορετική σκοπιά ώστε να αποφευχθούν τυχόν λανθασμένες επιλογές στη μελλοντική μου καριέρα. **Ευθύμιος Παπαχρήστος, Μηχανικός Ορυκτών Πόρων, Μεταπτυχιακός Φοιτητής Γεωμηχανικής, Université Joseph Fourier, Grenoble**

Το μάθημα «Βιοπόλις – Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη» μου έδωσε την ευκαιρία να αποκτήσω νέες γνώσεις για ένα τόσο σύγχρονο κομμάτι της καθημερινής μας ζωής, όπως η βιώσιμη ανάπτυξη. Οι ενότητες ήταν πολύ καλά δομημένες και οργανωμένες. Αποτελούν έναν καλό οδηγό για την Βιώσιμη ανάπτυξη και για επίκαιρα θέματα, όπως και για τις καθαρές μορφές ενέργειας και την βιοκλιματική αρχιτεκτονική. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι ενότητες που αναφέρονται στην βιο-αρχιτεκτονική και στην προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία. **Χαρίκλεια Παπάζογλου, Δασολόγος/Περιβαλλοντολόγος**

Θεωρώ, ότι η μελέτη του εν λόγω τόμου με ωθεί να γίνω πιο ενεργός πολίτης και να παροτρύνω και άλλους. Η πόλη της Θεσσαλονίκης στην οποία ζω θα μπορούσε να γίνει μια πόλη με υψηλό βιοτικό επίπεδο εάν φροντίζαμε όλοι να πιέσουμε για περισσότερους χώρους πρασίνου, για εναλλακτικές μορφές τουρισμού, εντός της πόλεως. Πλέον εμπειρισταωμένα πιστεύω ότι πρέπει τα κτίρια που ζούμε να γίνουν σταδιακά πιο πράσινα. Επειδή όμως ο κόσμος αντιμετωπίζει τραγικά οικονομικά προβλήματα πρέπει να δοθούν κίνητρα από την πολιτεία. **Μαρία Πανώρα, Φοιτήτρια Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου ΔΕΟ**

Παρόλο που δεν εργάζομαι έτσι ώστε να συμπεριλάβω το περιεχόμενο αυτού του μαθήματος στην εργασία μου, θεωρώ ότι οι θεματικές ενότητες αυτού του μαθήματος με βοήθησαν να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου σε ένα ευρύτερο φάσμα. Επίσης, θεωρώ πως μου έθεσαν προβληματισμούς σχετικά με το ποια θα πρέπει να είναι η συμβολή μας στην προστασία του αστικού περιβάλλοντος και στην αειφόρο διαχείριση του, όχι μόνο σε τοπικό αλλά κυρίως σε

ατομικό επίπεδο. Τέλος, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για τις τόσο ενδιαφέρουσες πληροφορίες που μου μεταδώσατε και σας παροτρύνω να συνεχίσετε με έναν επιπλέον κύκλο σεμιναρίων. **Φανή Πανταζή, Απόφοιτη Τμήματος Δασοπονίας και Δ.Φ.Π. ΤΕΙ Λαμίας**

Εργάζομαι ως καθηγήτρια σε δημόσιο σχολείο της χώρας και εκπονώ με τους μαθητές μου Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Παρακολουθώ για τρίτη συνεχή χρονιά τα μαθήματα που οργανώνει η Βιοπολιτική και είναι κάτι που μ'έχει βοηθήσει πολύ στη δουλειά μου προσφέροντάς μου χρήσιμες πληροφορίες, αλλά και γνώσεις που μεταφέρω στους μαθητές μου, σχετικά με την αξιοποίηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, τη βιώσιμη ανάπτυξη ενός τόπου και το σεβασμό, τη φροντίδα και την αγάπη τόσο προς το φυσικό όσο και προς το ανθρωπογενές περιβάλλον. Η συνδρομή της Βιοπολιτικής είναι σημαντική τόσο στο επίπεδο της εκπαίδευσης και της ενημέρωσης, όσο και στο επίπεδο της προβολής τοπικών προσπαθειών που χρήζουν πολιτικής μέριμνας και αρωγής. **Μαριάνθη Ξάνθου, Εκπαιδευτικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι συναφές με τις βασικές και μεταπτυχιακές μου σπουδές. Έτσι μου πρόσφερε γνώσεις και ιδέες για μια διάσταση σχεδιαστικών εργασιών σχετικές με την αστική δομή των πόλεων και την βελτίωσή της δημιουργώντας ένα περισσότερο βιώσιμο περιβάλλον. Οι διαστάσεις που σχετίζονται με το πράσινο στις πόλεις είναι αυτές που με ενδιέφεραν περισσότερο και με βοήθησαν να έχω κάποιες βασικές αρχές – αξιολογήσεις για τον σχεδιασμό τους. **Ευδοκία Μπουκουβάλα, Αρχιτέκτων Τοπίου**

Με βοήθησε στην αλλαγή του τρόπου σκέψης για τα θέματα της αστικής γεωργίας, της προστασίας του περιβάλλοντος, πράσινης απασχόλησης κλπ. Ίσως ψάξω για ένα μεταπτυχιακό σε θέματα περιβάλλοντος ή για εργασία σε ανάλογο τομέα. Σημαντικά θέματα θεωρώ τη βιοκλιματική αρχιτεκτονική, την αστική οικολογία και την βιώσιμη διαχείριση απορριμμάτων και υδάτων. **Παναγιώτα Μιχαλοπούλου, Οικονομολόγος**

Μελέτησα με μεγάλο ενδιαφέρον το θέμα «Βιοπόλις - βιώσιμη αστική ανάπτυξη» και έμαθα την έννοια της βιοπόλης και ότι η υιοθέτηση της αστικής οικολογίας μπορεί να οδηγήσει στη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και στη βιώσιμη ανάπτυξη μιας πόλης. Πιο συγκεκριμένα, οι πόλεις έχουν οικοδομηθεί σε περιοχές που κάποτε αποτελούσαν φυσικούς βιοτόπους. Κάποια από τα στοιχεία του αρχικού περιβάλλοντος έχουν απομείνει και σήμερα. Κανάλια περιστοιχισμένα από χώρους πρασίνου, ποτάμια, μικρά ρέματα κ.ά. θα μπορούσαν να αποτελέσουν περιοχές όπου ο άνθρωπος θα συνυπάρχει σε αρμονία με το φυσικό περιβάλλον. Γνώρισα παραδείγματα από πρωτοβουλίες που θα μπορούσαν να παρθούν για την αποκατάσταση της φύσης στην πόλη. Έμαθα σε ποιες έννοιες βασίζεται η αναμόρφωση των πόλεων σε βιοπόλεις, τις εναλλακτικές προσεγγίσεις στον αστικό προγραμματισμό, ποια είναι τα οφέλη από την εφαρμογή της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής, πώς καθορίζεται ένα βιώσιμο σύστημα μεταφορών; τι αφορά η εξασφάλιση της «προσβασιμότητας» για τα Αμεα στις πόλεις και πώς το πρόγραμμα των «Πράσινων Μισθών» μπορεί να συμβάλει στην αντιστροφή της ανεργίας. Το μάθημα μου ήταν πολύ χρήσιμο. Μου έδωσε την ελπίδα για την αλλαγή της γκρίζας εικόνας των «σύγχρονων μεγαλουπόλεων». Τώρα πιστεύω ότι είναι δυνατή η αλλαγή ενός μη παραγωγικού οικοσυστήματος, που εισάγει πρώτες ύλες και καταναλωτικά αγαθά και εξάγει τα απορρίμματά του, όπως είναι οι σημερινές πόλεις, σε ένα παραγωγικό οικοσύστημα. Ένα οικοσύστημα όπου ο άνθρωπος θα χρησιμοποιεί τους φυσικούς πόρους με οικονομία, θα σέβεται την κάθε μορφή του βίου και θα ανακυκλώνει. Όσα έμαθα θα τα μεταλαμπαδεύσω στους μαθητές μου όποτε μου δίνεται η ευκαιρία και

κυρίως μέσω του Προγράμματος Περιβαλλοντικής Αγωγής. Σας ευχαριστώ. Με εκτίμηση.
Γεωργίτσα Δήμου, Καθηγήτρια Χημείας στο 1^ο ΕΠΑΛ Λαγκαδά, Θεσσαλονίκη

Το υλικό ιδιαίτερο δομημένο με παραδείγματα και σύγχρονες αναφορές αποτέλεσε ένα πολύ καλό εργαλείο και πηγή πληροφοριών στα μαθήματα μου. Θεωρώ ότι ήταν ένα από τα καλύτερα σεμινάρια που παρακολούθησα όσον αφορά την χρησιμότητα του υλικού στην εργασία μου. **Αγγελική Αρβαντά, Καθηγήτρια Γεωπονίας, 2^ο ΕΠΑΛ Σερρών**

Η εισαγωγή στην έννοια της βιοπολιτικής και συγκεκριμένα στη βιώσιμη αστική ανάπτυξη, με τη χρήση συνοπτικής αλλά εύκολα κατανοητής γλώσσας, ήταν για μένα σημαντική κυρίως στον τρόπο κατανόησης των εννοιών που αν και χρησιμοποιούνται σχεδόν καθημερινά είναι απαραίτητη η πλήρης συγχώνευση και προσαρμογή αυτών στο αντικείμενο της εργασίας μου. Η αρχιτεκτονική, η οπτική του χώρου, η συναρμογή του δομημένου με το φυσικό περιβάλλον, εξαρτώμενη πάντα από την εμπειρία και την κλίμακα των εργασιών που ασχολείται ο κάθε μηχανικός, χρήζει καταλυτικής κατανόησης και εισαγωγής αυτών των εννοιών και ερμηνειών στην καθημερινή εργασία. Κατά τη γνώμη μου βασική προϋπόθεση για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων μέσα στις πόλεις, αποτελεί ο κατάλληλος χειρισμός των παραγόντων που δομούν το φυσικό περιβάλλον και τη συνύπαρξη του ανθρώπινου παράγοντα σε αυτό, σε όλες τις κλίμακες συμβίωσής τους. Από την αποκατάσταση της φύσης στην πόλη και την αστική οικολογία έως το ρόλο της κοινωνίας –τοπικών οργανώσεων- για την ανάπτυξη κοινής στρατηγικής για τη δημιουργία υποδομής. **Δήμητρα Παραστατίδου, Αρχιτέκτων Μηχανικός, MSc Architecture & Environment, ΔΕΗ Α.Ε. ΔΥΣ ΤΑΜ**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν και είναι πολύ ενδιαφέρον όχι μόνο για τη διδασκαλία μου μέσα στην τάξη αλλά και στην προσωπική μου πορεία, ως άτομο που ζω καθημερινά σε ένα περιβάλλον το οποίο δέχεται αρκετούς ρύπους από το εργοστάσιο της ΔΕΗ. **Αικατερίνη Παπαθανάση Παχίδη, Καθηγήτρια, Μεγαλόπολη**

Το μάθημα μου φάνηκε πολύ ενδιαφέρον και χρήσιμο. Είδα θέματα που αφορούν στο αστικό περιβάλλον (με ποιους τρόπους μπορούμε να βελτιώσουμε τον τόπο στον οποίο ζούμε, προστατεύοντας παράλληλα το περιβάλλον), στα Αμεα (ποιες είναι οι ανάγκες τους και πώς μπορούμε σαν πολιτεία να δράσουμε πάνω σε αυτές), στην ανακύκλωση, στα μέσα μαζικής μεταφοράς (πώς μπορούν να γίνουν πιο φιλικά προς το περιβάλλον και πιο εύχρηστα) καθώς επίσης και στην ανεργία (πώς μπορούν να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας μέσα από την προστασία του περιβάλλοντος). **Ελένη Τέλλα, Υποψήφια Διδάκτορας Τμήματος Χημείας, Πανεπιστήμιο Πατρών**

Ασχολούμαι με το αντικείμενο του μαθήματος και με βοήθησε να εμβαθύνω ώστε να με βοηθήσει επαγγελματικά. Η διαβίωση μου σε επαρχιακή πόλη και η εργασία μου δεν μου επιτρέπει να μετακινούμαι ώστε να ενημερώνομαι συχνά, έτσι η εκπαίδευση και ενημέρωση που παρέχεται με το μάθημα είναι ωφέλιμη και απαραίτητη. **Κλεονίκη Πήλιου, Γεωπόνος**

Με βοήθησε στο να κατανοήσω έννοιες που τις χρησιμοποιώ τόσο στην καθημερινότητα όσο και στην εργασία μου. **Αλεξάνδρα Τσίγκα, Βιολόγος**

Όταν μιλάμε για τις πόλεις συνήθως μας έρχονται στο νου σκέψεις όπως: Κυκλοφοριακό, οικιστικό πληθυσμιακό, ηχορύπανση, φωτορύπανση, γενικά για ένα αδηφάγο που καταναλώνει ενέργεια, τρόφιμα, που θέλει τεράστιες ποσότητες νερού και μολύνει το νερό και

τον αέρα. Δηλαδή ένα αφύσικο περιβάλλον αποξενωμένο από τη φύση. Οι διαστάσεις όλες αυτές είναι σημαντικές και προσεγγίζουν ολιστικά την πόλη σαν έναν οργανισμό που δεν παράγει μόνο προϊόντα και υπηρεσίες, αλλά μέχρι τώρα τον βλέπαμε σαν ένα εξαρτημένο οργανισμό που πεθαίνει. Αλλά όλα αυτά μπορούν να αλλάξουν δηλαδή μπορεί και γίνεται ένας αυτόνομος οργανισμός, που παράγει έστω και ένα μέρος αυτών που καταναλώνει με προοπτική όλο και περισσότερο αυτόνομος. Προσπαθεί και ενσωματώνει τη φύση μέσα στο οικιστικό περιβάλλον, ανακυκλώνει όχι μόνο τεχνολογικά προϊόντα, αλλά και το νερό, καθώς και τα απόβλητα. Αλλάζει τον τρόπο διακίνησης, ώστε να απαιτείται λιγότερος χρόνος για προσέγγιση υπηρεσιών και επιχειρήσεων (το ίδιο κάνουν οι επιχειρήσεις και οι φορείς προσπαθούν να δημιουργούν τις επιχειρήσεις ή τις μεταφέρουν κοντά στους καταναλωτές). Οι πολίτες αποφεύγουν να χρησιμοποιούν ΙΧ χρησιμοποιούν τα μέσα μεταφοράς, ποδήλατα αλλά και το περπάτημα. Οι δρόμοι αποκτούν ταυτότητα με τις δενδροφυτεύσεις, με την προστασία των βιοτόπων ώστε να ενσωματώνονται στον οικιστικό ιστό. Γίνεται εκμετάλλευση των κενών τσιμεντένιων χώρων για δημιουργία πράσινων χώρων, αλλά και την εκμετάλλευση του ήλιου για κάλυψη των αναγκών σε ενέργεια, μειώνοντας ταυτόχρονα την ανάγκη για ενέργεια, αφού οι παρεμβάσεις στην αρχιτεκτονική των κτιρίων έχει σαν αποτέλεσμα την ανάγκη λιγότερης ενεργείας. Τα πράσινα κτίρια ή τα βιολογικά καθαρίζουν τον αέρα με το πράσινό τους, με την κάλυψη και διατροφικών αναγκών με την καλλιέργεια μέσα στην πόλη, κάθετη γεωργία, υδροπονική γεωργία, σε πλήρως ελεγχόμενες συνθήκες. Η πόλη με την δημιουργία πεζόδρομων ποδηλατοδρόμων, πάρκων, δημόσιων κήπων, με πρόσβαση όλων των ανθρώπων (ανεξάρτητα εάν μειονεκτούν κάπου) στη πολιτιστική κληρονομιά, κτίρια με ταυτότητα, μουσεία χώροι αναψυχής, ξενοδοχεία. Τότε η πόλη γίνεται ένας οργανισμός με ζωή και ιδιαίτερη ταυτότητα που επιθυμείς να ζεις, να εργάζεσαι να τη διαβείς και να τη γνωρίσεις, όχι μόνο εσύ ο κάτοικος αλλά όλος ο κόσμος. Η πόλη γίνεται ένας τουριστικός προορισμός για τουρίστες και επιχειρηματίες που εξυπηρετούν αυτούς τους ανθρώπους, που νιώθουν καλύτερα και από το σπίτι τους. Η πόλη, εκτός από τα σπίτια και τις όποιες υποδομές, είναι και οι άνθρωποι όχι μόνο που κατοικούν αλλά και εργάζονται στο να δημιουργηθούν οι δρόμοι, τα πάρκα, οι δενδροφυτεύσεις. Οι άνθρωποι εργάζονται για την δημιουργία, την αποκατάσταση κτιρίων ώστε να γίνουν βιοκτίρια. Επαγγελματίες ασχολούνται με την διαχείριση των σκουπιδιών, των αποβλήτων την αποκατάσταση των βιοτόπων π.χ ποταμών. Η πράσινη ενέργεια (φωτοβολταϊκά ανεμογεννήτριες, ηλεκτρικά αμάξια) χρειάζονται ειδικούς, εκπαιδευμένους επαγγελματίες. Η τέχνη ο πολιτισμός και τα μουσεία, γίνονται αναπόσπαστο μέρος στην πόλη, οι άνθρωποι καταναλώνουν τέχνη (ζωγραφική, θέατρο, λογοτεχνία). Έτσι οι άνθρωποι εργάζονται για αυτό το σκοπό όχι εφήμερα και περιστασιακά, αλλά με ρυθμούς που αρμόζουν σε επαγγελματίες αυτού του είδους. Ο καλλιτέχνης έχει υπόσταση, στην βιόπολη. Έτσι σαν σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού βοηθάω να δουν όλη την εικόνα του κόσμου, να κατανοήσουν τα «παιδιά» τις κλίσεις/επιθυμίες προς το επάγγελμα που θα τους γεμίσει ψυχικά, ή έστω το πόσο σημαντικό είναι να προσφέρεις σε ένα σύνολο/πολιτεία υγεία, παιδεία, τέχνες κουλτούρα, πολιτισμό σε ένα περιβάλλον που είναι για τη ζωή και αξίζει να το μοιράζεσαι. **Παναγιώτης Βαγάκης, Εκπαιδευτικός, Σύμβουλος ΣΕΠ**

Λόγω του επαγγέλματος μου και της θέσης μου (Δ/ντής), η ενημέρωση και η εκμάθηση, αντικειμένων που απασχολούν τόσο την υπηρεσία μου, όσο και τους πολίτες που καλούμαι να εξυπηρετήσω είναι επιβεβλημένη. Παρόλα αυτά το εύρος των δραστηριοτήτων και υποχρεώσεων μου δεν μου επιτρέπουν την απομάκρυνση από την έδρα μου για ενημέρωση και μετεκπαίδευση. Με την βοήθεια όμως του συγκεκριμένου μαθήματος, σε σχέση με τον πλούτο των πληροφοριών και γνώσεων που μου παρείχε, απέκτησα επιπλέον εφόδια για την

εκπόνηση των απαιτητικών καθηκόντων μου. **Ιωάννης Αυγέρης, Κτηνίατρος, Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, Πρέβεζα**

Θεωρώ πως τα επίπεδα γνώσεων που διαχειρίζεται το εν λόγω σεμινάριο είναι εξαιρετικά! Βέβαια κάτι που παρατήρησα κατά τη διάρκεια της μελέτης είναι ότι εμφανίζεται ορολογίες από επιστημονικούς τομείς οι οποίες δεν είναι απολύτως κατανοητές και χρειάζεται η περαιτέρω έρευνα και μελέτη σε βιβλιογραφικές αναφορές από τους συμμετέχοντες. Ίσως μία καλή πρακτική σε αυτό το θέμα να ήταν η μία σύντομη λεξικογραφική περιγραφή κάποιων όρων για την πιο εύκολη μελέτη και κατανόησή τους. Έχοντας παρακολουθήσει τρία σεμινάρια πιστεύω πως είναι αναγκαίο αυτές οι γνώσεις να μεταλαμπαδεύονται σε πολύ μεγαλύτερο κοινό. Δεν χρειάζεται κάποιος να είναι οικολόγος ή να τον ενδιαφέρει απαραίτητα μία εκτενής γνώση πάνω σε τέτοιου είδους ζητήματα. Κατά την δική μου άποψη χαρακτηρίζοντας πολύ σημαντικό το συγγραφικό έργο που μου παραχωρήθηκε για μελέτη, θα πρότεινα να βρεθεί ένας τρόπος με τον οποίο θα μπορέσει αυτή η γνώση να αποκτηθεί από πολύ μεγαλύτερο κοινό. Τέτοιοι τρόποι μπορεί να είναι η σύντομη αρθρογραφία σε διάφορα web sites ιδίως σε εκείνα που το θέμα και η δράση τους έχουν κοινωνικό και οικολογικό χαρακτήρα. Μία άλλη ενδεχόμενη λύση σε αυτό το ζήτημα είναι η αποστολή αυτών των κειμένων σε εταιρείες με σκοπό την ελπίδα εάν και εφόσον μελετηθεί από τους εκάστοτε αρμόδιους να γίνει η λήψη μέτρων οικολογικών και εναλλακτικών τρόπων λειτουργίας των εταιριών αυτών στα πλαίσια του εφικτού. Το πρότυπο κατανόησης του περιεχομένου που εμφανίζεται στα κείμενα (ερώτηση – σύντομη απάντηση) λειτουργεί αποδοτικά. Για μεγαλύτερη απόδοση βέβαια θα πρότεινα συμπληρωματικά με τα κείμενα, παρουσιάσεις video ή οπτικοακουστικού υλικού γενικά διότι τα αποτελέσματα στην εκμάθηση είναι πολύ μεγαλύτερα και οι πληροφορίες που μεταφέρονται από αυτές τις μεθόδους έχουν ποσοστό συγκράτησης στη βραχυχρόνια μνήμη της τάξης του 40%. Προσωπικά είμαι αρκετά ευχαριστημένος, πιστεύοντας ότι τέτοιες δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για ζητήματα που αφορούν την ίδια μας τη ζωή θα πρέπει να χαίρουν καθολικής εκτίμησης και σεβασμού! Ευχαριστώ. **Βασίλης Ντάφλος, Τεχνολόγος Γραφικών Τεχνών, Καθηγητής ΙΕΚ INTERGRAPHICS**

Ως πολίτης αυτού του πλανήτη που μαστίζεται από προβλήματα οικονομικά, κοινωνικά και κυρίως περιβαλλοντικά, θεωρώ ότι το περιεχόμενο του μαθήματος αυτού πολύ ουσιώδες που προωθεί ιδέες και αξίες που πρέπει κάθε πολίτης να υιοθετήσει για να γίνει η βιωσιμότητα αυτού του πλανήτη πραγματικότητα. **Μαρία Δημολιού, Φοιτήτρια ΕΑΠ, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών**

Η πράσινη ανάπτυξη, η αποκατάσταση της φύσης και γενικότερα τα βιοκλιματικά σπίτια και η βιώσιμη διαχείριση απορριμμάτων, υδάτων κ.τ.λ. είναι στοιχεία που θα τα συναντάει ένας πολιτικός μηχανικός συνέχεια από εδώ και στο εξής, καθώς πλέον είναι και υποχρεωτικά πολλά από αυτά (αν όχι όλα), από την Ε.Ε., αλλά και γιατί βοηθάν τόσο στην οικονομία όσο και στην βελτίωση της ποιότητας της ζωής του ανθρώπου. Σαν Πολιτικό Μηχανικό, το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να κατανοήσω αυτήν την ανάγκη, αλλά και χρησιμοποίησω πολλές από τις μεθόδους σε μελλοντικές μου, μελέτες, τόσο κατασκευαστικές όσο και περιβαλλοντικές. **Αναστασία Φραγκουλίδου, Πολιτικός Μηχανικός**

Η παρακολούθηση ενός τέτοιου μαθήματος σίγουρα με βοήθησε στη διεύρυνση των οριζόντων μου πάνω στη οικολογική ανάπτυξη των πόλεων, δημιουργώντας μου ιδέες για το πώς θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν ανεκμετάλλευτες εκτάσεις γης που υπάρχουν σε μια

πόλη, αλλά και των ίδιων των κτιρίων της, για μια καλύτερη ποιότητα ζωής. **Γεωργία Αντωνίου, Φοιτήτρια**

Πολύ χρήσιμο υλικό για την δουλειά μου. **Χρυσοβαλάντω Καφφέ, Απόφοιτος Διοίκησης και Διαχείρισης Έργων**

Με βοήθησε ουσιαστικά να διευρύνω τους ορίζοντές μου, να μάθω νέα πράγματα, να αναζητήσω καθώς και να βεβαιωθώ ότι θέλω να ασχοληθώ με «αυτά» (Environmental Management, Urban Management, Sustainability, Environment). **Ελένη Παναγιωτοπούλου, Χημικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε αρκετά να καταλάβω τη συνεισφορά που μπορεί να έχει το επάγγελμα του Πολιτικού Μηχανικού στη ανάπτυξη βιοπόλεων. Παρ' ότι οι μέχρι τώρα γνώσεις μου δεν μου επιτρέπουν να έχω πλήρη άποψη του πώς εφαρμόζονται σήμερα τα προαναφερθέντα, μπορώ να πω ότι το περιεχόμενο του μαθήματος έχει πολλά κοινά σημεία με ορισμένα από τα σημαντικότερα μαθήματα του προγράμματος σπουδών του τμήματός μου. Επομένως, αυτό με κάνει να πιστεύω ότι τα πράγματα αυτά διδάσκονται όμως δεν εφαρμόζονται (τουλάχιστον από αρκετούς Πολιτικούς Μηχανικούς). Γι' αυτό θα αναφέρω σαν σημαντικότερες διαστάσεις κατά την άποψή μου την περιβαλλοντική εκπαίδευση που πρέπει να παρέχεται και τον βιο-πολιτισμό που πρέπει να αναπτύξουμε για να προοδεύσουμε σαν κοινωνία. Ακόμη, ιδιαίτερα σημαντική για την χώρα μας θεωρώ και την ανάπτυξη των πράσινων σπιτιών σε συνδιασμό με την ανάπτυξη του πράσινου τουρισμού. Ο παραπάνω συνδυασμός θα μας επιτρέψει να ανακουφίσουμε τις μεγαλουπόλεις από την αποπνηκτική ατμόσφαιρά τους και παράλληλα θα αναδείξει τα μαγευτικά τοπία τις Ελλάδας, τα οποία προσελκύουν χιλιάδες τουρίστες καθ'όλη τη διάρκεια του χρόνου. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσουμε να δημιουργήσουμε ένα καλύτερο περιβάλλον διαβίωσης για τους ντόπιους κατοίκους σε πόλεις και νησιά, κάτι που θα αναβαθμίσει το βιοτικό τους επίπεδο, και ακόμη, θα καταφέρουμε να αναπτύξουμε ένα σημαντικό όπλο της ελληνικής οικονομίας, η οποία «πονάει» στις μέρες μας, το οποίο δεν είναι άλλο από τον τουρισμό της. Τέλος, ένα τελευταίο σημείο το οποίο θεωρώ ιδιαίτερα σημαντικό είναι η ανάπτυξη του προγράμματος Πράσινων Μισθών, το οποίο θα βοηθήσει δραστικά στη μείωση της ανεργίας και θα δώσει την ευκαιρία σε νεαρά άτομα να ασχοληθούν με το περιβάλλον, να το προστατέψουν και να κερδίσουν από αυτή τους την εργασία κάποια χρήματα, αλλά πάνω απ'όλα να το αγαπήσουν και να το δουν σαν ένα από τα σημαντικότερα κομμάτια της ζωής τους. Ολοκληρώνοντας αυτόν τον κύκλο μαθημάτων, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την ευκαιρία που μου δώσατε να το παρακολουθήσω και να σας ζητήσω (εάν αυτό είναι εφικτό) να με ενημερώνεται για τα όποια νέα προγράμματα υπάρχουν. **Μιχαήλ Κορρές, Φοιτητής Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών Πανεπιστημίου Πατρών**

Παρόλο που αυτό το εξάμηνο δεν εργάζομαι, το περιεχόμενο του μαθήματος θα με βοηθήσει σε πιθανή μελλοντική μου απασχόληση. Θεωρώ ως πιο σημαντικά τα κεφάλαια που αναφέρονταν στους «πράσινους μισθούς» και στα άτομα με αναπηρία. **Κατερίνα Απάζογλου, Μηχανικός Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος**

Το συγκεκριμένο μάθημα με βοήθησε πολύ στην κατανόηση των επιπτώσεων της ανθρώπινης δραστηριότητας στο αστικό περιβάλλον και ποιες κινήσεις πρέπει να γίνουν ώστε να επιτευχθεί η αναμόρφωση των πόλεων σε βιώσιμες όπου ο άνθρωπος και το περιβάλλον θα συμβιώνουν αρμονικά. Επίσης θεωρώ πολύ σημαντικό το γεγονός πως εμβάθυνα σε

διάφορους όρους και φαινόμενα τα οποία να μεν τα ήξερα ονομαστικά αλλά δεν γνώριζα τόσες λεπτομέρειες. Πλέον αντιλαμβάνομαι ότι η γη αποτελεί στην πραγματικότητα ένα τεράστιο σπίτι όπου όλοι είμαστε ιδιοκτήτες και συνυπεύθυνοι για τις φθορές και τα προβλήματα που της δημιουργούν οι πράξεις μας όσο μικρές και ασήμαντες θεωρούμε εμείς πως είναι. **Γεωργία Βαρδάκα, Διπλωματούχος Χημικός Μηχανικός Ε.Μ.Π. και Υ.Δ. Σχολής Χημικών Μηχανικών Ε.Μ.Π.**

Η παρακολούθηση ενός τέτοιου μαθήματος σίγουρα με βοήθησε στη διεύρυνση των οριζόντων μου πάνω στη οικολογική ανάπτυξη των πόλεων, δημιουργώντας μου ιδέες για το πώς θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν ανεκμετάλλευτες εκτάσεις γης που υπάρχουν σε μια πόλη, αλλά και των ίδιων των κτιρίων της, για μια καλύτερη ποιότητα ζωής. **Βλάχος Θεόδωρος, Υπάλληλος**

Με βοήθησε να εμβαθύνω τις γνώσεις μου σχετικά με διάφορα θέματα που αφορούν το περιβάλλον. **Διονυσία Βόσσου**

Ως ιδιώτης μηχανικός ασχολούμαι με αντικείμενα συμβουλευτικής επιχειρήσεων, που περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων με αδειοδοτήσεις βιοτεχνικών επιχειρήσεων καθώς και με εκπόνηση Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για εγκατάσταση βιομηχανικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων ή άλλων έργων. Η κατανόηση των χαρακτηριστικών της βιόπολης και της βελτιστοποίησης της λειτουργικότητας του αστικού περιβάλλοντος με βοήθησε στην ανάλυση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κάθε έργου και στην επιλογή θέσης ανάλογα με τις χρήσεις γης που προβλέπονται. Επίσης, μέρος της εργασίας μου περιλαμβάνει την συμβουλευτική σχετικά με την αξιοποίηση επιδοτούμενων επενδυτικών προγραμμάτων από το εσπα. Σχεδόν το σύνολο των προγραμμάτων αυτών απαιτεί την ένταξη στο επενδυτικό πλάνο δαπανών σχετικών με βελτίωση προσβασιμότητας Αμεα και με υλοποίηση πράσινων πολιτικών, θέματα στα οποία βελτιώθηκαν οι γνώσεις μου με τη συγκεκριμένη σειρά μαθημάτων. **Μιλτιάδης Ιωνάς, Μηχανολόγος Μηχανικός**

Η ειδικότητά μου απαιτεί ενημέρωση γύρω από έναν τομέα τόσο σημαντικό όσο τα περιβαλλοντικά θέματα. Στο πλαίσιο αυτό το παρόν αντικείμενο είναι πολύ ενδιαφέρον όπως και το υλικό που έχει διανεμηθεί. Οι εφαρμογές του ποικίλουν είτε άμεσα είτε έμμεσα στην εργασία μου. **Ανδριανή Καλογερά, Οικονομολόγος**

Το μάθημα «Βιοπόλις-Βιώσιμη Αστικά Ανάπτυξη» μου έδωσε πληροφορίες για την καλύτερευση του αστικού βίου μέσω της εφαρμογής περιβαλλοντικής ορθών αρχών. Αν και δεν αφορούσε το τομέα μου (Γεωπονία), τα στοιχεία για τη βιωσιμότητα των πόλεων αποτελούν πολύ σημαντική πληροφόρηση για μελλοντικά έργα σε αστικά κέντρα. **Καλλιόπη Καλογιαννάκη, Τεχνολόγος Γεωπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος εμπλούτισε και διεύρυνε το γνωστικό υπόβαθρό μου οπότε και συνέβαλε στις δεξιότητες μου όσον αφορά την διδασκαλία κυρίως. **Μαρία Καλτσογιάννη, Msc Μηχ/γος Μηχ/κός Τ.Ε., Υπάλληλος ΙΔ Αορίστου Χρόνου στο ΤΕΙ Πειραιά & Εργαστηριακός Συνεργάτης στην Τεχνολογία Περιβάλλοντος**

Το μάθημα «Βιόπολις – Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη» ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρον για μένα, καθώς σχετίζεται άμεσα τόσο με τις σπουδές μου όσο και με την επαγγελματική μου δραστηριότητα. Δίνει με σαφήνεια πληροφορίες και γνώσεις τόσο σε θεωρητικό επίπεδο όσο

και στη διαδικασία εφαρμογής της θεωρίας στην πράξη. **Ελένη Τσεχελίδου, Πολιτικός Μηχανικός, Θέρμη Κατασκευαστική, Θεσσαλονίκη**

Όχι μόνο σημασία στην αστική οικολογία ή στο βιο-τουρισμό, αλλά και στην αλλαγή αντίληψης της πολιτείας σχετικά με το περιβάλλον. **Παρασκευή Πράπα, Φιλολόγος, Τρίκαλα**

Πιστεύω πως η συμμετοχή μου στο συγκεκριμένο σεμινάριο μου έδειξε μια άλλη οπτική γωνία, ώστε να μπορέσω αν θελήσω να παρακολουθήσω επαγγελματικά οτιδήποτε έχει να κάνει με πράσινα επαγγέλματα, και μάλιστα με μεγάλο ενδιαφέρον. Επίσης με ώθησε να ασχοληθώ και να ψάξω ακόμα περισσότερο την έννοια της αειφορίας και βιοπόλης. Δεδομένων των οικονομικών συγκυριών, κανείς δεν είναι σίγουρος για το μέλλον, τουλάχιστον το σεμινάριο αυτό μπορεί να στρέψει σε μια κατεύθυνση που δεν έχει διερευνηθεί ακόμα, αλλά και γιατί όχι, να δώσει ελπίδα. Επίσης θα ήθελα να μάθω πότε θα παραλάβουμε το επίσημο δίπλωμα μας. Ευχαριστώ πολύ. Μετά τιμής, **Φωτεινή Λίτου, Φοιτήτρια**

Σας ευχαριστώ πολύ για την άμεση αποστολή των διπλωμάτων. Ιδιαίτερα ενδιαφέρον μου φάνηκε το τμήμα της πράσινης αρχιτεκτονικής. Αυτό που θα ήθελα να σας προτείνω είναι στο μέλλον το πρόγραμμα να έχει κάποια αναγνωρισιμότητα στα πλαίσια της διά βίου μάθησης. **Ανδρομάχη Μπόκαρη**

Το συγκεκριμένο μάθημα περιέχει έννοιες που παρουσιάζονται με απλό και κατανοητό τρόπο και δίνονται ενδιαφέρουσες προτάσεις και λύσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που σχετίζονται με το περιβάλλον στον οικιστικό ιστό των πόλεων. Μέσα από παλιές αλλά και νέες ιδέες μπορούν να βρεθούν λύσεις ώστε να υπάρξει θετικός αντίκτυπος τόσο στο περιβάλλον όσο και στη καθημερινή ζωή των ανθρώπων. Κάθε γεωπόνος μπορεί να χρησιμοποιήσει αυτές τις ιδέες στην καθημερινή εργασία του καθώς το επάγγελμα του είναι άμεσα συνυφασμένο με το φυσικό περιβάλλον. **Παναγιώτης Ξένος, ΠΕ Γεωπόνος Γ.Π.Α.**

Νομίζω ότι κάποιες βασικές έννοιες αναλύθηκαν περισσότερο και η κατανόηση τους βοηθάει για περαιτέρω αναζήτηση σε κάποια σχετικά θέματα. **Χρυσή Παπαδάκη, Πολιτικός Μηχανικός Α.Π.Θ.**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε ώστε να αποκτήσω μια πιο σφαιρική αντίληψη στο συγκεκριμένο θέμα. Ακόμη, θεωρώ πιο σημαντική τη διάσταση που αναφέρεται στον ελληνικό χώρο, την οποία μπόρεσα να ενσωματώσω στην εργασία μου χρησιμοποιώντας λεπτομερή στοιχεία και παραδείγματα. **Χρήστος Παπαμάνθος, Γεωπόνος ΓΠΑ**

Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες πληροφορίες και πολλές εναλλακτικές προτάσεις. Θα μου χρησιμεύουν σε περιβαλλοντικά projects μέσα στην τάξη, στα οποία το θέμα που επιλεγείς με τα παιδιά είναι ελεύθερο οπότε θα μπορέσουμε να κάνουμε κάτι σχετικό, ώστε να έρχονται τα παιδιά από μικρές ηλικίες σε επαφή με θέματα και προβληματισμούς που είναι απαραίτητοι για την επίλυση του περιβαλλοντικού προβλήματος της εποχής μας. **Θωμάη Πέλκα, Εκπαιδευτικός**

Οι πληροφορίες και η συγκεντρωμένη γνώση στις διαλέξεις που προηγήθηκαν συνέβαλε στην κατανόηση του αντικειμένου και έδωσε την αφορμή για περαιτέρω αναζήτηση επί των αιτιών

και δραστηριοποίηση μέσω του επαγγελματικού μου αντικειμένου για την καταπολέμηση αυτών και εξεύρεση μεθόδων και εφαρμογών μέσω της επαγγελματικής δραστηριότητας του πολιτικού μηχανικού, οι οποίες εξυπηρετούν και ενισχύουν τις προσπάθειες προς της κατεύθυνση της βιοπολιτικής. **Δόμνα Σιδηροπούλου, Πολιτικός Μηχανικός**

Η δουλειά μου σχετίζεται ακριβώς με το περιεχόμενο του μαθήματος αυτού. Το γραφείο όπου δουλεύω ασχολείται δηλαδή με το πώς θα κάνουμε το πανεπιστήμιο, αλλά και ολόκληρη την πόλη, πιο περιβαλλοντικά φιλικά. Έτσι, δράσεις όπως ανακύκλωση, πράσινα κτίρια, πράσινο στην πόλη, κλπ. έχουν άμεση εφαρμογή και μου δίνουν χρήσιμες ιδέες. **Αριστείδης Χατζηνικολάου, Γραφείο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας**

Πέρασα αρκετές ώρες σπίτι μου και στη δουλειά μου, όσο βέβαια το επέτρεπε ο χρόνος, διαβάζοντας. Το υλικό σας είναι εξαιρετικό, το έχω ήδη μεταφέρει στα παιδιά μου. Η μεγάλη μου κόρη πήγε 4ήμερο στον Έβρο με την ομάδα περιβάλλοντος του 7^{ου} Γυμνασίου Τρικάλων και γενικότερα είμαι πολύ ικανοποιημένη. Καλή Χρονιά με Υγεία και Τύχη. Ευχαριστώ. **Ευαγγελία Πράπα**

Το μάθημα «βιοπόλις» περιλαμβάνει πολύ σημαντικά στοιχεία διαχείρισης περιβάλλοντος και βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής που με ενδιαφέρουν και μπορώ να τα εφαρμόσω σε συνδυασμό με την επιστήμη μου και την Αρχιτεκτονική Τοπίου. Είναι πολύ σημαντικό να αρχίσουμε να σεβόμαστε τη φύση ξεκινώντας από το περιβάλλον στο οποίο οι ίδιοι ζούμε δηλαδή το περιβάλλον στις πόλεις. **Σταμάτιος Τσικογιάς, Γεωπόνος**

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διεθνές Πανεπιστήμιο για το Βιο-Περιβάλλον

Πρόγραμμα Ηλεκτρονικής Μάθησης

Σχόλια συμμετεχόντων για το μάθημα

«Βιοπόλις-Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη» 2010

*Η ενημέρωση – εκπαίδευση στις μέρες μας φαντάζει εύκολη αλλά δυστυχώς είναι δύσκολη, γιατί συνήθως γίνεται αποσπασματικά και όχι ολοκληρωμένα. Βασιζόμενοι στο γνωμικό «η ημιμάθεια είναι χειρότερη από την αμάθεια» εύκολα μπορούμε να αναλογιστούμε πόσο σημαντική ήταν η ύλη των μαθημάτων της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Σωστά γραμμένη, αναλυτικότατη, τεκμηριωμένη με πλούσια βιβλιογραφία και χαρακτηριστικά παραδείγματα, αποτυπώνει με σαφήνεια και πλήρως την παγκόσμια σκληρή πραγματικότητα. **Παναγιώτης Παρασκευόπουλος, Γεωπόνος***

*Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν άκρως ενδιαφέρον και μπόρεσε να δώσει της βάσεις πάνω στις οποίες μπορεί κάθε επιστήμονας σχετικός με το αντικείμενο να ασχοληθεί και να κάνει έρευνα για τη δημιουργία πόλεων που έχουν υψηλότερο βιοτικό επίπεδο. Παρουσιάζει λύσεις, ιδέες και πολιτικές που μπορούν να ακολουθηθούν είτε σε κοινοτικό, είτε σε προσωπικό επίπεδο απ' τον καθένα μας ξεχωριστά ώστε να γίνει η καθημερινότητά μας καλύτερη και το περιβάλλον στο οποίο ζούμε πιο υγιές. **Μαρία Αληφραγκή, Δασολόγος***

*Το συγκεκριμένο μάθημα είναι από τα πιο ενδιαφέροντα που έχω διδαχτεί εδώ και τόσα χρόνια που βρίσκομαι στα θρανία. Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στο να αποκτήσω μια πιο οικολογική συνείδηση και μια πιο φιλική στάση απέναντι στο περιβάλλον. Όσον αφορά τώρα την δουλειά μου, για να είμαι ειλικρινείς ακόμα δεν με βοήθησε. Πιστεύω όμως ότι στο μέλλον λόγω της δουλείας μου θα με χρειαστεί και θα με βοηθήσει κιόλας. Θα είναι μια μεγάλη βοήθεια, που πραγματικά θα οφείλεται σε όλους εσάς τους παράγοντες που βοηθήσατε και συμβάλατε στο να πραγματοποιηθεί αυτό το μάθημα και πραγματικά σας αξίζουν πολλά και θερμά συγχαρητήρια. Τώρα όσον αφορά τις πιο σημαντικές διαστάσεις, πιστεύω πως δεν υπάρχει κάτι το οποίο να μην είναι σημαντικό. Τα πάντα από αυτά που έμαθα από αυτό το μάθημα για μένα είναι άκρως σημαντικά. Ακόμα βέβαια δεν κατάφερα να τις ενσωματώσω στην δουλειά μου, αλλά όπως ανέφερα παραπάνω είμαι βέβαιος ότι στο μέλλον θα τις ενσωματώσω. **Χαράλαμπος Καρασαββίδης, Σπουδαστής Σχολής Γεωπονικών Επιστημών – Τμήμα Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος***

Προετοιμάζω Διδακτορική Διατριβή στις Πολιτικές Επιστήμες με εξειδίκευση στην ενεργειακή πολιτική, σημαίνοντα παράγοντα στην βιώσιμη αστική ανάπτυξη τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Το σεμινάριο με βοήθησε να καλύψω κενά γνώσεων απαραίτητων για την κατανόηση των πολιτικών αειφόρου ανάπτυξης που ακολουθούνται από τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως και να κατανοήσω όρους του χρησιμοποιούνται τόσο από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης όσο και από τον εξειδικευμένα επιστημονικά κείμενα όπως πχ. για την πολιτική διάσταση των περιβαλλοντικών προβλημάτων που προκαλούνται την μεταφορά και χρήση συμβατικών πηγών ενέργειας. Οι ορισμοί ήταν κατανοητοί με καίρια παραδείγματα και η διάρθρωση των κειμένων και

των ενοτήτων σωστά δομημένη. Το σεμινάριο κάλυπτε ικανοποιητικά την θεματολογία της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και δίνει αρκετές πηγές για περαιτέρω μελέτη. **Μαρία Κοτταρή, Υποψήφια Διδάκτωρ Πολιτικών Επιστημών**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στην εργασία μου, που ως κύριο αντικείμενο έχει το σχεδιασμό, υλοποίηση και λειτουργία έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων, να διαπιστώσω την σπουδαιότητα της σύνδεσης των έργων αποβλήτων με το σύνολο των παραμέτρων που προάγουν τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Παράλληλα μου έδωσε τη δυνατότητα να μπορώ να χρησιμοποιήσω το υλικό αυτό ως βιβλιογραφία στη σύνταξη σχετικών παρουσιάσεων, reports και μελέτες. Ο θεσμός του e-learning είναι εξαιρετικά σημαντικός για μένα μιας και μου δίνει τη δυνατότητα επιμόρφωσης σε ειδική αλλά και γενικότερη περιβαλλοντική θεματολογία χωρίς την αναγκαιότητα της φυσικής παρουσίας. **Καλλιόπη Μπορμπουδάκη, Χημικός Μηχανικός, Δημόσιος Υπάλληλος**

Πάντα στην εργασία μου και στην ενασχόληση με τα παιδιά, χρησιμοποιούσα και χρησιμοποιώ υλικά που μπορούν να ανακυκλωθούν. Έτσι τίποτε δεν πάει χαμένο, απεναντίας μπόρεσα να μεταδώσω στα παιδάκια και κάποια πράγματα σχετικά με την ανακύκλωση. Αλλά κι εγώ αγάπησα ακόμη περισσότερο την φύση και το περιβάλλον και το προσέχω ακόμη περισσότερο ή τουλάχιστον όσο μπορώ. Έχω το προνόμιο να ζω σε χωριό και να απολαμβάνω περισσότερα πράγματα από αυτούς που ζουν στην πόλη. **Αργυρούλα Παρασχοπούλου, Ζωγράφος**

Το μάθημα, για μένα που έχω ασχοληθεί με το αντικείμενο ήταν βατό και κατανοητό και αποτέλεσε ένα ισχυρό εργαλείο στη δομή των απαντήσεων, ωστόσο συμβουλευτήκα και ξένη βιβλιογραφία, απαραίτητο συμβουλευτικό εργαλείο για τον τομέα που ασχολούμαι, συγκεκριμένα τον τομέα της έρευνας. Αξίζει να σημειωθεί πως και κάποιος που δεν είναι γνώστης του αντικειμένου βάσει του μαθήματος μπορεί να βρει τα απαραίτητα στοιχεία για να απαντήσει στα ερωτήματα που μας δίνονται αφού βέβαια μελετήσει προσεκτικά το αντικείμενο, από την αρχή ως το τέλος, γιατί κάποιες ερωτήσεις απαιτούν κριτική και συνδυαστική ικανότητα. **Κατερίνα Γιαννακοπούλου, Κοινωνιολόγος/Ερευνήτρια**

Το περιεχόμενο του μαθήματος υπήρξε ιδιαίτερα ενδιαφέρον. Οι «Βιοπόλεις» αποτελούν το κλειδί για μία αναβαθμισμένη ποιότητα ζωής στο μέλλον που θα βρίσκεται σε πλήρη εναρμόνιση με το περιβάλλον. Θα ήθελα να σας συγχαρώ που μας προσφέρατε μία τόσο εμπειριστατωμένη μελέτη και μας προσδώσατε ένα νέο όραμα για το μέλλον. **Γεώργιος Φράγκος, Ελεύθερος Επαγγελματίας**

Ως πτυχιούχος γεωλογίας το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να λάβω καινούργιες γνώσεις που δεν είχα την ευκαιρία να λάβω ως τώρα σε σχέση με τη βιώσιμη ανάπτυξη. Προσωπικά όλες οι διαστάσεις ήταν σημαντικές, καθώς βοήθησαν στην περαιτέρω εκπαίδευσή μου. **Αικατερίνη-Σοφία Περτσινεβέλου, Γεωλόγος**

Το συγκεκριμένο μάθημα αποδείχθηκε ιδιαίτερα ενδιαφέρον και σημαντικό με αποτέλεσμα να μου κεντρίσει το ενδιαφέρον. Πολύ καλή απόδοση του μαθήματος με ενδιαφέρουσα βιβλιογραφία. **Θεόδωρος Φασίλης, Στρατιώτης**

Άμεσα στην εργασία μου με βοήθησε αρκετά το συγκεκριμένο θέμα. Το επέλεξα όμως γιατί το θεώρησα πολύ ενδιαφέρον και ήθελα να μάθω για την βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Άλλαξε ο τρόπος σκέψης μου σε πολλά απλά καθημερινά πράγματα και έμαθα τι πρέπει να κάνει ο καθένας μας για να βελτιώσει τις συνθήκες μέσα στην πόλη που ζει. Ο τρόπος

εγγραφής-συμμετοχής και εκμάθησης ήταν πολύ εύκολος και προσιτός για τους ενδιαφερόμενους. **Ιωάννης Χωροπανίτης, Μηχανικός Ορυκτών Πόρων**

Οι «Βιοπόλεις» αποτελούν μία νέα διάσταση κοινωνική, οικονομική και επιστημονική. Κάθε πρωτοβουλία θα έπρεπε να λαμβάνει χώρα προς αυτή την κοινή συνισταμένη γιατί μόνο έτσι δύναται να εξασφαλιστεί ένα αειφόρο μέλλον. **Έλενα Ευφραιμιάδου, Γεωλόγος, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια**

Μου έδωσε μία διαφορετική διάσταση για το νόημα της οικονομικής ανάπτυξης και της διαχείρισης των φυσικών πόρων. Επίσης εμπλούτισε τις γνώσεις μου για την διδασκαλία σχετικών θεμάτων. **Αντώνιος Λιάκος, Οικονομολόγος**

Το μάθημα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο, καθώς περιείχε πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία και δεδομένα, καλύπτοντας σφαιρικά και εις βάθος το θέμα της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. **Αντώνης Γίτσας, Φυσικός/Μετα-διδασκτορικός Ερευνητής**

Το μάθημα Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη με τον τρόπο που αναπτύχθηκε έδρασε συμπληρωματικά σε προηγούμενα μαθήματα της Βιοπολιτικής, φωτίζοντας ιδιαίτερα κάποιες συνιστώσες όπως τη βιώσιμη διαχείριση της γης. Η σημασία του για τη διδασκαλία είναι σημαντική δεδομένου ότι τα στοιχεία που πρόσφερε μπορούν να αναζητηθούν βιωματικά σε κάθε πόλη και το περιεχόμενό του γίνεται εύκολα αντιληπτό μέσω της μελέτης πεδίου. **Ασπασία Βασιλάκη, Νηπιαγωγός**

Το μάθημα Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη με ενημέρωσε για πράγματα, πάνω στα οποία δεν είχα γνώση. Πιστεύω στο μέλλον να με βοηθήσει και στη δουλειά μου. **Βασιλική Χατζηκωστή, Δασοπόνος**

Προσωπικά, βρήκα ιδιαίτερος χρήσιμο τούτο το μάθημα, ιδίως σε επίπεδο καθημερινής πρακτικής, καθώς ενημερωνόμαστε με τρόπο απλό, κατανοητό και υπεύθυνο για θέματα που μας αφορούν όλους άμεσα, πληροφορίες τις οποίες μπορούμε να μεταφέρουμε και σε κοντινά μας πρόσωπα. Έτσι, μπορεί να καταστεί αφορμή για την πραγματοποίηση ορισμένων αλλαγών στη ζωή μας, σε επίπεδο προσωπικό, ατομικό, αλλά και γειτονιάς, ενώ μπορεί να αποτελέσει και έναυσμα για τη διεκδίκηση και πραγματοποίηση περισσότερων προγραμμάτων, πρωτοβουλιών και έργων εκ μέρους των αρχών, κυρίως σε επίπεδο συνοικιών και δήμων, αν χρειαστεί και με τη συμμετοχή και συμβολή μας. **Χαράλαμπος Πέτσας, Ασκούμενος Δικηγόρος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν και είναι πολύ ενδιαφέρον όχι μόνο για τη διδασκαλία μου μέσα στην τάξη αλλά μαζί με τους μαθητές μου αναζητήσαμε τις διαφορές πτυχές του τοπικού περιβάλλοντος (βιώσιμη ανάπτυξη στον τόπο μας, ο οποίος πληγώθηκε από την πύρινη λαίλαπα του 2007) και αφού συλλέξαμε πληροφορίες, συζητήσαμε και αποφασίσαμε τα εξής: Η επαγρύπνηση, η ευαισθητοποίηση και η κινητοποίηση της σχολικής κοινότητας πρέπει να είναι στόχοι αυτονόητοι σε ότι αφορά την υγεία του περιβάλλοντός μας. **Αικατερίνη Παπαθανάση Παχίδα, Καθηγήτρια, Σύμβουλος Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού**

Το αντικείμενο της απασχόλησής μου είναι η περιφερειακή διοίκηση και θα με ενδιέφερε πραγματικά, όντας και καταγόμενος από την επαρχία, να μελετήσω και την περιβαλλοντική οπτική γωνία της οικιστικής αναμόρφωσης των δήμων της επαρχίας. Οι προχειροδουλειές δε με συγκινούν και θέλω να θέσω γερά θεμέλια και για το μέλλον όσον αφορά τον τόπο μου. Το μάθημα αυτό με βοήθησε πραγματικά να καταλάβω άγνωστες για

μένα πτυχές της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Επίσης ενημερώθηκα για τις προσπάθειες και τα επιτεύγματα άλλων πόλεων σε άλλες χώρες, προσπάθειες που μπορούν κάλλιστα να εφαρμοσθούν με μεγάλη επιτυχία και στη χώρα μας, εφόσον υπάρξει ευαισθητοποίηση.

Ηλίας Τσεργούλας, Άνεργος

Το μάθημα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης θα με βοηθήσει κυρίως στην καθημερινή μου ζωή στην πόλη. Μου φάνηκαν ενδιαφέρουσες οι ιδέες βελτίωσης των πόλεων μέσα από την τέχνη και τον τουρισμό καθώς και τα θετικά της πυκνοκατοίκησης στην οποία συνήθως βλέπουμε μόνο τα αρνητικά. Αυτά θεωρώ ότι ήταν και τα σημαντικότερα κομμάτια του μαθήματος.

Ιωάννης Διατσιδής, Δασολόγος

Το περιεχόμενο του μαθήματος μου είναι χρήσιμο για να αποκτήσω τεκμηριωμένη άποψη σε θέματα που αφορούν τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Όλα τα κεφάλαια και των 14 ενοτήτων (1.1 - 1.8 και 2.1 – 2.7) με του ακόλουθους τίτλους: Η ενότητα 1.1: Βιοπόλις–η Αποκατάσταση της Φύσης στην Πόλη έως την ενότητα 1.8: Κινητικότητα και Αστικές Συγκοινωνίες και η ενότητα 2.1: Κοινωνικά – Οικονομικά. Δημογραφικοί Παράγοντες έως την ενότητα 2.7: Βιο-αρχιτεκτονική. Όλες ενότητες θίγουν τα επίκαιρα φλέγοντα θέματα του φαινομένου της συνεχώς αυξανόμενης αστικοποίησης που αντιμετωπίζει ο πλανήτης και θα είναι χρήσιμα στη δουλειά μου σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο.

Ειρήνη Νάματοβ, Επιστημονικός Συνεργάτης, Τμήμα της Βιομάζας

Το περιεχόμενο των μαθημάτων αυτών ήταν πάρα πολύ ενδιαφέρον, αλλά δε μπορώ να πω ότι με βοήθησε στη δουλειά μου, λόγω του ότι ο χώρος και το αντικείμενο της εργασίας μου δεν έχει να κάνει με το αστικό περιβάλλον. Σίγουρα όμως τα μαθήματα αυτά και κυρίως το κεφάλαιο με τις βιοπόλεις με προβληματίσαν για την πολύ κρίσιμη κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο κόσμος μας και μου έδωσαν κάποιες κατευθύνσεις – λύσεις, προκειμένου έστω και την ύστατη στιγμή να μπορέσουμε από κοινού, αλλά και ο καθένας μόνος του, να σώσουμε τον πλανήτη μας και να βελτιώσουμε το βιοτικό μας επίπεδο.

Αικατερίνη Σβώλου, Πολιτικός Μηχανικός

Απέκτησα μια καλύτερη γενική γνώση στα περιβαλλοντικά θέματα αν και αρκετά από αυτά τα θέματα τα γνώριζα λόγω αντικείμενου (βιοκλιματική αρχιτεκτονική, προσόβαση για άτομα μειωμένης κινητικότητας κλπ). Η εργασία που κάνετε είναι καταπληκτική και συνεχίστε αυτή την προσπάθεια. Θεωρώ ότι και μόνο η ενημέρωση που απέκτησα προσθέτοντας περισσότερη ευαισθησία στην καθημερινή αντιμετώπιση των διαφόρων καταστάσεων θα με βοηθήσει στην προσωπική μου δραστηριότητα. Συγχαρητήρια.

Μαρία Ψαράκη, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Τα μαθήματα αυτού του κεφαλαίου ήταν πολύ ενδιαφέροντα όμως παρόλα αυτά δεν μπορούν να ενσωματωθούν στη δουλειά μου λόγω του ότι ο Δήμος που εργάζομαι είναι πολύ μικρός σε πληθυσμό και βρίσκεται στις παρυφές του όρους Μαινάλου οπότε δεν αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα μιας αστικής κοινωνίας.

Παναγιώτα Μητροπούλου, Τοπογράφος Μηχανικός

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε αρκετά στην διδασκαλία και μου φάνηκε εξαιρετικά χρήσιμο. Ειδικά στην διδασκαλία του κεφαλαίου 'Άνθρωπος και Περιβάλλον' της 3^{ης} τάξης με βοήθησε πάρα πολύ δίνοντας μου γνώσεις για να μπορέσω να δώσω απαντήσεις σε ερωτήσεις των παιδιών τύπου: και τώρα πια τι μπορούμε να κάνουμε; Επιπλέον μου φάνηκε εξαιρετικά χρήσιμο και για τα προγράμματα περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης που αναλαμβάνω σχεδόν κάθε χρόνο μαζί με ομάδα μαθητών της Β' Λυκείου. Δεν θα μπορούσα να ξεχωρίσω κάποιες διαστάσεις του

μαθήματος ως πιο σημαντικές επειδή πιστεύω ότι κάθε διάσταση συμπληρώνει κάποια άλλη όπως οι κρίκοι μιας αλυσίδας, όμως αν πρέπει να ξεχωρίσω κάποιες διαστάσεις θα ξεχώριζα την Βιώσιμη Διαχείριση των Αποβλήτων και τις Εναλλακτικές Μορφές Ενέργειας που είναι και οι διαστάσεις εκείνες που ενδιαφέρουν περισσότερο τους μαθητές. **Γεώργιος Κουντούρης, Βιολόγος Υποδιευθυντής 1^{ου} ΓΕΛ Περάματος**

Επειδή φέτος βρίσκομαι σε εκπαιδευτική άδεια για να παρακολουθήσω ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών σχετικό με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, δεν μπόρεσα να εφαρμόσω κάτι από το περιεχόμενο του μαθήματος στην τάξη. Θεωρώ ωστόσο ότι το υλικό είναι αρκετά σαφές και κατατοπιστικό και ότι θα μπορέσω να το αξιοποιήσω κατά τη διάρκεια μελλοντικών προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. **Μαρία Πλιώτα, Εκπαιδευτικός**

Η επιτυχία της βιώσιμης αστικής διαχείρισης μπορεί να ενισχυθεί με τη συμμετοχή κάθε μέλους της κοινωνίας. Ο ρόλος των μέσων μαζικής ενημέρωσης στην πραγματοποίηση αυτών των πρωτοβουλιών είναι ουσιαστικός. Συγκεκριμένα, θεωρώ ότι με βοήθησαν τόσο στη δουλειά μου όσο και στον τρόπο ζωής μου. Εκτίμησα την ανακύκλωση όπου μειώνονται τα απορρίμματα και τα προβλήματα διαχείρισής τους. Εξοικονομείται ενέργεια και φυσικοί πόροι καθώς και η ενέργεια που απαιτείται για την κατασκευή διάφορων προϊόντων. Μειώνεται η ρύπανση της ατμόσφαιρας, του εδάφους και των υπόγειων υδάτων. Βελτιώνονται οι συνθήκες ζωής μέσα στο αστικό περιβάλλον. Ακόμη, ενημερώθηκα για τη σωστή διαχείριση του νερού και τους κινδύνους που εγκυμονεί η αλόγιστη σπατάλη. Με ατομικές ενέργειες μπορούν να εξοικονομηθούν καθημερινά τεράστιες ποσότητες νερού. Τέλος, όσον αφορά στις αστικές συγκοινωνίες η βελτιωμένη διαχείριση των χρήσεων γης συνίσταται στη χρήση των δημοσίων μέσων μεταφοράς και στην αποθάρρυνση της χρήσης ιδιωτικών αυτοκινήτων. Έτσι χρησιμοποιώ πάντα αστικές συγκοινωνίες για την εξυπηρέτησή μου, κάτι που θα πρέπει να κάνει, κατά την ταπεινή μου άποψη, και ο περισσότερος κόσμος. **Αργυρώ Δελημάνη, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Είναι η πρώτη φορά που παρακολουθώ πρόγραμμα σχετικά με την Βιώσιμη Αστική Αναπτυξή και έχω πραγματικά ενθουσιαστεί με το πόσα πράγματα δεν γνωρίζαμε. Είναι σίγουρο ότι στο μέλλον θα παρακολουθήσω και άλλα προγράμματα. Συνεχίστε αυτή την τόσο καλή προσπάθεια. **Σπυριδούλα Πούλου, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Το μάθημα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης δεν θα με βοηθήσει άμεσα στη δουλειά μου αλλά μου προσέφερε πολύ σημαντικές πληροφορίες για την ίδια την καθημερινή μου ζωή. Έχω εντυπωσιαστεί πραγματικά γιατί πολλά θέματα, πολύ σημαντικά, όπως οι πράσινες στέγες και η εξοικονόμηση ενέργειας που μας απασχόλησαν στο μάθημα αυτό αλλά και στον προηγούμενο κύκλο μαθημάτων έχουν γίνει τώρα επίκαιρα θέματα. Μου είναι χρήσιμες κάποιες καινούργιες έννοιες για μένα όπως τα πράσινα πιστοποιητικά. Γενικά το μάθημα με βοήθησε ως άνθρωπο για να δω τον καθημερινό τρόπο ζωής από άλλη οπτική γωνία. **Βασιλική Κοντογιάννη, Γεωπόνος**

Το μάθημα με βοήθησε στην κατανόηση εννοιών που τις συναντάμε συχνά στην καθημερινότητά μας, αλλά δεν είμαστε πάντα σε θέση να τις αξιολογήσουμε και τις εφαρμόσουμε στην ζωή μας λόγω του φόρτου εργασίας και του γρήγορου ρυθμού της ζωής στην πόλη. Με βοήθησε στην εργασία μου ως προς τον τρόπο σκέψης και διαφορετικής προσέγγισης ορισμένων πραγμάτων. Είναι πιο εύκολο διαβάζοντας κάπου συγκεντρωμένα τα στοιχεία για την βιώσιμη ανάπτυξη να εστιάσουμε και να συγκεντρώσουμε ορισμένα σημεία τα οποία θα πρέπει να τα εφαρμόζουμε καθημερινά στην ζωή μας για να βελτιώσουμε τις συνθήκες της πόλης στην οποία ζούμε και

κατεπέκταση και την δική μας ζωή και των γύρω μας. Οι σημειώσεις γενικά ήταν κατανοητές και ο τρόπος εγγραφής, συμμετοχής και εκμάθησης ήταν πολύ εύκολος και προσιτός πιστεύω για όλους τους ενδιαφερόμενους ανεξαρτήτως ηλικίας και μόρφωσης.

Βαλεντίνη Αντωνιάδου, Μηχανικός Ορυκτών Πόρων

Το παρόν μάθημα θεωρώ ότι ήταν αρκετά ενδιαφέρον. Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη πιστεύω ότι θα απασχολήσει σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό στο μέλλον. Όλα τα κεφάλαια που διδάχθηκα, μου προσέφεραν περισσότερες γνώσεις από αυτές που κατείχα. Από όλες τις διαστάσεις του θέματος θεωρώ σημαντικές όσες αφορούν την Υγεία (2.3 κεφ.), την πρόσβαση σε άτομα με ειδικές ανάγκες (2.4 κεφ.) και την βιο- αρχιτεκτονική (2.7 κεφ.). Όλες οι πληροφορίες που μου προσφέρθηκαν θα μου φανούν ιδιαίτερα χρήσιμες σε κάθε επαγγελματική μου δραστηριότητα.

Ελένη Τσιακούμη, Δασοπόνος

Το δομημένο περιεχόμενο του μαθήματος, μου φάνηκε πολύ χρήσιμο και σημαντικό. Με βοήθησε στο να καταλάβω περισσότερες έννοιες για τις κλιματικές αλλαγές και τις επιπτώσεις τους.. Ήταν πολύ ωφελιμένο και επίκαιρο και με βοήθησε πολύ η οργανωμένη δομή του μαθήματος.

Δημοσθένης Βουλγαρίδης, Φοιτητής

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να καταλάβω ότι στα αστικά κέντρα οι πόλεις μπορούν να αναμορφωθούν και να γίνουν ικανοποιητικά βιώσιμες, συνδυάζοντας το φυσικό περιβάλλον με το αστικό περιβάλλον, αρκεί να υιοθετηθούν πρωτοβουλίες όπως η εστίαση στην ανθρώπινη προσωπικότητα και επικοινωνία, την ενεργό συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων και πολιτών καθώς και την εναρμόνιση του βίου με τον αστικό σχεδιασμό διατηρώντας παράλληλα την ταυτότητα την προσωπικότητα, την πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά μιας πόλης. Ως μαθητής Γ' Επαγγελματικού Λυκείου διάλεξα την κατεύθυνση « Γεωπονίας - Περιβάλλοντος » με ειδικότητα στην Τεχνολογία Τροφίμων μου δίνεται η δυνατότητα εισαγωγής μου σε κάποιο Τ.Ε.Ι. , μέσω των πανελληνίων εξετάσεων, και αν αυτό επιτευχθεί θα δηλώσω συμμετοχή φοίτησης σε σχολές με τις οποίες ασχολούνται με το περιβάλλον, όπως Δασολογία και Διαχείριση Φυσικού Περιβάλλοντος ή Διαχείριση Φυσικών Πόρων, πράγμα το αγαπώ πολύ.

Αναστάσιος Αστερίου, Μαθητής

Το περιεχόμενο του μαθήματος εμπλούτισε τις γνώσεις μου τις οποίες θα προωθήσω μέσω του συλλόγου στην τοπική μας κοινωνία, ώστε να αξιοποιήσουμε τα λίγα δάση μας προς όφελος όλων.

Κωνσταντίνος Στάμος

Θεωρώ πολύ χρήσιμο το περιεχόμενο του μαθήματος. Προσωπικά, επειδή ενδιαφέρομαι για την βιοκλιματική αρχιτεκτονική και τον περιβαλλοντικό σχεδιασμό στα πλαίσια της βιώσιμης ανάπτυξης τα μαθήματα αυτά μου έδωσαν την ευκαιρία να μελετήσω και να κατανοήσω καλύτερα το αντικείμενο καθώς και να προβληματιστώ για τις πρωτοβουλίες που θα πρέπει να αναληφθούν για την πραγμάτωση μιας αειφόρου ανάπτυξης.

Μαρία Δεμέναγα, Αρχιτέκτων Μηχανικός

Το περιεχόμενο του μαθήματος βιώσιμη αστική ανάπτυξη με βοήθησε στην σύνταξη ΜΠΕ, τόσο στην εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων, όσο και στα προτεινόμενα μέτρα αντιμετώπισης και παρακολούθησης τους, σε σχέση με το αστικό και περιαστικό περιβάλλον της περιοχής μελέτης. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η αναλυτική προσέγγιση και παρουσίαση για κάθε περιβαλλοντικό πρόβλημα των αστικών περιοχών, σε συνδυασμό με πρόταση συγκεκριμένων μέτρων και λύσεων. Θεωρώ ότι πέρα από την ευαισθητοποίηση των πολιτών, το αντικείμενο του μαθήματος μπορεί να αποτελέσει έναν επίκαιρο οδηγό για το ανθρώπινο δυναμικό που ασχολείται με τις αποφάσεις, αλλά και την εφαρμογή

περιβαλλοντικής πολιτικής. Τέλος θα ήθελα να υπογραμμίσω τη χρησιμότητα του τρόπου διεξαγωγής του σεμιναρίου. Έχω μια κόρη 16 μηνών και τα εξ' αποστάσεως μαθήματα με διευκόλυναν ουσιαστικά σε συνδυασμό με την εργασία μου και την φροντίδα του παιδιού μου. **Αθηνά Γιαννοπούλου, Περιβαλλοντολόγος**

Η ενότητα Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη ήταν πάρα πολύ καλά τοποθετημένη. Παραθέτονταν κάποια στοιχεία πολύ αναλυτικά κάποιες φορές που ήταν πλήρως κατανοητά. Πιστεύω ότι αυτή η ενότητα ήταν αρκετά καλά αναπτυγμένη και αρκετά διαφωτιστική και ξεκαθάρισε κάποια σημαντικά θέματα που ταλανίζουν. **Δήμητρα Ζορμπά, Γεωπόνος**

Η ενότητα Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη ενίσχυσε τις γνώσεις μου πάνω σε κάποια περιβαλλοντικά θέματα και επιπλέον κάλυψαν κάποια κενά και απορίες που είχα. Η παράθεση αρκετών παραδειγμάτων ήταν διαφωτιστική στην κατανόηση και αφομοίωση των όλων θεμάτων. **Θεοδώρα Ζορμπά, Δασολόγος**

Οι έννοιες της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης είναι ιδιαίτερα επίκαιρες στις μέρες μας. Ο σύγχρονος τρόπος ζωής στα αστικά κέντρα μπορεί να αποβεί επιβλαβής για το περιβάλλον και κατ' επέκταση για τον ίδιο τον άνθρωπο. Οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες υποβαθμίζουν την ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος. Για την αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων που έχουν προκύψει, είναι απαραίτητες πρακτικές που θα εξασφαλίζουν τη βιώσιμη και αποδοτική ανάπτυξη των σύγχρονων κοινωνιών. Στις πρακτικές αυτές μπορούμε να εντάξουμε και την επιστήμη του βιοκλιματικού αρχιτεκτονικού σχεδιασμού, που απασχολεί ιδιαίτερα εμάς τους αρχιτέκτονες. Η βιοκλιματική αρχιτεκτονική προωθεί τον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη συντήρηση κτιρίων φιλικών προς το περιβάλλον, τα οποία εξοικονομούν φυσικούς πόρους. Περιλαμβάνει επίσης την κατασκευή «πράσινων στεγών», τη φύτευση δηλαδή των δωματίων, καθώς και την αστική γεωργία. Για όλα τα παραπάνω λοιπόν, το συγκεκριμένο μάθημα με τις πληροφορίες που μας προσέφερε μπορεί να αποτελέσει σημαντική βοήθεια στη δουλειά μας ως μηχανικοί σε ένα σύγχρονο αστικό περιβάλλον. **Αικατερίνη Πλεμμένου, Αρχιτέκτον Μηχανικός**

Όλα τα κεφάλαια ήταν σημαντικά καθώς δεν πλατάγιζαν και έδιναν με case studies παραδείγματα που συμβαίνουν σήμερα, κάνοντας το θέμα πιο κατανοητό και αφομοιώσιμο. Είμαι μεταπτυχιακός φοιτητής και το θέμα της Διπλωματικής μου είναι πράσινη επιχειρηματικότητα (green entrepreneurship) και δημιουργία θέσεων εργασίας, οπότε το υλικό που αποκόμισα καθώς και η βιβλιογραφία, θα αποτελέσει μια μεγάλη βοήθεια. Περισσότερο σημαντικά θεώρησα τα κεφάλαια με τα πράσινα κτίρια όπου και θα αναζητήσω περισσότερα στοιχεία. **Αλέξανδρος Τσικολάτας, Μεταπτυχιακός Φοιτητής MBA Διοίκηση Επιχειρήσεων**

Τη δεδομένη χρονική περίοδο δεν εργάζομαι, οπότε δεν έχω τη δυνατότητα να ενσωματώσω τις γνώσεις που αποκόμισα στη δουλειά μου. Συμμετείχα στο πρόγραμμα από προσωπικό ενδιαφέρον. Αν στο μέλλον μου δωθεί η δυνατότητα να εκμεταλλευτώ τις γνώσεις που πήρα, με χαρά θα το κάνω. **Αναστασία Αρτεμής Παπαδοπούλου, Γεωπόνος/Επιστήμονας Τροφίμων**

Το μάθημα της αστικής βιώσιμης ανάπτυξης πιστεύω πως δίνει τη δυνατότητα στους αναγνώστες να αναπτύξουν οικολογική συνείδηση και να προωθήσουν στο δικό τους περιβάλλον καινοτόμες ιδέες όπως οι πράσινες στέγες. Επίσης πιστεύω πως είναι ένα πολύ χρήσιμο διδακτικό εργαλείο. Πολύ σημαντικά κατά την άποψή μου ήταν τα θέματα που περιελάμβαναν την αστική οικολογία, την οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και τη

δομή αυτών, η χρησιμότητα του πρασίνου και των δέντρων σε ένα αστικό περιβάλλον, η διαχείριση των αποβλήτων και των απορριμμάτων, ο βιοκλιματικός αρχιτεκτονικός σχεδιασμός και ο τομέας των συγκοινωνιών και μεταφορών. **Ασπασία Δεληγιάννη, Δασοπόνος**

Οι πιο σημαντικές αλλαγές είναι αυτές που μπορούμε να πραγματοποιήσουμε στην καθημερινότητά μας. Εγώ άλλαξα στον εργασιακό μου χώρο τις λάμπες με εκείνες λιγότερων Watt, μόνωσα τον χώρο για την ηχορύπανση. Τα μαθήματα με βοήθησαν στο να αλλάξω την νοοτροπία μου και να συνειδητοποιήσω ότι αποτελώ κρίκο στην αλυσίδα της φύσης. Οφείλω να κινητοποιηθώ για να διατηρηθεί η ισορροπία στο οικοσύστημα. **Ουρανία Μπάτζιου, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Μας βοήθησε στην εργασία για το περιβάλλον που κάνουμε στο γυμνάσιο που εργάζομαι Θεωρώ πολύ σημαντικό την συγκέντρωση άλλων αυτών των πληροφοριών ώστε να μπορούμε να τις αξιοποιούμε στην καθημερινή ζωή για να έχουμε έναν καλύτερο κόσμο αλλά και σε επιστημονικό επίπεδο μιας και η βιβλιογραφία υνιά πολύ καλή. **Χρήστος Λιάγος, Μηχανικός Βιομηχανικής Πληροφορικής**

Σπουδάζω στο Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ΤΕΙ Καλαμάτας. Το θέμα του σεμιναρίου θα μπορούσα να το χρησιμοποιήσω για εργασίες κατά τη διάρκεια των σπουδών μου καθώς και αργότερα αν εργάζομαι στην τοπική αυτοδιοίκηση οι γνώσεις αυτές θα με βοηθήσουν σε δημιουργία περιβαλλοντικών προγραμμάτων. **Χρήστος Μαρκόπουλος, Φοιτητής**

Πέραν του προσωπικού κέρδους από την απόκτηση νέων γνώσεων που αποκόμισα χρησιμοποιώ τμήματα του υλικού κατά τη διάρκεια εκμάθησης επεξεργαστή κειμένου σε μαθητές της Α' τάξης του ΕΠΑΑ, ενώ αργότερα στα πλαίσια του ίδιου μαθήματος θα δοθεί η δυνατότητα να αναπτυχθούν εργασίες σε κομμάτια της θεματολογίας που αναπτύχθηκε στα πλαίσια του μαθήματος της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. **Ευστράτιος Γραμμένης, Εκπαιδευτικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν πολύ ενδιαφέρον και ιδιαίτερα το κεφάλαιο σχετικά με τη μεθοδολογία προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης. Αν και το αντικείμενο της δουλειάς μου δεν είναι συναφές με την αστική ανάπτυξη πιστεύω πως το μάθημα αυτό βοηθά στο να συνειδητοποιήσει κανείς την αξία που έχει για τη σύγχρονη κοινωνία η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Ο τρόπος διδασκαλίας, μέσω διαδικτύου, μου άρεσε καθώς είχα τη δυνατότητα να μελετώ τις ώρες που εγώ επέλεγα. **Ειρήνη Χρυσοβαλάντου Παπαβλασοπούλου, Γεωπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε τόσο σε προσωπικό, όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο στο να κατανοήσω απόλυτα την έννοια της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Είναι γεγονός ότι η ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό. Το περιεχόμενο του μαθήματος δίνει λύσεις και προτείνει παραδείγματα και ενέργειες στις οποίες θα μπορούσαμε να συμβάλλουμε όλοι για να εξασφαλίσουμε «βιοπόλεις» σε όλο τον πλανήτη. Σίγουρα θα αναφέρω όσο μελέτησα τόσο σε φιλικές συζητήσεις, με σκοπό να τονίσω το μέγεθος της ευθύνης όλων μας και να αφυπνίσω συνειδήσεις για μια πράσινη κοινωνία, όσο και σε επίπεδο διδασκαλίας με την αναφορά σε νέες πολιτικές επιχειρήσεων παραγωγής εναλλακτικών μορφών ενέργειας, κατασκευής πράσινων κτιρίων, υιοθέτηση ενός πιο υγιούς τρόπου ζωής και στροφής στην ανακύκλωση. **Ειρήνη Τσιγάρα, Δημόσιες Σχέσεις και Επικοινωνία**

Το περιεχόμενο του μαθήματος εκτός ότι με βοήθησε και προσωπικά σαν άνθρωπο να διευρύνω το μυαλό μου σε ιδέες τις οποίες δεν τις είχα ξανακούσει και δεν τις γνώριζα. Με τις νέες μου γνώσεις μπορώ να αφυπνίσω και ανθρώπους που συναντώ καθημερινά και δεν έχουν άμεση σχέση με το αντικείμενο. Μπορώ να μιλήσω και για τα θέματα και παραδείγματα που υπάρχουνε μέσα στο μάθημα για να φανεί η εξέλιξη που υπάρχει. Πρέπει απλά να μεταδώσω την ανησυχία που πρέπει να έχουμε όλοι ώστε να κάνουμε κάτι καλύτερο για το παρόν μας αλλά και για το μέλλον μας. **Ελένη Φυτσίλη, Καθηγήτρια Ειδικής Αγωγής**

Αρκετά καλό για εγκυκλοπαιδικές γνώσεις, πολύ καλά διατυπωμένο αυτή τη φορά. Πολλές από τις πληροφορίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για σεμινάρια αλλά και επιμορφωτικές συζητήσεις. **Γιώργος Λαλιώτης, Γεωπόνος-Ζωοτέχνης**

Ένα από τα πιο σημαντικά ζητήματα, το θέμα της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, αποτελεί την τακτική την οποία όλες οι χώρες θα πρέπει να ακολουθήσουν. Σίγουρα με βοήθησε να κατανοήσω σε ένα βαθμό την λογική της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης αφού είναι ένα θέμα που δεν έχω ασχοληθεί πολύ. **Γεώργιος Βαρβαρήγος, Δασοπόνος**

Οι αποκτηθείς γνώσεις ήταν ιδιαίτερα χρήσιμες. Μέσα από το μάθημα της βιώσιμης ανάπτυξης γνώρισα τη σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος και τους τρόπους οικολογικής ανάπτυξης των πόλεων, τη σημασία των δασών και των εναλλακτικών πηγών ενέργειας και απέκτησα έναν πιο «πράσινο» τρόπο σκέψης. **Αρετή Γρηγοράτου, Φοιτήτρια**

Το περιεχόμενο των μαθημάτων με ωφέλησε πολλαπλά. Αντελήφθηκα τη μεγάλη σημασία που έχει η αποκατάσταση της φύσης στην πόλη, τις επιπτώσεις που έχει η ανθρώπινη δραστηριότητα στο φυσικό περιβάλλον των αστικών περιοχών και ως εκ τούτου την αδήριτη ανάγκη για τη δημιουργία βιοπόλεων, την ανάγκη για καινοτόμες και μακροπρόθεσμες στρατηγικές διαχείρισης της κατανάλωσης του νερού και προστασίας της ποιότητάς του, την ανάγκη υιοθέτησης εναλλακτικών μορφών ενέργειας, βιώσιμης διαχείρισης των αποβλήτων και βιώσιμης μετακίνησης καθώς επίσης και τους παράγοντες που επηρεάζουν τη δημόσια υγεία και ως πολίτης θα είμαι περισσότερο ευαισθητοποιημένη και ενεργή προς αυτή την κατεύθυνση. Όλες αυτές τις γνώσεις είμαι ικανή πλέον να τις μεταδώσω στους μαθητές μου μέσα από όλα τα μαθήματα που διδάσκω ανάλογα κάθε φορά με τα ερεθίσματα που θα έχω. Έτσι, θα ευαισθητοποιήσω τους μαθητές μου πιο αποτελεσματικά, αφού είμαι η ίδια πλέον ευαισθητοποιημένη. Θεωρώ την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της Νέας Γενιάς το πιο σημαντικό κομμάτι της όλης προσπάθειας για τη βελτίωση των συνθηκών στον πλανήτη μας. Στη νέα γενιά πρέπει να στοχεύουμε πρωτίστως. **Γαρυφαλιά Καρυτινού, Καθηγήτρια/Φιλολόγος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος παρόλο που ήταν αρκετά ενδιαφέρον, προς το παρόν δεν μπορεί να με βοηθήσει στην δουλειά μου, γιατί δεν έχει καμία σχέση με αυτό που σπούδασα. Παρόλα αυτά όμως συνάδει με την εκπαιδευτική μου κατάρτιση και συνεπώς θα αποτελέσει επέκταση της εκπαίδευσής μου. **Μαγδαληνή Γυργιδίου, Διοικητικός Υπάλληλος**

Λόγω της μη άμεσης σχέσης των σπουδών μου με το περιεχόμενο του μαθήματος αυτό που αποκόμισα από τα μαθήματα είναι γενικές γνώσεις που μπορούν να εφαρμοστούν στην καθημερινή ζωή. Λίγο ως πολύ όλες οι διαστάσεις που αναφέρθηκαν είναι σημαντικές και χρήσιμες. **Κατερίνα Ζολώτα, Φοιτήτρια**

Την συγκεκριμένη χρονική περίοδο δεν εργάζομαι. Παρόλα αυτά θεωρώ πως το περιεχόμενο του μαθήματος είναι τέτοιο που δεν υπάρχει περίπτωση να μην έχει εφαρμογή κάπου. Ίσως να μην χρησιμοποιήσω άμεσα τις γνώσεις που απέκτησα, αλλά αυτό που είναι πολύ σημαντικό είναι ότι με βοήθησε να αλλάξω τον τρόπο σκέψης μου και να ενστερνιστώ τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης. **Ιωάννα Κότση, Μηχανικός Περιβάλλοντος**

Το πρόγραμμα με βοήθησε να ανακαλύψω στοιχεία βιώσιμης αστικής ανάπτυξης που δεν μπορούσα να φανταστώ. Μου δίνεται ένα κίνητρο να ασχοληθώ περαιτέρω με το αντικείμενο. Μπορώ να παρακολουθήσω τι συμβαίνει στην πόλη μου και πως μπορούμε να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής μας. **Κωνσταντίνος Στάμος, Γεωπόνος**

Ο κύκλος μαθημάτων με θέμα Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη είναι κατά τη γνώμη μου ένας πρωτοπόρος κύκλος με ιδιαίτερα σημαντικές πληροφορίες, ουσιαστικές και άγνωστες για το πολύ κοινό. Πληροφορίες που βοηθούν ώστε να γίνει κατανοητό πως θα μετατρέψουμε τις πόλεις μας σε βιο-πόλεις. **Κωστούλα Καραλή, Τεχνολόγος/Γεωπόνος**

Με βοήθησε στην δουλειά δίνοντας μου την δυνατότητα να παρω μέρος σε προγράμματα οικολογικού θεματος. Το κυριότερο κομμάτι που μπορέσα να ενσωματώσω στην δουλειά μου ήταν η αστική υγεία. **Δημήτριος Κωτούλας, Στρατιωτικός**

Το περιεχόμενο του συγκεκριμένου μαθήματος ήταν αρκετά ενδιαφέρον. Καινούριες έννοιες, άγνωστες ή μέχρι πρόσφατα αδιευκρίνιστες, μου έγιναν κατανοητές. Δεδομένου ότι η βιώσιμη αστική ανάπτυξη εξαρτάται από την οργανωμένη, έγκαιρη και ορθή λήψη αποφάσεων διάφορων ειδικοτήτων, σχετικά με θέματα περιβαλλοντικά, οικονομικά, κοινωνικά, θα με απασχολούσε να ενημερωθώ περαιτέρω για τις θέσεις όσων ειδικεύονται στα δύο τελευταία ζητήματα, οικονομίας και κοινωνίας. Σε ό,τι αφορά το δικό μου αντικείμενο διαπίστωσα μια περιεκτική αλλά ικανοποιητική αναφορά στις σύγχρονες προτάσεις διαμόρφωσης του αστικού περιβάλλοντος. Εξακολουθώ να επιμένω στη θέση μου για περισσότερα παραδείγματα. Θεωρώ τη συμβολή τους ως πλέον διδακτική σε συνδυασμό με την πλήρη παράθεση των θεωρητικών εννοιών. **Μαρία Μπαλάσκα, Γεωπόνος**

Σαν οικονομικός σύμβουλος της Πολιτείας και επιχειρήσεων το αντικείμενο της 'Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης' μου ήταν οικείο με τη παραδοσιακή του μορφή. Η εισαγωγή της 'Πράσινης' διάστασης ουσιαστικά επαναπροσδιορίζει το αντικείμενο αυτό σε τελείως διαφορετικές βάσεις και μου δίνει τη δυνατότητα να επανεξετάσω, πιστεύω έγκαιρα, τις σχετικές επιστημονικές μου αντιλήψεις, λαμβάνοντας υπόψη την βελτίωση της απόδοσης των συντελεστών της παραγωγής και την ασφάλεια έναντι φυσικών καταστροφών σαν νέα οικονομικά δεδομένα της διάστασης αυτής. **Μαρία Παρασχάκη, Οικονομολόγος, Σύμβουλος Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Κρήτης**

Η βιωσιμότητα είναι μία έννοια που συνδέεται συχνά με την αειφορία. Αποτελούν έννοιες σημαντικές. Το περιεχόμενο του μαθήματος με τη βιώσιμη ανάπτυξη μου πρόσφερε γνώσεις σχετικά με την αειφορία περιβάλλοντος και στη βιωσιμότητας καθώς και σε ενδεχόμενη μελλοντική διδασκαλία στο μάθημα του περιβάλλοντος σε ΙΕΚ που στο παρελθόν δίδασκα. **Νίκη Μπάλκα, Δασοπόνος**

Η δομή του περιεχομένου και οι επιμέρους πληροφορίες υπήρξαν σημαντική βοήθεια στη διαμόρφωση μιας εμπειριστατωμένης αντίληψης για τη σπουδαιότητα εφαρμογής βιώσιμης

διαχείρισης σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι σημαντικότερες διαστάσεις που αναπτύχθηκαν ήταν η βιώσιμη διαχείριση της γης και των αστικών αποβλήτων, η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών ενέργειας, η φυσική αποκατάσταση των πόλεων, η βιοκλιματική αρχιτεκτονική, οι παράγοντες που επιδρούν στη δημόσια αστική υγεία και η χρήση του εναλλακτικού τουρισμού. Οι ανωτέρω πληροφορίες βοήθησαν στην απόκτηση στοχευμένης γνώσης για το πολύπλοκο θέμα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. **Νικόλαος Γκουλούνης, Δασολόγος**

Ακόμη μια ενότητα της βιοπολιτικής τελείωσε γεμίζοντάς μας γνώσεις και περαιτέρω προβληματισμούς και λύσεις για την αναδιοργάνωση και καλύτερευση του τρόπου ζωής μας σε σχέση με το περιβάλλον. Πιστεύω ότι καλύφθηκα πλήρως με τα τόσα πολλά παραδείγματα και τις ερωτήσεις κατανόησης, αλλά και τη χρήσιμη βιβλιογραφία. Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στο να χρησιμοποιώ καινούριους όρους, αλλά και να περάσω στους μαθητές μου τρανταχτά μηνύματα για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη της ζωής μας. **Νικόλαος Τσαρδακάς, Ωρομίσθιος Εκπαιδευτικός, Τεχνολόγος Ιχθυοκομίας/Αλιείας**

Το περιεχόμενο του εν λόγω μαθήματος του σεμιναρίου ήταν αρκετά καλό και με ιδιαίτερες εγκυκλοπαιδικές γνώσεις και αρκετά καλά διατυπωμένο αυτή τη φορά. Πολλές από τις πληροφορίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για σεμινάρια αλλά και επιμορφωτικές συζητήσεις. **Παναγιώτα Κόκκαλη, Γεωπόνος/Γεωργοοικονομολόγος**

Κατ' αρχήν να αναφέρω ότι δεν έχω σπουδάσει κάτι σχετικό με περιβάλλον (απόφοιτη ΤΕΙ βιομηχανικού σχεδιασμού) αλλά μου κέντρισαν το ενδιαφέρον τα συγκεκριμένα μαθήματα και οι γνώσεις που αποκόμισα από αυτά. Θεωρώ ότι όλοι μας θα πρέπει να γνωρίσουμε το σημαντικό αυτό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο πλανήτης μας ώστε να βοηθήσουμε και στην επίλυση του, ο καθένας με τον τρόπο του. Ενθουσιάστικα τέλος από τις ουσιαστικές λύσεις που δίνονται (και όχι γενικές θεωρίες), όπως τα πράσινα πιστοποιητικά και η μηδενική ανεργία, όπως και με την ποιότητα ζωής που επιτυγχάνεται με τα παραπάνω. **Κυριακή Παπάζογλου, Άνεργη**

Νέες γνώσεις, ενδιαφέρουσες προσεγγίσεις, χρησιμότητα στο αντικείμενό μου. **Αγάπη Περισυνάκη, Μηχανικός Περιβάλλοντος**

Η μελέτη μου στο συγκεκριμένο μάθημα με βοήθησε να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου και να διευρύνω τους ορίζοντές μου σε ζητήματα που αφορούν στη βιώσιμη ανάπτυξη. Αρχικά εμβάθυνα στην έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης και προβληματίστηκα σε θέματα που αφορούν στη σύγχρονη πραγματικότητα και δή στη ζωή της πόλης όπου ζούμε. Σίγουρα η μελέτη μου με βοήθησε να κατανοήσω τα προβλήματα της πόλης από την απομάκρυνσή της από τη φύση και να προβληματιστώ πάνω σε λύσεις που ενθαρρύνουν τη βιώσιμη ανάπτυξη. Αναμφισβήτητα, έγινα περισσότερο σκεπτόμενος και συνειδητοποιημένος πολίτης. **Παναγιώτης Σμυρνής, Φυσικός**

Η συνάφεια του επαγγέλματος μου ως Πολιτικός Μηχανικός στον τομέα των Δημοσίων Έργων σε επίπεδο Δήμων με το περιεχόμενο του μαθήματος είναι προφανής. Κατά συνέπεια βοήθησε ανεπιφύλακτα στην αναβάθμιση των γνώσεων μου σε όλες τις φάσεις Διαχείρισης Δημοσίων Έργων και κυρίως στην κρίσιμη φάση του προγραμματισμού, της εκπόνησης και του ελέγχου των μελετών νέων έργων. Καταρχήν θεωρώ ιδιαίτερος σημαντική την αναθεώρηση στις βασικές έννοιες που έχουν σχέση με την Αστική Ανάπτυξη. Το μάθημα δίνει καθαρή εικόνα για την Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη με σαφή αναφορά όλων των βασικών συνιστωσών. Οι διαστάσεις αυτές, οι οποίες για χάριν

οικονομίας δεν επαναλαμβάνω, δηλώνονται περίφημα στις ενότητες του μαθήματος, και πρέπει να τύχουν μιας ολιστικής προσέγγισης προκειμένου να έχουν αποτέλεσμα. Πρακτικά σημαίνει ότι το μάθημα συμπληρωματικά με το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο με το οποίο γίνεται προσπάθεια να καλυφθούν οι βασικές συνιστώσες για μια Βιώσιμη Ανάπτυξη, ενισχύει την αντίληψη για καλύτερη διαχείριση των μελετών και εκτέλεσης δημοσίων έργων, που αποσκοπούν τελικά σε βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη. Η ενσωμάτωση των συνιστωσών και αντιλήψεων για μια Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, στα πλαίσια των δικών μου αρμοδιοτήτων, γίνεται με διάφορους τρόπους και σε διαφορετικά επίπεδα. Γίνεται από την σύλληψη της ιδέας (διαβουλεύσεις, προτάσεις, Εισηγήσεις, γνωματεύσεις κλπ) τον σχεδιασμό, την υλοποίηση, την λειτουργία και την πλήρη απαξίωση ενός έργου.

Δημήτριος Ανδρονίκου, Πολιτικός Μηχανικός

Το περιεχόμενο του μαθήματος «Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη» ήταν ενδιαφέρον και ευανάγνωστο, δίνοντας πολλές χρήσιμες πληροφορίες και χρησιμοποιώντας πολλά παραδείγματα. Η λεπτομερής ανάλυση θεμάτων, σχετικά με τη σημασία και τους τρόπους εφαρμογής ενός συντονισμένου προγράμματος βιώσιμης αστικής διαχείρισης, οδήγησε σε μία όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένη γνώση του θέματος. Σαν κάτοικοι των πόλεων πρέπει να γνωρίζουμε πως με απλά πράγματα μπορούμε να βελτιώσουμε τη ζωή τη δικής μας, αλλά και των συνανθρώπων μας.

Παναγιώτης Σιμιτζής, Γεωπόνος

Είναι η δεύτερος χρόνος που παρακολουθώ τα προγράμματα σας και θα συνεχίσω γιατί είναι παρά πολύ ενδιαφέροντα και χρήσιμα. Συνεχίστε αυτή την τόσο καλή προσπάθεια της ενημέρωσης και της αφύπνισης για ένα καλύτερο αύριο.

Ελένη Πούλου, Δημόσιος Υπάλληλος

Το μάθημα Βιώσιμη αστική ανάπτυξη με βοήθησε εν γένει ως προσωπικότητα και επηρέασε όλες τις πτυχές της ζωής μου. Στο σεμινάριο δε συμμετείχα για την επαγγελματική μου επάρκεια, αλλά για τη προσωπική καλλιέργεια και την εμπάθυνση στις γνώσεις μου περί αειφόρου ανάπτυξης και περιβαλλοντικής συνείδησης. Για το λόγο αυτό παρακολούθησα και τα τέσσερα προσφερόμενα μαθήματα. Είμαι πολύ ευχαριστημένος από αυτά που μου προσφέρατε μέσω των πληρέστατων και κατατοπιστικότερων άρθρων σας. Ως εν δυνάμει μηχανικός ενημερώνομαι και μελετώ για διάφορα θέματα που άπτονται την αειφόρο προσέγγιση της ανάπτυξης σε ένα αστικό περιβάλλον. Οι τομείς που θεωρώ ως τους πιο σημαντικούς είναι η αποκατάσταση της φύσης στις πόλεις, η βιώσιμη διαχείριση του πόσιμου νερού και η χρήση των εναλλακτικών μορφών ενέργειας. Οι τομείς αυτοί άπτονται κοινωνικών, οικονομικών, πολιτικών ακόμα και ψυχολογικών διαστάσεων. Η αλλαγή βρίσκεται μέσα μας, αλλά η δύναμη της αλλαγής βρίσκεται στη πολιτική και στα ισχυρά κεφάλαια.

Ηλίας Παπαλαίος, Φοιτητής

Το περιεχόμενο του μαθήματος είχε πολύ ενδιαφέρον κυρίως ως προς τις χρήσιμες κατευθύνσεις που παρείχε προς την αποκατάσταση του φυσικού στοιχείου στα σύγχρονα αστικά κέντρα και τη δημιουργία των «βιοπόλεων». Ιδιαίτερα σημαντικές διαστάσεις θεωρώ την βιο-αρχιτεκτονική, τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων καθώς και τη βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων.

Ευριδίκη Θεοδωράτου, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να αντιληφθώ καλύτερα πως βιώσιμη αστική ανάπτυξη επηρεάζει την καθημερινότητα μας και πρέπει να ενταχθεί γρήγορα στις κοινωνίες μας.

Διονύσιος Καλογεράς, Φοιτητής

Η ανάπτυξη των ανθρωπίνων κοινωνιών, που βασίστηκε στο ιδεολόγημα ότι ο άνθρωπος με μέσο την τεχνολογία θα μπορούσε να καθυποτάξει τη φύση και να απελευθερωθεί από τα «δεσμά» του φυσικού περιβάλλοντος, οδήγησε σε αυτό που σήμερα ονομάζουμε οικολογική κρίση. Η οικολογική κρίση αναγνωρίζεται ως περιβαλλοντική αλλά και κοινωνική και στις μέρες μας, είναι ευρέως αποδεκτό, ότι μόνο η συστηματική αντίληψη του φυσικού περιβάλλοντος από τους μαθητές θα αυξήσει την περιβαλλοντική ευαισθησία και θα οξύνει την ικανότητά τους να αντιλαμβάνονται τις συνέπειες που έχουν οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες στον πλανήτη μας. Πολλές διαστάσεις του θεματικού πεδίου (αν όχι οι περισσότερες) μπορούν να ενσωματωθούν στη δουλειά μου (εκπαιδευτικός) ιδιαίτερα στα πλαίσια της διαθεματικής προσέγγισης της εκπαίδευσης με το ΔΕΠΠΣ (Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών). Μπορούμε να συνοψίσουμε τις διαστάσεις αυτές στα ακόλουθα σημεία (ενότητες): Βιοπόλις, Βιώσιμη Διαχείριση της Γης, Αστική Οικολογία, Βιώσιμη Διαχείριση των Υδάτινων Πόρων, Βιώσιμη Διαχείριση των Αποβλήτων, Εναλλακτικές Μορφές Ενέργειας, Βιοκλιματική Αρχιτεκτονική, Κινητικότητα και Αστικές Συγκοινωνίες Αστική Υγεία, Πρόσβαση για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες, Οικονομία. **Μιχαήλ Καλογιαννάκης, Εκπαιδευτικός**

Το περιεχόμενο με βοήθησε να αποκτήσω γνώσεις σε θέματα που με απασχολούν σαν άνθρωπο. Η εμπειρία αυτή και οι γνώσεις μου δίνουν τη δυνατότητα να τις αξιοποιήσω μελλοντικά σε μαθήματα που πρόκειται να διδάξω ως εκπαιδευτρια ενηλίκων. **Ειρήνη Σωπασιή, Ελεύθερος Επαγγελματίας**

Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη πρέπει να αποτελεί στόχο όλων των ανθρώπων σήμερα και ειδικότερα των νέων. Το μάθημα αυτό ανοίγει καινούργιους δρόμους σχετικά με τις σύγχρονες ανάγκες του πλανήτη μας και πως μπορούμε όλοι να συμβάλλουμε για μια καλύτερη ποιότητα ζωής. **Ελένη Δεληβάνη, Φοιτήτρια**

Έδωσα ιδιαίτερη σημασία στον κεφάλαιο της Βιο-Αρχιτεκτονικής όπου οι ιδέες που αναπτύσσονται δίνουν άλλη διάσταση στο Αρχιτεκτονικό Σχέδιο. Το αρχιτεκτονικό σχέδιο πρέπει να έχει την δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας με τον περιβάλλοντα χώρο, και της συνθήκες που επικρατούν την δεδομένη εποχή δημιουργίας του. Η ιδέα της 'Βιο-Αρχιτεκτονικής' αντιπροσωπεύει την εποχή μας και προσωπικά με ενθάρρυνε στην εφαρμογή καινούργιων ιδεών στον σχεδιασμό κτιρίων. Σε γενικό πλαίσιο ήρθα σε επαφή με το περιβάλλον τουλάχιστον στην θεωρητική του μορφή, με σκοπό να κατανοήσω τις ανάγκες του. **Κωνσταντίνα Σταματίνα Κυπρίου, Φοιτήτρια Αρχιτεκτονικής**

Η συγκεκριμένη ενότητα με βοήθησε να αντιληφθώ ποιος είναι ακριβώς ο ρόλος του ανθρώπινου παράγοντα στις στη βιώσιμη ανάπτυξη των πόλεων και να τον συνδυάσω με τον ρόλο που παίζει ο ανθρώπινος παράγοντας και στην διαμόρφωση και αλλαγή του τοπίου όπου ζει. Συνδυάζοντας το με αρχιτεκτονικά και φωτογραφικά αρχεία που έχει η υπηρεσία μου αντιλαμβάνομαι πολύ καλύτερα την αλλαγή του χώρου αλλά και τα προβλήματα που έχει δημιουργήσει η ανθρώπινη επέμβαση σε κάποια πόλη ακόμη και αν αυτή δεν αποτελεί μεγάλο αστικό κέντρο. Η συγκεκριμένη ενότητα μου φάνηκε πολύ ενδιαφέρουσα και χρήσιμη για τη διδασκαλία (είμαι ιστορικός με μεταπτυχιακή ειδίκευση τον τουρισμό) γιατί με πολύ σαφή τρόπο ένωσε αρχιτεκτονικά και πολεοδομικά προβλήματα μιας σύγχρονης πόλης με το περιβάλλον μέσα από της διάσταση της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης. **Παρασκευή Γιαννίκου, Αρχιτέκτονας**

Στις μέρες μας κρίνεται επιτακτική η ανάγκη μιας βιώσιμης αστικής ανάπτυξης για μια φιλικά προσκείμενη προς το περιβάλλον και ευχάριστη διαβίωση των ανθρώπων. Προωθούνται λοιπόν, παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής

και της πολιτικής του περιβάλλοντος, με στόχο να γίνει βιώσιμη. Η μελέτη ζητημάτων πολεοδομίας και αστικής ανάπτυξης συντελούν στη διεύρυνση των γνώσεων μας, σε ένα τόσο κρίσιμο επιστημονικό και επαγγελματικό πεδίο και παράλληλα μας καθιστούν σκεπτόμενους και συνειδητοποιημένους πολίτες. Μέσα από τη μελέτη του συγκεκριμένου μαθήματος προβληματίστηκα στην έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης και σε θέματα που αφορούν στη σύγχρονη πραγματικότητα και δή στη ζωή της πόλης όπου ζούμε. Σίγουρα η μελέτη μου με βοήθησε να κατανοήσω τα προβλήματα της πόλης από την απομάκρυνσή της από τη φύση και να προβληματιστώ πάνω σε λύσεις που ενθαρρύνουν τη βιώσιμη ανάπτυξη. **Σπυριδούλα Χαδιάρη, Φιλολόγος Λυκείου**

Το μάθημα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης με βοήθησε να συνειδητοποιήσω πως θα καταφέρουμε να αλλάξουμε το μέλλον των πόλεων μας να καταφέρουμε να τις κάνουμε πιο φιλικές στο περιβάλλον αλλά και σε εμάς και να μπορέσουμε να συμβάλλουμε στη δημιουργία βιοπολεών. **Δήμητρα Μαρία Κυπρίου, Άνεργη**

Το μάθημα μου έδωσε μια εμπειριστατωμένη εικόνα του τι συμβαίνει και τι μπορεί να γίνει όσον αφορά τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Κάθε κεφάλαιο είναι χρήσιμο με πληροφορίες που καθένας μας πρέπει να γνωρίζει τη σημερινή εποχή. **Ελευθερία Σωπασιή, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Βρήκα το περιεχόμενο του μαθήματος ιδιαίτερα ενδιαφέρον, καθώς ενημερώθηκα σε βάθος σχετικά με τα θέματα βιώσιμης ανάπτυξης, αφού ήταν όλα μαζεμένα για να λυθεί οποιαδήποτε απορία επί του θέματος μαζί με τη βιβλιογραφία στο τέλος κάθε μαθήματος. **Παρασκευή Κυβέλου, Χημικός Μηχανικός**

Η παρακολούθηση των μαθημάτων του σεμιναρίου με βοήθησε να αντιληφθώ πως υπάρχουν υλοποιήσιμες προτάσεις για την δημιουργία βιοπόλεων. Δεν είναι δύσκολο να αναπτύξουμε μια «πράσινη» συνείδηση και να την κάνουμε πράξη στην καθημερινότητά μας. Η ύπαρξη βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και πως αυτή μπορεί να επαναφέρει στο προσκήνιο τη σχέση του ανθρώπου με τη φύση αποτελεί ένα από τα μηνύματα που επιδιώκω να περάσω στους μαθητές μου, ως εκπαιδευτικός, στα πλαίσια όχι μιας τεχνοκρατικής μετάδοσης γνώσεων αλλά στην ανάπτυξη μια πολύπλευρης προσωπικότητας που θα είναι ευαισθητοποιημένη στα οικολογικά ζητήματα. **Σοφία Μπούα, Φιλολόγος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να αποκτήσω γνώσεις τις οποίες θα τις χρησιμοποιήσω στο Μεταπτυχιακό που κάνω "Περιβαλλοντική Μηχανική και Επιστήμη". Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης αφορά όλους μας ώστε να έχουμε ένα καλύτερο μέλλον για εμάς και τις επόμενες γενιές. Προσωπικά θεωρώ ότι η σωστή χρήση του νερού είναι πολύ σημαντική γιατί ο άνθρωπος χωρίς νερό δεν μπορεί να ζήσει. Επομένως αποφεύγω να σπαταλάω νερό και να κάνω σωστή διαχείρησή του. **Σοφία Χατζάκου, Μηχανικός Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος Τ.Ε.**

Σαν τεχνολόγος γεωπονίας με μεταπτυχιακό στο γεωργία και περιβάλλον, βρήκα όλες τις θεματικές ενότητες πολύ ενδιαφέρουσες, και αποκόμισα πολλές χρήσιμες πληροφορίες τόσο για τη επαγγελματική όσο και για προσωπική χρήση. **Σοφία Πρωτοπαπαδάκη, MSc Τεχνολόγος Γεωπονίας**

Είμαι Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Συντονίζω τα περιβαλλοντικά προγράμματα στα σχολεία της περιοχής μου (60 προγράμματα περίπου), έχω οργανώσει ένα ηλεκτρονικό περιβαλλοντικό δίκτυο 20 ομάδων (35 εκπαιδευτικοί και 300 μαθητές

περίπου) τους Κλιματοφύλακες και οργανώνω σεμινάρια για τους εκπαιδευτικούς της περιφέρειάς μου. Απέκτησα γνώσεις οι οποίες μου ήταν απαραίτητες για όλες τις παραπάνω δραστηριότητες που έχω και τις χρησιμοποιώ ήδη και τις μεταφέρω στους εκπαιδευτικούς της περιοχής μου. Στην εποχή μας δεν μας δίνεται εύκολα η δυνατότητα για online επιμόρφωση . Ο χρόνος μας είναι πολύ λίγος και αυτό το είδος του σεμιναρίου μου έδωσε τη δυνατότητα για επιμόρφωση (δια βίου μάθηση) και μάλιστα χωρίς καμιά οικονομική επιβάρυνση. Μακάρι να συνεχισθούν και στο μέλλον. **Σοφία Δημητρίου, Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Δ/θμιας Γ' Αθήνας**

Το εκπαιδευτικό υλικό βοήθησε στην κατανόηση εννοιών που αφορούν τη βιώσιμη ανάπτυξη, ενώ νέες γνώσεις δόθηκαν με αρκετά απλό τρόπο. Οι βιβλιογραφικές παραπομπές παροτρύνουν για μια εμπειριστατωμένη μελέτη στη βιώσιμη ανάπτυξη. Μέσα από την εκπαιδευτική αυτή διαδικασία γίνεται εντονότερη η ανάγκη για τη δημιουργία μιας περισσότερο βιο κοινωνίας και η ενεργός ανάμιξη μας σε αυτή τη δράση. Κατά την άποψη μου, οι πιο σημαντικές διαστάσεις του μαθήματος αφορούν τον περιβαλλοντικό αστικό σχεδιασμό, καθώς και την αποκατάσταση της φύσης στην πόλη με την ανάπτυξη της επιστήμης της αστικής οικολογίας. **Σοφία Πλεξίδα, Γεωπόνος Υποψήφια Διδάκτορας**

Στο πλαίσιο του μαθήματος «Τεχνολογία Επικοινωνιών», που διδάσκω σε Γενικό Λύκειο, εστίασα στο ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και στη δύναμή τους να επηρεάσουν την κοινή γνώμη, ενθαρρύνοντας κοινωνικές και πολιτιστικές τοποθετήσεις. Μάλιστα με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Διάσκεψης στην Κοπεγχάγη τον περασμένο Δεκέμβριο, σχετικά με τις κλιματικές αλλαγές, οι μαθητές, χρησιμοποιώντας το internet, είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν να ευαισθητοποιηθούν και να κινητοποιηθούν, διατυπώνοντας τη δική τους άποψη για ένα καθαρό, υγιές και ασφαλές περιβάλλον και να «υψώσουν τη δική τους φωνή», συμμετέχοντας στην ηλεκτρονική πικετοφορία και επικυρώνοντας τη συμφωνία «SEAL THE DEAL». **Σοφία Καρούκη, Εκπαιδευτικός**

Σαν γνώσεις και πληροφορίες μου φάνηκαν όλα χρήσιμα και κατανοητά, περίμενα βέβαια περισσότερες πληροφορίες για τα βιοκλιματική αρχιτεκτονική. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η δομή και η σύνδεση των κεφαλαίων που μπορείς εύκολα να ανατρέξεις σε πληροφορίες. Επιπροσθέτως σας συγχαίρω για το έργο σας. **Σπυρίδων Δούβαλης, Δασολόγος/Περιβαλλοντολόγος MSc**

Το περιεχόμενο του μαθήματος είχε πολύ ενδιαφέρον κυρίως ως προς τις χρήσιμες κατευθύνσεις που παρείχε προς την αποκατάσταση του φυσικού στοιχείου στα σύγχρονα αστικά κέντρα και τη δημιουργία των «βιοπόλεων». Ιδιαίτερα σημαντικές διαστάσεις θεωρώ την βιο-αρχιτεκτονική, τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων καθώς και τη βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων. Με βοήθησε να αποκτήσω χρήσιμες πληροφορίες ως προς το αντικείμενο αυτό, οι οποίες γενικότερα θα μου χρησιμεύσουν τόσο σε προσωπικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο δουλειάς , στο πλαίσιο της απασχόλησής μου σε οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης. **Βασιλική Χριστίνα Κατσαούνη, Δημόσιος Υπάλληλος**

Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη είναι μια επιστήμη στενά συνδεδεμένη με το αντικείμενο του πολιτικού μηχανικού. Το μάθημα με βοήθησε να κατανοήσω πολλές έννοιες που θα χρησιμοποιήσω στο σχεδιασμό τόσο των κτιρίων όσο και των πόλεων και να αντιληφθώ τη σημασία της εξέτασης κάθε έργου που σχεδιάζω από περιβαλλοντική σκοπιά. Συγκεκριμένα, καθώς στη σχολή διδασκόμαστε ήδη ένα μάθημα το οποίο ονομάζεται «Πολεοδομία-βιώσιμη αστική ανάπτυξη», η ύλη που μας δόθηκε αποτέλεσε πολύτιμο συμπλήρωμα στην κατανόηση του μαθήματος του Πανεπιστημίου. Ιδιαίτερα

σημαντικές ήταν οι πληροφορίες πάνω στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τα ενεργειακά αποδοτικά («πράσινα») κτίρια και την βιο-αρχιτεκτονική καθώς σχετίζονται άμεσα με το αντικείμενο που θέλω να ακολουθήσω. **Βασιλική Γιαννακάκη, Φοιτήτρια**

Θεωρώ πως το μάθημα, αλλά και ο τρόπος διδασκαλίας ήταν αρκετά εποικοδομητικός. Για άλλη μια φορά διδαχτήκαμε ενδιαφέροντα πράγματα που στο εξής θα επηρεάζουν τη ζωή μας θετικά καθώς με όσα μάθαμε με οδηγούν σε προσωπικό επίπεδο να είμαι ακόμα πιο ευαισθητοποιημένη με τα θέματα που αφορούν το περιβάλλον και να προσαρμόζω τη ζωή μου, έτσι ώστε να είναι πιο φιλική απέναντι προς το περιβάλλον. Ευελπιστώ να συνεχιστούν και άλλα μαθήματα ώστε να μαθαίνουμε κάθε φορά τόσο ενδιαφέροντα θέματα. **Χριστίνα Μελεούνη, Πολιτικός Επιστήμονας**

Συνέβαλε στην ευαισθητοποίηση αρχικά σαν ιδιώτης σε θέματα βελτίωσης του τρόπου ζωής και πρακτικών συμβουλών, ενδυναμώθηκε η πεποίθησή μου για πρακτικές υλοποιήσιμες σε θέματα βιώσιμης δραστηριότητας και αποτέλεσε θεωρητικό υπόβαθρο σε εθελοντική δράση, στην οποία και συμμετέχω, βιο αρχιτεκτονικής- κατασκευή σπιτιού σε μορφή σαλιγκαριού σε σημείο παιδότοπου με φυσική δόμηση-cob. Στο εργασιακό κομμάτι, πολλά στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν σαν παραδείγματα σε παρουσιάσεις σε μαθητές Γυμνασίων και Λυκείων της περιοχής μου με θέμα τη Νεανική Επιχειρηματικότητα, καθώς και στη συμβουλευτική εξυπηρετούμενων, για μετατροπή του σύνηθες επιχειρείν σε βιοκεντρική προσέγγιση, ενίσχυσης των φυσικών πόρων και των εναλλακτικών μορφών ενέργειας και καλλιέργειας, στοιχεία που είναι ωφέλιμοι οι εν δυνάμει επιχειρηματίες να υιοθετήσουν υπό σκέψη και σαν πρακτικές υλοποιήσιμες, καθώς και στοιχεία πράσινης επιχειρηματικότητας και τουρισμού, κατηγορίες που αφορούν άμεσα ένα από τα δύο εργασιακά μου αντικείμενα, αυτό της συμβουλευτικής. **Παρασκευή Παρνασσά, Ψυχολόγος, Σύμβουλος Επιχειρηματικότητας**

Το μάθημα Βιώσιμη αστική ανάπτυξη με βοήθησε εν γένει ως προσωπικότητα και επηρέασε όλες τις πτυχές της ζωής μου. Στο σεμινάριο δε συμμετείχα για την επαγγελματική μου επάρκεια, αλλά για τη προσωπική καλλιέργεια και την εμβάθυνση στις γνώσεις μου περί αειφόρας ανάπτυξης και περιβαλλοντικής συνείδησης. Για το λόγο αυτό παρακολούθησα και τα τέσσερα προσφερόμενα μαθήματα. Είμαι πολύ ευχαριστημένη από αυτά που μου προσφέρατε μέσω των πληρέστατων και κατατοπιστικότερων άρθρων σας. Οι τομείς που θεωρώ ως τους πιο σημαντικούς είναι η αποκατάσταση της φύσης στις πόλεις, η βιώσιμη διαχείριση του πόσιμου νερού και η χρήση των εναλλακτικών μορφών ενέργειας. Οι τομείς αυτοί άπτονται κοινωνικών, οικονομικών, πολιτικών ακόμα και ψυχολογικών διαστάσεων. Η αλλαγή βρίσκεται μέσα μας, αλλά η δύναμη της αλλαγής βρίσκεται στη πολιτική και στα ισχυρά κεφάλαια. **Στυλιανή Ταμπακάκη, Οικονομολόγος**

Ως μεταπτυχιακή φοιτήτρια στις φυσικές καταστροφές, το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να αντιληφθώ καλύτερα πως βιώσιμη αστική ανάπτυξη επηρεάζει τη διαχείριση των φυσικών καταστροφών. **Παρασκευή Λιοστάου, Φοιτήτρια**

Ως υπεύθυνος δικτύων στον χώρο που εργάζομαι, η δουλειά μου δεν συσχετίζεται (άμεσα τουλάχιστον) με το περιεχόμενο του μαθήματος. Παρ' αυτά, μέσα από την καθημερινότητα, τις συζητήσεις και τις συναναστροφές μου, προσπαθώ πλέον να ενημερώσω τους γύρω μου για διάφορα από τα θέματα για τα οποία ενημερώθηκα μέσα από το μάθημα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Μέσα από την παρακολούθηση του μαθήματος, αυτό που μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση, είναι οι πολλαπλοί τρόποι-δυνατότητες που υπάρχουν για την βελτίωση-ανάπτυξη της βιωσιμότητας των πόλεων.

Υπάρχουν πολλές λύσεις που στην θεωρία μοιάζουν εφικτές και υλοποιήσιμες, αλλά στην πράξη δυσκολεύουν τα πράγματα. **Δημήτριος Χατζουλάκης, Πληροφορική**

Η αλήθεια είναι ότι γνώριζα πολλά από αυτά που αναφέρθηκαν στο μάθημα μιας και έχω μεγάλο ενδιαφέρον για τις ανανεώσιμες πηγές και την πράσινη αρχιτεκτονική. Ωστόσο, πολλά από αυτά σε κάποια από τα μαθήματά μου μπόρεσα να τα ενσωματώσω δίνοντας στους μαθητές μου πληροφορίες για το πώς να κάνουν ανακύκλωση, πως θα εξοικονομούν νερό και ενέργεια, πως οφείλουν να φέρονται στα ΑΜΕΑ κ.α. Παράλληλα, πήρα και κάποιες πληροφορίες για το πως λειτουργούν σε άλλες χώρες δίνοντάς μου κίνητρο να εξελιχτώ και να υιοθετήσω νέες τεχνικές για το καλό του περιβάλλοντος. **Ελένη Σαρλή, Εκπαιδευτικός Φυσικός**

Η βοήθεια για την δουλειά είναι πολύ μεγάλη ώστε να μπορέσω να προβώ σε ανάλογες ενέργειες. **Ελένη Γιουφή, Εργαζόμενη**

Το μάθημα με βοήθησε πολύ σε προσωπικό επίπεδο, επειδή απέκτησα περιβαλλοντικές γνώσεις, ανέπτυξα περιβαλλοντικές αρχές και έμαθα αρκετά πράγματα που δεν γνώριζα. Γενικότερα από το μάθημα αποκόμισα γνώση, που με βοήθησε στο αντικείμενο των σπουδών μου και την οποία μπορώ να συνδυάσω με τις μέχρι τώρα γνώσεις μου και στο μέλλον να ασκήσω το επάγγελμά μου με περιβαλλοντικές αρχές. Ειδικότερα, μου κίνησαν το ενδιαφέρον οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με τις οποίες σκοπεύω να ασχοληθώ και σε επαγγελματικό επίπεδο. **Γαλήνη Κονδύλη, Φοιτήτρια**

Το συγκεκριμένο μάθημα με βοήθησε στην διεύρυνση των γνώσεών μου, πάνω στο αντικείμενο της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. **Βεργινία Σιμιτζή, Γεωπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να αναπτύξω περισσότερο την οικολογική μου συνείδηση και να διευρύνω τις γνώσεις μου. Με τα παραδείγματα το μάθημα γινόταν πιο κατανοητό. Ως φιλόλογος μπόρεσα να εμπλουτίσω τη διδασκαλία μου και να ενημερώσω τους μαθητές μου σχετικά με νέους όρους της οικολογίας. Θερμά συγχαρητήρια για την προσπάθεια αυτή και περιμένω με ανυπομονησία το επόμενο μάθημα! **Ιωάννα Τσιτσώνη, Φιλόλογος**

Σαν πολιτικός επιστήμονας θεωρώ ότι το συγκεκριμένο μάθημα παρέχει τις σημαντικότερες πληροφορίες για τη δημιουργία ενός πολιτικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού σε κάθε πόλη ο οποίος θα λαμβάνει υπόψιν παράγοντες που έχουν στόχο τη βελτίωση της ζωής. Στο παρελθόν όλα αυτά θεωρούνταν τετριμμένα και έμεναν στη θεωρία όμως σήμερα είναι και πρέπει να είναι αναγκαία και πρέπει να διαδοθούν με εντονότερο τρόπο έτσι ώστε να καταλάβουν όλοι πόσα αναγκαία είναι μια αντιμετώπιση σαν κι αυτή σε επίπεδο πολιτικού σχεδιασμού. Άρα, ένας πολιτικός επιστήμονας πρέπει να έχει γνώση αυτών των πρωτοβουλιών έτσι ώστε να τις συμπεριλάβει στους πολιτικούς σχεδιασμούς. **Στυλιανός Ιωάννης Τζαγκαράκης, Μεταπτυχιακός Φοιτητής Πολιτικής Επιστήμης**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στο να αναπτύξω περισσότερο την οικολογική μου συνείδηση. **Λάζαρος Γεωργίου, ηλεκτρολόγος- ηλεκτρονικός μηχανικός Τ.Ε.**

Η δουλειά μου έχει σχέση με τη ζωγραφική, άρα το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε σε ότι είναι σχετικό με την τέχνη. Είναι δύσκολο όμως να προκύψουν άμεσα αποτελέσματα. Προς το παρόν κατενόησα και έμαθα πράγματα ώστε την κατάλληλη στιγμή είτε μόνη μου είτε ομαδικά να με εκφράσουν. Η σημασία των δέντρων, η ποιότητα

του νερού, οι παράγοντες που επιδρούν στη δημόσια υγεία, θεωρώ ότι μας αφορούν άμεσα και είναι ζωτικής σημασίας. Ζω σε τουριστική περιοχή με πολλά προβλήματα, οικιστικά και περιβαλλοντικά και συγκεκριμένα σε περιοχή εκτός σχεδίου όπου οι κάτοικοι αγωνιούν για τις επιπτώσεις των φυτοφαρμάκων, την ποιότητα του νερού, την καλοκαιρινή ηχορύπανση κ.ά. Σημαντικός είναι και ο εναλλακτικός τουρισμός, καθώς θα μπορούσαμε να πετύχουμε πολλά με την ομαδικότητα και τη σωστή οργάνωση. **Καίτη Κυριακούλη, Ζωγράφος**

Πολύ καλή πληροφόρηση για θέματα ήπιων μορφών ενέργειας, πράσινων μισθών, πράσινης δόμησης, αξιοποιήθηκαν και αξιοποιούνται οι πληροφορίες στην εξυπηρέτηση και πληροφόρηση των χρηστών της Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ Πειραιά. Πάρα πολλά τεχνικά προβλήματα ακόμη και στο έντυπο της αξιολόγησης!!! **Αγγελική Μαλαφούρη, Βιβλιοθηκονόμος**

Το μάθημα με έχει βοηθήσει σε ατομικό επίπεδο στο πως αντιλαμβάνομαι πλέον το περιβαλλοντικό πρόβλημα του πλανήτη μας και τι μπορώ να κάνω σε προσωπικό επίπεδο για την βιώσιμη αστική ανάπτυξη. **Μιχαήλ Κωνσταντινίδης, Ιδιωτικός Υπάλληλος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος αποτέλεσε βασικό εργαλείο στο μάθημα που διδάσκω στο ΕΠΑΛ (Λύκειο) στην Γ Λυκείου. Το μάθημα της «Διαχείρισης Φυσικών Πόρων» το οποίο έχει πάρα πολλά κοινά σημεία με τη συγκεκριμένη ενότητα που επεξεργαζόμαστε αποτέλεσε και στα παιδιά σημαντική πηγή στις εργασίες που τους ενετέθηκαν. **Ζαχαρίας Γιαννακουδάκης, Εκπαιδευτικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε ουσιαστικά να αγαπήσω περισσότερο τη δουλειά μου και να την υποστηρίξω με περισσότερο σθένος τη βιολογική κτηνοτροφία και γεωργία. **Παναγιώτα Κασιδόκωστα, Γεωπόνος**

Ως κοινωνικός άνθρωπος, ως πολίτης, αποκόμισα ερεθίσματα για τη δημιουργική συμμετοχή μου στην καθημερινότητα των πόλεων που κατοικούμε. Το περιεχόμενο του μαθήματος, μου πρόσφερε εργαλεία για τη δουλειά μου, δηλαδή τη συμβουλευτική των εκπαιδευτικών των σχολικών μονάδων αρμοδιότητάς μου για την υλοποίηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπ/σης. Σημαντικές για μένα είναι οι πληροφορίες που μου δόθηκαν από το μάθημα σε σχέση με τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη και τις προτάσεις για πρωτοβουλίες που πρέπει να υιοθετήσουν οι πόλεις προκειμένου να αποκαταστήσουν τη φύση και να μετατραπούν σε «βιοπόλεις». **Παναγιώτα Τσελεκτσίδου, Οικονομολόγος/Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Αγωγής, Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης νομού Καβάλας**

Οι σημειώσεις για την βιώσιμη αστική ανάπτυξη ήταν κατανοήτες και τις διάβασα με ενδιαφέρον. Μου πρόσφεραν γνώσεις τις οποίες μπορώ να χρησιμοποιήσω στη δουλειά μου. Η δημιουργία μιας βιώσιμης κοινωνίας με υψηλή ποιότητα ζωής και αρμονική συνύπαρξη της αστικής ανάπτυξης και του φυσικού περιβάλλοντος, θα πρέπει να αποτελεί στόχο και ελπίδα κάθε συνειδητού ανθρώπου. **Αγγελίνα Ζουβελέκη, Τεχνολόγος Δασοπονίας**

Γενικά ήταν από τα πιο ενδιαφέροντα μαθήματα που έχω παρακολουθήσει. Με βοήθησε το κεφάλαιο της ΒΙΟ-Αρχιτεκτονικής δίνοντας μου ιδέες τις οποίες σκέφτομαι να εφαρμόσω στα σχέδια των κήπων! **Ιωάννης Παπαθύμιος, Γεωπόνος**

Το αντικείμενο της εργασίας μου είναι σχετικό με τη διαχείριση των υδατικών πόρων στο Νομό Κιλκίς και την κυκλοφορία των γεωργικών μηχανημάτων. Γνώσεις που αποκόμισα από το κεφάλαιο της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης δεν μπορούν άμεσα να αξιοποιηθούν στην εργασία μου. Θεωρώ όμως ότι οι γνώσεις αυτές ήταν πολύ σημαντικές για την προσωπική μου βελτίωση και ευαισθητοποίηση και τη συμμετοχή μου στα κοινά ως ενεργός πολίτης. **Αντώνιος Κομπατσιάρης, Γεωπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι αξιόλογο και με βοήθησε να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου. Να μάθω νέες έννοιες και να αξιολογήσω καλύτερα κάποιες καταστάσεις. Οι ενότητες Βιοκλιματική αρχιτεκτονική και Αστική υγεία είναι κάποια που θεωρώ σημαντικά. Θα τα ενσωματώσω στη δουλειά μου και στην καθημερινότητα μου. **Αναστασία Πυλαρινού, Τεχνολόγος Γεωπονίας**

Το συγκεκριμένο μάθημα θα μου φανεί πολύ χρήσιμο στο σύντομο μέλλον αφού πραγματεύεται μέρος των μαθημάτων του μεταπτυχιακού προγράμματος το οποίο σκοπεύω να παρακολουθήσω την ερχόμενη ακαδημαϊκή περίοδο. **Ειρήνη Ιωάννα Βλαχοπούλου, Φοιτήτρια**

Η διαχείριση γης με βιώσιμες παραμέτρους αποτελεί κομμάτι του αντικειμένου απασχόλησής μου. Πιο συγκεκριμένα, ειδικεύομαι στην πράσινη δόμηση με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, υλικά που είναι φιλικά προς το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, στις μεθόδους εξοικονόμησης ενέργειας, νερού και φυσικών πόρων. Η αναφορά στο σύστημα πιστοποίησης LEED για τα κτίρια και τα projects, με βοήθησε αρκετά και ιδίως το γεγονός ότι υπάρχουν ελληνικές αναφορές για το σύστημα αυτό, που παρόλο που είναι αρκετά διαδεδομένο στις ΗΠΑ, φαίνεται πως και η ελληνική αγορά μπορεί να το ενσωματώσει στις πρακτικές του κατασκευαστικού τομέα. Επιπλέον, η αναφορά στην αστική υγεία και τους παράγοντες που την επηρεάζουν αρνητικά και ιδίως στο κομμάτι της σύγχρονης μορφής εργασίας με βοήθησε να ενθαρρύνω τη διεύθυνση της εταιρίας όπου εργάζομαι να υιοθετήσει κάποιες δραστηριότητες σε υπαίθριους χώρους για όλους τους εργαζόμενους – κάτι που αναβάθμισε την καθημερινότητά μας και την συνεργασία μας. **Παρασκευή Αγγελετοπούλου, Μηχανικός Μεταλλείων Μεταλλουργών – Ιδιωτική Υπάλληλος**

Το μάθημα είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και μου πρόσφερε μια νέα οπτική σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης που δε γνώριζα και δεν είχα σκεφτεί. Θα χρησιμοποιήσω τις νέες γνώσεις τόσο στα περιβαλλοντικά προγράμματα που εκπονώ στο σχολείο όσο και σαν μέσο συζήτησης και προβληματισμού με τους μαθητές. **Αικατερίνη Νταή, Εκπαιδευτικός**

Συμπλήρωσε και επικαιροποίησε τις γνώσεις μου ως Γεωπόνος. **Αναστασία Μαρτίκα, Γεωπόνος**

Είμαι μεταπτυχιακός φοιτητής στο μεταπτυχιακό Αειφορική Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών. Το μάθημα αυτό με βοήθησε να κατανοήσω έννοιες οι οποίες είναι χρήσιμες και αρκετά σημαντικές. **Άγγελος Φασούλας, γεωπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν άκρως ενδιαφέρον. Πολλές φορές κατά τη διάρκεια ενός ρεπορτάζ χρειάστηκε να ασχοληθώ με πτυχές της αστικής ανάπτυξης, κυρίως για να επισημάνω τα «κακώς κείμενα» και να εκθέσω την άλλη... άποψη, αυτήν που πολλές φορές χαρακτηρίζουμε «εναλλακτική», κι ας είναι συχνά στην ουσία η μόνη μας επιλογή. Τα καλογραμμένα κείμενα και η πλούσια βιβλιογραφία μου εξασφάλισαν ένα υπόβαθρο

βασικών γνώσεων για το θέμα. Ιδιαίτερα πολύτιμα αποδείχτηκαν στην περίπτωση μου τα κεφάλαια για τις μεταφορές και τη διαχείριση υδάτινων πόρων. **Αναστασία Στάμου, Δημοσιογράφος**

Μέσω των μαθημάτων εμπλούτισα σε μεγάλο βαθμό τις ήδη υπάρχουσες γνώσεις μου στα παραπάνω θέματα. Παράλληλα, στα μαθήματα εξετάζονται οι παραπάνω διαστάσεις από πολλές πλευρές. **Ασημίνα Μανωλοπούλου, Γεωπόνος**

Όλες οι ενότητες των κεφαλαίων ήταν σωστά δομημένες και κατανοητές. Οι πληροφορίες που παρέχονταν ήταν εξαιρετικές και η βιβλιογραφία πολύ καλή. Νομίζω ότι το περιεχόμενο ήταν ικανοποιητικό και μπορεί εύκολα να προσαρμοστεί και να δοθεί με κατάλληλη μορφή σε μαθητές αλλά ακόμα και να καλύψει ανάγκες μια ευρύτερης πανεπιστημιακής κοινότητας. **Ασπασία Αντωνέλου, Γεωλόγος Msc -Υποψηφία Διδάκτωρ**

Οι γνώσεις που αποκόμισα από το σεμινάριο της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης θα μου είναι χρήσιμες στην επαγγελματική μου σταδιοδρομία. Η παρακολούθηση των διαλέξεων στα pdf με έκαναν να δω κάποια θέματα με άλλη οπτική γωνία από ότι πριν. **Βασίλειος Αντωνίου, Δασοπόνος**

Το σεμινάριο και το κάθε μάθημα ξεχωριστά είναι μια πολύ καλή εμπειρία και ένα καλό εφόδιο διότι προσφέρει επιπλέον γνώσεις για κάποια σημαντικά ζητήματα σε σχέση με το περιβάλλον που απασχολούν την χωρά μας και γενικά όλο τον πλανήτη. Κάποιες από αυτές τις εφαρμογές μπορούμε να τις αξιοποιήσουμε στον γεωπονικό κλάδο με τον οποίο ασχολούμαι προτείνοντας λύσεις για μια πραγματική πράσινη αντιμετώπιση των πραγμάτων. **Χρήστος Παναγούλης, Γεωπόνος**

Το περιεχόμενο του συγκεκριμένου μαθήματος με βοήθησε να συνειδητοποιήσω πόσο σημαντική είναι η αποκατάσταση της φύσης σε κάθε πόλη και πόσο μπορεί να βελτιώσει την υγεία και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της. Έτσι, βαθμιαία φροντίζω να υιοθετώ μια πιο φιλική προς το περιβάλλον συμπεριφορά και στάση ζωής, στην οποία προσπαθώ να ευαισθητοποιήσω ή να μνήσω και άλλους ενδιαφερόμενους, συναδέλφους, φίλους. Τα προγράμματα της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για παιδιά κι ενήλικες, η βιο-θεώρηση της τεχνολογίας, η προώθηση του βιο-πολιτισμού και η δημιουργία μιας Τράπεζας Ιδεών για τη βιώσιμη ανάπτυξη θεωρώ ότι είναι από τις πιο ουσιαστικές και χρήσιμες διαστάσεις αυτού του μαθήματος. Όλα τα ανωτέρω άπτονται θεμάτων της καθημερινότητάς μας, και κατά κάποιον τρόπο, μπορούν να μας «ανοίξουν» ορίζοντες για την αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος. Για άλλη μια φορά, κατάλαβα πόσο σημαντική είναι η αгаστή συνεργασία μεταξύ κυβερνήσεων, κοινωνικών ομάδων και ιδιωτικού τομέα –ακόμα και για τη διαμόρφωση μελλοντικών «βιοπόλεων»! Για άλλη μια φορά συνειδητοποίησα τον καθοριστικό ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης, τόσο στη ροή και διάχυση των πληροφοριών όσο και στη διαμόρφωση προτύπων συμπεριφοράς – ακόμα και στην εφαρμογή της βιώσιμης αστικής διαχείρισης! Η ενσωμάτωση των παραπάνω διαστάσεων στον εργασιακό μου χώρο θα επιτευχθεί σταδιακά, καθώς οι ιδέες αυτές θα αποκρυσταλλωθούν με το πέρασμα του χρόνου. **Ειρήνη Θυματζή, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Διεύρυνα τις γνώσεις μου στα θέματα που θίγονται στο συγκεκριμένο μάθημα και θεωρώ ότι θα μου φανούν χρήσιμες οι πληροφορίες αυτές σε εκπαιδευτικά προγράμματα ανάλογου περιεχομένου της δημόσιας εκπαίδευσης. **Ελένη Μαυρομάτη, Εκπαιδευτικός**

Το μάθημα Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη θα με βοηθήσει να υιοθετήσω ένα διαφορετικό τρόπο προσέγγισης, όχι μόνο επαγγελματικά αλλά και στην καθημερινότητα. Ως τα πιο σημαντικά σημεία του μαθήματος, ήταν το Πράσινο Πιστοποιητικό, οι βιοπόλεις και οι πράσινες στέγες. Μέχρι στιγμής δεν έχω καταφέρει να ενσωματώσω τα παραπάνω στοιχεία στη δουλειά μου, αλλά εκτιμώ ότι μου έχουν ανοίξει καινούριους επαγγελματικούς ορίζοντες. **Ιωάννης Αναγνωστόπουλος, Γεωπόνος**

Το μάθημα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης συμπλήρωσε τις γνώσεις μου στο αντικείμενο εργασίας μου με κύρια διάσταση τη δημιουργία μιας πράσινης κοινωνίας. **Ιωάννης Κουσέρας, Φοιτητής ΤΕΙ Δασοπονίας**

Ο 2^{ος} κύκλος της Βιώσιμης Ανάπτυξης διασαφήνισε την σημαντικότητα της αστικής οικολογίας για τον άνθρωπο. Το αστικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούμαστε επιδέχεται ριζικών αλλαγών. Με τις προτάσεις της Οργάνωσης Βιοπολιτικής μπορεί να γίνει ένα αποτελεσματικό βήμα. Η εκπαίδευση που μου παρέχεται, συμβάλλει στην περαιτέρω καλλιέργειά μου και στην καθημερινή στάση ζωής απέναντι στο περιβάλλον. Όσον αφορά τον επαγγελματικό τομέα, επειδή τελευταία οι επιχειρήσεις έχουν στραφεί στο «πράσινο» επιχειρείν και μάρκετινγκ, οι γνώσεις μου είναι απαραίτητες. **Μαρία Τσιριμώκου, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Το περιεχόμενο των μαθημάτων αποτελεί μια ολοκληρωμένη βάση δεδομένων για να ανατρέξει κανείς σε περίπτωση ανάγκης. Στη δουλειά μου θα με βοηθήσει κυρίως το κομμάτι των βιοκλιματικών το οποίο και αναλύεται σε ικανοποιητικό βαθμό. Επίσης σημαντική είναι και η βιβλιογραφία που δίνεται. **Βασιλική- Κυριακούλα Καρατσιώρη, Πολιτικός Μηχανικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος εμπλούτισε τις γνώσεις μου και μου άνοιξε νέους ορίζοντες αναζήτησης σε θέματα σχετικά κυρίως με τη δημιουργία των βιοπόλεων. Μου είναι απόλυτα χρήσιμο και εφαρμόσιμο υλικό στο σχεδιασμό και υλοποίηση προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, αλλά και στη διδασκαλία σχετικών ενοτήτων στους μαθητές μου (Α' και Β' τάξη Γυμνασίου). Θεωρώ πως αντλώντας τις πολυδιάστατες γνώσεις από το καινοτόμο αυτό πρόγραμμα και αναμεταδίδοντάς τις στους εκπροσώπους της μελλοντικής γενιάς, εργάζομαι μαζί σας, προς την κατεύθυνση της ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης για την προστασία του περιβάλλοντος. Ευχαριστώ θερμά για την προσφορά σας. Ευελπιστώ σε νέα μελλοντική συνεργασία. **Ελένη Παλούμπα, Χημικός/Καθηγήτρια**

Το περιεχόμενο του μαθήματος Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρον υιοθετώντας πολλά από αυτά στην καθημερινή μου ζωή, αλλά και στην δουλειά μου. Ενδιαφέρον για μένα αποτέλεσε το κομμάτι της βίο-Αρχιτεκτονικής, χρήση βίο υλικών και της διαχείρισης αποβλήτων. Ωστόσο όλα τα θέματα ήταν εξίσου σημαντικά το καθένα με την δική του βαρύτητα. Πιστεύω πως θα μπορούσαμε να κάνουμε την πόλη μας μια βιοπόλη για μια πιο ποιοτική ζωή. **Μιχαήλ Στεφανάκης, Τεχνολόγος Γεωπονίας**

Το συγκεκριμένο μάθημα με βοήθησε πάνω στο αντικείμενο που σπουδάζω για την καλύτερη αντίληψη του πως μπορείς να διαχειριστείς και να αναπτύξεις μια πόλη βάσει της βιώσιμης ανάπτυξης και ποιους τομείς πρέπει να λάβουμε υπόψη. Το συγκεκριμένο μάθημα το βρήκα ιδιαίτερα ενδιαφέρον και θεωρώ πως μου έμαθε πως για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα του αστικού περιβάλλοντος απαιτείται μια ολική προσέγγιση. **Βασιλική Λιαναντωνάκη, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια**

Το περιεχόμενο ήταν αρκετά διαφωτιστικό. Συμπλήρωσε τις είδη γνώσεις μου από έναν εκπαιδευτικό κύκλο του Υπουργείου Παιδείας, διαμέσου του ΚΕΕΝΑΠ. Στην εργασία μου δεν μου χρειάζονται όλα αλλά περισσότερο για την περιβαλλοντική συνείδηση που προσπαθούμε να περάσουμε στην τοπική κοινωνία. Προσπαθούμε να δημιουργήσουμε έναν φορέα προστασίας που θα αφορά συγκεκριμένες περιοχές του Νομού Αιτωλ/νίας. Στο μέλλον θα χρειαστούμε τις πιο εξειδικευμένες γνώσεις σας για την δημιουργία δομών και υποδομών στον φορέα αυτό και ελπίζω να σας βρούμε συμπαραστάτες. Σας ευχαριστώ που μου δώσατε την ευκαιρία να παρακολουθήσω αυτό το πρόγραμμα.

Γεώργιος Χούτας, Δημόσιος Υπάλληλος

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε πολύ γενικά στη εμβάθυνση στο θέμα της βιώσιμης ανάπτυξης γενικότερα και ειδικότερα των πόλεων. Ειδικά τα θέματα διαχείρισης ενέργειας και ανακύκλωσης, καθώς και της δόμησης βιο-κτιρίων σχετίζονται άμεσα με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα που παρακολουθώ εδώ στο Κότμπους (με θέμα τη διαχείριση Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος). Σας ευχαριστώ! **Ιωάννα Παλούμπα, Τεχνολόγος Τροφίμων**

Βρήκα εξαιρετικά ενδιαφέρον το συγκεκριμένο μάθημα της ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ- είναι άλλωστε και πιο κοντά στο γνωστικό μου αντικείμενο. Οι καινοτόμες δράσεις όπως αυτή της του κέντρου υγείας αστικού τύπου στο Βύρωνα, και οι εναλλακτικές πρωτοβουλίες όπως των δρόμων της Σχολής Βακαλό, και του πράσινου Χάρτη της Αττικής μου κίνησαν το ενδιαφέρον και τις αναζήτησα στο διαδίκτυο θεωρώντας ότι μπορούν να αποτελέσουν παράδειγμα προς μίμηση. **Μαργαρίτα Μπατάκη, Αρχιτέκτονας Μηχανικός**

Είναι η πρώτη φορά που παρακολουθώ πρόγραμμα και πραγματικά έχω ενθουσιαστεί ανακαλύπτοντας πόσα πράγματα. Είναι σίγουρο ότι στο μέλλον θα παρακολουθήσω και άλλα προγράμματα. Ελπίζω στο μέλλον να συνεχίσετε με τόσο καλές ενότητες. **Σεραφείμ Θεοδωρόπουλος, Φοιτητής**

Με βοήθησε να έχω μια διαφορετική οπτική στην βιώσιμη ανάπτυξη. Στην δουλειά μου με βοήθησε από την άποψη ότι μπορώ πια να προτείνω διαφορετικά πράγματα και να έχω πιο ανοιχτό «μυαλό». **Εύα Μαρία Σαριγιαννίδου, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Ενδιαφέρομαι να συνεχίσω τις σπουδές μου με ένα μεταπτυχιακό σχετικό με το περιβάλλον και την ανάπτυξη και το μάθημα αυτό με βοήθησε να πάρω μια πρώτη αλλά εμπειριστατωμένη ιδέα και να δημιουργήσω ένα υπόβαθρο γνώσεων για τις μελλοντικές σπουδές μου. **Ειρήνη Μαρία Σφαντζικάκη, Διεθνολόγος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος θα με βοηθήσει στην εργασία μου γιατί στο σχολείο αναλαμβάνουμε προγράμματα Περιβαλλοντικής Αγωγής και προγράμματα Αγωγής Σταδιοδρομίας όπου μέσα από αυτά τα προγράμματα οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. **Ορσαλία Κατσούλη, Εκπαιδευτικός**

Το μάθημα ήταν πολύ ενδιαφέρον όσον αφορά στον εμπλουτισμό των γνώσεων πάνω στο θέμα. Δεν ενσωματώθηκε στην εργασία μου εφόσον δεν εξασκώ επαγγελματικά τις ακαδημαϊκές μου γνώσεις. **Κατερίνα Παναγιωτοπούλου, Ελεύθερη Επαγγελματίας, Επιπλοποιός, Περιβαλλοντολόγος**

Θεωρώ ότι το περιεχόμενο του μαθήματος δίνει πληροφορίες σημαντικές για το μέλλον και τις εξελίξεις. Με αυτόν τον τρόπο είναι πιο εύκολο να παρθούν από τον καθένα μας ξεχωριστά μετρά για την προστασία του περιβάλλοντος. **Δέσποινα Φράγκου, Φοιτήτρια Αρχιτεκτονικής**

Ο κλάδος των οικονομικών από τον οποίο προέρχομαι επικεντρώνεται πολλές φορές στο κέρδος αγνοώντας περιβαλλοντικές επιπτώσεις που σήμερα όσο ποτέ πρέπει να εξετάζονται σοβαρά. Για το λόγο αυτό η καλή γνώση της βιωσιμότητας του περιβάλλοντος συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη διαμόρφωση του αστικού τοπίου με τις καλύτερες δυνατές προϋποθέσεις τόσο για οικονομική ανάπτυξη, όσο και για τη διατήρηση των φυσικών πόρων, κάτι που με βοήθησε να αντιληφθώ καλύτερα το συγκεκριμένο μάθημα. **Βασίλειος Πλιάτσικας, Οικονομολόγος**

Σπουδάζω στο τμήμα μηχανικών χωροταξίας και ανάπτυξης, στο οποίο οι όροι αστικός σχεδιασμός, βιώσιμη ανάπτυξη και περιβάλλον είναι πολύ συνηθισμένοι. Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη είναι από τα ζητήματα που ασχολούμαστε πολύ συχνά και επέλεξα να παρακολουθήσω το μάθημα ώστε να διευρυνθεί η γνώση μου πάνω στο επίπεδο του βιώσιμου αστικού σχεδιασμού. Επίσης, τα κεφάλαια που αφορούσαν τις βιώσιμες αστικές μεταφορές και την αστική πυκνότητα με βοήθησαν στην εκπόνηση κάποιων εργασιών ενώ τα υπόλοιπα πολύ πιθανό να βοηθήσουν στην εκπόνηση κάποιων εργασιών ενώ τα υπόλοιπα πολύ πιθανό να βοηθήσουν σε εργασίες που θα ακολουθήσουν στο μέλλον. **Πέτρος Ραχμανίδης, Φοιτητής Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε τα μάλα για τον λόγο ότι από πέρυσι είμαι μεταπτυχιακός φοιτητής της Σχολής Δασολογίας & Διαχείρισης Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στην Ορεστιάδα και μάλιστα στην Κατεύθυνση «Περιβαλλοντική Πολιτική & Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη της Υπαίθρου» και τελειώνω τον προσεχή Μάρτιο την μεταπτυχιακή διατριβή μου. Και τούτο διότι το συμπληρωματικό υλικό που χρησιμοποιείται για την κατανόηση της εξ αποστάσεως διδαχθείσας ύλης της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής είναι ιδιαίτερος επικαιροποιημένο σε σχέση με τις τάσεις της επιστήμης σε κάθε τομέα που πραγματεύονται τα εν λόγω σεμινάρια και έχει καταστεί χρησιμότερο τόσο για την προώθηση της μελέτης-έρευνας μου στη Σχολή μου όσο και στον εμπλουτισμό των προσωπικών γνώσεων μου. Κατά τα άλλα δεν είμαι εκπαιδευτικός και κατά συνέπεια δεν με επηρέασαν σε αυτόν τον τομέα τα σεμινάρια της Δ.Ο.Β. Πάντως όπως και να 'χει το γεγονός είναι ένα και μοναδικό : ο σκοπός των σεμιναρίων εξ 'αποστάσεως της Δ.Ο.Β. έχει υλοποιηθεί στο ακέραιο και αναμφίβολα στο μέγιστο βαθμό των δυνατοτήτων αυτής της μεθοδολογίας εκμάθησης. **Χρήστος Γκιουμουσίδης, ΠΕ Γεωτεχνικός Δασολόγος**

Επειδή το αντικείμενο με το οποίο ασχολούμαι στη Δ/ση Πολεοδομίας είναι η χωροθέτηση των διαφόρων δραστηριοτήτων, τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια Πόλεων και ο έλεγχος των οικοδομικών αδειών, το αντικείμενο της βιώσιμης ανάπτυξης σχετίζεται άμεσα με όλα τα παραπάνω. Οι μηχανικοί αποτελούν τον επαγγελματικό κλάδο ο οποίος υλοποιεί τις μελέτες και τις κατασκευές ώστε να καλυφθούν όλες οι ανθρώπινες δραστηριότητες. Για το λόγο αυτό η καλή γνώση της βιωσιμότητας του περιβάλλοντος συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη διαμόρφωση του αστικού τοπίου με τις καλύτερες δυνατές προϋποθέσεις τόσο για ανάπτυξη, όσο και για τη διατήρηση των φυσικών πόρων. **Δήμητρα Πλιάτσικα, Αγρονόμος & Τοπογράφος Μηχανικός - Δημόσιος Υπάλληλος**

Πολύ καλή ενημέρωση, ειδικά για το αστικό περιβάλλον, τον πράσινο τουρισμό αλλά και τα βιο-αρχιτεκτονικά πρότυπα! **Ελένη Αγριογιάννη, Μηχανικός Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος**

Το μάθημα ήταν μια ευχάριστη νότα αισιοδοξίας και ελπίδας. Μου πρόσφερε γνώσεις και με ευαισθητοποίησε σε θέματα περιβάλλοντος. Ανέπτυξε πλήρως και σφαιρικά το θέμα φωτίζοντας διαστάσεις του που δεν τις είχα σκεφτεί και συνδέσει με το ζήτημα. Μου πρόσφερε κατάρτιση για να χρησιμοποιήσω στην υλοποίηση προγραμμάτων περιβαλλοντικής αγωγής. Ήταν απολαυστικό. Ευχαριστώ. **Αικατερινή Λέφα, Εκπαιδευτικός/Μαθηματικός**

Ήταν σημαντικό για μένα , γιατί, εκτός του κινήτρου που συμμετείχα σε μια διδασκαλία. Γιατί ο τίτλος τα λέει όλα, η σκέψη μας πρέπει να αλλάξει ότι κάνουμε πρέπει να είναι έτσι διατυπωμένο , ώστε να απαντάει στο πρόβλημα ή έστω στην επιθυμία , αλλά να συμπεριλαμβάνει και τις επιπτώσεις που θα έχει μια συγκεκριμένη λύση , το κόστος δεν θα πρέπει να είναι μόνο στα υλικά και στο παραγωγικό δυναμικό αλλά και στο κόστος ανακύκλωσης , στο κόστος έρευνας για περιβαλλοντικές επιπτώσεις αλλά και οφέλη για το περιβάλλον, την δυνατότητα εργασίας , επιχειρηματικότητας. Παράδειγμα η παραγωγή βιοκαυσίμων από τα απόβλητα της ζαχαροβιομηχανίας , η δυνατότητα συγκέντρωσης αποβλήτων οργανικών για παραγωγή καυσίμων και βιομάζας. Είναι ανεπίτρεπτο να πετάγεται οτιδήποτε έχει σχέση με οργανικό και να μην εκμεταλλεύεται. Καν αν δεν υπάρχει λύση για κάτι είναι γιατί κάποιος δεν ασχολήθηκε συστηματικά να βρει τη λύση. Και αυτό δεν είναι δική μου σκέψη τα σκουπίδια μας είναι θησαυρός, που πετάγεται. Θα πω και κάτι που ίσως να φανεί τελείως ανεδαφικό ακόμη και από τα πυρηνικά απόβλητα μπορούμε να έχουμε «κέρδος» από την χρησιμοποίησή τους για ειρηνικούς σκοπούς .Το πρόβλημα είναι ότι θεωρούμε ότι δεν υπάρχουν λύσεις , δεν γίνεται είναι ανεφάρμοστο. Συγχωρέστε με για το παράδειγμα αυτό που θέλω να πω μέσα από αυτά είναι ότι το περιβάλλον δίνει την δυνατότητα για αλλού είδους μάθηση , χωρίς τις αγκυλώσεις μιας διδασκαλίας που ο αμάθητης πρέπει να ακούει το σοφό δάσκαλο, που αυτός μπορεί να διατυπώνει σοφές γνώμες , ο μαθητής ακούει και επαναλαμβάνει. Φυσικά και χρειάζεται και η μετωπική διδασκαλία., αλλά για τα πρώτα βήματα.... Μετά λιγότερο. . Εργασία μου τώρα είναι σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού που φυσικά ενσωματώνει τα επαγγέλματα του μέλλοντος που είναι και τα επαγγέλματα που ασχολούνται με το Περιβάλλον. **Παναγιώτης Βαγάκης, Εκπαιδευτικός, Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού**

Το περιεχόμενο του μαθήματος Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη με βοήθησε να καταλάβω ως ελεύθερη επαγγελματίας και χημικός μηχανικός σε ποιους τομείς θα πρέπει να εμβαθύνω για την ανάπτυξη των επαγγελματικών μου. Μέσα από το μάθημα αυτό ανακάλυψα νέα πεδία απασχόλησης όπως για παράδειγμα τη κομποστοποίηση και τα βιοκαύσιμα. Μετά από έρευνα αγοράς διαπίστωσα ότι μπορώ να τα ενσωματώσω τα παραπάνω πεδία στη δουλειά μου. **Βασιλική Αργυρούλη, Χημικός Μηχανικός/Εκπαιδευτικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι κατατοπιστικό και εκτενές για τις σύγχρονες τάσεις και προσεγγίσεις όσον αφορά την βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Πιστεύω ότι οι στόχοι του μαθήματος επιτεύχθηκαν αρκετά ικανοποιητικά, έχοντας υπόψη το θέμα του αστικού περιβάλλοντος ως καθημερινότητά μας. Σχετικά με την ενσωμάτωση στη εργασία μου θεμάτων του μαθήματος αυτό δεν είναι κατορθωτό λόγω της φύσης του αντικειμένου αυτής. Καλή επιτυχία στη συνέχιση του έργου σας. **Βασιλική Τσιώκου, Γεωπόνος**

Με την ολοκλήρωση κάθε νέας ενότητας, οι εξειδικευμένες γνώσεις μου εμπλουτίζονται όλο και περισσότερο. Θεωρώ σημαντική τη γνώση που αποκτώ σχετικά με τις νέες τεχνολογικές ανακαλύψεις και επιστημονικές διαπιστώσεις στα πλαίσια των πράσινων στρατηγικών. Κάθε εμπάθυνση, βοήθά κατ'επέκταση και στο εργασιακό αντικείμενό μου, ενώ η βελτίωση της περιβαλλοντικής αντίληψης και κατανόησης, εντείνει και το αίσθημα της οικολογικής συνειδητοποίησης. **Μαρία Αντωνία Προμπονά, Μεταφράστρια/Διερμηνέας**

Σύμφωνα με την Βιώσιμη ανάπτυξη είναι δυνατόν να επιτευχθεί ένα παγκόσμιο πλαίσιο οικονομικής ανάπτυξης, το οποίο να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας, χωρίς αυτό να περιορίζει τη δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να αναπτυχθούν και αυτές με γνώμονα τις δικές τους προτεραιότητες. Το φυσικό και το πολιτιστικό περιβάλλον αποτελούν αλληλένδετα στοιχεία. Ο πολιτισμός είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με το χώρο ως φυσικό περιβάλλον. Τα μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς και το περιβάλλον αποτελούν εθνικό κεφάλαιο, πόρους μοναδικούς και αναντικατάστατους. Η προστασία τους αποτελεί υποχρέωση, δικαίωμα και σοβαρή δέσμευση. Η διάσωση και διατήρηση των σημαντικότερων ανθρώπινων δημιουργημάτων και φυσικών οικοσυστημάτων αποτελεί επιτακτική ανάγκη, καθώς απειλούνται όχι μόνο από τη φυσική φθορά λόγω χρόνου, τη κλοπή και διακίνησή τους, αλλά και από την κλιματική αλλαγή και τις συνέπειές της. Η συνεισφορά του μαθήματος υπήρξε ουσιαστική για την περαιτέρω ενημέρωσή μου σχετικά με την βιώσιμη ανάπτυξη καθώς επίσης και την ευαισθητοποίησή μου σχετικά με τα περιβαλλοντολογικά προβλήματα. **Κωνσταντίνος Βάτσιος, Αρχαιολόγος, Υποψήφιος Διδάκτωρ**

Σαν γνώσεις και πληροφορίες μου φάνηκαν όλα χρήσιμα και κατανοητά. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η δομή και η σύνδεση των κεφαλαίων για την άμεση αναζήτηση συγκεκριμένων κριτηρίων. Μεγαλύτερη ενημέρωση για θέματα περιβαλλοντικής καινοτομίας και βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής θα ολοκλήρωναν την πολύ καλή προσπάθειά σας. **Αλεξάνδρα Κουπαράνη, Δασολόγος/Περιβαλλοντολόγος**

Αναπτύχθηκε η οικολογική μου συνείδηση και η χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς για την μεταφορά μου στους προορισμούς μου. Η προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης μέσω εκπαιδευτικών εκδρομών, για παράδειγμα ένας περίπατος στο κέντρο της Θεσσαλονίκης σε συνδυασμό με την επίσκεψή μου σε πολιτιστικούς χώρους. Σε προσωπικό επίπεδο προσπαθώ να τηρώ τους κανόνες υγιεινής στην εργασία μου και να προωθώ την οικολογική συνείδηση στους πολίτες. **Μαρία Χατζάκου, Τεχνολόγος Μηχανικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν δομημένο με την θεωρία, τις ερωτήσεις και απαντήσεις σε κάθε ενότητα του, μου φάνηκε πολύ χρήσιμο και σημαντικό. Η συζήτηση με συναδέλφους μου γύρω από όλα αυτά τα θέματα μου έδωσε το έναυσμα να σχολιάσουμε και να κριτικάρουμε τις κλιματικές αλλαγές και τις επιπτώσεις τους. Είναι σίγουρο πως αυτό με αφύπνισε και βγήκα πολύ ωφελημένη. **Παρασκευή Βουλγαρίδου, Φοιτήτρια Αρχιτεκτονικής Ε.Μ.Π**

Η εργασία στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας αφορά στη διδασκαλία ενηλίκων και βασίζεται κατά κύριο λόγο στην διαθεματικότητα και στα project. Σκοπός των σχολείων αυτών είναι να εντάξει τους ενήλικες στην κοινωνία, προσφέροντας παράλληλα ερεθίσματα και θέτωντας προβληματισμούς πάνω σε σύγχρονα ζητήματα. Σε συνεργασία με το συνάδελφο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης πραγματοποιήθηκε μια σειρά διαθεματικών μαθημάτων πάνω στα περιβαλλοντικά ζητήματα που τέθηκαν κατά τη

διάρκεια του σεμιναρίου αυτού. Συγκεκριμένα, συζητήθηκαν τα αίτια μόλυνσης των υδάτινων πόρων (π.χ. φυτοφάρμακα), οι τρόποι αξιοποίησης των εναλλακτικών μορφών ενέργειας στα οικοδομήματα και τις συγκοινωνίες, ο ρόλος του κράτους για τη στροφή στην «πράσινη πόλη» και η ατομική ευθύνη των πολιτών. Πραγματοποιήθηκε περιήγηση στην πόλη, ώστε να εντοπιστούν τα προβλήματα και τα μειονεκτήματα και έπειτα συντάχθηκε μια έκθεση με πολλές προτάσεις αναβάθμισης της πόλης όπου ζουν οι μαθητές. **Μαρία Γκουντούμα, Μόνιμη Εκπαιδευτικός Β/θμιας Εκπ/σης, ΠΕ 06 Αγγλικών**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν άκρως ενδιαφέρων καθώς έδινε πολλές ιδέες για την καλύτερη αστική ανάπτυξη τόσο από τη μεριά των πολιτών (συμμετοχική διαδικασία) όσο και από αυτή της πολιτείας. Είχε επαρκή και κατανοητά επιστημονικά στοιχεία και χαρακτηριστικά παραδείγματα. Ειδικά το κεφάλαιο της χρηματοδότησης, ήταν σημαντικό στην καλύτερη χάραξη πολιτικών και υποβολής προτάσεων με δυναμική από την οπτική που το βλέπω εγώ προσωπικά αλλά και ο φορέας που εκπροσωπώ. Η προσπάθειά σας αξίζει συγχαρητήρια για την αρτιότητα και πληρότητά της. **Γεωργία Γαλάνη, Οικονομολόγος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στην δευτερεύουσα ιδιότητα μου ως Εκπαιδευτικός στο μάθημα του περιβάλλοντος. Το υλικό που μου έχει δοθεί είναι αξιόλογο και μέρος αυτού θα χρησιμοποιηθεί για την εκπαίδευση των εκπαιδευομένων μου. Το γεγονός ότι έχω παρακολουθήσει αρκετά σεμινάρια γιατί πιστεύω στο θεσμό της Δια Βίου Εκπαίδευσης, με ώθησε στο να παρακολουθήσω και το συγκεκριμένο με τη μέθοδο του e-learning και ομολογώ ότι το βρήκα αρκετά ενδιαφέροντα τρόπο. Σκοπεύω να το εφαρμόσω και στο μέλλον. **Ευάγγελος Γκαραβέλος, Γεωπόνος/Εκπαιδευτικός**

Η ύλη του μαθήματος με κράτησε σε επαφή με αντικείμενα που είχα διαπραγματευθεί κατά τη διάρκεια της φοίτησης μου στο πανεπιστήμιο. **Δήμητρα Μασούρα, Επόπτρια Δημόσιας Υγείας**

Το περιεχόμενο του μαθήματος μου έδωσε πληροφορίες άγνωστες και τρόπους σκέψης πάνω στα ζητήματα των σημερινών αστικών κοινοτήτων και ιδέες για την εφαρμογή των οποίων, σε πιο μικρή κλίμακα και περιορισμένων σε έκταση κοινοτήτων, θα προσπαθήσω να ασχοληθώ από δω και πέρα. Τα ζητήματα των μέσων μεταφοράς, χρήσεων γης, ανάπτυξης χώρων πρασίνου και υγιεινής μου κέντρισαν πιο πολύ το ενδιαφέρον και θα κάνω προσπάθεια μεταλαμπαδέυσης αυτής της γνώσης, σε συνδυασμό και με προσωπική αναζήτηση παρόμοιων ζητημάτων, σε μικρές μη μεγαλοαστικές μεν (στα πλαίσια κωμοπόλεως) κοινότητες αλλά με εμφανή τάσεις παραμέλησης του περιβάλλοντος και απομάκρυνσης/διαχωρισμού ανθρώπου από τη φύση. **Στέφανος Γούναρης, Περιβαλλοντολόγος**

Το μάθημα με βοήθησε κυρίως σε προσωπικό επίπεδο, αφού εμπλούτισα τις γνώσεις μου στο θέμα της βιώσιμης ανάπτυξης, έχοντας κάποιες εισαγωγικές γνώσεις σε κάποια από τα θέματα που διαπραγματεύθηκαν από την σχολή μου. Οι αναφορές σε θέματα ανακύκλωσης, διαχείρισης υγρών και στερών αποβλήτων όπως και στα βιοκλιματικά κτίρια μου κίνησαν περισσότερο το ενδιαφέρον. **Βασίλης Γεωργύλας, Φοιτητής**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να διευρύνω τις γνώσεις μου πάνω στην βιώσιμη ανάπτυξη και κατά συνέπεια και στην δουλειά μου. Η δουλειά μου αφορά αναπλάσεις πλατειών, οικισμών, χωροταξικές μελέτες, πολεοδομικές μελέτες και πολλά άλλα θέματα που αφορούν την οικιστική ανάπτυξη, οπότε και πολλά απ' όσα αναφέρονται

μέσα είναι θέματα που έχω ασχοληθεί και στην σχολή αλλά και που έχω μελετήσει και ερευνήσει και η ίδια. Ήταν ένα πραγματικά ολοκληρωμένο ανεπτυγμένο θέμα και είναι πολύ χρήσιμο να μπορώ να έχω αυτές τις πληροφορίες συγκεντρωμένες. **Παρασκευή Δάντση, Μηχανικός Πολεοδομίας**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στη δουλειά μου και στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα που παρακολουθώ (Διαχείριση Περιβάλλοντος). Πιστεύω ότι πήρα τις κατάλληλες βάσεις για να συνεχίσω περαιτέρω. Για να μπορέσω και εγώ να συμβάλλω στο τόσο ενδιαφέρον και ευαίσθητο θέμα της διαχείρισης του περιβάλλοντος, της αειφορίας και στην ανοικοδόμηση μια πράσινης κοινωνίας. Ευχαριστώ για την ευκαιρία που μου δόθηκε. **Σταυρούλα Δουβροπούλου, Γεωπόνος**

Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη πρέπει να αποτελεί ένα αναπόσπαστο τμήμα στην προσπάθεια προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας. Η γνώση που απέκτησα σε αυτό το μάθημα με βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση σχετικά με την κοινωνική διάσταση της αστικής ανάπτυξης και της δημιουργία μίας σωστής υποδομής που θα βελτιώσει τις δυνατότητες της χώρας να εξετάζει και να αξιολογεί τις επιλογές σχεδίων και πολιτικών διαχείρισης. Θεωρώ όλες τις διαστάσεις εξίσου σημαντικές και η ενσωμάτωσή τους στην δουλειά μου σχετίζεται με ένα αποδοτικότερο σχεδιασμό υποδομών. **Λευκοθέα Εβρένογλου, Υγιεινολόγος, Περιβαλλοντολόγος Πολιτικός Μηχανικός**

Η συνάφεια του επαγγέλματος μου ως Πολιτικός Μηχανικός στον τομέα των Δημοσίων Έργων σε επίπεδο Δήμων με το περιεχόμενο του μαθήματος είναι προφανής. Κατά συνέπεια βοήθησε ανεπιφύλακτα στην αναβάθμιση των γνώσεων μου σε όλες τις φάσεις Διαχείρισης Δημοσίων Έργων και κυρίως στην κρίσιμη φάση του προγραμματισμού, της εκπόνησης και του ελέγχου των μελετών νέων έργων. Καταρχήν θεωρώ ιδιαίτερος σημαντική την αναθεώρηση στις βασικές έννοιες που έχουν σχέση με την Αστική Ανάπτυξη. Το μάθημα δίνει καθαρή εικόνα για την Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη με σαφή αναφορά όλων των βασικών συνιστωσών. Οι διαστάσεις αυτές, οι οποίες για χάριν οικονομίας δεν επαναλαμβάνω, δηλώνονται περίφημα στις ενότητες του μαθήματος, και πρέπει να τύχουν μιας ολιστικής προσέγγισης προκειμένου να έχουν αποτέλεσμα. Πρακτικά σημαίνει ότι το μάθημα συμπληρωματικά με το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο με το οποίο γίνεται προσπάθεια να καλυφθούν οι βασικές συνιστώσες για μια Βιώσιμη Ανάπτυξη, ενισχύει την αντίληψη για καλύτερη διαχείριση των μελετών και εκτέλεσης δημοσίων έργων, που αποσκοπούν τελικά σε βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη. Η ενσωμάτωση των συνιστωσών και αντιλήψεων για μια Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, στα πλαίσια των δικών μου αρμοδιοτήτων, γίνεται με διάφορους τρόπους και σε διαφορετικά επίπεδα. Γίνεται από την σύλληψη της ιδέας (διαβουλεύσεις, προτάσεις, Εισηγήσεις, γνωματεύσεις κλπ) τον σχεδιασμό, την υλοποίηση, την λειτουργία και την πλήρη απαξίωση ενός έργου. **Δέσποινα Ζηρίνη, Πολιτικός Μηχανικός**

Πρωτίστως το συγκεκριμένο μάθημα συντέλεσε στην περαιτέρω καλλιέργεια της στόχασης σε ζητήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και βιώσιμου αστικού περιβάλλοντος: φυσική κληρονομιά πόλεων, αστικής γεωργίας, αποκατάστασης φύσης στις πόλεις. Πρωτίστης σημασίας είναι η κουλτούρα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης να γίνει σε όλους μας συνείδηση και μετέπειτα να εφαρμοστεί στον εργασιακό χώρο, στην καθημερινότητά και στη ζωή μας. Και γιατί αυτό; Διότι αφορά το σύνολο της ζωής μας. Θεωρώ πως θα έπραττε κάποιος λανθασμένα αν ξεχώριζε μια από τις πολυποίκιλες διαστάσεις της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη στηρίζεται στη συστημική λογική, η οποία συλλαμβάνει το όλο, χωρίς να χάνει τμήματα. Δεν απορρίπτει αξίες και

αρχές, όπως αυτές της οικονομικής προόδου και ανάπτυξης, αλλά αρνείται την αυτονομία τους και τη μονοδιάστατη οικονομική μεγένθυση τις εντάσσει στα πλαίσια της αρμονικής συμβίωσης και σταθερής συνεξέλιξης ανθρωπογενών (οικονομικών & κοινωνικών) και περιβαλλοντικών και οικολογικών συστημάτων, ανθρώπου και φύσης, πολιτισμού και φύσης. Απαιτεί μια μακροπρόθεσμη δομή ορθής και συνδυαστικής σκέψης τόσο σε τοπικό, κρατικό, εθνικό, κοινοτικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο και όχι μια τακτική χωρίς δισταγμούς ηθικού χαρακτήρα. Άλλωστε η βιωσιμότητα είναι μια δυναμική διαδικασία. Σημαίνουσα, και ενδεχομένως αφετηριακή, διάσταση στην φιλοσοφία της βιώσιμης ανάπτυξης έχει η καλλιέργεια των πνευματικών και ηθικών αξιών : δικαιοσύνη, σεβασμός, μέτρο, λιτότητα, έλεγξις, κάλλος (φυσικό), υπευθυνότητα. Με τον τρόπο αυτό θα αναπτυχθεί η περιβαλλοντική και οικολογική συνειδητότητα του ανθρώπου, ο οποίος θα επιδιώξει να διορθώσει το προηγούμενο σφάλμα της ασύδοτης, καιροσκοπικής και μονομερούς οικονομικής, τεχνολογικής και βιομηχανικής ανάπτυξης (παρελθόν) και να κατοχυρώσει την εναρμόνιση του ποσοτικού (οικονομική διάσταση) με το ποιοτικό (περιβαλλοντική & πολιτισμική διάσταση) των σύγχρονων γενεών στο παρόν, προκειμένου να διασφαλίσει ένα ανθρώπινο, υγιέστερο και βιώσιμο μέλλον για τις επόμενες γενεές, χωρίς να θέτονται σε κίνδυνο οι μελλοντικές δυνατότητες ανάπτυξης. (Διεθνή Συνδιάσκεψη του Ρίο, Agenda 21, 1992). Εργαζόμενος σε μια δομή της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, την Θυρίδα Νεανικής Επιχειρηματικότητας, έχω ως βασικούς άξονες δράσης: την καλλιέργεια της επιχειρηματικής κουλτούρας στους νέους μέσω σεμιναρίων στις σχολικές μονάδες και την ενημέρωση εν δυνάμει και υφιστάμενων νέων επιχειρηματιών για επιδοτούμενα προγράμματα. Αναφορικά με τον πρώτο άξονα δράσης η ενσωμάτωση των παραπάνω αρχών της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί με την παροχή προγραμμάτων εκπαίδευσης ή εκπαιδευτικών σεμιναρίων σε σχολικές μονάδες. Αυτά οφείλουν να αναπτύξουν μια ολιστική προσέγγιση, η οποία θα ενσωματώνει την περιβαλλοντική ηθική, θα υπογραμμίζει την ικανότητα της αυτόνομης και βιώσιμης ανάπτυξης και θα καλλιεργεί τις αρχές της αστικής οικολογίας. Ως προς το δεύτερο άξονα η ενσωμάτωση των διαστάσεων της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης διευκολύνονται, καθώς υπάρχουν επιδοτούμενα προγράμματα επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών του Ε.Σ.Π.Α, σκοπός των οποίων είναι η δημιουργία προϋποθέσεων ενσωμάτωσης της περιβαλλοντικής διάστασης στη λειτουργία των επιχειρήσεων. Τέτοια προγράμματα είναι τα ακόλουθα: «Πράσινη Επιχείρηση 2009», «Πρωτοτύπώ 2009- Νέοι Επιχειρηματίες & Επιχειρήσεις» και «Πράσινες υποδομές 2009», στα οποία ο τομέας του περιβάλλοντος αποτελεί πεδίο άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας, π.χ βιώσιμες τεχνολογίες, δημιουργία πράσινων στεγών και ορόφων για απορρόφηση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα. **Ευστράτιος Εγγλέζος, Ιστορικός της Επιστήμης**

Το περιεχόμενο του μαθήματος μου έδωσε την ευκαιρία να διευρύνω τις γνώσεις μου γύρω από το θέμα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και να μάθω ποιοι παράγοντες μπορούν να συμβάλουν υπέρ της. Ενημερώθηκα για το πώς μπορεί να γίνει αποκατάσταση της φύσης στην πόλη, πώς μπορεί να πραγματοποιηθεί βιώσιμη διαχείριση της γης, των υδάτινων πόρων, των αποβλήτων, των κτιρίων, των αστικών συγκοινωνιών κ.α. Όλες οι διαστάσεις του θέματος είναι σημαντικές και μπορούν να ενσωματωθούν στη προσωπική και επαγγελματική ζωή μας. Ξεκινώντας από την γνώση των μέτρων που πρέπει να ληφθούν μπορεί ο κάθε άνθρωπος με τον τρόπο του να συμβάλει στην βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Επίσης η μεταφορά των γνώσεων αυτών στον οικογενειακό και επαγγελματικό περίγυρο θα δώσει την ευκαιρία και σε άλλους ανθρώπους να ευαισθητοποιηθούν. **Σμαραγδή Καθόλου, Δημοτική Υπάλληλος**

1) Στο πρόγραμμα περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης που εκπονεί η σύζυγός μου στο 1^ο ΕΠΑΛ Κορ/λλου, θέμα 'πράσινο αειφόρο σχολείο' και 2) οι ενότητες 2.3 και 2.2 ως υποστηρικτικό υλικό για τη σελίδα 95-103, έκθεση-έκφραση Β' λυκείου. **Χαρύλαος Κακουλάκης, Εκπαιδευτικός**

Το μάθημα της βιώσιμης ανάπτυξης είναι ενδιαφέρον στο σύνολό του. Όλα τα κεφάλαια προσφέρουν γνώσεις σημαντικές για τη δημιουργία μίας πράσινης κοινωνίας. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η αναφορά στην κατάρτιση καθώς επίσης, πολύ σημαντικές ήταν οι πληροφορίες από το κεφάλαιο της βιο-αρχιτεκτονικής, στοιχεία τα οποία εμπλουτίζουν τη γνώση μου γύρω από την επιστήμη της βιολογίας και της διαστάσεις που μπορεί να λάβει στο μέλλον. **Μαρία Κοτετέ, Βιολόγος, Καθηγήτρια Ωρομίσθια**

Ως Μηχανολόγος Μηχανικός Τ.Ε. -με μεταπτυχιακή ειδίκευση στην Βιώσιμη Ανάπτυξη και με κατεύθυνση στην περιβαλλοντική διαχείριση- είμαι υπάλληλος αορίστου χρόνου στο ΤΕΙ Πειραιά με αντικείμενο την εκπαιδευτική πληροφόρηση στο Γραφείο Διασύνδεσης και με γενικά καθήκοντα οργάνωσης και παρακολούθησης του προγράμματος ανακύκλωσης στο ίδρυμά μας και ταυτόχρονα διδάσκω το μάθημα τεχνολογία περιβάλλοντος στο τμήμα Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων. Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε και όσον αφορά τα καθήκοντα μου σχετικά με την ανακύκλωση στα πλαίσια των οποίων είναι και η ευαισθητοποίηση της ακαδημαϊκής κοινότητας μας με στόχο την προώθηση ενός «πράσινου εκπαιδευτικού ιδρύματος» με όραμα να ανήκει σε μια πιο βιώσιμη πόλη. Επιπλέον συνέβαλλε και στην διδασκαλία του μαθήματος που εμπεριέχει την σχετική ενότητα. Διεύρυνε τις γνώσεις μου στα σχετικά θέματα και βελτίωσε περαιτέρω την κατάρτισή μου. Τέλος με ευαισθητοποίησε και με αφύπνισε ακόμη περισσότερο. **Μαρία Καλτσογιάννη, Μηχανολόγος Μηχανικός Τ.Ε., Υπάλληλος Αορίστου Χρόνου και Εργαστηριακή Συνεργάτιδα ΤΕΙ Πειραιά**

Στα πλαίσια της εργασίας μου έχω υλοποιήσει στο παρελθόν πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σε συνεργασία με τους μαθητές μου και σκοπεύω να το κάνω και στο μέλλον. Η «βιώσιμη αστική ανάπτυξη» είναι ένα πολύ καλό θέμα, γιατί ευαισθητοποιεί τους μαθητές για το περιβάλλον στο οποίο ζουν και τους δίνει ιδέες και λύσεις για να το βελτιώσουν. Μέσα από το σεμινάριο απέκτησα πολλές γνώσεις για τη διαδικασία μεταμόρφωσης μιας πόλης σε βιώσιμη και ευελπιστώ να ξεκινήσω σύντομα να εφαρμόζω και εγώ η ίδια κάποιες από αυτές. Σας ευχαριστώ για τις πληροφορίες που παρέχετε και ελπίζω να συνεχίσετε με την ίδια δύναμη και στο μέλλον. **Δέσποινα Καραδήμου, Καθηγήτρια Γερμανικών**

Πιστεύω πως το περιεχόμενο του e-course θα αποδειχθεί σημαντικό στις μεταπτυχιακές σπουδές μου, όπως επίσης και στη μελλοντική μου εργασία. Επί του παρόντος τα μαθήματα έχουν συντελέσει καθοριστικά στην αντίληψη μου όσον αφορά το περιβαλλοντικό πρόβλημα του πλανήτη μας και στις ατομικές ενέργειες μου προκειμένου αυτό να αμβλυνθεί. **Αγγελική Κοσκερίδου, Φοιτήτρια**

Το συγκεκριμένο μάθημα βοήθησε στην κατανόηση κάποιων βασικών προβλημάτων που συναντώνται στις πόλεις και στην κατανόηση των τρόπων αντιμετώπισής τους. Ως αστός και ειδικά κάτοικος Αθήνας είναι ιδιαίτερες χρήσιμες οι παραπάνω γνώσεις και ευελπιστώ να χρησιμοποιήσω κάποιες από αυτές στο μέλλον. Θα ήθελα επίσης να προτείνω ένα πολύ ενδιαφέρον βιβλίο για την αστική ανάπτυξη που περιέχει πλήθος παραδειγμάτων από τον υπόλοιπο κόσμο βιώσιμης ανάπτυξης «Η κατάσταση του κόσμου 2007, το αστικό μας μέλλον, World Watch Institute, μετάφραση στα ελληνικά από την Ευώνυμο οικολογική Βιβλιοθήκη. **Χρήστος Καρατζάς, Γεωπόνος**

Το συγκεκριμένο μάθημα κάλυψε αρκετές απορίες μου όσον αφορά την βιώσιμη ανάπτυξη και με έκανε να συνειδητοποιήσω ότι είναι εύκολο να δημιουργήσουμε βιώσιμες κοινωνίες, αρκεί να το θέλουμε. Θεωρώ ότι κάλυψε στο έπακρο το θέμα της βιώσιμης ανάπτυξης. Δυστυχώς δεν μπορώ να ξεχωρίσω κάποιο από τα κεφάλαια αυτού του μαθήματος καθώς τα θεωρώ όλα εξίσου ενδιαφέροντα και σημαντικά. Εύχομαι να συνεχιστούν αυτού του είδους μαθήματα. Σας ευχαριστώ πολύ για αυτή την ευκαιρία στην γνώση! **Αθανασία Κανελλοπούλου, Διαχειρίστρια Πολιτισμικού Περιβάλλοντος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη με βοήθησε να καταλάβω ως εκπαιδευτικός και επαγγελματίας στον τομέα της Πληροφορικής πως εμπλέκονται θέματα του περιβάλλοντος με το αντικείμενο της δουλειάς μου. Μέσα από το μάθημα αυτό προβληματίστηκα για θέματα όπως χρήση χαρτιού, εκπομπή ρύπων νέων τεχνολογιών, πιστοποιητικά οικολογικής απόδοσης συσκευών, κατανάλωση ενεργοβόρων συσκευών/υπολογιστών. Το εν λόγω μάθημα αποτελεί εφελτήριο για να ενσωματώσω τις αποκτηθείσες γνώσεις στα πεδία της δουλειά μου καθώς και να τα μεταλαμπαδεύσω στους μαθητές μου. **Μιχαέλα Καστανούλια, Υπ. Διδάκτορας Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, Εκπαιδευτικός**

Γεωπόνος σημαίνει άμεση σχέση ως επάγγελμα με τα Πράσινο, Περιβάλλον, οικολογία, νερό σημαντικά πράγματα για την κοινωνία. Υπάρχει το αστικό και περιαστικό πράσινο, που είναι πολύ σημαντικό κομμάτι για την δημιουργία μιας βιώσιμης πόλης, Εδώ συμπεριλαμβάνετε και οι λεγόμενοι ταρατσόκηποι ή πράσινες στέγες ή πράσινα δώματα. Το πράσινο τα τελευταία 30 έτη υποβαθμίστηκε εις βάρος της οικιστικής ανάπτυξης, όλα έγιναν θυσία εις χάριν του τσιμέντου-μπετόν. Όλα για το γρήγορο κέρδος. Αποτέλεσμα να μην μπορεί άλλο ο κόσμος και η κοινωνία να ασφυκτιά, να ψάχνει οάσεις πρασίνου. Το σημαντικότερο θεωρώ είναι η περιβαλλοντική εκπαίδευση. Η απαραίτητη εκπαίδευση που πρέπει να έχει ο καθένας μας για να την προστασία του περιβάλλοντος. **Ειρήνη Κωστακιώτη, Τεχνολόγος Γεωπόνος, Φυτικής Παραγωγής, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια**

Τι υπέροχο πράγμα το να ζεις σε μία βιοπόλη, σε μία πράσινη πόλη που όλα θα λειτουργούσαν με κύριο μέλημά μας τη βιώσιμη ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος. Στα πλαίσια αυτού του μαθήματος συναντήσαμε πράγματα τα οποία ήδη γνωρίζουμε, αλλά παράλληλα συναντήσαμε και πολύ ενδιαφέρουσες και καινούριες πληροφορίες για το πώς μπορούμε να ναι μεν να αναπτύξουμε τις πόλεις μας αλλά δε να προστατέψουμε τους υπαίθριους χώρους αλλά και να δημιουργήσουμε και νέους, όπως επίσης και τρόπους για να μην επιβαρύνουμε το περιβάλλον μας. **Ελένη Λαδογιάννη, Δασοπόνος**

Με βοήθησε μέσω της παροχής γνώσεων πάνω σε θέματα οικολογικού σχεδιασμού και βιώσιμης αστικής ανάπτυξης θέματα τα οποία με ενδιαφέρουν και που επηρέασαν τις αποφάσεις και τις πρωτοβουλίες μου και με οδήγησαν σε κατευθύνσεις διαφορετικές πάνω σε σχεδιαστικά θέματα της δουλειάς μου. **Βάγια Μακρυγιάννη, Αρχιτέκτονας Τοπίου**

Το υλικό που μελέτησα το βρήκα ιδιαίτερα ενδιαφέρον και πλούσιο. Η προστασία των δασών αλλά και η «πράσινη» ανάπτυξη είναι επίκαιρα θέματα για την πολιτική επιστήμη αλλά και για τις κοινωνικές επιστήμες ευρύτερα. Οι επιστήμες που ασχολούνται με την ανθρώπινη συμπεριφορά πρέπει να μελετήσουν (τόσο ερευνητικά όσο και θεωρητικά) τη διάσταση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στους νέους. Τέλος, τα Άτομα με Ειδικές

Ανάγκες θα μπορούσαν να απασχοληθούν σε «πράσινες» θέσεις εργασίας, καθώς πολλοί από αυτούς είναι ευαισθητοποιημένοι σε περιβαλλοντικά θέματα. **Χρυσοβαλάντης Τσαγκαράκης, Ψυχολόγος, Msc Πολιτικής Ανάλυσης, Msc Αναπτυξιακής Ψυχολογίας**

Παρότι το αντικείμενο της δουλειάς μου δεν είναι σχετικό το είμαι ευαισθητοποιημένος σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον και με ενδιαφέρει να ενημερώνομαι σχετικά. Είμαι μέλος του συλλόγου για την προστασία της λίμνης Βεγορίτιδας που ευαισθητοποιείται σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον και με αυτό το μάθημα μπορώ να βοηθώ και να μεταδίδω τις γνώσεις μου και στα μικρότερα παιδιά, γιατί αυτά είναι οι μελλοντικοί διαχειριστές της φύσης. **Πάυλος Μπερέας, Θερμοϋδραυλικός**

Το μάθημα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης ήταν πολύ ενδιαφέρον και επηρέασε τον τρόπο σκέψης μου. Αυτή την περίοδο δεν εργάζομαι οπότε το σεμινάριο αυτό με βοήθησε να καλύψω δημιουργικά τον ελεύθερο χρόνο μου και να εμπλουτιστώ συγχρόνως το βιογραφικό μου. **Ευαγγελία Τριάντου, Πτυχιούχος Οικονομικής Επιστήμης**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν πολύ ενδιαφέρον. Αν και το μάθημα δεν έχει μεγάλη σχέση με το αντικείμενο εργασίας μου, οι γνώσεις που απέκτησα με βοήθησαν να καταλάβω πως μπορούν οι πόλεις να επηρεάσουν το περιβάλλον οξύνοντας το πρόβλημα των κλιματικών αλλαγών και πόσο επιτακτική είναι η αποκατάσταση της φύσης στο αστικό περιβάλλον για να βοηθηθεί η επίλυση των προβλημάτων αυτών. **Βασιλεία Ντουρούκα, Γεωπόνος**

Η πλούσια αυτή πηγή πληροφοριών για τα θέματα της αστικής ανάπτυξης, διευρύνει τους ορίζοντες και δίνει ιδέες για την προσαρμογή και την εκμετάλλευση της επιστήμης της πληροφορικής, την οποία και σπουδάζω, προς όφελος της κοινωνίας αλλά και την επιτάχυνση της πορείας προς την αναμόρφωση της πόλης σε βιοπόλη. Σίγουρα μία παράγραφος είναι πολύ λίγη για να περιγράψει τις δυνατότητες που γεννά η μελέτη τέτοιων πληροφοριών. Σε συνδυασμό με την επιτυχημένη εκδήλωση στα πλαίσια του Athens Money Show, στην οποία και παρευρέθηκα, αποτελεί ισχυρή απόδειξη πως ήταν περισσότερο από σωστή, η επιλογή μου να παρακολουθήσω αυτό το πρόγραμμα e-learning. **Μιχάλης Τόλκας, Φοιτητής**

Ως γνωστικό αντικείμενο, η βιώσιμη αστική ανάπτυξη με ενδιαφέρει ιδιαίτερα και πιστεύω ότι η ανάπτυξή της αποτελεί μονόδρομο στις δύσκολες σχεδόν απάνθρωπες συνθήκες που ζει η πλειοψηφία των ανθρώπων στα μεγάλα αστικά κέντρα. Ο τρόπος γραφής των μαθημάτων, η εύκολη κατανόησή τους μου φάνηκε θετική και το να είναι προσιτά για όλους τα θέματα που πραγματεύεται η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής, το θεωρώ απαραίτητο. Θα μου φαινόταν ενδιαφέρον, όμως, να αναλύεται περισσότερο η πράξη της Βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής και η Ανακύκλωση, ζήτημα στο οποίο είμαστε πίσω στην Ελλάδα, ενώ στην Ευρώπη θεωρείται δεδομένη η ενασχόληση κάθε ανθρώπου με τα απορρίματά του που μπορούν να μην επιβαρύνουν τόσο τον πλανήτη. Γενικά, επικροτώ κάθε προσπάθεια ευαισθητοποίησης και επιμόρφωσης των ανθρώπων, σε επιστημονικό και επίπεδο καθημερινότητας, σε σχέση με την αλλαγή της διαβίωσης στην πόλη σε μια περισσότερο ανθρώπινη και αρμονική με τη Φύση. **Μαριαλένα Φουρνιαδάου, Δασολόγος/Διαχείριση Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων**

Το μάθημα βιώσιμη αστική ανάπτυξη αποτελεί έναν χρήσιμο οδηγό του προς τα πού θα πρέπει να κατευθυνθούν οι προσπάθειες μας ώστε να βελτιωθεί η ζωή μας στα σύγχρονα αστικά κέντρα. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αντιληφθούμε ο καθένας μας ότι μπορεί να

συμβάλει προς αυτή την κατεύθυνση και ότι θα πρέπει να απαιτήσουμε καλύτερη ποιότητα ζωής αποσυνδεδεμένη από τον πολιτισμό. **Νικήτας Πανόπουλος, Γεωπόνος**

Ως γεωπόνος βρήκα ιδιαίτερο ενδιαφέρον το περιεχόμενο του μαθήματος και πιστεύω ότι θα μπορέσει να με βοηθήσει μελλοντικά σε πιθανή εργασία μου στο δήμο κάποιας πόλης στη διεύθυνση πρασίνο. Μου άρεσε περισσότερο το κεφάλαιο με τις εναλλακτικές μορφές ενέργειας καθώς και η διαχείριση αποβλήτων. **Ευαγγελία Παππά, Γεωπόνος**

Το μάθημα περιείχε ενδιαφέρουσες απόψεις για το πως μπορούν να γίνουν πράξη ιδέες για πιο πράσινες πόλεις. Ως μεταπτυχιακή φοιτήτρια στην Περιβαλλοντική Βιολογία μπόρεσα να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου και να έχω γνώση πάνω σε θέματα που ποτέ δεν είχαν θιχτεί στο πανεπιστήμιο. **Ελένη Ρηγοπούλου, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Βιολογίας**

Το περιεχόμενο του μαθήματος βιώσιμη αστική ανάπτυξη μου έδωσε την δυνατότητα να φρεσκάρω τις γνώσεις μου αλλά και να αποκτήσω νέες ειδικά στην θεματολογία και το θεωρητικό υπόβαθρο της βιώσιμης ανάπτυξης των αστικών κέντρων. **Νικόλαος Σκουλαρικός**

Ο τομέας στον οποίο δραστηριοποιούμαι και εργάζομαι είναι η Αγωγή Υγείας και ο συντονισμός των προγραμμάτων Αγωγής υγείας στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Θεωρώ, ότι ενσωματώνεται το περιεχόμενο της ενότητας στη δουλειά μου, διότι όλα αυτά έχουν άμεση σχέση με τη διατήρηση της υγείας του ανθρώπου, τόσο της σωματικής όσο και της ψυχικής. Δε θα μπορούσα να ορίσω κάποιες διαστάσεις ως περισσότερο σημαντικές, διότι όλες λειτουργούν ταυτόχρονα και είναι συνυφασμένες. Η απουσία κάποιας αποσυντονίζει γενικότερα τη βιώσιμη λειτουργία και ανάπτυξη των πόλεων και δημιουργείται «φαύλος κύκλος». **Σωτηρία Τζελφέ Ανέστη, Εκπαιδευτικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε αρκετά στη δουλειά μου δεδομένου ότι μου παρείχε σημαντικές πληροφορίες επιστημονικού και ενημερωτικού χαρακτήρα. Πιο σημαντικές διαστάσεις θεωρώ αυτές που αφορούν στο περιβάλλον και ειδικότερα στην προστασία του. Κάποιες από τις προτεινόμενες λύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με την ανάπτυξη υιοθετήθηκαν και ενσωματώθηκαν στη δουλειά μου. **Βασίλειος Σκούρας, Γεωπόνος**

Τα οφέλη από την παρακολούθηση του εκπαιδευτικού προγράμματος ήταν πάρα πολλά. Πρώτα απ' όλα μπόρεσα να κατανοήσω ποια είναι η σημασία της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Ακόμη έμαθα με ποιο τρόπο η αστική ανάπτυξη υψηλής πυκνότητας μπορεί να προωθήσει τη βιώσιμη διαχείριση της γης, για την σημασία των δέντρων στην αστική ανάπτυξη, τα οφέλη που προσφέρονται από τη δημιουργία «πράσινων στεγών», τον καθορισμό ενός βιώσιμου συστήματος μεταφορών και άλλα. Στην δουλειά μου σίγουρα η παρακολούθηση των σεμιναρίων θα με βοηθήσει διότι, στα πλαίσια της εκπαιδευτικής διαδικασίας γίνονται ολοένα και περισσότερες οι συζητήσεις που αφορούν το περιβάλλον και την προστασία του. **Κωνσταντίνος Χατζηθεοδώρου, Μεταπτυχιακός Φοιτητής, Καθηγητής Ιταλικών**

Το περιεχόμενο του μαθήματος της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης με βοήθησε να κατανοήσω τη σπουδαιότητα των αστικών οικοσυστημάτων, τις τεχνικές διατήρησης, προστασίας και τη σημαντική συνύρπαξή τους με τον άνθρωπο και με βοήθησε πολύ να καταλάβω, ως πολίτης αυτής της χώρας, πως θα μπορούσα να βοηθήσω με κάποιο τρόπο στη διατήρησή τους. **Σταματίνα Αραπίδου, Δημοτική Υπάλληλος**

Πιστεύω ότι το μάθημα Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη ήταν λίαν εποικοδομητικό και προέβαλε αρκετά καινοτόμες και πρακτικές ιδέες που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν από τους εκάστοτε αρμόδιους φορείς σε ένα τέτοιο αστικό κέντρο όπως η Αθήνα. Παράλληλα έδωσε μια αρκετά ελπιδοφόρα εικόνα όσον αφορά θέσεις εργασίας που θα μπορούσαν να απορροφήσουν τους νέους του τόπου μας σε τομείς όπως ανακύκλωση, ΑΠΕ, βιοοικοδόμηση, τουρισμός κ.τ.λ. **Αγγελική Ευσταθίου, Γεωλόγος, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Γεωλογίας**

Ως Μηχανικός Δομικών Έργων Τ.Ε. -με μεταπτυχιακή ειδίκευση στο Σχεδιασμό και τη Διαχείριση Κατασκευών- είμαι υπάλληλος αορίστου χρόνου στο ΤΕΙ Πειραιά στο Τμήμα Μελετών και Κατασκευών του ΤΕΙ Πειραιά. Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε σχετικά με τη κατανόηση και εφαρμογή της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Δεδομένων των σημερινών συνθηκών στην κατασκευή λόγω των καιρικών συνθηκών (υπεριώδης ακτίνες του ήλιου κλπ), η ενσωμάτωση τεχνολογίας στις «πράσινες στέγες» προσφέρει πολλά οφέλη σε σχέση με την αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου: την εξοικονόμηση ενέργειας και τη διατήρηση των υδάτινων πόρων, τη μείωση της θερμοκρασίας στους τσιμεντένιους και ασφάλτινους περιβάλλοντες χώρους καθώς και τη δημιουργία πράσινων οάσεων στα αστικά κέντρα με την ελάχιστη δυνατή χρήση χώρου. Ο βιο-πολιτισμός αποτελεί απαραίτητο στοιχείο μιας βιώσιμης πόλης. Το περιβάλλον επηρεάζεται από τον πολιτισμό μας που, στη συνέχεια, διαμορφώνεται από το περιβάλλον. **Αλκμήνη Βιρβίλη, Μηχανικός Δομικών Έργων**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να μάθω περισσότερα πράγματα πάνω στην βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Επίσης με βοήθησε να καταλάβω περισσότερο πόσο σημαντική είναι η πράσινη διαχείριση για κάθε χώρα και το μόνο που προσφέρει είναι κέρδος στην υγεία, καλύτερο τρόπο ζωής και διαβίωσης, προστασία του περιβάλλοντος και ολόκληρου του πλανήτη. Τέλος στην δουλεία μου με βοήθησε να εκτιμήσω περισσότερο το επάγγελμά μου που είναι Γεωπόνος και συναναστρέφομαι καθημερινά με το περιβάλλον. **Ελευθέριος Λαιμοδέτης, Πτυχιούχος Βιολογικής Καλλιέργειας**

Η αλληλένδετη σχέση περιβάλλοντος και οικονομίας είναι το σημαντικότερο πράγμα που όλοι οι άνθρωποι πρέπει να καταλάβουν. Μέσα από αυτό το υλικό κατόρθωσα πλήρως πως μπορούν να συνδυαστούν και επιφέρουν ωφέλιμα αποτελέσματα. Η δημιουργία μιας πράσινης κοινωνίας να μας τρομάζει άλλα κάτι που πρέπει να επικροτούμε και να προσπαθούμε να την κάνουμε πραγματικότητα. Κατάλαβα πόσα μικρά πράγματα μπορεί να κάνει κάθε μεμονωμένο άτομο για να δώσει μία ανάσα στο πλανήτη. Αυτήν την ιδέα θα προωθήσω και εγώ με την σειρά μου, μεταφέροντας την στους ανθρώπους γύρω μου, ελπίζοντας σε μία πιο συντονισμένη δράση πολιτών και κράτους. **Μαρία Κουρούνη, Πτυχιούχος Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης**

Θα ήθελα να εκφράσω για δεύτερη φορά ως πολίτης την εκτίμηση και το θαυμασμό μου, για το εκπαιδευτικό έργο που επιτελείται, αλλά και ως επιστήμονας του γεωπεριβαλλοντικού χώρου την χαρά μου για την επιλογή του αντικειμένου, που με τις υψηλής, εξειδικευμένης και σύγχρονης ποιότητας γνώσεις, συμβάλει και αναβαθμίζει την επιστημονική μας κατάρτιση, σε ένα συνεχώς εξελισσόμενο και μεταβαλλόμενο τομέα προάγοντας και συμβάλλοντας έμμεσα στις δράσεις για την προάσπιση του περιβάλλοντος και της αειφόρευσης μέσα από τη δυνατότητα της διαρκούς ενημέρωσης για τη κατανόηση και αντιμετώπιση όλων των παραμέτρων που αφορούν την προστασία των δασών. Επιπλέον κατάφερε να προάγει παλαιότερες γνώσεις που είχα αλλά και να φωτίσει συνηχημένες έννοιες και να αποτελεί βάση και οδηγό για μελλοντικές δραστηριότητες σε

σχετικό αντικείμενο. Τα ανωτέρα αποτελούν για μένα μια ιδιαίτερα ελκυστική εκπαίδευση, που με ενδιέφερε ιδιαίτερα, συνεκτιμώντας το γεγονός ότι πρόκειται για ένα Πρόγραμμα Ηλεκτρονικής Μάθησης που είναι εφικτότερο εξαιτίας του ιδιαίτερα απαιτητικού και βαρύ εργασιακού μου καθεστώτος. **Ματίνα Κανάκη, Σύμβουλος Ανάπτυξης Υπαίθρου, Γεωπεριβαλλοντικών Οικολογικών Διαδικασιών, Επικεφαλής/Υπεύθυνη Οικολογικής Καλλιέργειας**

Το περιεχόμενο ήταν αρκετά ενημερωτικό και διαφωτιστικό. Λόγω της φύσης της δουλείας μου στον Δήμο (Προγραμματισμό και διαχείριση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, θέματα Προσωπικού κ.α.), πιστεύω πως θα μου είναι αρκετά χρήσιμες οι πληροφορίες και οι γνώσεις που αποκόμισα από αυτό το μάθημα. Πιστεύω στο μέλλον να υπάρξει κάτι αντίστοιχο. **Παναγιώτα Σιακαπέτη, Δημοτικός Υπάλληλος**

Τα οφέλη που αποκόμισα από την παρακολούθηση του σεμιναρίου, δεν με βοήθησαν άμεσα στην εργασία μου. Πρόκειται όμως για θέματα που αφορούν την ίδια μας την ζωή. Τέλος θεωρώ ότι διεύρυνα σημαντικά τις γνώσεις μου. **Σταμάτης Χατζησταμάτης, Δημόσιος Υπάλληλος**

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διεθνές Πανεπιστήμιο για το Βιο-Περιβάλλον

Πρόγραμμα Ηλεκτρονικής Μάθησης

Σχόλια συμμετεχόντων για το μάθημα

«Βιοπόλις – Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη» 2009

Η ενημέρωση – εκπαίδευση στις μέρες μας φαντάζει εύκολη αλλά δυστυχώς είναι δύσκολη, γιατί συνήθως γίνεται αποσπασματικά και όχι ολοκληρωμένα. Βασιζόμενοι στο γνωμικό «η ημιμάθεια είναι χειρότερη από την αμάθεια» εύκολα μπορούμε να αναλογιστούμε πόσο σημαντική ήταν η ύλη των μαθημάτων της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Σωστά γραμμένη, αναλυτικότητα, τεκμηριωμένη με πλούσια βιβλιογραφία και χαρακτηριστικά παραδείγματα, αποτυπώνει με σαφήνεια και πλήρως την παγκόσμια σκληρή πραγματικότητα. **Παναγιώτης Παρασκευόπουλος, Γεωπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν άκρως ενδιαφέρον και μπόρεσε να δώσει της βάσεις πάνω στις οποίες μπορεί κάθε επιστήμονας σχετικός με το αντικείμενο να ασχοληθεί και να κάνει έρευνα για τη δημιουργία πόλεων που έχουν υψηλότερο βιοτικό επίπεδο. Παρουσιάζει λύσεις, ιδέες και πολιτικές που μπορούν να ακολουθηθούν είτε σε κοινοτικό, είτε σε προσωπικό επίπεδο απ' τον καθένα μας ξεχωριστά ώστε να γίνει η καθημερινότητά μας καλύτερη και το περιβάλλον στο οποίο ζούμε πιο υγιές. **Μαρία Αληφραγκή, Δασολόγος**

Απέκτησα μια καλύτερη γενική γνώση στα περιβαλλοντικά θέματα αν και αρκετά από αυτά τα θέματα τα γνώριζα λόγω αντικειμένου (βιοκλιματική αρχιτεκτονική, πρόσβαση για άτομα μειωμένης κινητικότητας κλπ). Η εργασία που κάνετε είναι καταπληκτική και συνεχίστε αυτή την προσπάθεια. Θεωρώ ότι και μόνο η ενημέρωση που απέκτησα προσθέτοντας περισσότερη ευαισθησία στην καθημερινή αντιμετώπιση των διαφόρων καταστάσεων θα με βοηθήσει στην προσωπική μου δραστηριότητα. Συγχαρητήρια. **Μαρία Ψαράκη, Αρχιτέκτων Μηχανικός**

Πάντα στην εργασία μου και στην ενασχόληση με τα παιδιά, χρησιμοποιούσα και χρησιμοποιώ υλικά που μπορούν να ανακυκλωθούν. Έτσι τίποτε δεν πάει χαμένο, απεναντίας μπόρεσα να μεταδώσω στα παιδάκια και κάποια πράγματα σχετικά με την ανακύκλωση. Αλλά κι εγώ αγάπησα ακόμη περισσότερο την φύση και το περιβάλλον και το προσέχω ακόμη περισσότερο ή τουλάχιστον όσο μπορώ. Έχω το προνόμιο να ζω σε χωριό και να απολαμβάνω περισσότερα πράγματα από αυτούς που ζουν στην πόλη. **Αργυρούλα Παρασχοπούλου, Ζωγράφος**

Είναι η πρώτη φορά που παρακολουθώ πρόγραμμα σχετικά με την Βιώσιμη Αστική Αναπτύξη και έχω πραγματικά ενθουσιαστεί με το πόσα πράγματα δεν γνωρίζαμε. Είναι σίγουρο ότι στο μέλλον θα παρακολουθήσω και άλλα προγράμματα. Συνεχίστε αυτή την τόσο καλή προσπάθεια. **Σπυριδούλα Πούλου, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Το μάθημα, για μένα που έχω ασχοληθεί με το αντικείμενο ήταν βατό και κατανοητό και αποτέλεσε ένα ισχυρό εργαλείο στη δομή των απαντήσεων, ωστόσο συμβουλευτήκα και ξένη βιβλιογραφία, απαραίτητο συμβουλευτικό εργαλείο για τον τομέα που ασχολούμαι, συγκεκριμένα τον τομέα της έρευνας. Αζίζει να σημειωθεί πως και κάποιος που δεν είναι

γνώστης του αντικειμένου, βάσει του μαθήματος μπορεί να βρει τα απαραίτητα στοιχεία για να απαντήσει στα ερωτήματα που μας δίνονται αφού βέβαια μελετήσει προσεκτικά το αντικείμενο, από την αρχή ως το τέλος, γιατί κάποιες ερωτήσεις απαιτούν κριτική και συνδυαστική ικανότητα. **Κατερίνα Γιαννακοπούλου, Κοινωνιολόγος, Ερευνήτρια**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στην εργασία μου, που ως κύριο αντικείμενο έχει το σχεδιασμό, υλοποίηση και λειτουργία έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων, να διαπιστώσω την σπουδαιότητα της σύνδεσης των έργων αποβλήτων με το σύνολο των παραμέτρων που προάγουν τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Παράλληλα μου έδωσε τη δυνατότητα να μπορώ να χρησιμοποιήσω το υλικό αυτό ως βιβλιογραφία στη σύνταξη σχετικών παρουσιάσεων, reports και μελέτες. Ο θεσμός του e-learning είναι εξαιρετικά σημαντικός για μένα μιας και μου δίνει τη δυνατότητα επιμόρφωσης σε ειδική αλλά και γενικότερη περιβαλλοντική θεματολογία χωρίς την αναγκαιότητα της φυσικής παρουσίας. **Καλλιόπη Μπορμπουδάκη, Χημικός Μηχανικός, Δημόσιος Υπάλληλος**

Βρήκα εξαιρετικά ενδιαφέρον το συγκεκριμένο μάθημα της ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ – είναι άλλωστε και πιο κοντά στο γνωστικό μου αντικείμενο. Οι καινοτόμες δράσεις όπως αυτή της του κέντρου υγείας αστικού τύπου στο Βύρωνα, και οι εναλλακτικές πρωτοβουλίες όπως των δρόμων της Σχολής Βακαλό, και του πράσινου Χάρτη της Αττικής μου κίνησαν το ενδιαφέρον και τις αναζήτησα στο διαδίκτυο θεωρώντας ότι μπορούν να αποτελέσουν παράδειγμα προς μίμηση. **Μαργαρίτα Μπατάκη, Αρχιτέκτονας Μηχανικός**

Προετοιμάζω Διδακτορική Διατριβή στις Πολιτικές Επιστήμες με εξειδίκευση στην ενεργειακή πολιτική, σημαίνοντα παράγοντα στην βιώσιμη αστική ανάπτυξη τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Το σεμινάριο με βοήθησε να καλύψω κενά γνώσεων απαραίτητων για την κατανόηση των πολιτικών αειφόρου ανάπτυξης που ακολουθούνται από τα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως και να κατανοήσω όρους του χρησιμοποιούνται τόσο από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης όσο και από τον εξειδικευμένα επιστημονικά κείμενα όπως πχ. για την πολιτική διάσταση των περιβαλλοντικών προβλημάτων που προκαλούν την μεταφορά και χρήση συμβατικών πηγών ενέργειας . Οι ορισμοί ήταν κατανοητοί με καίρια παραδείγματα και η διάρθρωση των κειμένων και των ενοτήτων σωστά δομημένη. Το σεμινάριο κάλυπτε ικανοποιητικά την θεματολογία της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και δίνει αρκετές πηγές για περαιτέρω μελέτη. **Μαρία Κοτταρή, Υποψήφια Διδάκτωρ Πολιτικών Επιστημών**

Το περιεχόμενο του μαθήματος υπήρξε ιδιαίτερα ενδιαφέρον. Οι «Βιοπόλεις» αποτελούν το κλειδί για μία αναβαθμισμένη ποιότητα ζωής στο μέλλον που θα βρίσκεται σε πλήρη εναρμόνιση με το περιβάλλον. Θα ήθελα να σας συγχαρώ που μας προσφέρατε μία τόσο εμπειριστατωμένη μελέτη και που μας προσδώσατε ένα νέο όραμα για το μέλλον. **Γεώργιος Φράγκος, Ελεύθερος Επαγγελματίας**

Ως πτυχιούχος γεωλογίας το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να λάβω καινούργιες γνώσεις που δεν είχα την ευκαιρία να λάβω ως τώρα σε σχέση με τη βιώσιμη ανάπτυξη. Προσωπικά όλες οι διαστάσεις ήταν σημαντικές, καθώς βοήθησαν στην περαιτέρω εκπαίδευσή μου. **Αικατερίνη-Σοφία Περτινεβέλου, Γεωλόγος**

Το συγκεκριμένο μάθημα αποδείχθηκε ιδιαίτερα ενδιαφέρον και σημαντικό με αποτέλεσμα να μου κεντρίσει το ενδιαφέρον. Πολύ καλή απόδοση του μαθήματος με ενδιαφέρουσα βιβλιογραφία. **Θεόδωρος Φασίλης, Στρατιώτης**

Οι «Βιοπόλεις» αποτελούν μία νέα διάσταση κοινωνική, οικονομική και επιστημονική. Κάθε πρωτοβουλία θα έπρεπε να λαμβάνει χώρα προς αυτή την κοινή συνισταμένη γιατί μόνο έτσι δύναται να εξασφαλιστεί ένα αειφόρο μέλλον. **Έλενα Ευφραimiάδου, Γεωλόγος, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια**

Μου έδωσε μία διαφορετική διάσταση για το νόημα της οικονομικής ανάπτυξης και της διαχείρισης των φυσικών πόρων. Επίσης εμπλούτισε τις γνώσεις μου για την διδασκαλία σχετικών θεμάτων. **Αντώνιος Λιάκος, Οικονομολόγος**

Το μάθημα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμο, καθώς περιείχε πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία και δεδομένα, καλύπτοντας σφαιρικά και εις βάθος το θέμα της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. **Αντώνης Γίτσας, Φυσικός, Μεταδιδακτορικός Ερευνητής**

Το μάθημα Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη με τον τρόπο που αναπτύχθηκε έδρασε συμπληρωματικά σε προηγούμενα μαθήματα της Βιοπολιτικής, φωτίζοντας ιδιαίτερα κάποιες συνιστώσες όπως τη βιώσιμη διαχείριση της γης. Η σημασία του για τη διδασκαλία είναι σημαντική δεδομένου ότι τα στοιχεία που πρόσφερε μπορούν να αναζητηθούν βιωματικά σε κάθε πόλη και το περιεχόμενό του γίνεται εύκολα αντιληπτό μέσω της μελέτης πεδίου. **Ασπασία Βασιλάκη, Νηπιαγωγός**

Προσωπικά, βρήκα ιδιαιτέρως χρήσιμο τούτο το μάθημα, ιδίως σε επίπεδο καθημερινής πρακτικής, καθώς ενημερωνόμαστε με τρόπο απλό, κατανοητό και υπεύθυνο για θέματα που μας αφορούν όλους άμεσα, πληροφορίες τις οποίες μπορούμε να μεταφέρουμε και σε κοντινά μας πρόσωπα. Έτσι, μπορεί να καταστεί αφορμή για την πραγματοποίηση ορισμένων αλλαγών στη ζωή μας, σε επίπεδο προσωπικό, ατομικό, αλλά και γειτονιάς, ενώ μπορεί να αποτελέσει και έναυσμα για τη διεκδίκηση και πραγματοποίηση περισσότερων προγραμμάτων, πρωτοβουλιών και έργων εκ μέρους των αρχών, κυρίως σε επίπεδο συνοικιών και δήμων, αν χρειαστεί και με τη συμμετοχή και συμβολή μας. **Χαράλαμπος Πέτσας, Ασκούμενος Δικηγόρος**

Άμεσα στην εργασία μου με βοήθησε αρκετά το συγκεκριμένο θέμα. Το επέλεξα όμως γιατί το θεώρησα πολύ ενδιαφέρον και ήθελα να μάθω για την βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Άλλαξε ο τρόπος σκέψης μου σε πολλά απλά καθημερινά πράγματα και έμαθα τι πρέπει να κάνει ο καθένας μας για να βελτιώσει τις συνθήκες μέσα στην πόλη που ζει. Ο τρόπος εγγραφής - συμμετοχής και εκμάθησης ήταν πολύ εύκολος και προσιτός για τους ενδιαφερόμενους. **Ιωάννης Χωροπανίτης, Μηχανικός Ορυκτών Πόρων**

Το μάθημα Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη με ενημέρωσε για πράγματα, πάνω στα οποία δεν είχα γνώση. Πιστεύω στο μέλλον να με βοηθήσει και στη δουλειά μου. **Βασιλική Χατζηκωστή, Δασοπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν και είναι πολύ ενδιαφέρον όχι μόνο για τη διδασκαλία μου μέσα στην τάξη αλλά μαζί με τους μαθητές μου αναζητήσαμε τις διάφορες πτυχές του τοπικού περιβάλλοντος (βιώσιμη ανάπτυξη στον τόπο μας, ο οποίος πληγώθηκε από την πύρινη λαίλαπα του 2007) και αφού συλλέξαμε πληροφορίες, συζητήσαμε και αποφασίσαμε τα εξής: Η επαγρύπνηση, η ευαισθητοποίηση και η κινητοποίηση της σχολικής κοινότητας πρέπει να είναι στόχοι αυτονόητοι σε ότι αφορά την υγεία του περιβάλλοντός μας. **Αικατερίνη Παπαθανάση-Παχίδη, Καθηγήτρια, Σύμβουλος Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού**

Το μάθημα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης θα με βοηθήσει κυρίως στην καθημερινή μου ζωή στην πόλη. Μου φάνηκαν ενδιαφέρουσες οι ιδέες βελτίωσης των πόλεων μέσα από την τέχνη και τον τουρισμό καθώς και τα θετικά της πυκνοκατοίκησης στην οποία συνήθως βλέπουμε μόνο τα αρνητικά. Αυτά θεωρώ ότι ήταν και τα σημαντικότερα κομμάτια του μαθήματος. **Ιωάννης Διατσιδής, Δασολόγος**

Το αντικείμενο της απασχόλησής μου είναι η περιφερειακή διοίκηση και θα με ενδιέφερε πραγματικά, όντας και καταγόμενος από την επαρχία, να μελετήσω και την περιβαλλοντική οπτική γωνία της οικιστικής αναμόρφωσης των δήμων της επαρχίας. Οι προχειροδουλειές δε με συγκινούν και θέλω να θέσω γερά θεμέλια και για το μέλλον όσον αφορά τον τόπο μου. Το μάθημα αυτό με βοήθησε πραγματικά να καταλάβω άγνωστες για μένα πτυχές της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Επίσης ενημερώθηκα για τις προσπάθειες και τα επιτεύγματα άλλων πόλεων σε άλλες χώρες, προσπάθειες που μπορούν κάλλιστα να εφαρμοσθούν με μεγάλη επιτυχία και στη χώρα μας, εφόσον υπάρξει ευαισθητοποίηση. **Ηλίας Τσεργούλας**

Το περιεχόμενο των μαθημάτων αυτών ήταν πάρα πολύ ενδιαφέρον, αλλά δε μπορώ να πω ότι με βοήθησε στη δουλειά μου, λόγω του ότι ο χώρος και το αντικείμενο της εργασίας μου δεν έχει να κάνει με το αστικό περιβάλλον. Σίγουρα όμως τα μαθήματα αυτά και κυρίως το κεφάλαιο με τις βιοπόλεις με προβληματίσαν για την πολύ κρίσιμη κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο κόσμος μας και μου έδωσαν κάποιες κατευθύνσεις – λύσεις, προκειμένου έστω και την ύστατη στιγμή να μπορέσουμε από κοινού, αλλά και ο καθένας μόνος του, να σώσουμε τον πλανήτη μας και να βελτιώσουμε το βιοτικό μας επίπεδο. **Αικατερίνη Σβώλου, Πολιτικός Μηχανικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος μου χρησίμευσε στην απόκτηση τεκμηριωμένης άποψης σε θέματα που αφορούν τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Όλες οι ενότητες θίγουν τα επίκαιρα φλέγοντα θέματα του φαινομένου της συνεχώς αυξανόμενης αστικοποίησης που αντιμετωπίζει ο πλανήτης και θα είναι χρήσιμα στη δουλειά μου σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο. **Ειρήνη Νάματοβ, Επιστημονικός Συνεργάτης ΚΑΠΕ, Τμήμα Βιομάζας**

Το συγκεκριμένο μάθημα είναι από τα πιο ενδιαφέροντα που έχω διδαχτεί εδώ και τόσα χρόνια που βρίσκομαι στα θρανία. Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στο να αποκτήσω μια πιο οικολογική συνείδηση και μια πιο φιλική στάση απέναντι στο περιβάλλον. Όσον αφορά τώρα την δουλειά μου, για να είμαι ειλικρινής ακόμα δεν με βοήθησε. Πιστεύω όμως ότι στο μέλλον λόγω της δουλειάς μου θα με χρειαστεί και θα με βοηθήσει κιόλας. Θα είναι μια μεγάλη βοήθεια, που πραγματικά θα οφείλεται σε όλους εσάς τους παράγοντες που βοηθήσατε και συμβάλατε στο να πραγματοποιηθεί αυτό το μάθημα και πραγματικά σας αξίζουν πολλά και θερμά συγχαρητήρια. Τώρα όσον αφορά τις πιο σημαντικές διαστάσεις, πιστεύω πως δεν υπάρχει κάτι το οποίο να μην είναι σημαντικό. Τα πάντα από αυτά που έμαθα από αυτό το μάθημα για μένα είναι άκρως σημαντικά. Ακόμα βέβαια δεν κατάφερα να τις ενσωματώσω στην δουλειά μου, αλλά όπως ανέφερα παραπάνω είμαι βέβαιος ότι στο μέλλον θα τις ενσωματώσω. **Χαράλαμπος Καρασαββίδης, Σπουδαστής Γεωπονίας**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε αρκετά στην διδασκαλία και μου φάνηκε εξαιρετικά χρήσιμο. Ειδικά στην διδασκαλία του κεφαλαίου 'Άνθρωπος και Περιβάλλον' της 3^{ης} τάξης με βοήθησε πάρα πολύ δίνοντας μου γνώσεις για να μπορέσω να δώσω απαντήσεις σε ερωτήσεις των παιδιών τύπου: και τώρα πια τι μπορούμε να κάνουμε; Επιπλέον μου φάνηκε εξαιρετικά χρήσιμο και για τα προγράμματα περιβαλλοντικής

Εκπαίδευσης που αναλαμβάνω σχεδόν κάθε χρόνο μαζί με ομάδα μαθητών της Β' Λυκείου. Δεν θα μπορούσα να ξεχωρίσω κάποιες διαστάσεις του μαθήματος ως πιο σημαντικές επειδή πιστεύω ότι κάθε διάσταση συμπληρώνει κάποια άλλη όπως οι κρίκοι μιας αλυσίδας, όμως αν πρέπει να ξεχωρίσω κάποιες διαστάσεις θα ξεχώριζα την Βιώσιμη Διαχείριση των Αποβλήτων και τις Εναλλακτικές Μορφές Ενέργειας που είναι και οι διαστάσεις εκείνες που ενδιαφέρουν περισσότερο τους μαθητές. **Γεώργιος Κουντούρης, Βιολόγος, Υποδιευθυντής 1^{ου} ΓΕΛ Περάματος**

Τα μαθήματα αυτού του κεφαλαίου ήταν πολύ ενδιαφέροντα όμως παρόλα αυτά δεν μπορούν να ενσωματωθούν στη δουλειά μου λόγω του ότι ο Δήμος που εργάζομαι είναι πολύ μικρός σε πληθυσμό και βρίσκεται στις παρυφές του όρους Μαινάλου οπότε δεν αντιμετωπίζουμε τα προβλήματα μιας αστικής κοινωνίας. **Παναγιώτα Μητροπούλου, Τοπογράφος Μηχανικός**

Το μάθημα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης δεν θα με βοηθήσει άμεσα στη δουλειά μου αλλά μου προσέφερε πολύ σημαντικές πληροφορίες για την ίδια την καθημερινή μου ζωή. Έχω εντυπωσιαστεί πραγματικά γιατί πολλά θέματα, πολύ σημαντικά, όπως οι πράσινες στέγες και η εξοικονόμηση ενέργειας που μας απασχόλησαν στο μάθημα αυτό αλλά και στον προηγούμενο κύκλο μαθημάτων έχουν γίνει τώρα επίκαιρα θέματα. Μου είναι χρήσιμες κάποιες καινούργιες έννοιες για μένα όπως τα πράσινα πιστοποιητικά. Γενικά το μάθημα με βοήθησε ως άνθρωπο για να δω τον καθημερινό τρόπο ζωής από άλλη οπτική γωνία. **Βασιλική Κοντογιάννη, Γεωπόνος**

Η επιτυχία της βιώσιμης αστικής διαχείρισης μπορεί να ενισχυθεί με τη συμμετοχή κάθε μέλους της κοινωνίας. Ο ρόλος των μέσων μαζικής ενημέρωσης στην πραγματοποίηση αυτών των πρωτοβουλιών είναι ουσιαστικός. Συγκεκριμένα, θεωρώ ότι με βοήθησαν τόσο στη δουλειά μου όσο και στον τρόπο ζωής μου. Εκτίμησα την ανακύκλωση όπου μειώνονται τα απορρίμματα και τα προβλήματα διαχείρισής τους. Εξοικονομείται ενέργεια και φυσικοί πόροι καθώς και η ενέργεια που απαιτείται για την κατασκευή διάφορων προϊόντων. Μειώνεται η ρύπανση της ατμόσφαιρας, του εδάφους και των υπόγειων υδάτων. Βελτιώνονται οι συνθήκες ζωής μέσα στο αστικό περιβάλλον. Ακόμη, ενημερώθηκα για τη σωστή διαχείριση του νερού και τους κινδύνους που εγκυμονεί η αλόγιστη σπατάλη. Με ατομικές ενέργειες μπορούν να εξοικονομηθούν καθημερινά τεράστιες ποσότητες νερού. Τέλος, όσον αφορά στις αστικές συγκοινωνίες η βελτιωμένη διαχείριση των χρήσεων γης συνίσταται στη χρήση των δημοσίων μέσων μεταφοράς και στην αποθάρρυνση της χρήσης ιδιωτικών αυτοκινήτων. Έτσι χρησιμοποιώ πάντα αστικές συγκοινωνίες για την εξυπηρέτησή μου, κάτι που θα πρέπει να κάνει, ατά την ταπεινή μου άποψη, και ο περισσότερος κόσμος. **Αργυρώ Δελημάνη, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Επειδή φέτος βρίσκομαι σε εκπαιδευτική άδεια για να παρακολουθήσω ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών σχετικό με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, δεν μπόρεσα να εφαρμόσω κάτι από το περιεχόμενο του μαθήματος στην τάξη. Θεωρώ ωστόσο ότι το υλικό είναι αρκετά σαφές και κατατοπιστικό και ότι θα μπορέσω να το αξιοποιήσω κατά τη διάρκεια μελλοντικών προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. **Μαρία Πλιώτα, Εκπαιδευτικός**

Το μάθημα με βοήθησε στην κατανόηση εννοιών που τις συναντάμε συχνά στην καθημερινότητά μας, αλλά δεν είμαστε πάντα σε θέση να τις αξιολογήσουμε και τις εφαρμόσουμε στην ζωή μας λόγω του φόρτου εργασίας και του γρήγορου ρυθμού της ζωής στην πόλη. Με βοήθησε στην εργασία μου ως προς τον τρόπο σκέψης και διαφορετικής προσέγγισης ορισμένων πραγμάτων. Είναι πιο εύκολο διαβάζοντας κάπου

συγκεντρωμένα τα στοιχεία για την βιώσιμη ανάπτυξη να εστιάσουμε και να συγκεντρώσουμε ορισμένα σημεία τα οποία θα πρέπει να τα εφαρμόζουμε καθημερινά στην ζωή μας για να βελτιώσουμε τις συνθήκες της πόλης στην οποία ζούμε και κατ'επέκταση και την δική μας ζωή και των γύρω μας. Οι σημειώσεις γενικά ήταν κατανοητές και ο τρόπος εγγραφής, συμμετοχής και εκμάθησης ήταν πολύ εύκολος και προσιτός πιστεύω για όλους τους ενδιαφερόμενους ανεξαρτήτως ηλικίας και μόρφωσης.

Βαλεντίνη Αντωνιάδου, Μηχανικός Ορυκτών Πόρων

Το παρόν μάθημα θεωρώ ότι ήταν αρκετά ενδιαφέρον. Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη πιστεύω ότι θα με απασχολήσει σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό στο μέλλον. Όλα τα κεφάλαια που διδάχθηκα, μου προσέφεραν περισσότερες γνώσεις από αυτές που κατείχα. Από όλες τις διαστάσεις τους θέματος θεωρώ σημαντικές όσες αφορούν την Υγεία (2.3 κεφ.), την πρόσβαση σε άτομα με ειδικές ανάγκες (2.4 κεφ.) και την βιο- αρχιτεκτονική (2.7 κεφ.). Όλες οι πληροφορίες που μου προσφέρθηκαν θα μου φανούν ιδιαίτερα χρήσιμες σε κάθε επαγγελματική μου δραστηριότητα.

Ελένη Τσιακούμη, Δασοπόνος.

Το δομημένο περιεχόμενο του μαθήματος, μου φάνηκε πολύ χρήσιμο και σημαντικό. Με βοήθησε στο να καταλάβω περισσότερες έννοιες για τις κλιματικές αλλαγές και τις επιπτώσεις τους. Ήταν πολύ ωφελιμένο και επίκαιρο και με βοήθησε πολύ η οργανωμένη δομή του μαθήματος.

Δημοσθένης Βουλγαρίδης, Φοιτητής

Το περιεχόμενο του μαθήματος εμπλούτισε τις γνώσεις μου τις οποίες θα προωθήσω μέσω του συλλόγου στην τοπική μας κοινωνία, ώστε να αξιοποιήσουμε τα λίγα δάση μας προς όφελος όλων.

Κωνσταντίνος Στάμος, Πρόεδρος Περιβαλλοντικού και Πολιτιστικού Συλλόγου Κιάτου ΟΙΚΟΖΩΗ

Θεωρώ πολύ χρήσιμο το περιεχόμενο του μαθήματος. Προσωπικά, επειδή ενδιαφέρομαι για την βιοκλιματική αρχιτεκτονική και τον περιβαλλοντικό σχεδιασμό στα πλαίσια της βιώσιμης ανάπτυξης τα μαθήματα αυτά μου έδωσαν την ευκαιρία να μελετήσω και να κατανοήσω καλύτερα το αντικείμενο καθώς και να προβληματιστώ για τις πρωτοβουλίες που θα πρέπει να αναληφθούν για την πραγμάτωση μιας αειφόρου ανάπτυξης.

Μαρία Δεμέναγα, Αρχιτέκτον Μηχανικός

Η ενότητα Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη ήταν πάρα πολύ καλά τοποθετημένη. Παραθέτονταν κάποια στοιχεία πολύ αναλυτικά κάποιες φορές που ήταν πλήρως κατανοητά. Πιστεύω ότι αυτή η ενότητα ήταν αρκετά καλά αναπτυγμένη και αρκετά διαφωτιστική και ξεκαθάρισε κάποια σημαντικά θέματα που ταλανίζουν.

Δήμητρα Ζορμπά, Γεωπόνος

Η ενότητα Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη ενίσχυσε τις γνώσεις μου πάνω σε κάποια περιβαλλοντικά θέματα και επιπλέον κάλυψαν κάποια κενά και απορίες που είχα. Η παράθεση αρκετών παραδειγμάτων ήταν διαφωτιστική στην κατανόηση και αφομοίωση των όλων θεμάτων.

Θεοδώρα Ζορμπά, Δασολόγος

Το περιεχόμενο του μαθήματος βιώσιμη αστική ανάπτυξη με βοήθησε στην σύνταξη ΜΠΕ, τόσο στην εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων, όσο και στα προτεινόμενα μέτρα αντιμετώπισης και παρακολούθησης τους, σε σχέση με το αστικό και περιαστικό περιβάλλον της περιοχής μελέτης. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η αναλυτική προσέγγιση και παρουσίαση για κάθε περιβαλλοντικό πρόβλημα των αστικών περιοχών, σε συνδυασμό με πρόταση συγκεκριμένων μέτρων και λύσεων. Θεωρώ ότι πέρα από την ευαισθητοποίηση των πολιτών, το αντικείμενο του μαθήματος μπορεί να αποτελέσει έναν επίκαιρο οδηγό για το ανθρώπινο δυναμικό που ασχολείται με τις αποφάσεις, αλλά και την εφαρμογή

περιβαλλοντικής πολιτικής. Τέλος θα ήθελα να υπογραμμίσω τη χρησιμότητα του τρόπου διεξαγωγής του σεμιναρίου. Έχω μια κόρη 16 μηνών και τα εξ' αποστάσεως μαθήματα με διευκόλυναν ουσιαστικά σε συνδυασμό με την εργασία μου και την φροντίδα του παιδιού μου. **Αθηνά Γιαννοπούλου, Περιβαλλοντολόγος**

Οι έννοιες της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης είναι ιδιαίτερα επίκαιρες στις μέρες μας. Ο σύγχρονος τρόπος ζωής στα αστικά κέντρα μπορεί να αποβεί επιβλαβής για το περιβάλλον και κατ' επέκταση για τον ίδιο τον άνθρωπο. Οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες υποβαθμίζουν την ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος. Για την αντιμετώπιση των σοβαρών προβλημάτων που έχουν προκύψει, είναι απαραίτητες πρακτικές που θα εξασφαλίζουν τη βιώσιμη και αποδοτική ανάπτυξη των σύγχρονων κοινωνιών. Στις πρακτικές αυτές μπορούμε να εντάξουμε και την επιστήμη του βιοκλιματικού αρχιτεκτονικού σχεδιασμού, που απασχολεί ιδιαίτερα εμάς τους αρχιτέκτονες. Η βιοκλιματική αρχιτεκτονική προωθεί τον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη συντήρηση κτιρίων φιλικών προς το περιβάλλον, τα οποία εξοικονομούν φυσικούς πόρους. Περιλαμβάνει επίσης την κατασκευή «πράσινων στεγών», τη φύτευση δηλαδή των δωματίων, καθώς και την αστική γεωργία. Για όλα τα παραπάνω λοιπόν, το συγκεκριμένο μάθημα με τις πληροφορίες που μας προσέφερε μπορεί να αποτελέσει σημαντική βοήθεια στη δουλειά μας ως μηχανικοί σε ένα σύγχρονο αστικό περιβάλλον. **Αικατερίνη Πλεμμένου, Αρχιτέκτον Μηχανικός**

Τη δεδομένη χρονική περίοδο δεν εργάζομαι, οπότε δεν έχω τη δυνατότητα να ενσωματώσω τις γνώσεις που αποκόμισα στη δουλειά μου. Συμμετείχα στο πρόγραμμα από προσωπικό ενδιαφέρον. Αν στο μέλλον μου δοθεί η δυνατότητα να εκμεταλλευτώ τις γνώσεις που πήρα, με χαρά θα το κάνω. **Αναστασία-Άρτεμις Παπαδοπούλου, Γεωπόνος Επιστήμονας Τροφίμων**

Οι πιο σημαντικές αλλαγές είναι αυτές που μπορούμε να πραγματοποιήσουμε στην καθημερινότητά μας. Εγώ άλλαξα στον εργασιακό μου χώρο τις λάμπες με εκείνες λιγότερων Watt, μόνωσα τον χώρο για την ηχορύπανση. Τα μαθήματα με βοήθησαν στο να αλλάξω την νοοτροπία μου και να συνειδητοποιήσω ότι αποτελώ κρίκο στην αλυσίδα της φύσης. Οφείλω να κινητοποιηθώ για να διατηρηθεί η ισορροπία στο οικοσύστημα. **Ουρανία Μπάτζιου, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να καταλάβω ότι στα αστικά κέντρα οι πόλεις μπορούν να αναμορφωθούν και να γίνουν ικανοποιητικά βιώσιμες, συνδυάζοντας το φυσικό περιβάλλον με το αστικό περιβάλλον, αρκεί να υιοθετηθούν πρωτοβουλίες όπως η εστίαση στην ανθρώπινη προσωπικότητα και επικοινωνία, την ενεργό συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων και πολιτών καθώς και την εναρμόνιση του βίου με τον αστικό σχεδιασμό διατηρώντας παράλληλα την ταυτότητα την προσωπικότητα, την πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά μιας πόλης. Ως μαθητής Γ' Επαγγελματικού Λυκείου διάλεξα την κατεύθυνση «Γεωπονίας - Περιβάλλοντος» με ειδικότητα στην Τεχνολογία Τροφίμων μου δίνεται η δυνατότητα εισαγωγής μου σε κάποιο Τ.Ε.Ι., μέσω των πανελληνίων εξετάσεων, και αν αυτό επιτευχθεί θα δηλώσω συμμετοχή φοίτησης σε σχολές με τις οποίες ασχολούνται με το περιβάλλον, όπως Δασολογία και Διαχείριση Φυσικού Περιβάλλοντος ή Διαχείριση Φυσικών Πόρων, πράγμα το οποίο αγαπώ πολύ. **Αναστάσιος Αστερίου, Μαθητής**

Όλα τα κεφάλαια ήταν σημαντικά καθώς δεν πλατάγιζαν και έδιναν με case studies παραδείγματα που συμβαίνουν σήμερα, κάνοντας το θέμα πιο κατανοητό και αφομοιώσιμο. Είμαι μεταπτυχιακός φοιτητής και το θέμα της Διπλωματικής μου είναι

πράσινη επιχειρηματικότητα (green entrepreneurship) και δημιουργία θέσεων εργασίας, οπότε το υλικό που αποκόμισα καθώς και η βιβλιογραφία, θα αποτελέσει μια μεγάλη βοήθεια. Περισσότερο σημαντικά θεώρησα τα κεφάλαια με τα πράσινα κτίρια όπου και θα αναζητήσω περισσότερα στοιχεία. **Αλέξανδρος Τσικολάτας, Μεταπτυχιακός Φοιτητής MBA Διοίκηση Επιχειρήσεων**

Μας βοήθησε στην εργασία για το περιβάλλον που κάνουμε στο γυμνάσιο που εργαζόμαστε. Θεωρώ πολύ σημαντικό την συγκέντρωση άλλων αυτών των πληροφοριών ώστε να μπορούμε να τις αξιοποιούμε στην καθημερινή ζωή για να έχουμε έναν καλύτερο κόσμο αλλά και σε επιστημονικό επίπεδο μιας και η βιβλιογραφία ήταν πολύ καλή **Χρήστος Λιάγος, Μηχανικός Βιομηχανικής Πληροφορικής**

Σπουδάζω στο Τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ΤΕΙ Καλαμάτας. Το θέμα του σεμιναρίου θα μπορούσα να το χρησιμοποιήσω για εργασίες κατά τη διάρκεια των σπουδών μου καθώς και αργότερα αν εργάζομαι στην τοπική αυτοδιοίκηση οι γνώσεις αυτές θα με βοηθήσουν σε δημιουργία περιβαλλοντικών προγραμμάτων. **Χρήστος Μαρκόπουλος, Φοιτητής**

Πέραν του προσωπικού κέρδους από την απόκτηση νέων γνώσεων που αποκόμισα χρησιμοποιώ τμήματα του υλικού κατά τη διάρκεια εκμάθησης επεξεργαστή κειμένου σε μαθητές της Α' τάξης του ΕΠΑΛ, ενώ αργότερα στα πλαίσια του ίδιου μαθήματος θα δοθεί η δυνατότητα να αναπτυχθούν εργασίες σε κομμάτια της θεματολογίας που αναπτύχθηκε στα πλαίσια του μαθήματος της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. **Ευστράτιος Γραμμένης, Εκπαιδευτικός**

Το μάθημα της αστικής βιώσιμης ανάπτυξης πιστεύω πως δίνει τη δυνατότητα στους αναγνώστες να αναπτύξουν οικολογική συνείδηση και να προωθήσουν στο δικό τους περιβάλλον καινοτόμες ιδέες όπως οι πράσινες στέγες. Επίσης πιστεύω πως είναι ένα πολύ χρήσιμο διδακτικό εργαλείο. Πολύ σημαντικά κατά την άποψή μου ήταν τα θέματα που περιελάμβαναν την αστική οικολογία, την οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και τη δομή αυτών, η χρησιμότητα του πρασίνου και των δέντρων σε ένα αστικό περιβάλλον, η διαχείριση των αποβλήτων και των απορριμμάτων, ο βιοκλιματικός αρχιτεκτονικός σχεδιασμός και ο τομέας των συγκοινωνιών και μεταφορών. **Ασπασία Δεληγιάννη, Δασοπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν πολύ ενδιαφέρον και ιδιαίτερα το κεφάλαιο σχετικά με τη μεθοδολογία προώθησης της βιώσιμης ανάπτυξης. Αν και το αντικείμενο της δουλειάς μου δεν είναι συναφές με την αστική ανάπτυξη πιστεύω πως το μάθημα αυτό βοηθά στο να συνειδητοποιήσει κανείς την αξία που έχει για τη σύγχρονη κοινωνία η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Ο τρόπος διδασκαλίας, μέσω διαδικτύου, μου άρεσε καθώς είχα τη δυνατότητα να μελετώ τις ώρες που εγώ επέλεγα. **Ειρήνη-Χρυσοβαλάντου Παπαβλασοπούλου, Γεωπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος εκτός ότι με βοήθησε και προσωπικά σαν άνθρωπο να διευρύνω το μυαλό μου με ιδέες τις οποίες δεν τις είχα ξανακούσει και δεν τις γνώριζα. Με τις νέες μου γνώσεις μπορώ να αφυπνίσω και ανθρώπους που συναντώ καθημερινά και δεν έχουν άμεση σχέση με το αντικείμενο. Μπορώ να μιλήσω και για τα θέματα και παραδείγματα που υπάρχουνε μέσα στο μάθημα για να φανεί η εξέλιξη που υπάρχει. Πρέπει απλά να μεταδώσω την ανησυχία που πρέπει να έχουμε όλοι ώστε να κάνουμε κάτι καλύτερο για το παρόν μας αλλά και για το μέλλον μας. **Ελένη Φυτσιλή, Καθηγήτρια Ειδικής Αγωγής**

Αρκετά καλό για εγκυκλοπαιδικές γνώσεις, πολύ καλά διατυπωμένο αυτή τη φορά. Πολλές από τις πληροφορίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για σεμινάρια αλλά και επιμορφωτικές συζητήσεις. **Γιώργος Λαλιώτης, Γεωπόνος Ζωοτέχνης**

Ένα από τα πιο σημαντικά ζητήματα, το θέμα της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, αποτελεί την τακτική την οποία όλες οι χώρες θα πρέπει να ακολουθήσουν. Σίγουρα με βοήθησε να κατανοήσω σε ένα βαθμό την λογική της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης αφού είναι ένα θέμα που δεν έχω ασχοληθεί πολύ. **Γεώργιος Βαρβαρήγος, Δασοπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε τόσο σε προσωπικό, όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο στο να κατανοήσω απόλυτα την έννοια της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Είναι γεγονός ότι η ποιότητα του αστικού περιβάλλοντος έχει υποβαθμιστεί σε μεγάλο βαθμό. Το περιεχόμενο του μαθήματος δίνει λύσεις και προτείνει παραδείγματα και ενέργειες στις οποίες θα μπορούσαμε να συμβάλλουμε όλοι για να εξασφαλίσουμε «βιοπόλεις» σε όλο τον πλανήτη. Σίγουρα θα αναφέρω όσο μελέτησα τόσο σε φιλικές συζητήσεις, με σκοπό να τονίσω το μέγεθος της ευθύνης όλων μας και να αφυπνίσω συνειδήσεις για μια πράσινη κοινωνία, όσο και σε επίπεδο διδασκαλίας με την αναφορά σε νέες πολιτικές επιχειρήσεων παραγωγής εναλλακτικών μορφών ενέργειας, κατασκευής πράσινων κτιρίων, υιοθέτηση ενός πιο υγιούς τρόπου ζωής και στροφής στην ανακύκλωση. **Ειρήνη Τσιγάρα, Δημόσιες Σχέσεις και Επικοινωνία**

Το μάθημα μου έδωσε μια εμπειριστατωμένη εικόνα του τι συμβαίνει και τι μπορεί να γίνει όσον αφορά τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Κάθε κεφάλαιο είναι χρήσιμο με πληροφορίες που καθένας μας πρέπει να γνωρίζει τη σημερινή εποχή. **Ελευθερία Σωπασή, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Οι αποκτηθείς γνώσεις ήταν ιδιαίτερα χρήσιμες. Μέσα από το μάθημα της βιώσιμης ανάπτυξης γνώρισα τη σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος και τους τρόπους οικολογικής ανάπτυξης των πόλεων, τη σημασία των δασών και των εναλλακτικών πηγών ενέργειας και απέκτησα έναν πιο «πράσινο» τρόπο σκέψης. **Αρετή Γρηγοράτου, Φοιτήτρια**

Το περιεχόμενο του μαθήματος παρόλο που ήταν αρκετά ενδιαφέρον, προς το παρόν δεν μπορεί να με βοηθήσει στην δουλειά μου, γιατί δεν έχει καμία σχέση με αυτό που σπούδασα. Παρόλα αυτά όμως συνάδει με την εκπαιδευτική μου κατάρτιση και συνεπώς θα αποτελέσει επέκταση της εκπαίδευσής μου. **Μαγδαληνή Γυριχίδου, Διοικητικός Υπάλληλος (stage)**

Το περιεχόμενο των μαθημάτων με ωφέλησε πολλαπλά. Αντιλήφτηκα τη μεγάλη σημασία που έχει η αποκατάσταση της φύσης στην πόλη, τις επιπτώσεις που έχει η ανθρώπινη δραστηριότητα στο φυσικό περιβάλλον των αστικών περιοχών και ως εκ τούτου την αδήριτη ανάγκη για τη δημιουργία βιοπόλεων, την ανάγκη για καινοτόμες και μακροπρόθεσμες στρατηγικές διαχείρισης της κατανάλωσης του νερού και προστασίας της ποιότητάς του, την ανάγκη υιοθέτησης εναλλακτικών μορφών ενέργειας, βιώσιμης διαχείρισης των αποβλήτων και βιώσιμης μετακίνησης καθώς επίσης και τους παράγοντες που επηρεάζουν τη δημόσια υγεία και ως πολίτης θα είμαι περισσότερο ευαισθητοποιημένη και ενεργή προς αυτή την κατεύθυνση. Όλες αυτές τις γνώσεις είμαι ικανή πλέον να τις μεταδώσω στους μαθητές μου μέσα από όλα τα μαθήματα που διδάσκω ανάλογα κάθε φορά με τα ερεθίσματα που θα έχω. Έτσι, θα ευαισθητοποιήσω τους μαθητές μου πιο αποτελεσματικά, αφού είμαι η ίδια πλέον ευαισθητοποιημένη.

Θεωρώ την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της Νέας Γενιάς το πιο σημαντικό κομμάτι της όλης προσπάθειας για τη βελτίωση των συνθηκών στον πλανήτη μας. Στη νέα γενιά πρέπει να στοχεύουμε πρωτίστως. **Γαρυφαλιά Καρυτινού, Καθηγήτρια Φιλόλογος**

Λόγω της μη άμεσης σχέσης των σπουδών μου με το περιεχόμενο του μαθήματος αυτό που αποκόμισα από τα μαθήματα είναι γενικές γνώσεις που μπορούν να εφαρμοστούν στην καθημερινή ζωή. Λίγο ως πολύ όλες οι διαστάσεις που αναφέρθηκαν είναι σημαντικές και χρήσιμες. **Κατερίνα Ζολώτα, Φοιτήτρια**

Το πρόγραμμα με βοήθησε να ανακαλύψω στοιχεία βιώσιμης αστικής ανάπτυξης που δεν μπορούσα να φανταστώ. Μου δίνεται ένα κίνητρο να ασχοληθώ περαιτέρω με το αντικείμενο. Μπορώ να παρακολουθήσω τι συμβαίνει στην πόλη μου και πώς μπορούμε να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής μας. **Κωνσταντίνος Στάμος, Γεωπόνος**

Ο κύκλος μαθημάτων με θέμα Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη είναι κατά τη γνώμη μου ένας πρωτοπόρος κύκλος με ιδιαίτερα σημαντικές πληροφορίες, ουσιαστικές και άγνωστες για το πολύ κοινό. Πληροφορίες που βοηθούν ώστε να γίνει κατανοητό πως θα μετατρέψουμε τις πόλεις μας σε βιο-πόλεις. **Κωστούλα Καραλή, Τεχνολόγος Γεωπόνος**

Την συγκεκριμένη χρονική περίοδο δεν εργάζομαι. Παρόλα αυτά θεωρώ πως το περιεχόμενο του μαθήματος είναι τέτοιο που δεν υπάρχει περίπτωση να μην έχει εφαρμογή κάπου. Ίσως να μην χρησιμοποιήσω άμεσα τις γνώσεις που απέκτησα, αλλά αυτό που είναι πολύ σημαντικό είναι ότι με βοήθησε να αλλάξω τον τρόπο σκέψης μου και να ενστερνιστώ τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης. **Ιωάννα Κότση, Μηχανικός Περιβάλλοντος**

Το περιεχόμενο του συγκεκριμένου μαθήματος ήταν αρκετά ενδιαφέρον. Καινούριες έννοιες, άγνωστες ή μέχρι πρόσφατα αδιευκρίνιστες, μου έγιναν κατανοητές. Δεδομένου ότι η βιώσιμη αστική ανάπτυξη εξαρτάται από την οργανωμένη, έγκαιρη και ορθή λήψη αποφάσεων διάφορων ειδικοτήτων, σχετικά με θέματα περιβαλλοντικά, οικονομικά, κοινωνικά, θα με απασχολούσε να ενημερωθώ περαιτέρω για τις θέσεις όσων ειδικεύονται στα δύο τελευταία ζητήματα, οικονομίας και κοινωνίας. Σε ό,τι αφορά το δικό μου αντικείμενο διαπίστωσα μια περιεκτική αλλά ικανοποιητική αναφορά στις σύγχρονες προτάσεις διαμόρφωσης του αστικού περιβάλλοντος. Εξακολουθώ να επιμένω στη θέση μου για περισσότερα παραδείγματα. Θεωρώ τη συμβολή τους ως πλέον διδακτική σε συνδυασμό με την πλήρη παράθεση των θεωρητικών εννοιών. **Μαρία Μπαλάσκα, Γεωπόνος**

Σαν οικονομικός σύμβουλος της Πολιτείας και επιχειρήσεων το αντικείμενο της «Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης» μου ήταν οικείο με τη παραδοσιακή του μορφή. Η εισαγωγή της «Πράσινης» διάστασης ουσιαστικά επαναπροσδιορίζει το αντικείμενο αυτό σε τελείως διαφορετικές βάσεις και μου δίνει τη δυνατότητα να επανεξετάσω, πιστεύω έγκαιρα, τις σχετικές επιστημονικές μου αντιλήψεις, λαμβάνοντας υπόψη την βελτίωση της απόδοσης των συντελεστών της παραγωγής και την ασφάλεια έναντι φυσικών καταστροφών σαν νέα οικονομικά δεδομένα της διάστασης αυτής. **Μαρία Παρασχάκη, Οικονομολόγος, Σύμβουλος Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Κρήτης**

Με βοήθησε στην δουλειά δίνοντάς μου την δυνατότητα να πάρω μέρος σε προγράμματα οικολογικού θέματος. Το κυριότερο κομμάτι που μπόρεσα να ενσωματώσω στην δουλειά μου ήταν η αστικά υγεία. **Δημήτριος Κωτούλας, Στρατιωτικός**

Η βιωσιμότητα είναι μία έννοια που συνδέεται συχνά με την αειφορία. Αποτελούν έννοιες σημαντικές. Το περιεχόμενο του μαθήματος με τη βιώσιμη ανάπτυξη μου πρόσφερε γνώσεις σχετικά με την αειφορία περιβάλλοντος και στη βιωσιμότητα καθώς και σε ενδεχόμενη μελλοντική διδασκαλία στο μάθημα του περιβάλλοντος σε ΙΕΚ που στο παρελθόν δίδασκα. **Νίκη Μπάλκα, Δασοπόνος**

Η δομή του περιεχομένου και οι επιμέρους πληροφορίες υπήρξαν σημαντική βοήθεια στη διαμόρφωση μιας εμπειριστατωμένης αντίληψης για τη σπουδαιότητα εφαρμογής βιώσιμης διαχείρισης σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι σημαντικότερες διαστάσεις που αναπτύχθηκαν ήταν η βιώσιμη διαχείριση της γης και των αστικών αποβλήτων, η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών ενέργειας, η φυσική αποκατάσταση των πόλεων, η βιοκλιματική αρχιτεκτονική, οι παράγοντες που επιδρούν στη δημόσια αστική υγεία και η χρήση του εναλλακτικού τουρισμού. Οι ανωτέρω πληροφορίες βοήθησαν στην απόκτηση στοχευμένης γνώσης για το πολύπλοκο θέμα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. **Νικόλαος Γκουλούνης, Δασολόγος**

Κατ' αρχήν να αναφέρω ότι δεν έχω σπουδάσει κάτι σχετικό με περιβάλλον (απόφοιτη ΤΕΙ βιομηχανικού σχεδιασμού) αλλά μου κέντρισαν το ενδιαφέρον τα συγκεκριμένα μαθήματα και οι γνώσεις που αποκόμισα από αυτά. Θεωρώ ότι όλοι μας θα πρέπει να γνωρίσουμε το σημαντικό αυτό πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο πλανήτης μας ώστε να βοηθήσουμε και στην επίλυσή του, ο καθένας με τον τρόπο του. Ενθουσιάστηκα τέλος από τις ουσιαστικές λύσεις που δίνονται (και όχι γενικές θεωρίες), όπως τα πράσινα πιστοποιητικά και η μηδενική ανεργία, όπως και με την ποιότητα ζωής που επιτυγχάνεται με τα παραπάνω. **Κυριακή Παπάζογλου**

Το περιεχόμενο του εν λόγω μαθήματος ήταν αρκετά καλό και με ιδιαίτερες εγκυκλοπαιδικές γνώσεις και αρκετά καλά διατυπωμένο. Πολλές από τις πληροφορίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για σεμινάρια αλλά και επιμορφωτικές συζητήσεις. **Παναγιώτα Κόκκαλη, Γεωπόνος, Γεωργοοικονομολόγος**

Νέες γνώσεις, ενδιαφέρουσες προσεγγίσεις, χρησιμότητα στο αντικείμενό μου. **Αγάπη Περισυνάκη, Μηχανικός Περιβάλλοντος**

Ακόμη μια ενότητα της βιοπολιτικής τελείωσε γεμίζοντάς μας γνώσεις και περαιτέρω προβληματισμούς και λύσεις για την αναδιοργάνωση και καλύτερευση του τρόπου ζωής μας σε σχέση με το περιβάλλον. Πιστεύω ότι καλύφθηκα πλήρως με τα τόσα πολλά παραδείγματα και τις ερωτήσεις κατανόησης, αλλά και τη χρήσιμη βιβλιογραφία. Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στο να χρησιμοποιώ καινούριους όρους, αλλά και να περάσω στους μαθητές μου τρανταχτά μηνύματα για το περιβάλλον και τη βιώσιμη ανάπτυξη της ζωής μας. **Νικόλαος Τσαρδακάς, Ωρομίσθιος Εκπαιδευτικός, Τεχνολόγος Ιχθυοκομίας/Αλιείας**

Η συνάφεια του επαγγέλματος μου ως Πολιτικός Μηχανικός στον τομέα των Δημοσίων Έργων σε επίπεδο Δήμων με το περιεχόμενο του μαθήματος είναι προφανής. Κατά συνέπεια βοήθησε ανεπιφύλακτα στην αναβάθμιση των γνώσεων μου σε όλες τις φάσεις Διαχείρισης Δημοσίων Έργων και κυρίως στην κρίσιμη φάση του προγραμματισμού, της εκπόνησης και του ελέγχου των μελετών νέων έργων. Καταρχήν θεωρώ ιδιαίτερος σημαντική την αναθεώρηση στις βασικές έννοιες που έχουν σχέση με την Αστική Ανάπτυξη. Το μάθημα δίνει καθαρή εικόνα για την Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη με σαφή αναφορά όλων των βασικών συνιστωσών. Οι διαστάσεις αυτές, οι οποίες για χάριν

οικονομίας δεν επαναλαμβάνω, δηλώνονται περίφημα στις ενότητες του μαθήματος, και πρέπει να τύχουν μιας ολιστικής προσέγγισης προκειμένου να έχουν αποτέλεσμα. Πρακτικά σημαίνει ότι το μάθημα συμπληρωματικά με το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο με το οποίο γίνεται προσπάθεια να καλυφθούν οι βασικές συνιστώσες για μια Βιώσιμη Ανάπτυξη, ενισχύει την αντίληψη για καλύτερη διαχείριση των μελετών και εκτέλεσης δημοσίων έργων, που αποσκοπούν τελικά σε βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη. Η ενσωμάτωση των συνιστωσών και αντιλήψεων για μια Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, στα πλαίσια των δικών μου αρμοδιοτήτων, γίνεται με διάφορους τρόπους και σε διαφορετικά επίπεδα. Γίνεται από την σύλληψη της ιδέας (διαβουλεύσεις, προτάσεις, Εισηγήσεις, γνωματεύσεις κλπ) τον σχεδιασμό, την υλοποίηση, την λειτουργία και την πλήρη απαξίωση ενός έργου.

Δημήτριος Ανδρονίκου, Πολιτικός Μηχανικός

Η μελέτη μου στο συγκεκριμένο μάθημα με βοήθησε να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου και να διευρύνω τους ορίζοντές μου σε ζητήματα που αφορούν στη βιώσιμη ανάπτυξη. Αρχικά εμβάθυνα στην έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης και προβληματίστηκα σε θέματα που αφορούν στη σύγχρονη πραγματικότητα και δη στη ζωή της πόλης όπου ζούμε. Σίγουρα η μελέτη μου με βοήθησε να κατανοήσω τα προβλήματα της πόλης από την απομάκρυνσή της από τη φύση και να προβληματιστώ πάνω σε λύσεις που ενθαρρύνουν τη βιώσιμη ανάπτυξη. Αναμφισβήτητα, έγινα περισσότερο σκεπτόμενος και συνειδητοποιημένος πολίτης.

Παναγιώτης Σμυρνής, Φυσικός

Το περιεχόμενο του μαθήματος «Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη» ήταν ενδιαφέρον και ευανάγνωστο, δίνοντας πολλές χρήσιμες πληροφορίες και χρησιμοποιώντας πολλά παραδείγματα. Η λεπτομερής ανάλυση θεμάτων, σχετικά με τη σημασία και τους τρόπους εφαρμογής ενός συντονισμένου προγράμματος βιώσιμης αστικής διαχείρισης, οδήγησε σε μία όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένη γνώση του θέματος. Σαν κάτοικοι των πόλεων πρέπει να γνωρίζουμε πως με απλά πράγματα μπορούμε να βελτιώσουμε τη ζωή τη δικής μας, αλλά και των συνανθρώπων μας.

Παναγιώτης Σμιτζής, Γεωπόνος

Είναι η δεύτερος χρόνος που παρακολουθώ τα προγράμματά σας και θα συνεχίσω γιατί είναι παρά πολύ ενδιαφέροντα και χρήσιμα. Συνεχίστε αυτή την τόσο καλή προσπάθεια της ενημέρωσης και της αφύπνισης για ένα καλύτερο αύριο.

Ελένη Πούλου, Δημόσιος Υπάλληλος

Το μάθημα Βιώσιμη αστική ανάπτυξη με βοήθησε εν γένει ως προσωπικότητα και επηρέασε όλες τις πτυχές της ζωής μου. Στο σεμινάριο δε συμμετείχα για την επαγγελματική μου επάρκεια, αλλά για τη προσωπική καλλιέργεια και την εμβάθυνση στις γνώσεις μου περί αειφόρου ανάπτυξης και περιβαλλοντικής συνείδησης. Για το λόγο αυτό παρακολούθησα και τα τέσσερα προσφερόμενα μαθήματα. Είμαι πολύ ευχαριστημένος από αυτά που μου προσφέρατε μέσω των πληρέστατων και κατατοπιστικότερων άρθρων σας. Ως εν δυνάμει μηχανικός ενημερώνομαι και μελετώ για διάφορα θέματα που άπτονται την αειφόρο προσέγγιση της ανάπτυξης σε ένα αστικό περιβάλλον. Οι τομείς που θεωρώ ως τους πιο σημαντικούς είναι η αποκατάσταση της φύσης στις πόλεις, η βιώσιμη διαχείριση του πόσιμου νερού και η χρήση των εναλλακτικών μορφών ενέργειας. Οι τομείς αυτοί άπτονται κοινωνικών, οικονομικών, πολιτικών ακόμα και ψυχολογικών διαστάσεων. Η αλλαγή βρίσκεται μέσα μας, αλλά η δύναμη της αλλαγής βρίσκεται στη πολιτική και στα ισχυρά κεφάλαια.

Ηλίας Παπαλάιος, Φοιτητής

Το περιεχόμενο του μαθήματος είχε πολύ ενδιαφέρον κυρίως ως προς τις χρήσιμες κατευθύνσεις που παρείχε για την αποκατάσταση του φυσικού στοιχείου στα σύγχρονα αστικά κέντρα και τη δημιουργία των «βιοπόλεων». Ιδιαίτερα σημαντικές διαστάσεις

θεωρώ την βιο-αρχιτεκτονική, τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων καθώς και τη βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων. **Ευρυδίκη Θεοδωράτου, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να αντιληφθώ καλύτερα πώς η βιώσιμη αστική ανάπτυξη επηρεάζει την καθημερινότητα μας και πρέπει να ενταχθεί γρήγορα στις κοινωνίες μας. **Διονύσιος Καλογεράς, Φοιτητής**

Η ανάπτυξη των ανθρωπίνων κοινωνιών, που βασίστηκε στο ιδεολόγημα ότι ο άνθρωπος με μέσο την τεχνολογία θα μπορούσε να καθυποτάξει τη φύση και να απελευθερωθεί από τα «δεσμά» του φυσικού περιβάλλοντος, οδήγησε σε αυτό που σήμερα ονομάζουμε οικολογική κρίση. Η οικολογική κρίση αναγνωρίζεται ως περιβαλλοντική αλλά και κοινωνική και στις μέρες μας, είναι ευρέως αποδεκτό, ότι μόνο η συστημική αντίληψη του φυσικού περιβάλλοντος από τους μαθητές θα αυξήσει την περιβαλλοντική ευαισθησία και θα οξύνει την ικανότητά τους να αντιλαμβάνονται τις συνέπειες που έχουν οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες στον πλανήτη μας. Πολλές διαστάσεις του θεματικού πεδίου (αν όχι οι περισσότερες) μπορούν να ενσωματωθούν στη δουλειά μου (εκπαιδευτικός) ιδιαίτερα στα πλαίσια της διαθεματικής προσέγγισης της εκπαίδευσης με το ΔΕΠΠΣ (Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών). Μπορούμε να συνοψίσουμε τις διαστάσεις αυτές στα ακόλουθα σημεία (ενότητες): Βιοπόλις - Βιώσιμη Διαχείριση της Γης - Αστική Οικολογία - Βιώσιμη Διαχείριση των Υδάτινων Πόρων - Βιώσιμη Διαχείριση των Αποβλήτων - Εναλλακτικές Μορφές Ενέργειας - Βιοκλιματική Αρχιτεκτονική - Κινητικότητα και Αστικές Συγκοινωνίες Αστική Υγεία - Πρόσβαση για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες – Οικονομία, **Μιχαήλ Καλογιαννάκης, Εκπαιδευτικός**

Το περιεχόμενο με βοήθησε να αποκτήσω γνώσεις σε θέματα που με απασχολούν σαν άνθρωπο. Η εμπειρία αυτή και οι γνώσεις μου δίνουν τη δυνατότητα να τις αξιοποιήσω μελλοντικά σε μαθήματα που πρόκειται να διδάξω ως εκπαιδευτρια ενηλίκων. **Ειρήνη Σωπασή, Ελεύθερος Επαγγελματίας**

Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη πρέπει να αποτελεί στόχο όλων των ανθρώπων σήμερα και ειδικότερα των νέων. Το μάθημα αυτό ανοίγει καινούργιους δρόμους σχετικά με τις σύγχρονες ανάγκες του πλανήτη μας και πως μπορούμε όλοι να συμβάλλουμε για μια καλύτερη ποιότητα ζωής. **Ελένη Δεληβάνη, Φοιτήτρια**

Έδωσα ιδιαίτερη σημασία στον κεφάλαιο της Βιο-Αρχιτεκτονικής όπου οι ιδέες που αναπτύσσονται δίνουν άλλη διάσταση στο Αρχιτεκτονικό Σχέδιο. Το αρχιτεκτονικό σχέδιο πρέπει να έχει την δυνατότητα άμεσης επικοινωνίας με τον περιβάλλοντα χώρο, και της συνθήκες που επικρατούν την δεδομένη εποχή δημιουργίας του. Η ιδέα της 'Βιο-Αρχιτεκτονικής' αντιπροσωπεύει την εποχή μας και προσωπικά με ενθάρρυνε στην εφαρμογή καινούργιων ιδεών στον σχεδιασμό κτιρίων. Σε γενικό πλαίσιο ήρθα σε επαφή με το περιβάλλον τουλάχιστον στην θεωρητική του μορφή, με σκοπό να κατανοήσω τις ανάγκες του. **Κωνσταντίνα-Σταματίνα Κυπρίου, Φοιτήτρια Αρχιτεκτονικής**

Στις μέρες μας κρίνεται επιτακτική η ανάγκη μιας βιώσιμης αστικής ανάπτυξης για μια φιλικά προσκείμενη προς το περιβάλλον και ευχάριστη διαβίωση των ανθρώπων. Προωθούνται λοιπόν, παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής και της πολιτικής του περιβάλλοντος, με στόχο να γίνει βιώσιμη. Η μελέτη ζητημάτων πολεοδομίας και αστικής ανάπτυξης συντελούν στη διεύρυνση των γνώσεων μας, σε ένα τόσο κρίσιμο επιστημονικό και επαγγελματικό πεδίο και παράλληλα μας καθιστούν σκεπτόμενους και συνειδητοποιημένους πολίτες. Μέσα από τη μελέτη του συγκεκριμένου

μαθήματος προβληματίστηκα στην έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης και σε θέματα που αφορούν στη σύγχρονη πραγματικότητα και δη στη ζωή της πόλης όπου ζούμε. Σίγουρα η μελέτη μου με βοήθησε να κατανοήσω τα προβλήματα της πόλης από την απομάκρυνσή της από τη φύση και να προβληματιστώ πάνω σε λύσεις που ενθαρρύνουν τη βιώσιμη ανάπτυξη. **Σπυριδούλα Χαδιάρη, Φιλολόγος Λυκείου**

Το μάθημα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης με βοήθησε να συνειδητοποιήσω πως θα καταφέρουμε να αλλάξουμε το μέλλον των πόλεων μας να καταφέρουμε να τις κάνουμε πιο φιλικές στο περιβάλλον αλλά και σε εμάς και να μπορέσουμε να συμβάλουμε στη δημιουργία βιοπόλεων. **Δήμητρα-Μαρία Κυπρίου**

Βρήκα το περιεχόμενο του μαθήματος ιδιαίτερα ενδιαφέρον, καθώς ενημερώθηκα σε βάθος σχετικά με τα θέματα βιώσιμης ανάπτυξης, αφού ήταν όλα μαζεμένα για να λυθεί οποιαδήποτε απορία επί του θέματος μαζί με τη βιβλιογραφία στο τέλος κάθε μαθήματος. **Παρασκευή Κυβέλου, Χημικός Μηχανικός**

Σαν τεχνολόγος γεωπονίας με μεταπτυχιακό στο γεωργία και περιβάλλον, βρήκα όλες τις θεματικές ενότητες πολύ ενδιαφέρουσες, και αποκόμισα πολλές χρήσιμες πληροφορίες τόσο για τη επαγγελματική όσο και για προσωπική χρήση. **Σοφία Πρωτοπαπαδάκη, MSc Τεχνολόγος Γεωπονίας.**

Η παρακολούθηση των μαθημάτων του σεμιναρίου με βοήθησε να αντιληφθώ πως υπάρχουν υλοποιήσιμες προτάσεις για την δημιουργία βιοπόλεων. Δεν είναι δύσκολο να αναπτύξουμε μια «πράσινη» συνείδηση και να την κάνουμε πράξη στην καθημερινότητά μας. Η ύπαρξη βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και πως αυτή μπορεί να επαναφέρει στο προσκήνιο τη σχέση του ανθρώπου με τη φύση αποτελεί ένα από τα μηνύματα που επιδιώκω να περάσω στους μαθητές μου, ως εκπαιδευτικός, στα πλαίσια όχι μιας τεχνοκρατικής μετάδοσης γνώσεων αλλά στην ανάπτυξη μια πολύπλευρης προσωπικότητας που θα είναι ευαισθητοποιημένη στα οικολογικά ζητήματα. **Σοφία Μπούα, Φιλολόγος**

Η συγκεκριμένη ενότητα με βοήθησε να αντιληφθώ ποιος είναι ακριβώς ο ρόλος του ανθρώπινου παράγοντα στις βιώσιμη ανάπτυξη των πόλεων και να τον συνδυάσω με τον ρόλο που παίζει ο ανθρώπινος παράγοντας και στην διαμόρφωση και αλλαγή του τοπίου όπου ζει. Συνδυάζοντας το με αρχιτεκτονικά και φωτογραφικά αρχεία που έχει η υπηρεσία μου αντιλαμβάνομαι πολύ καλύτερα την αλλαγή του χώρου αλλά και τα προβλήματα που έχει δημιουργήσει η ανθρώπινη επέμβαση σε κάποια πόλη ακόμη και αν αυτή δεν αποτελεί μεγάλο αστικό κέντρο. Η συγκεκριμένη ενότητα μου φάνηκε πολύ ενδιαφέρουσα και χρήσιμη για τη διδασκαλία (είμαι ιστορικός με μεταπτυχιακή ειδίκευση τον τουρισμό) γιατί με πολύ σαφή τρόπο ένωσε αρχιτεκτονικά και πολεοδομικά προβλήματα μιας σύγχρονης πόλης με το περιβάλλον μέσα από της διάσταση της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης. **Παρασκευή Γιαννίκου, Αρχαιολόγος**

Είμαι Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. Συντονίζω τα περιβαλλοντικά προγράμματα στα σχολεία της περιοχής μου (60 προγράμματα περίπου), έχω οργανώσει ένα ηλεκτρονικό περιβαλλοντικό δίκτυο 20 ομάδων (35 εκπαιδευτικοί και 300 μαθητές περίπου) τους Κλιματοφύλακες και οργανώνω σεμινάρια για τους εκπαιδευτικούς της περιφέρειάς μου. Απόκτησα γνώσεις οι οποίες μου ήταν απαραίτητες για όλες τις παραπάνω δραστηριότητες που έχω και τις χρησιμοποιώ ήδη και τις μεταφέρω στους εκπαιδευτικούς της περιοχής μου. Στην εποχή μας δεν μας δίνεται εύκολα η δυνατότητα για online επιμόρφωση. Ο χρόνος μας είναι πολύ λίγος και αυτό το είδος του σεμιναρίου

μου έδωσε τη δυνατότητα για επιμόρφωση (δια βίου μάθηση) και μάλιστα χωρίς καμιά οικονομική επιβάρυνση. Μακάρι να συνεχισθούν και στο μέλλον. **Σοφία Δημητρίου, Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Δ/θμιας Γ΄ Αθήνας**

Το εκπαιδευτικό υλικό βοήθησε στην κατανόηση εννοιών που αφορούν τη βιώσιμη ανάπτυξη, ενώ νέες γνώσεις δόθηκαν με αρκετά απλό τρόπο. Οι βιβλιογραφικές παραπομπές παροτρύνουν για μια εμπειριστατωμένη μελέτη στη βιώσιμη ανάπτυξη. Μέσα από την εκπαιδευτική αυτή διαδικασία γίνεται εντονότερη η ανάγκη για τη δημιουργία μιας περισσότερο βιο κοινωνίας και η ενεργός ανάμιξη μας σε αυτή τη δράση. Κατά την άποψη μου, οι πιο σημαντικές διαστάσεις του μαθήματος αφορούν τον περιβαλλοντικό αστικό σχεδιασμό, καθώς και την αποκατάσταση της φύσης στην πόλη με την ανάπτυξη της επιστήμης της αστικής οικολογίας. **Σοφία Πλεξίδα, Γεωπόνος, Υποψήφια Διδάκτορας**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να αποκτήσω γνώσεις τις οποίες θα τις χρησιμοποιήσω στο Μεταπτυχιακό που κάνω Περιβαλλοντική Μηχανική και Επιστήμη. Η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης αφορά όλους μας ώστε να έχουμε ένα καλύτερο μέλλον για εμάς και τις επόμενες γενιές. Προσωπικά θεωρώ ότι η σωστή χρήση του νερού είναι πολύ σημαντική γιατί ο άνθρωπος χωρίς νερό δεν μπορεί να ζήσει. Επομένως αποφεύγω να σπαταλάω νερό και να κάνω σωστή διαχείρισή του. **Σοφία Χατζάκου, Μηχανικός Γεωτεχνολογίας και Περιβάλλοντος Τ.Ε.**

Στο πλαίσιο του μαθήματος «Τεχνολογία Επικοινωνιών», που διδάσκω σε Γενικό Λύκειο, εστίασα στο ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης και στη δύναμή τους να επηρεάσουν την κοινή γνώμη, ενθαρρύνοντας κοινωνικές και πολιτιστικές τοποθετήσεις. Μάλιστα με την ευκαιρία της Παγκόσμιας Διάσκεψης στην Κοπεγχάγη τον περασμένο Δεκέμβριο, σχετικά με τις κλιματικές αλλαγές, οι μαθητές, χρησιμοποιώντας το internet, είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν να ευαισθητοποιηθούν και να κινητοποιηθούν, διατυπώνοντας τη δική τους άποψη για ένα καθαρό, υγιές και ασφαλές περιβάλλον και να «υψώσουν τη δική τους φωνή», συμμετέχοντας στην ηλεκτρονική πικετοφορία και επικυρώνοντας τη συμφωνία «SEAL THE DEAL». **Σοφία Καρούκη, Εκπαιδευτικός**

Σαν γνώσεις και πληροφορίες μου φάνηκαν όλα χρήσιμα και κατανοητά, περίμενα βέβαια περισσότερες πληροφορίες για τα βιοκλιματική αρχιτεκτονική. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η δομή και η σύνδεση των κεφαλαίων που μπορείς εύκολα να ανατρέξεις σε πληροφορίες. Επιπροσθέτως σας συγχαίρω για το έργο σας. **Σπυρίδων Δούβαλης, Δασολόγος/Περιβαλλοντολόγος MSc**

Το περιεχόμενο του μαθήματος είχε πολύ ενδιαφέρον κυρίως ως προς τις χρήσιμες κατευθύνσεις που παρείχε προς την αποκατάσταση του φυσικού στοιχείου στα σύγχρονα αστικά κέντρα και τη δημιουργία των «βιοπόλεων». Ιδιαίτερα σημαντικές διαστάσεις θεωρώ την βιο-αρχιτεκτονική, τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων καθώς και τη βιώσιμη διαχείριση των αποβλήτων. Με βοήθησε να αποκτήσω χρήσιμες πληροφορίες ως προς το αντικείμενο αυτό, οι οποίες γενικότερα θα μου χρησιμεύσουν τόσο σε προσωπικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο δουλειάς, στο πλαίσιο της απασχόλησής μου σε οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης. **Βασιλική-Χριστίνα Κατσαούνη, Δημόσιος Υπάλληλος**

Θεωρώ πως το μάθημα, αλλά και ο τρόπος διδασκαλίας ήταν αρκετά εποικοδομητικός. Για άλλη μια φορά διδαχτήκαμε ενδιαφέροντα πράγματα που στο εξής θα επηρεάζουν τη ζωή μας θετικά καθώς με όσα μάθαμε με οδηγούν σε προσωπικό επίπεδο να είμαι ακόμα πιο ευαισθητοποιημένη με τα θέματα που αφορούν το περιβάλλον και να προσαρμόζω τη

ζωή μου, έτσι ώστε να είναι πιο φιλική απέναντι προς το περιβάλλον. Ευελπιστώ να συνεχιστούν και άλλα μαθήματα ώστε να μαθαίνουμε κάθε φορά τόσο ενδιαφέροντα θέματα. **Χριστίνα Μελεούνη, Πολιτικός Επιστήμονας**

Το μάθημα «Βιώσιμη Ανάπτυξη – Βιοπόλεις» μου προσέφερε πλούσιες γνώσεις εφαρμοσμένες για την βελτίωση της ποιότητας ζωής στις πόλεις. Θεωρώ πως οι Βιοπόλεις αποτελούν το αδήριτο μοντέλο για τις μελλοντικές κοινωνίες και για το λόγο αυτό οι κοινωνικές και πολιτικές πρωτοβουλίες υποστηριζόμενες από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και την εκπαίδευση θα έπρεπε να έχουν αυτή την κοινή συνισταμένη. **Ναταλή Λέκκα, Δημοσιογράφος/Μεταφράστρια**

Συνέβαλε στην ευαισθητοποίηση αρχικά σαν ιδιώτης σε θέματα βελτίωσης του τρόπου ζωής και πρακτικών συμβουλών, ενδυναμώθηκε η πεποίθησή μου για πρακτικές υλοποιήσιμες σε θέματα βιώσιμης δραστηριότητας και αποτέλεσε θεωρητικό υπόβαθρο σε εθελοντική δράση, στην οποία και συμμετέχω, βιο αρχιτεκτονικής- κατασκευή σπιτιού σε μορφή σαλιγκαριού σε σημείο παιδότοπου με φυσική δόμηση-cob. Στο εργασιακό κομμάτι, πολλά στοιχεία χρησιμοποιήθηκαν σαν παραδείγματα σε παρουσιάσεις σε μαθητές Γυμνασίων και Λυκείων της περιοχής μου με θέμα τη Νεανική Επιχειρηματικότητα, καθώς και στη συμβουλευτική εξυπηρετούμενων, για μετατροπή του σύνηθες επιχειρείν σε βιοκεντρική προσέγγιση, ενίσχυσης των φυσικών πόρων και των εναλλακτικών μορφών ενέργειας και καλλιέργειας, στοιχεία που είναι ωφέλιμοι οι εν δυνάμει επιχειρηματίες να υιοθετήσουν υπό σκέψη και σαν πρακτικές υλοποιήσιμες, καθώς και στοιχεία πράσινης επιχειρηματικότητας και τουρισμού, κατηγορίες που αφορούν άμεσα ένα από τα δύο εργασιακά μου αντικείμενα, αυτό της συμβουλευτικής. **Παρασκευή Παρνασσά, Ψυχολόγος, Σύμβουλος Επιχειρηματικότητας**

Το μάθημα Βιώσιμη αστική ανάπτυξη με βοήθησε εν γένει ως προσωπικότητα και επηρέασε όλες τις πτυχές της ζωής μου. Στο σεμινάριο δε συμμετείχα για την επαγγελματική μου επάρκεια, αλλά για τη προσωπική καλλιέργεια και την εμφάνιση στις γνώσεις μου περί αειφόρου ανάπτυξης και περιβαλλοντικής συνείδησης. Για το λόγο αυτό παρακολούθησα και τα τέσσερα προσφερόμενα μαθήματα. Είμαι πολύ ευχαριστημένη από αυτά που μου προσφέρατε μέσω των πληρέστατων και κατατοπιστικότερων άρθρων σας. Οι τομείς που θεωρώ ως τους πιο σημαντικούς είναι η αποκατάσταση της φύσης στις πόλεις, η βιώσιμη διαχείριση του πόσιμου νερού και η χρήση των εναλλακτικών μορφών ενέργειας. Οι τομείς αυτοί άπτονται κοινωνικών, οικονομικών, πολιτικών ακόμα και ψυχολογικών διαστάσεων. Η αλλαγή βρίσκεται μέσα μας, αλλά η δύναμη της αλλαγής βρίσκεται στη πολιτική και στα ισχυρά κεφάλαια. **Στυλιανή Ταμπακάκη, Οικονομολόγος**

Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη είναι μια επιστήμη στενά συνδεδεμένη με το αντικείμενο του πολιτικού μηχανικού. Το μάθημα με βοήθησε να κατανοήσω πολλές έννοιες που θα χρησιμοποιήσω στο σχεδιασμό τόσο των κτιρίων όσο και των πόλεων και να αντιληφθώ τη σημασία της εξέτασης κάθε έργου που σχεδιάζω από περιβαλλοντική σκοπιά. Συγκεκριμένα, καθώς στη σχολή διδασκόμαστε ήδη ένα μάθημα το οποίο ονομάζεται «Πολεοδομία-βιώσιμη αστική ανάπτυξη», η ύλη που μας δόθηκε αποτέλεσε πολύτιμο συμπλήρωμα στην κατανόηση του μαθήματος του Πανεπιστημίου. Ιδιαίτερα σημαντικές ήταν οι πληροφορίες πάνω στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τα ενεργειακά αποδοτικά («πράσινα») κτίρια και την βιο-αρχιτεκτονική καθώς σχετίζονται άμεσα με το αντικείμενο που θέλω να ακολουθήσω. **Βασιλική Γιαννακάκη, Φοιτήτρια**

Ως υπεύθυνος δικτύων στον χώρο που εργάζομαι, η δουλειά μου δεν συσχετίζεται (άμεσα τουλάχιστον) με το περιεχόμενο του μαθήματος. Παρ' αυτά, μέσα από την καθημερινότητα, τις συζητήσεις και τις συναναστροφές μου, προσπαθώ πλέον να ενημερώσω τους γύρω μου για διάφορα από τα θέματα για τα οποία ενημερώθηκα μέσα από το μάθημα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Μέσα από την παρακολούθηση του μαθήματος, αυτό που μου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση, είναι οι πολλαπλοί τρόποι-δυνατότητες που υπάρχουν για την βελτίωση-ανάπτυξη της βιωσιμότητας των πόλεων. Υπάρχουν πολλές λύσεις που στην θεωρία μοιάζουν εφικτές και υλοποιήσιμες, αλλά στην πράξη δυσκολεύουν τα πράγματα. **Δημήτριος Χατζουλάκης, Πληροφορική**

Η βοήθεια για την δουλειά είναι πολύ μεγάλη ώστε να μπορέσω να προβώ σε ανάλογες ενέργειες. **Ελένη Γιουφή, Εργαζόμενη**

Η αλήθεια είναι ότι γνώριζα πολλά από αυτά που αναφέρθηκαν στο μάθημα μιας και έχω μεγάλο ενδιαφέρον για τις ανανεώσιμες πηγές και την πράσινη αρχιτεκτονική. Ωστόσο, πολλά από αυτά σε κάποια από τα μαθήματά μου μπόρεσα να τα ενσωματώσω δίνοντας στους μαθητές μου πληροφορίες για το πώς να κάνουν ανακύκλωση, πώς θα εξοικονομούν νερό και ενέργεια, πώς οφείλουν να φέρονται στα ΑΜΕΑ κ.α. Παράλληλα, πήρα και κάποιες πληροφορίες για το πώς λειτουργούν σε άλλες χώρες δίνοντάς μου κίνητρο να εξελιχθώ και να υιοθετήσω νέες τεχνικές για το καλό του περιβάλλοντος. **Ελένη Σαρλή, Εκπαιδευτικός Φυσικός**

Το μάθημα με βοήθησε πολύ σε προσωπικό επίπεδο, επειδή απέκτησα περιβαλλοντικές γνώσεις, ανέπτυξα περιβαλλοντικές αρχές και έμαθα αρκετά πράγματα που δεν γνώριζα. Γενικότερα από το μάθημα αποκόμισα γνώση, που με βοήθησε στο αντικείμενο των σπουδών μου και την οποία μπορώ να συνδυάσω με τις μέχρι τώρα γνώσεις μου και στο μέλλον να ασκήσω το επάγγελμά μου με περιβαλλοντικές αρχές. Ειδικότερα, μου κίνησαν το ενδιαφέρον οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με τις οποίες σκοπεύω να ασχοληθώ και σε επαγγελματικό επίπεδο. **Γαλήνη Κονδύλη, Φοιτήτρια**

Ως μεταπτυχιακή φοιτήτρια στις φυσικές καταστροφές, το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να αντιληφθώ καλύτερα πως η βιώσιμη αστική ανάπτυξη επηρεάζει τη διαχείριση των φυσικών καταστροφών. **Παρασκευή Λιοσάτου, Φοιτήτρια**

Το συγκεκριμένο μάθημα με βοήθησε στην διεύρυνση των γνώσεων μου, πάνω στο αντικείμενο της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. **Βεργινία Σιμιτζή, Γεωπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να αναπτύξω περισσότερο την οικολογική μου συνείδηση και να διευρύνω τις γνώσεις μου. Με τα παραδείγματα το μάθημα γινόταν πιο κατανοητό. Ως φιλόλογος μπόρεσα να εμπλουτίσω τη διδασκαλία μου και να ενημερώσω τους μαθητές μου σχετικά με νέους όρους της οικολογίας. Θερμά συγχαρητήρια για την προσπάθεια αυτή και περιμένω με ανυπομονησία το επόμενο μάθημα! **Ιωάννα Τσιτσώνη, Φιλόλογος**

Πολύ καλή πληροφόρηση για θέματα ήπιων μορφών ενέργειας, πράσινων μισθών, πράσινης δόμησης, αξιοποιήθηκαν και αξιοποιούνται οι πληροφορίες στην εξυπηρέτηση και πληροφόρηση των χρηστών της Βιβλιοθήκης του ΤΕΙ Πειραιά. **Αγγελική Μαλαφούρη, Βιβλιοθηκονόμος**

Το μάθημα με έχει βοηθήσει σε ατομικό επίπεδο στο πώς αντιλαμβάνομαι πλέον το περιβαλλοντικό πρόβλημα του πλανήτη μας και τι μπορώ να κάνω σε προσωπικό επίπεδο για την βιώσιμη αστική ανάπτυξη. **Μιχαήλ Κωνσταντινίδης, Ιδιωτικός Υπάλληλος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος αποτέλεσε βασικό εργαλείο στο μάθημα που διδάσκω στο ΕΠΑΛ (Λύκειο) στην Γ Λυκείου. Το μάθημα της «Διαχείρισης Φυσικών Πόρων» το οποίο έχει πάρα πολλά κοινά σημεία με τη συγκεκριμένη ενότητα που επεξεργαζόμαστε αποτέλεσε και στα παιδιά σημαντική πηγή στις εργασίες που τους ανατέθηκαν. **Ζαχαρίας Γιαννακουδάκης, Εκπαιδευτικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στο να αναπτύξω περισσότερο την οικολογική μου συνείδηση. **Λάζαρος Γεωργίου, Ηλεκτρολόγος/Ηλεκτρονικός Μηχανικός Τ.Ε.**

Η δουλειά μου έχει σχέση με τη ζωγραφική, άρα το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε σε ότι είναι σχετικό με την τέχνη. Είναι δύσκολο όμως να προκύψουν άμεσα αποτελέσματα. Προς το παρόν κατενόησα και έμαθα πράγματα ώστε την κατάλληλη στιγμή είτε μόνη μου είτε ομαδικά να με εκφράσουν. Η σημασία των δέντρων, η ποιότητα του νερού, οι παράγοντες που επιδρούν στη δημόσια υγεία, θεωρώ ότι μας αφορούν άμεσα και είναι ζωτικής σημασίας. Ζω σε τουριστική περιοχή με πολλά προβλήματα, οικιστικά και περιβαλλοντικά και συγκεκριμένα σε περιοχή εκτός σχεδίου όπου οι κάτοικοι αγωνιούν για τις επιπτώσεις των φυτοφαρμάκων, την ποιότητα του νερού, την καλοκαιρινή ηχορύπανση κ.ά. Σημαντικός είναι και ο εναλλακτικός τουρισμός, καθώς θα μπορούσαμε να πετύχουμε πολλά με την ομαδικότητα και τη σωστή οργάνωση. **Καίτη Κυριακούλη, Ζωγράφος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε ουσιαστικά να αγαπήσω περισσότερο τη δουλειά μου και να την υποστηρίξω με περισσότερο σθένος τη βιολογική κτηνοτροφία και γεωργία. **Παναγιώτα Κασιδόκωστα, Γεωπόνος**

Ως κοινωνικός άνθρωπος, ως πολίτης, αποκόμισα ερεθίσματα για τη δημιουργική συμμετοχή μου στην καθημερινότητα των πόλεων που κατοικούμε. Το περιεχόμενο του μαθήματος, μου πρόσφερε εργαλεία για τη δουλειά μου, δηλαδή τη συμβουλευτική των εκπαιδευτικών των σχολικών μονάδων αρμοδιότητάς μου για την υλοποίηση Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπ/σης. Σημαντικές για μένα είναι οι πληροφορίες που μου δόθηκαν από το μάθημα σε σχέση με τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη και τις προτάσεις για πρωτοβουλίες που πρέπει να υιοθετήσουν οι πόλεις προκειμένου να αποκαταστήσουν τη φύση και να μετατραπούν σε «βιοπόλεις». **Παναγιώτα Τσελεκτσίδου, Οικονομολόγος, Υπεύθυνη Περιβαλλοντικής Αγωγής Διεύθυνσης Β/θμιας Εκπαίδευσης νομού Καβάλας**

Οι σημειώσεις για την βιώσιμη αστική ανάπτυξη ήταν κατανοητές και τις διάβασα με ενδιαφέρον. Μου πρόσφεραν γνώσεις τις οποίες μπορώ να χρησιμοποιήσω στη δουλειά μου. Η δημιουργία μιας βιώσιμης κοινωνίας με υψηλή ποιότητα ζωής και αρμονική συνύπαρξη της αστικής ανάπτυξης και του φυσικού περιβάλλοντος, θα πρέπει να αποτελεί στόχο και ελπίδα κάθε συνειδητού ανθρώπου. **Αγγελίνα Ζουβελέκη, Τεχνολόγος Δασοπονίας**

Σαν πολιτικός επιστήμονας θεωρώ ότι το συγκεκριμένο μάθημα παρέχει τις σημαντικότερες πληροφορίες για τη δημιουργία ενός πολιτικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού σε κάθε πόλη ο οποίος θα λαμβάνει υπόψη παράγοντες που έχουν στόχο τη βελτίωση της ζωής. Στο παρελθόν όλα αυτά θεωρούνταν τετριμμένα και έμεναν στη

θεωρία όμως σήμερα είναι και πρέπει να είναι αναγκαία και πρέπει να διαδοθούν με εντονότερο τρόπο έτσι ώστε να καταλάβουν όλοι πόσα αναγκαία είναι μια αντιμετώπιση σαν κι αυτή σε επίπεδο πολιτικού σχεδιασμού. Άρα, ένας πολιτικός επιστήμονας πρέπει να έχει γνώση αυτών των πρωτοβουλιών έτσι ώστε να τις συμπεριλάβει στους πολιτικούς σχεδιασμούς. **Στυλιανός-Ιωάννης Τζαγκαράκης, Μεταπτυχιακός Φοιτητής Πολιτικής Επιστήμης**

Γενικά ήταν από τα πιο ενδιαφέροντα μαθήματα που έχω παρακολουθήσει. Με βοήθησε το κεφάλαιο της ΒΙΟ-Αρχιτεκτονικής δίνοντας μου ιδέες τις οποίες σκέφτομαι να εφαρμόσω στα σχέδια των κήπων! **Ιωάννης Παπαθύμιος, Γεωπόνος**

Το συγκεκριμένο μάθημα θα μου φανεί πολύ χρήσιμο στο σύντομο μέλλον αφού πραγματεύεται μέρος των μαθημάτων του μεταπτυχιακού προγράμματος το οποίο σκοπεύω να παρακολουθήσω την ερχόμενη ακαδημαϊκή περίοδο. **Ειρήνη-Ιωάννα Βλαχοπούλου, Φοιτήτρια**

Το αντικείμενο της εργασίας μου είναι σχετικό με τη διαχείριση των υδατικών πόρων στο Νομό Κιλκίς και την κυκλοφορία των γεωργικών μηχανημάτων. Γνώσεις που αποκόμισα από το κεφάλαιο της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης δεν μπορούν άμεσα να αξιοποιηθούν στην εργασία μου. Θεωρώ όμως ότι οι γνώσεις αυτές ήταν πολύ σημαντικές για την προσωπική μου βελτίωση και ευαισθητοποίηση και τη συμμετοχή μου στα κοινά ως ενεργός πολίτης. **Αντώνιος Κομπατσιάρης, Γεωπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι αξιόλογο και με βοήθησε να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου. Να μάθω νέες έννοιες και να αξιολογήσω καλύτερα κάποιες καταστάσεις. Οι έννοιες Βιοκλιματική αρχιτεκτονική και Αστική υγεία είναι κάποια που θεωρώ σημαντικά. Θα τα ενσωματώσω στη δουλειά μου και στην καθημερινότητα μου. **Αναστασία Πυλαρινού, Τεχνολόγος Γεωπονίας**

Η διαχείριση γης με βιώσιμες παραμέτρους αποτελεί κομμάτι του αντικείμενου απασχόλησής μου. Πιο συγκεκριμένα, ειδικεύομαι στην πράσινη δόμηση με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, υλικά που είναι φιλικά προς το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, στις μεθόδους εξοικονόμησης ενέργειας, νερού και φυσικών πόρων. Η αναφορά στο σύστημα πιστοποίησης LEED για τα κτίρια και τα projects, με βοήθησε αρκετά και ιδίως το γεγονός ότι υπάρχουν ελληνικές αναφορές για το σύστημα αυτό, που παρόλο που είναι αρκετά διαδεδομένο στις ΗΠΑ, φαίνεται πως και η ελληνική αγορά μπορεί να το ενσωματώσει στις πρακτικές του κατασκευαστικού τομέα. Επιπλέον, η αναφορά στην αστική υγεία και τους παράγοντες που την επηρεάζουν αρνητικά και ιδίως στο κομμάτι της σύγχρονης μορφής εργασίας με βοήθησε να ενθαρρύνω τη διεύθυνση της εταιρίας όπου εργάζομαι να υιοθετήσει κάποιες δραστηριότητες σε υπαίθριους χώρους για όλους τους εργαζόμενους – κάτι που αναβάθμισε την καθημερινότητά μας και την συνεργασία μας. **Παρασκευή Αγγελετοπούλου, Μηχανικός Μεταλλείων Μεταλλουργών – Ιδιωτική Υπάλληλος**

Είμαι μεταπτυχιακός φοιτητής στο μεταπτυχιακό Αειφορική Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών. Το μάθημα αυτό με βοήθησε να κατανοήσω έννοιες οι οποίες είναι χρήσιμες και αρκετά σημαντικές. **Άγγελος Φασούλας, Γεωπόνος**

Συμπλήρωσε και επικαιροποίησε τις γνώσεις μου ως Γεωπόνος. **Αναστασία Μαρτίκα, Γεωπόνος**

Το μάθημα είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον και μου πρόσφερε μια νέα οπτική σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης που δε γνώριζα και δεν είχα σκεφτεί. Θα χρησιμοποιήσω τις νέες γνώσεις τόσο στα περιβαλλοντικά προγράμματα που εκπονώ στο σχολείο όσο και σαν μέσο συζήτησης και προβληματισμού με τους μαθητές. **Αικατερίνη Νταή, Εκπαιδευτικός**

Όλες οι ενότητες των κεφαλαίων ήταν σωστά δομημένες και κατανοητές. Οι πληροφορίες που παρέχονταν ήταν εξαιρετικές και η βιβλιογραφία πολύ καλή. Νομίζω ότι το περιεχόμενο ήταν ικανοποιητικό και μπορεί εύκολα να προσαρμοστεί και να δοθεί με κατάλληλη μορφή σε μαθητές αλλά ακόμα και να καλύψει ανάγκες μια ευρύτερης πανεπιστημιακής κοινότητας. **Ασπασία Αντωνέλου, Γεωλόγος MSc, Υποψηφία Διδάκτωρ**

Οι γνώσεις που αποκόμισα από το σεμινάριο της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης θα μου είναι χρήσιμες στην επαγγελματική μου σταδιοδρομία. Η παρακολούθηση των διαλέξεων στα pdf με έκαναν να δω κάποια θέματα με άλλη οπτική γωνία από ότι πριν. **Βασίλειος Αντωνίου, Δασοπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν άκρως ενδιαφέρον. Πολλές φορές κατά τη διάρκεια ενός ρεπορτάζ χρειάστηκε να ασχοληθώ με πτυχές της αστικής ανάπτυξης, κυρίως για να επισημάνω τα «κακώς κείμενα» και να εκθέσω την άλλη άποψη, αυτήν που πολλές φορές χαρακτηρίζουμε «εναλλακτική», κι ας είναι συχνά στην ουσία η μόνη μας επιλογή. Τα καλογραμμένα κείμενα και η πλούσια βιβλιογραφία μου εξασφάλισαν ένα υπόβαθρο βασικών γνώσεων για το θέμα. Ιδιαίτερα πολύτιμα αποδείχτηκαν στην περίπτωση μου τα κεφάλαια για τις μεταφορές και τη διαχείριση υδάτινων πόρων. **Αναστασία Στάμου, Δημοσιογράφος**

Το περιεχόμενο του συγκεκριμένου μαθήματος με βοήθησε να συνειδητοποιήσω πόσο σημαντική είναι η αποκατάσταση της φύσης σε κάθε πόλη και πόσο μπορεί να βελτιώσει την υγεία και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της. Έτσι, βαθμιαία φροντίζω να υιοθετώ μια πιο φιλική προς το περιβάλλον συμπεριφορά και στάση ζωής, στην οποία προσπαθώ να ευαισθητοποιήσω ή να μνήσω και άλλους ενδιαφερόμενους, συναδέλφους, φίλους. Τα προγράμματα της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για παιδιά κι ενήλικες, η βιο-θεώρηση της τεχνολογίας, η προώθηση του βιο-πολιτισμού και η δημιουργία μιας Τράπεζας Ιδεών για τη βιώσιμη ανάπτυξη θεωρώ ότι είναι από τις πιο ουσιαστικές και χρήσιμες διαστάσεις αυτού του μαθήματος. Όλα τα ανωτέρω άπτονται θεμάτων της καθημερινότητάς μας, και κατά κάποιον τρόπο, μπορούν να μας «ανοίξουν» ορίζοντες για την αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος. Για άλλη μια φορά, κατάλαβα πόσο σημαντική είναι η αгаστή συνεργασία μεταξύ κυβερνήσεων, κοινωνικών ομάδων και ιδιωτικού τομέα –ακόμα και για τη διαμόρφωση μελλοντικών «βιοπόλεων»! Για άλλη μια φορά συνειδητοποίησα τον καθοριστικό ρόλο των μέσων μαζικής ενημέρωσης, τόσο στη ροή και διάχυση των πληροφοριών όσο και στη διαμόρφωση προτύπων συμπεριφοράς – ακόμα και στην εφαρμογή της βιώσιμης αστικής διαχείρισης! Η ενσωμάτωση των παραπάνω διαστάσεων στον εργασιακό μου χώρο θα επιτευχθεί σταδιακά, καθώς οι ιδέες αυτές θα αποκρυσταλλωθούν με το πέρασμα του χρόνου. **Ειρήνη Θυμιατζή, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Μέσω των μαθημάτων εμπλούτισα σε μεγάλο βαθμό τις ήδη υπάρχουσες γνώσεις μου στα παραπάνω θέματα. Παράλληλα, στα μαθήματα εξετάζονται οι παραπάνω διαστάσεις από πολλές πλευρές. Αστική γεωργία - Πράσινες στέγες - Εναλλακτικές μορφές ενέργειας - Βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων και των αποβλήτων. Μέσω των μαθημάτων

εμπλούτισα σε μεγάλο βαθμό τις ήδη υπάρχουσες γνώσεις μου στα παραπάνω θέματα. Παράλληλα, στα μαθήματα εξετάζονται οι παραπάνω διαστάσεις από πολλές πλευρές.
Ασημίνα Μανωλοπούλου, Γεωπόνος

Το σεμινάριο και το κάθε μάθημα ξεχωριστά είναι μια πολύ καλή εμπειρία και ένα καλό εφόδιο διότι προσφέρει επιπλέον γνώσεις για κάποια σημαντικά ζητήματα σε σχέση με το περιβάλλον που απασχολούν την χώρα μας και γενικά όλο τον πλανήτη. Κάποιες από αυτές τις εφαρμογές μπορούμε να τις αξιοποιήσουμε στον γεωπονικό κλάδο με τον οποίο ασχολούμαι προτείνοντας λύσεις για μια πραγματική πράσινη αντιμετώπιση των πραγμάτων.
Χρήστος Παναγούλης, Γεωπόνος

Διεύρυνα τις γνώσεις μου στα θέματα που τίγονται στο συγκεκριμένο μάθημα και θεωρώ ότι θα μου φανούν χρήσιμες οι πληροφορίες αυτές σε εκπαιδευτικά προγράμματα ανάλογου περιεχομένου της δημόσιας εκπαίδευσης.
Ελένη Μαυρομμάτη, Εκπαιδευτικός

Το μάθημα Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη θα με βοηθήσει να υιοθετήσω ένα διαφορετικό τρόπο προσέγγισης, όχι μόνο επαγγελματικά αλλά και στην καθημερινότητα. Ως τα πιο σημαντικά σημεία του μαθήματος, ήταν το Πράσινο Πιστοποιητικό, οι βιοπόλεις και οι πράσινες στέγες. Μέχρι στιγμής δεν έχω καταφέρει να ενσωματώσω τα παραπάνω στοιχεία στη δουλειά μου, αλλά εκτιμώ ότι μου έχουν ανοίξει καινούριους επαγγελματικούς ορίζοντες.
Ιωάννης Αναγνωστόπουλος, Γεωπόνος

Το μάθημα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης συμπλήρωσε τις γνώσεις μου στο αντικείμενο εργασίας μου με κύρια διάσταση τη δημιουργία μιας πράσινης κοινωνίας.
Ιωάννης Κουσέρας, Φοιτητής ΤΕΙ Λασιθίου

Το περιεχόμενο των μαθημάτων αποτελεί μια ολοκληρωμένη βάση δεδομένων για να ανατρέξει κανείς σε περίπτωση ανάγκης. Στη δουλειά μου θα με βοηθήσει κυρίως το κομμάτι των βιοκλιματικών το οποίο και αναλύεται σε ικανοποιητικό βαθμό. Επίσης σημαντική είναι και η βιβλιογραφία που δίνεται.
Βασιλική-Κυριακούλα Καρατσιώρη, Πολιτικός Μηχανικός

Το περιεχόμενο του μαθήματος εμπλούτισε τις γνώσεις μου και μου άνοιξε νέους ορίζοντες αναζήτησης σε θέματα σχετικά κυρίως με τη δημιουργία των βιοπόλεων. Μου είναι απόλυτα χρήσιμο και εφαρμόσιμο υλικό στο σχεδιασμό και υλοποίηση προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, αλλά και στη διδασκαλία σχετικών ενοτήτων στους μαθητές μου (Α' και Β' τάξη Γυμνασίου). Θεωρώ πως αντλώντας τις πολυδιάστατες γνώσεις από το καινοτόμο αυτό πρόγραμμα και αναμεταδίδοντάς τες στους εκπροσώπους της μελλοντικής γενιάς, εργάζομαι μαζί σας, προς την κατεύθυνση της ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης για την προστασία του περιβάλλοντος. Ευχαριστώ θερμά για την προσφορά σας. Ευελπιστώ σε νέα μελλοντική συνεργασία.
Ελένη Παλούμπα, Χημικός/Καθηγήτρια

Το συγκεκριμένο μάθημα με βοήθησε πάνω στο αντικείμενο που σπουδάζω για την καλύτερη αντίληψη του πως μπορείς να διαχειριστείς και να αναπτύξεις μια πόλη βάσει της βιώσιμης ανάπτυξης και ποιους τομείς πρέπει να λάβουμε υπόψη. Το συγκεκριμένο μάθημα το βρήκα ιδιαίτερα ενδιαφέρον και θεωρώ πως μου έμαθε πως για να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα του αστικού περιβάλλοντος απαιτείται μια ολική προσέγγιση.
Βασιλική Λιαναντωνάκη, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια

Το περιεχόμενο ήταν αρκετά διαφωτιστικό. Συμπλήρωσε τις είδη γνώσεις μου από έναν εκπαιδευτικό κύκλο του Υπουργείου Παιδείας, διαμέσου του ΚΕΕΝΑΠ. Στην εργασία μου δεν μου χρειάζονται όλα αλλά περισσότερο για την περιβαλλοντική συνείδηση που προσπαθούμε να περάσουμε στην τοπική κοινωνία. Προσπαθούμε να δημιουργήσουμε έναν φορέα προστασίας που θα αφορά συγκεκριμένες περιοχές του Νομού Αιτωλνίας. Στο μέλλον θα χρειαστούμε τις πιο εξειδικευμένες γνώσεις σας για την δημιουργία δομών και υποδομών στον φορέα αυτό και ελπίζω να σας βρούμε συμπαραστάτες. Σας ευχαριστώ που μου δώσατε την ευκαιρία να παρακολουθήσω αυτό το πρόγραμμα.
Γεώργιος Χούτας, Δημόσιος Υπάλληλος

Το περιεχόμενο του μαθήματος Βιώσιμη Αστική ανάπτυξη ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρον υιοθετώντας πολλά από αυτά στην καθημερινή μου ζωή, αλλά και στην δουλειά μου. Ενδιαφέρον για μένα αποτέλεσε το κομμάτι της βίο-Αρχιτεκτονικής, χρήση βίο υλικών και της διαχείρισης αποβλήτων. Ωστόσο όλα τα θέματα ήταν εξίσου σημαντικά το καθένα με την δική του βαρύτητα. Πιστεύω πως θα μπορούσαμε να κάνουμε την πόλη μας μια βιοπόλη για μια πιο ποιοτική ζωή. **Μιχαήλ Στεφανάκης, Τεχνολόγος Γεωπονίας**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε πολύ γενικά στη εμβάθυνση στο θέμα της βιώσιμης ανάπτυξης γενικότερα και ειδικότερα των πόλεων. Ειδικά τα θέματα διαχείρισης ενέργειας και ανακύκλωσης, καθώς και της δόμησης βιο-κτιρίων σχετίζονται άμεσα με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα που παρακολουθώ εδώ στο Κότμπους (με θέμα τη διαχείριση Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος). Σας ευχαριστώ! **Ιωάννα Παλούμπα, Τεχνολόγος Τροφίμων**

Είναι η πρώτη φορά που παρακολουθώ πρόγραμμα και πραγματικά έχω ενθουσιαστεί ανακαλύπτοντας πόσα πράγματα. Είναι σίγουρο ότι στο μέλλον θα παρακολουθήσω και άλλα προγράμματα. Ελπίζω στο μέλλον να συνεχίσετε με τόσο καλές ενότητες. **Σεραφείμ Θεοδωρόπουλος, Φοιτητής**

Ο 2^{ος} κύκλος της Βιώσιμης Ανάπτυξης διασαφήνισε την σημαντικότητα της αστικής οικολογίας για τον άνθρωπο. Το αστικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούμαστε επιδέχεται ριζικών αλλαγών. Με τις προτάσεις της Οργάνωσης Βιοπολιτικής μπορεί να γίνει ένα αποτελεσματικό βήμα. Η εκπαίδευση που μου παρέχεται, συμβάλλει στην περαιτέρω καλλιέργειά μου και στην καθημερινή στάση ζωής απέναντι στο περιβάλλον. Όσον αφορά τον επαγγελματικό τομέα, επειδή τελευταία οι επιχειρήσεις έχουν στραφεί στο «πράσινο» επιχειρείν και μάρκετινγκ, οι γνώσεις μου είναι απαραίτητες. **Μαρία Τσιριμώκου, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Με βοήθησε να έχω μια διαφορετική οπτική στην βιώσιμη ανάπτυξη. Στην δουλειά μου με βοήθησε από την άποψη ότι μπορώ πια να προτείνω διαφορετικά πράγματα και να έχω πιο ανοιχτό «μυαλό». **Εύα-Μαρία Σαριγιαννίδου, Ιδιωτική Υπάλληλος**

Ενδιαφέρομαι να συνεχίσω τις σπουδές μου με ένα μεταπτυχιακό σχετικό με το περιβάλλον και την ανάπτυξη και το μάθημα αυτό με βοήθησε να πάρω μια πρώτη αλλά εμπειριστατωμένη ιδέα και να δημιουργήσω ένα υπόβαθρο γνώσεων για τις μελλοντικές σπουδές μου. **Ειρήνη-Μαρία Σφαντζικάκη, Διεθνολόγος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος θα με βοηθήσει στην εργασία μου γιατί στο σχολείο αναλαμβάνουμε προγράμματα Περιβαλλοντικής Αγωγής και προγράμματα Αγωγής Σταδιοδρομίας όπου μέσα από αυτά τα προγράμματα οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης. **Ορσαλία Κατσούλη, Εκπαιδευτικός**

Το μάθημα ήταν πολύ ενδιαφέρον όσον αφορά στον εμπλουτισμό των γνώσεων πάνω στο θέμα. Δεν ενσωματώθηκε στην εργασία μου εφόσον δεν εξασκώ επαγγελματικά τις ακαδημαϊκές μου γνώσεις. **Κατερίνα Παναγιωτοπούλου, Ελεύθερη Επαγγελματίας Επιπλοποιός, Περιβαλλοντολόγος**

Ο κλάδος των οικονομικών από τον οποίο προέρχομαι επικεντρώνεται πολλές φορές στο κέρδος αγνοώντας περιβαλλοντικές επιπτώσεις που σήμερα όσο ποτέ πρέπει να εξετάζονται σοβαρά. Για το λόγο αυτό η καλή γνώση της βιωσιμότητας του περιβάλλοντος συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη διαμόρφωση του αστικού τοπίου με τις καλύτερες δυνατές προϋποθέσεις τόσο για οικονομική ανάπτυξη, όσο και για τη διατήρηση των φυσικών πόρων, κάτι που με βοήθησε να αντιληφθώ καλύτερα το συγκεκριμένο μάθημα. **Βασίλειος Πλιάτσικας, Οικονομολόγος**

Σπουδάζω στο τμήμα μηχανικών χωροταξίας και ανάπτυξης, στο οποίο οι όροι αστικός σχεδιασμός, βιώσιμη ανάπτυξη και περιβάλλον είναι πολύ συνηθισμένοι. Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη είναι από τα ζητήματα που ασχολούμαστε πολύ συχνά και επέλεξα να παρακολουθήσω το μάθημα ώστε να διευρυνθεί η γνώση μου πάνω στο επίπεδο του βιώσιμου αστικού σχεδιασμού. Επίσης, τα κεφάλαια που αφορούσαν τις βιώσιμες αστικές μεταφορές και την αστική πυκνότητα με βοήθησαν στην εκπόνηση κάποιων εργασιών ενώ τα υπόλοιπα πολύ πιθανό να βοηθήσουν στην εκπόνηση κάποιων εργασιών ενώ τα υπόλοιπα πολύ πιθανό να βοηθήσουν σε εργασίες που θα ακολουθήσουν στο μέλλον. **Πέτρος Ραχμανίδης, Φοιτητής Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε τα μάλα για τον λόγο ότι από πέρυσι είμαι μεταπτυχιακός φοιτητής της Σχολής Δασολογίας & Διαχείρισης Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στην Ορεστιάδα και μάλιστα στην Κατεύθυνση «Περιβαλλοντική Πολιτική & Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη της Υπαίθρου» και τελειώνω τον προσεχή Μάρτιο την μεταπτυχιακή διατριβή μου. Και τούτο διότι το συμπληρωματικό υλικό που χρησιμοποιείται για την κατανόηση της εξ αποστάσεως διδαχθείσας ύλης της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής είναι ιδιαίτερος επικαιροποιημένο σε σχέση με τις τάσεις της επιστήμης σε κάθε τομέα που πραγματεύονται τα εν λόγω σεμινάρια και έχει καταστεί χρησιμότερο τόσο για την προώθηση της μελέτης-έρευνας μου στη Σχολή μου όσο και στον εμπλουτισμό των προσωπικών γνώσεων μου. Κατά τα άλλα δεν είμαι εκπαιδευτικός και κατά συνέπεια δεν με επηρέασαν σε αυτόν τον τομέα τα σεμινάρια της Δ.Ο.Β. Πάντως όπως και να 'χει το γεγονός είναι ένα και μοναδικό : ο σκοπός των σεμιναρίων εξ 'αποστάσεως της Δ.Ο.Β. έχει υλοποιηθεί στο ακέραιο και αναμφίβολα στο μέγιστο βαθμό των δυνατοτήτων αυτής της μεθοδολογίας εκμάθησης. **Χρήστος Γκιουμουσίδης, ΠΕ Γεωτεχνικός Δασολόγος**

Θεωρώ ότι το περιεχόμενο του μαθήματος δίνει πληροφορίες σημαντικές για το μέλλον και τις εξελίξεις. Με αυτόν τον τρόπο είναι πιο εύκολο να παρθούν από τον καθένα μας ξεχωριστά μετρά για την προστασία του περιβάλλοντος. **Δέσποινα Φράγκου, Φοιτήτρια Αρχιτεκτονικής**

Πολύ καλή ενημέρωση, ειδικά για το αστικό περιβάλλον, τον πράσινο τουρισμό αλλά και τα βιο-αρχιτεκτονικά πρότυπα! **Ελένη Αγριογιάννη, Μηχανικός Τεχνολογίας και Περιβάλλοντος**

Επειδή το αντικείμενο με το οποίο ασχολούμαι στη Δ/ση Πολεοδομίας είναι η χωροθέτηση των διαφόρων δραστηριοτήτων, τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια Πόλεων και

ο έλεγχος των οικοδομικών αδειών, το αντικείμενο της βιώσιμης ανάπτυξης σχετίζεται άμεσα με όλα τα παραπάνω. Οι μηχανικοί αποτελούν τον επαγγελματικό κλάδο ο οποίος υλοποιεί τις μελέτες και τις κατασκευές ώστε να καλυφθούν όλες οι ανθρώπινες δραστηριότητες. Για το λόγο αυτό η καλή γνώση της βιωσιμότητας του περιβάλλοντος συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη διαμόρφωση του αστικού τοπίου με τις καλύτερες δυνατές προϋποθέσεις τόσο για ανάπτυξη, όσο και για τη διατήρηση των φυσικών πόρων.
Δήμητρα Πλιάτσικα, Αγρονόμος & Τοπογράφος Μηχανικός, Δημόσιος Υπάλληλος

Το περιεχόμενο του μαθήματος Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη με βοήθησε να καταλάβω ως ελεύθερη επαγγελματίας και χημικός μηχανικός σε ποιους τομείς θα πρέπει να εμβαθύνω για την ανάπτυξη των επαγγελματικών μου. Μέσα από το μάθημα αυτό ανακάλυψα νέα πεδία απασχόλησης όπως για παράδειγμα τη κομποστοποίηση και τα βιοκαύσιμα. Μετά από έρευνα αγοράς διαπίστωσα ότι μπορώ να τα ενσωματώσω τα παραπάνω πεδία στη δουλειά μου. **Βασιλική Αργυρούλη, Χημικός Μηχανικός, Εκπαιδευτικός**

Ήταν σημαντικό για μένα, γιατί, εκτός του κινήτρου που συμμετείχα σε μια διδασκαλία. Γιατί ο τίτλος τα λέει όλα, η σκέψη μας πρέπει να αλλάξει ότι κάνουμε πρέπει να είναι έτσι διατυπωμένο, ώστε να απαντάει στο πρόβλημα ή έστω στην επιθυμία, αλλά να συμπεριλαμβάνει και τις επιπτώσεις που θα έχει μια συγκεκριμένη λύση, το κόστος δεν θα πρέπει να είναι μόνο στα υλικά και στο παραγωγικό δυναμικό αλλά και στο κόστος ανακύκλωσης, στο κόστος έρευνας για περιβαλλοντικές επιπτώσεις αλλά και οφέλη για το περιβάλλον, την δυνατότητα εργασίας, επιχειρηματικότητας. Παράδειγμα η παραγωγή βιοκαυσίμων από τα απόβλητα της ζαχαροβιομηχανίας, η δυνατότητα συγκέντρωσης αποβλήτων οργανικών για παραγωγή καυσίμων και βιομάζας. Είναι ανεπίτρεπτο να πετάγεται οτιδήποτε έχει σχέση με οργανικό και να μην εκμεταλλεύεται. Καν αν δεν υπάρχει λύση για κάτι είναι γιατί κάποιος δεν ασχολήθηκε συστηματικά να βρει τη λύση. Και αυτό δεν είναι δική μου σκέψη τα σκουπίδια μας είναι θησαυρός, που πετάγεται. Θα πω και κάτι που ίσως να φανεί τελείως ανεδαφικό ακόμη και από τα πυρηνικά απόβλητα μπορούμε να έχουμε <<κέρδος>> από την χρησιμοποίησή τους για ειρηνικούς σκοπούς. Το πρόβλημα είναι ότι θεωρούμε ότι δεν υπάρχουν λύσεις, δεν γίνεται, είναι ανεφάρμοστο. Συγχωρέστε με για το παράδειγμα, αυτό που θέλω να πω μέσα από αυτά, είναι ότι το περιβάλλον δίνει την δυνατότητα για αλλού είδους μάθηση, χωρίς τις αγκυλώσεις μιας διδασκαλίας που ο αμάθητης πρέπει να ακούει το σοφό δάσκαλο, που αυτός μπορεί να διατυπώνει σοφές γνώμες, ο μαθητής ακούει και επαναλαμβάνει. Φυσικά και χρειάζεται και η μετωπική διδασκαλία., αλλά για τα πρώτα βήματα.... Μετά λιγότερο. Εργασία μου τώρα είναι σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού που φυσικά ενσωματώνει τα επαγγέλματα του μέλλοντος που είναι και τα επαγγέλματα που ασχολούνται με το Περιβάλλον. **Παναγιώτης Βαγάκης, Εκπαιδευτικός, Σύμβουλος Επαγγελματικού Προσανατολισμού**

Το περιεχόμενο του μαθήματος είναι κατατοπιστικό και εκτενές για τις σύγχρονες τάσεις και προσεγγίσεις όσον αφορά την βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Πιστεύω ότι οι στόχοι του μαθήματος επιτεύχθηκαν αρκετά ικανοποιητικά, έχοντας υπόψη το θέμα του αστικού περιβάλλοντος ως καθημερινότητά μας. Σχετικά με την ενσωμάτωση στη εργασία μου θεμάτων του μαθήματος αυτό δεν είναι κατορθωτό λόγω της φύσης του αντικειμένου αυτής. Καλή επιτυχία στη συνέχιση του έργου σας. **Βασιλική Τσιώκου, Γεωπόνος**

Με την ολοκλήρωση κάθε νέας ενότητας, οι εξειδικευμένες γνώσεις μου εμπλουτίζονται όλο και περισσότερο. Θεωρώ σημαντική τη γνώση που αποκτώ σχετικά με τις νέες τεχνολογικές ανακαλύψεις και επιστημονικές διαπιστώσεις στα πλαίσια των πράσινων στρατηγικών. Κάθε εμπάθυνση, βοήθά κατ' επέκταση και στο εργασιακό αντικείμενό μου,

ενώ η βελτίωση της περιβαλλοντικής αντίληψης και κατανόησης, εντείνει και το αίσθημα της οικολογικής συνειδητοποίησης. **Μαρία-Αντωνία Προμπονά, Μεταφράστρια, Διερμηνέας**

Το μάθημα ήταν μια ευχάριστη νότα αισιοδοξίας και ελπίδας. Μου πρόσφερε γνώσεις και με ευαισθητοποίησε σε θέματα περιβάλλοντος. Ανέπτυξε πλήρως και σφαιρικά το θέμα φωτίζοντας διαστάσεις του που δεν τις είχα σκεφτεί και συνδέσει με το ζήτημα. Μου πρόσφερε κατάρτιση για να χρησιμοποιήσω στην υλοποίηση προγραμμάτων περιβαλλοντικής αγωγής. Ήταν απολαυστικό. Ευχαριστώ. **Αικατερίνη Λέφα, Εκπαιδευτικός/Μαθηματικός**

Σαν γνώσεις και πληροφορίες μου φάνηκαν όλα χρήσιμα και κατανοητά. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η δομή και η σύνδεση των κεφαλαίων για την άμεση αναζήτηση συγκεκριμένων κριτηρίων. Μεγαλύτερη ενημέρωση για θέματα περιβαλλοντικής καινοτομίας και βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής θα ολοκλήρωναν την πολύ καλή προσπάθειά σας. **Αλεξάνδρα Κουπαράνη, Δασολόγος, Περιβαλλοντολόγος**

Αναπτύχθηκε η οικολογική μου συνείδηση και η χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς για την μεταφορά μου στους προορισμούς μου. Η προώθηση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης μέσω εκπαιδευτικών εκδρομών, για παράδειγμα ένας περίπατος στο κέντρο της Θεσσαλονίκης σε συνδυασμό με την επίσκεψή μου σε πολιτιστικούς χώρους. Σε προσωπικό επίπεδο προσπαθώ να τηρώ τους κανόνες υγιεινής στην εργασία μου και να προωθώ την οικολογική συνείδηση στους πολίτες. **Μαρία Χατζάκου, Τεχνολόγος Μηχανικός**

Σύμφωνα με την Βιώσιμη ανάπτυξη είναι δυνατόν να επιτευχθεί ένα παγκόσμιο πλαίσιο οικονομικής ανάπτυξης, το οποίο να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας, χωρίς αυτό να περιορίζει τη δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να αναπτυχθούν και αυτές με γνώμονα τις δικές τους προτεραιότητες. Το φυσικό και το πολιτιστικό περιβάλλον αποτελούν αλληλένδετα στοιχεία. Ο πολιτισμός είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με το χώρο ως φυσικό περιβάλλον. Τα μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς και το περιβάλλον αποτελούν εθνικό κεφάλαιο, πόρους μοναδικούς και αναντικατάστατους. Η προστασία τους αποτελεί υποχρέωση, δικαίωμα και σοβαρή δέσμευση. Η διάσωση και διατήρηση των σημαντικότερων ανθρώπινων δημιουργημάτων και φυσικών οικοσυστημάτων αποτελεί επιτακτική ανάγκη, καθώς απειλούνται όχι μόνο από τη φυσική φθορά λόγω χρόνου, τη κλοπή και διακίνησή τους, αλλά και από την κλιματική αλλαγή και τις συνέπειές της. Η συνεισφορά του μαθήματος υπήρξε ουσιαστική για την περαιτέρω ενημέρωσή μου σχετικά με την βιώσιμη ανάπτυξη καθώς επίσης και την ευαισθητοποίησή μου σχετικά με τα περιβαλλοντολογικά προβλήματα. **Κωνσταντίνος Βάτσιος, Αρχαιολόγος, Υποψήφιος Διδάκτωρ**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν δομημένο με την θεωρία, τις ερωτήσεις και απαντήσεις σε κάθε ενότητα του, μου φάνηκε πολύ χρήσιμο και σημαντικό. Η συζήτηση με συναδέλφους μου γύρω από όλα αυτά τα θέματα μου έδωσε το έναυσμα να σχολιάσουμε και να κριτικάρουμε τις κλιματικές αλλαγές και τις επιπτώσεις τους. Είναι σίγουρο πως αυτό με αφύπνισε και βγήκα πολύ ωφελημένη. **Παρασκευή Βουλγαρίδου, Φοιτήτρια Αρχιτεκτονικής Ε.Μ.Π.**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν άκρως ενδιαφέρον καθώς έδινε πολλές ιδέες για την καλύτερη αστική ανάπτυξη τόσο από τη μεριά των πολιτών (συμμετοχική διαδικασία) όσο και από αυτή της πολιτείας. Είχε επαρκή και κατανοητά επιστημονικά στοιχεία και

χαρακτηριστικά παραδείγματα. Ειδικά το κεφάλαιο της χρηματοδότησης, ήταν σημαντικό στην καλύτερη χάραξη πολιτικών και υποβολής προτάσεων με δυναμική από την οπτική που το βλέπω εγώ προσωπικά αλλά και ο φορέας που εκπροσωπώ. Η προσπάθειά σας αξίζει συγχαρητήρια για την αρτιότητα και πληρότητά της. **Γεωργία Γαλάνη, Οικονομολόγος**

Το μάθημα με βοήθησε κυρίως σε προσωπικό επίπεδο, αφού εμπλούτισα τις γνώσεις μου στο θέμα της βιώσιμης ανάπτυξης, έχοντας κάποιες εισαγωγικές γνώσεις σε κάποια από τα θέματα που διαπραγματεύθηκαν από την σχολή μου. Οι αναφορές σε θέματα ανακύκλωσης, διαχείρισης υγρών και στερών αποβλήτων όπως και στα βιοκλιματικά κτίρια μου κίνησαν περισσότερο το ενδιαφέρον. **Βασίλης Γεωργίλας, Φοιτητής**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στην δευτερεύουσα ιδιότητα μου ως Εκπαιδευτικός στο μάθημα του περιβάλλοντος. Το υλικό που μου έχει δοθεί είναι αξιόλογο και μέρος αυτού θα χρησιμοποιηθεί για την εκπαίδευση των εκπαιδευομένων μου. Το γεγονός ότι έχω παρακολουθήσει αρκετά σεμινάρια γιατί πιστεύω στο θεσμό της Δια Βίου Εκπαίδευσης, με ώθησε στο να παρακολουθήσω και το συγκεκριμένο με τη μέθοδο του e-learning και ομολογώ ότι το βρήκα αρκετά ενδιαφέροντα τρόπο. Σκοπεύω να το εφαρμόσω και στο μέλλον. **Ευάγγελος Γκαρραβέλος, Γεωπόνος/Εκπαιδευτικός**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να διευρύνω τις γνώσεις μου πάνω στην βιώσιμη ανάπτυξη και κατά συνέπια και στην δουλειά μου. Η δουλειά μου αφορά αναπλάσεις πλατειών, οικισμών, χωροταξικές μελέτες, πολεοδομικές μελέτες και πολλά άλλα θέματα που αφορούν την οικιστική ανάπτυξη, οπότε και πολλά απ' όσα αναφέρονται μέσα είναι θέματα που έχω ασχοληθεί και στην σχολή αλλά και που έχω μελετήσει και ερευνήσει και η ίδια. Ήταν ένα πραγματικά ολοκληρωμένο ανεπτυγμένο θέμα και είναι πολύ χρήσιμο να μπορώ να έχω αυτές τις πληροφορίες συγκεντρωμένες. **Παρασκευή Δάντση, Μηχανικός Πολεοδομίας**

Η εργασία στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας αφορά στη διδασκαλία ενηλίκων και βασίζεται κατά κύριο λόγο στην διαθεματικότητα και στα project. Σκοπός των σχολείων αυτών είναι να εντάξει τους ενήλικες στην κοινωνία, προσφέροντας παράλληλα ερεθίσματα και θέτοντας προβληματισμούς πάνω σε σύγχρονα ζητήματα. Σε συνεργασία με το συνάδελφο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης πραγματοποιήθηκε μια σειρά διαθεματικών μαθημάτων πάνω στα περιβαλλοντικά ζητήματα που τέθηκαν κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου αυτού. Συγκεκριμένα, συζητήθηκαν τα αίτια μόλυνσης των υδάτινων πόρων (π.χ. φυτοφάρμακα), οι τρόποι αξιοποίησης των εναλλακτικών μορφών ενέργειας στα οικοδομήματα και τις συγκοινωνίες, ο ρόλος του κράτους για τη στροφή στην «πράσινη πόλη» και η ατομική ευθύνη των πολιτών. Πραγματοποιήθηκε περιήγηση στην πόλη, ώστε να εντοπιστούν τα προβλήματα και τα μειονεκτήματα και έπειτα συντάχθηκε μια έκθεση με πολλές προτάσεις αναβάθμισης της πόλης όπου ζουν οι μαθητές. **Μαρία Γκουντούμα, Μόνιμη Εκπαιδευτικός Β/θμιας εκπ/σης, ΠΕ 06 Αγγλικών**

Το περιεχόμενο του μαθήματος μου έδωσε πληροφορίες άγνωστες και τρόπους σκέψης πάνω στα ζητήματα των σημερινών αστικών κοινοτήτων και ιδέες για την εφαρμογή των οποίων, σε πιο μικρή κλίμακα και περιορισμένων σε έκταση κοινοτήτων, θα προσπαθήσω να ασχοληθώ από δω και πέρα. Τα ζητήματα των μέσων μεταφοράς, χρήσεων γης, ανάπτυξης χώρων πρασίνου και υγιεινής μου κέντρισαν πιο πολύ το ενδιαφέρον και θα κάνω προσπάθεια μεταλαμπαδέωσης αυτής της γνώσης, σε συνδυασμό και με προσωπική αναζήτηση παρόμοιων ζητημάτων, σε μικρές μη μεγαλοαστικές μεν (στα πλαίσια

κωμοπόλεως) κοινότητες αλλά με εμφανή τάσεις παραμέλησης του περιβάλλοντος και απομάκρυνσης/διαχωρισμού ανθρώπου από τη φύση. **Στέφανος Γούναρης, Περιβαλλοντολόγος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε στη δουλειά μου και στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα που παρακολουθώ (Διαχείριση Περιβάλλοντος). Πιστεύω ότι πήρα τις κατάλληλες βάσεις για να συνεχίσω περαιτέρω. Για να μπορέσω και εγώ να συμβάλλω στο τόσο ενδιαφέρον και ευαίσθητο θέμα της διαχείρισης του περιβάλλοντος, της αειφορίας και στην ανοικοδόμηση μια πράσινης κοινωνίας. Ευχαριστώ για την ευκαιρία που μου δόθηκε. **Σταυρούλα Δουβροπούλου, Γεωπόνος**

Η ύλη του μαθήματος με κράτησε σε επαφή με αντικείμενα που είχα διαπραγματευθεί κατά τη διάρκεια της φοίτησής μου στο πανεπιστήμιο. **Δήμητρα Μασούρα, Επόπτρια Δημόσιας Υγείας**

Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη πρέπει να αποτελεί ένα αναπόσπαστο τμήμα στην προσπάθεια προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας. Η γνώση που απέκτησα σε αυτό το μάθημα με βοήθησε στην καλύτερη κατανόηση σχετικά με την κοινωνική διάσταση της αστικής ανάπτυξης και της δημιουργία μίας σωστής υποδομής που θα βελτιώσει τις δυνατότητες της χώρας να εξετάζει και να αξιολογεί τις επιλογές σχεδίων και πολιτικών διαχείρισης. Θεωρώ όλες τις διαστάσεις εξίσου σημαντικές και η ενσωμάτωσή τους στην δουλειά μου σχετίζεται με ένα αποδοτικότερο σχεδιασμό υποδομών. **Λευκοθέα Εβρένογλου, Υγιεινολόγος/Περιβαλλοντολόγος, Πολιτικός Μηχανικός**

Η συνάφεια του επαγγέλματος μου ως Πολιτικός Μηχανικός στον τομέα των Δημοσίων Έργων σε επίπεδο Δήμων με το περιεχόμενο του μαθήματος είναι προφανής. Κατά συνέπεια βοήθησε ανεπιφύλακτα στην αναβάθμιση των γνώσεων μου σε όλες τις φάσεις Διαχείρισης Δημοσίων Έργων και κυρίως στην κρίσιμη φάση του προγραμματισμού, της εκπόνησης και του ελέγχου των μελετών νέων έργων. Καταρχήν θεωρώ ιδιαίτερος σημαντική την αναθεώρηση στις βασικές έννοιες που έχουν σχέση με την Αστική Ανάπτυξη. Το μάθημα δίνει καθαρή εικόνα για την Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη με σαφή αναφορά όλων των βασικών συνιστωσών. Οι διαστάσεις αυτές, οι οποίες για χάριν οικονομίας δεν επαναλαμβάνω, δηλώνονται περίφημα στις ενότητες του μαθήματος, και πρέπει να τύχουν μιας ολιστικής προσέγγισης προκειμένου να έχουν αποτέλεσμα. Πρακτικά σημαίνει ότι το μάθημα συμπληρωματικά με το υπάρχων θεσμικό πλαίσιο με το οποίο γίνεται προσπάθεια να καλυφθούν οι βασικές συνιστώσες για μια Βιώσιμη Ανάπτυξη, ενισχύει την αντίληψη για καλύτερη διαχείριση των μελετών και εκτέλεσης δημοσίων έργων, που αποσκοπούν τελικά σε βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη. Η ενσωμάτωση των συνιστωσών και αντιλήψεων για μια Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, στα πλαίσια των δικών μου αρμοδιοτήτων, γίνεται με διάφορους τρόπους και σε διαφορετικά επίπεδα. Γίνεται από την σύλληψη της ιδέας (διαβουλεύσεις, προτάσεις, Εισηγήσεις, γνωματεύσεις κλπ) τον σχεδιασμό, την υλοποίηση, την λειτουργία και την πλήρη απαξίωση ενός έργου. **Δέσποινα Ζηρίνη, Πολιτικός Μηχανικός**

Πρωτίστως το συγκεκριμένο μάθημα συντέλεσε στην περαιτέρω καλλιέργεια της στόχασης σε ζητήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και βιώσιμου αστικού περιβάλλοντος: φυσική κληρονομιά πόλεων, αστικής γεωργίας, αποκατάστασης φύσης στις πόλεις. Πρωτίστως σημασίας είναι η κουλτούρα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης να γίνει σε όλους μας συνείδηση και μετέπειτα να εφαρμοστεί στον εργασιακό χώρο, στην καθημερινότητά και στη ζωή μας. Και γιατί αυτό; Διότι αφορά το σύνολο της ζωής μας. Θεωρώ πως θα

έπραττε κάποιος λανθασμένα αν ξεχώριζε μια από τις πολυποίκιλες διαστάσεις της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη στηρίζεται στη συστημική λογική, η οποία συλλαμβάνει το όλο, χωρίς να χάνει τμήματα. Δεν απορρίπτει αξίες και αρχές, όπως αυτές της οικονομικής προόδου και ανάπτυξης, αλλά αρνείται την αυτονομία τους και τη μονοδιάστατη οικονομική μεγέθυνση τις εντάσσει στα πλαίσια της αρμονικής συμβίωσης και σταθερής συνεξέλιξης ανθρωπογενών (οικονομικών & κοινωνικών) και περιβαλλοντικών και οικολογικών συστημάτων, ανθρώπου και φύσης, πολιτισμού και φύσης. Απαιτεί μια μακροπρόθεσμη δομή ορθής και συνδυαστικής σκέψης τόσο σε τοπικό, κρατικό, εθνικό, κοινοτικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο και όχι μια τακτική χωρίς δισταγμούς ηθικού χαρακτήρα. Εργαζόμενος σε μια δομή της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, την Θυρίδα Νεανικής Επιχειρηματικότητας, έχω ως βασικούς άξονες δράσης: την καλλιέργεια της επιχειρηματικής κουλτούρας στους νέους μέσω σεμιναρίων στις σχολικές μονάδες και την ενημέρωση εν δυνάμει και υφιστάμενων νέων επιχειρηματιών για επιδοτούμενα προγράμματα. Αναφορικά με τον πρώτο άξονα δράσης η ενσωμάτωση των παραπάνω αρχών της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί με την παροχή προγραμμάτων εκπαίδευσης ή εκπαιδευτικών σεμιναρίων σε σχολικές μονάδες. Αυτά οφείλουν να αναπτύξουν μια ολιστική προσέγγιση, η οποία θα ενσωματώνει την περιβαλλοντική ηθική, θα υπογραμμίζει την ικανότητα της αυτόνομης και βιώσιμης ανάπτυξης και θα καλλιεργεί τις αρχές της αστικής οικολογίας. Ως προς το δεύτερο άξονα η ενσωμάτωση των διαστάσεων της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης διευκολύνονται, καθώς υπάρχουν επιδοτούμενα προγράμματα επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών του Ε.Σ.Π.Α, σκοπός των οποίων είναι η δημιουργία προϋποθέσεων ενσωμάτωσης της περιβαλλοντικής διάστασης στη λειτουργία των επιχειρήσεων. Τέτοια προγράμματα είναι τα ακόλουθα: «Πράσινη Επιχείρηση 2009», «Πρωτοτύπώ 2009 - Νέοι Επιχειρηματίες & Επιχειρήσεις» και «Πράσινες υποδομές 2009», στα οποία ο τομέας του περιβάλλοντος αποτελεί πεδίο άσκησης επιχειρηματικής δραστηριότητας, π.χ βιώσιμες τεχνολογίες, δημιουργία πράσινων στεγών και ορόφων για απορρόφηση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα. **Ευστράτιος Εγγλέζος, Ιστορικός της Επιστήμης**

Το περιεχόμενο του μαθήματος μου έδωσε την ευκαιρία να διευρύνω τις γνώσεις μου γύρω από το θέμα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και να μάθω ποιοι παράγοντες μπορούν να συμβάλουν υπέρ της. Ενημερώθηκα για το πώς μπορεί να γίνει αποκατάσταση της φύσης στην πόλη, πώς μπορεί να πραγματοποιηθεί βιώσιμη διαχείριση της γης, των υδάτινων πόρων, των αποβλήτων, των κτιρίων, των αστικών συγκοινωνιών κ.α. Όλες οι διαστάσεις του θέματος είναι σημαντικές και μπορούν να ενσωματωθούν στη προσωπική και επαγγελματική ζωή μας. Ξεκινώντας από την γνώση των μέτρων που πρέπει να ληφθούν μπορεί ο κάθε άνθρωπος με τον τρόπο του να συμβάλει στην βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Επίσης η μεταφορά των γνώσεων αυτών στον οικογενειακό και επαγγελματικό περίγυρο θα δώσει την ευκαιρία και σε άλλους ανθρώπους να ευαισθητοποιηθούν. **Σμαραγδή Καθόλου, Δημοτική Υπάλληλος**

Το μάθημα της βιώσιμης ανάπτυξης είναι ενδιαφέρον στο σύνολό του. Όλα τα κεφάλαια προσφέρουν γνώσεις σημαντικές για τη δημιουργία μίας πράσινης κοινωνίας. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η αναφορά στην κατάρτιση καθώς επίσης, πολύ σημαντικές ήταν οι πληροφορίες από το κεφάλαιο της βιο - αρχιτεκτονικής, στοιχεία τα οποία εμπλουτίζουν τη γνώση μου γύρω από την επιστήμη της βιολογίας και της διαστάσεις που μπορεί να λάβει στο μέλλον. **Μαρία Κοτετέ, Βιολόγος/Καθηγήτρια Ωρομίσθια**

Ως Μηχανολόγος Μηχανικός Τ.Ε. -με μεταπτυχιακή ειδίκευση στην Βιώσιμη Ανάπτυξη και με κατεύθυνση στην περιβαλλοντική διαχείριση- είμαι υπάλληλος αορίστου χρόνου

στο ΤΕΙ Πειραιά με αντικείμενο την εκπαιδευτική πληροφόρηση στο Γραφείο Διασύνδεσης και με γενικά καθήκοντα οργάνωσης και παρακολούθησης του προγράμματος ανακύκλωσης στο ίδρυμά μας και ταυτόχρονα διδάσκω το μάθημα τεχνολογία περιβάλλοντος στο τμήμα Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων. Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε και όσον αφορά τα καθήκοντα μου σχετικά με την ανακύκλωση στα πλαίσια των οποίων είναι και η ευαισθητοποίηση της ακαδημαϊκής κοινότητας μας με στόχο την προώθηση ενός «πράσινου εκπαιδευτικού ιδρύματος» με όραμα να ανήκει σε μια πιο βιώσιμη πόλη. Επιπλέον συνέβαλλε και στην διδασκαλία του μαθήματος που εμπεριέχει την σχετική ενότητα. Διεύρυνε τις γνώσεις μου στα σχετικά θέματα και βελτίωσε περαιτέρω την κατάρτισή μου. Τέλος με ευαισθητοποίησε και με αφύπνισε ακόμη περισσότερο. **Μαρία Καλτσογιάννη, Μηχανολόγος Μηχανικός Τ.Ε., Υπάλληλος Αορίστου Χρόνου & Εργαστηριακή Συνεργάτιδα ΤΕΙ Πειραιά**

Το συγκεκριμένο μάθημα κάλυψε αρκετές απορίες μου όσον αφορά την βιώσιμη ανάπτυξη και με έκανε να συνειδητοποιήσω ότι είναι εύκολο να δημιουργήσουμε βιώσιμες κοινωνίες, αρκεί να το θέλουμε. Θεωρώ ότι κάλυψε στο έπακρο το θέμα της βιώσιμης ανάπτυξης. Δυστυχώς δεν μπορώ να ξεχωρίσω κάποιο από τα κεφάλαια αυτού του μαθήματος καθώς τα θεωρώ όλα εξίσου ενδιαφέροντα και σημαντικά. Εύχομαι να συνεχιστούν αυτού του είδους μαθήματα. Σας ευχαριστώ πολύ για αυτή την ευκαιρία στην γνώση! **Αθανασία Κανελλοπούλου, Διαχειρίστρια Πολιτισμικού Περιβάλλοντος**

Στα πλαίσια της εργασίας μου έχω υλοποιήσει στο παρελθόν πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης σε συνεργασία με τους μαθητές μου και σκοπεύω να το κάνω και στο μέλλον. Η «βιώσιμη αστική ανάπτυξη» είναι ένα πολύ καλό θέμα, γιατί ευαισθητοποιεί τους μαθητές για το περιβάλλον στο οποίο ζουν και τους δίνει ιδέες και λύσεις για να το βελτιώσουν. Μέσα από το σεμινάριο απέκτησα πολλές γνώσεις για τη διαδικασία μεταμόρφωσης μιας πόλης σε βιώσιμη και ευελπιστώ να ξεκινήσω σύντομα να εφαρμόζω και εγώ η ίδια κάποιες από αυτές. Σας ευχαριστώ για τις πληροφορίες που παρέχετε και ελπίζω να συνεχίσετε με την ίδια δύναμη και στο μέλλον. **Δέσποινα Καραδήμου, Καθηγήτρια Γερμανικών**

Το συγκεκριμένο μάθημα βοήθησε στην κατανόηση κάποιων βασικών προβλημάτων που συναντώνται στις πόλεις και στην κατανόηση των τρόπων αντιμετώπισής τους. Ως αστός και ειδικά κάτοικος Αθήνας είναι ιδιαίτερες χρήσιμες οι παραπάνω γνώσεις και ευελπιστώ να χρησιμοποιήσω κάποιες από αυτές στο μέλλον. Θα ήθελα επίσης να προτείνω ένα πολύ ενδιαφέρον βιβλίο για την αστική ανάπτυξη που περιέχει πλήθος παραδειγμάτων από τον υπόλοιπο κόσμο βιώσιμης ανάπτυξης «Η κατάσταση του κόσμου 2007, το αστικό μας μέλλον, του Worldwatch Institute, μετάφραση στα ελληνικά από την Ευώνυμο οικολογική Βιβλιοθήκη. **Χρήστος Καρατζάς, Γεωπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη με βοήθησε να καταλάβω ως εκπαιδευτικός και επαγγελματίας στον τομέα της Πληροφορικής πως εμπλέκονται θέματα του περιβάλλοντος με το αντικείμενο της δουλειάς μου. Μέσα από το μάθημα αυτό προβληματίστηκα για θέματα όπως χρήση χαρτιού, εκπομπή ρύπων νέων τεχνολογιών, πιστοποιητικά οικολογικής απόδοσης συσκευών, κατανάλωση ενεργόβωρων συσκευών/υπολογιστών. Το εν λόγω μάθημα αποτελεί εφελκτήριο για να ενσωματώσω τις αποκτηθείσες γνώσεις στα πεδία της δουλειά μου καθώς και να τα μεταλαμπαδεύσω στους μαθητές μου. **Μιχαέλα Καστανούλια, Υπ. Διδάκτορας Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, Εκπαιδευτικός**

Πιστεύω πως το περιεχόμενο του e-course θα αποδειχθεί σημαντικό στις μεταπτυχιακές σπουδές μου, όπως επίσης και στη μελλοντική μου εργασία. Επί του παρόντος τα μαθήματα έχουν συντελέσει καθοριστικά στην αντίληψη μου όσον αφορά το περιβαλλοντικό πρόβλημα του πλανήτη μας και στις ατομικές ενέργειες μου προκειμένου αυτό να αμβλυνθεί. **Αγγελική Κοσκερίδου, Φοιτήτρια**

Γεωπόνος σημαίνει άμεση σχέση ως επάγγελμα με τα Πράσινο, Περιβάλλον, οικολογία, νερό σημαντικά πράγματα για την κοινωνία. Υπάρχει το αστικό και περιαστικό πράσινο, που είναι πολύ σημαντικό κομμάτι για την δημιουργία μιας βιώσιμης πόλης, Εδώ συμπεριλαμβάνετε και οι λεγόμενοι ταρατσόκηποι ή πράσινες στέγες ή πράσινα δώματα. Το πράσινο τα τελευταία 30 έτη υποβαθμίστηκε εις βάρος της οικιστικής ανάπτυξης, όλα έγιναν θυσία εις χάριν του τσιμέντου-μπετόν. Όλα για το γρήγορο κέρδος. Αποτέλεσμα να μην μπορεί άλλο ο κόσμος και η κοινωνία να ασφυκτιά, να ψάχνει οάσεις πρασίνου. Το σημαντικότερο θεωρώ είναι η περιβαλλοντική εκπαίδευση. Η απαραίτητη εκπαίδευση που πρέπει να έχει ο καθένας μας για να την προστασία του περιβάλλοντος. **Ειρήνη Κωστακιώτη, Τεχνολόγος Γεωπόνος, Φυτικής Παραγωγής, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια**

Τι υπέροχο πράγμα το να ζεις σε μία βιοπόλη, σε μία πράσινη πόλη που όλα θα λειτουργούσαν με κύριο μέλημά μας τη βιώσιμη ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος. Στα πλαίσια αυτού του μαθήματος συναντήσαμε πράγματα τα οποία ήδη γνωρίζουμε, αλλά παράλληλα συναντήσαμε και πολύ ενδιαφέρουσες και καινούριες πληροφορίες για το πώς μπορούμε να ναι μεν να αναπτύξουμε τις πόλεις μας αλλά δε να προστατέψουμε τους υπαίθριους χώρους αλλά και να δημιουργήσουμε και νέους, όπως επίσης και τρόπους για να μην επιβαρύνουμε το περιβάλλον μας. **Ελένη Λαδογιάννη, Δασοπόνος**

Το υλικό που μελέτησα το βρήκα ιδιαίτερα ενδιαφέρον και πλούσιο. Η προστασία των δασών αλλά και η «πράσινη» ανάπτυξη είναι επίκαιρα θέματα για την πολιτική επιστήμη αλλά και για τις κοινωνικές επιστήμες ευρύτερα. Οι επιστήμες που ασχολούνται με την ανθρώπινη συμπεριφορά πρέπει να μελετήσουν (τόσο ερευνητικά όσο και θεωρητικά) τη διάσταση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στους νέους. Τέλος, τα Άτομα με Ειδικές Ανάγκες θα μπορούσαν να απασχοληθούν σε «πράσινες» θέσεις εργασίας, καθώς πολλοί από αυτούς είναι ευαισθητοποιημένοι σε περιβαλλοντικά θέματα. **Χρυσοβαλάντης Τσαγκαράκης, Ψυχολόγος ,Msc Πολιτικής Ανάλυσης, Msc Αναπτυξιακής Ψυχολογίας**

Με βοήθησε μέσω της παροχής γνώσεων πάνω σε θέματα οικολογικού σχεδιασμού και βιώσιμης αστικής ανάπτυξης θέματα τα οποία με ενδιαφέρουν και που επηρέασαν τις αποφάσεις και τις πρωτοβουλίες μου και με οδήγησαν σε κατευθύνσεις διαφορετικές πάνω σε σχεδιαστικά θέματα της δουλειάς μου. **Βάγια Μακρυγιάννη, Αρχιτέκτονας Τοπίου**

Παρότι το αντικείμενο της δουλειάς μου δεν είναι σχετικό το είμαι ευαισθητοποιημένος σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον και με ενδιαφέρει να ενημερώνομαι σχετικά. Είμαι μέλος του συλλόγου για την προστασία της λίμνης Βεγορίτιδας που ευαισθητοποιείται σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον και με αυτό το μάθημα μπορώ να βοηθώ και να μεταδίδω τις γνώσεις μου και στα μικρότερα παιδιά, γιατί αυτά είναι οι μελλοντικοί διαχειριστές της φύσης. **Πάυλος Μπερέας, Θερμοϋδραυλικός**

Το μάθημα της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης ήταν πολύ ενδιαφέρον και επηρέασε τον τρόπο σκέψης μου. Αυτή την περίοδο δεν εργάζομαι οπότε το σεμινάριο αυτό με βοήθησε να καλύψω δημιουργικά τον ελεύθερο χρόνο μου και να εμπλουτιστώ συγχρόνως το βιογραφικό μου. **Ευαγγελία Τριάντου, Πτυχιούχος Οικονομικής Επιστήμης**

Ως γνωστικό αντικείμενο, η βιώσιμη αστική ανάπτυξη με ενδιαφέρει ιδιαίτερα και πιστεύω ότι η ανάπτυξη της αποτελεί μονόδρομο στις δύσκολες σχεδόν απάνθρωπες συνθήκες που ζει η πλειοψηφία των ανθρώπων στα μεγάλα αστικά κέντρα. Ο τρόπος γραφής των μαθημάτων, η εύκολη κατανόησή τους μου φάνηκε θετική και το να είναι προσιτά για όλους τα θέματα που πραγματεύεται η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής, το θεωρώ απαραίτητο. Θα μου φαινόταν ενδιαφέρον, όμως, να αναλύεται περισσότερο η πράξη της Βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής και η Ανακύκλωση, ζήτημα στο οποίο είμαστε πίσω στην Ελλάδα, ενώ στην Ευρώπη θεωρείται δεδομένη η ενασχόληση κάθε ανθρώπου με τα απορρίμματά του που μπορούν να μην επιβαρύνουν τόσο τον πλανήτη. Γενικά, επικροτώ κάθε προσπάθεια ευαισθητοποίησης και επιμόρφωσης των ανθρώπων, σε επιστημονικό και επίπεδο καθημερινότητας, σε σχέση με την αλλαγή της διαβίωσης στην πόλη σε μια περισσότερο ανθρώπινη και αρμονική με τη Φύση. **Μαριαλένα Φουρνιαδάου, Δασολόγος, Διαχείριση Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων**

Το περιεχόμενο του μαθήματος ήταν πολύ ενδιαφέρον. Αν και το μάθημα δεν έχει μεγάλη σχέση με το αντικείμενο εργασίας μου, οι γνώσεις που απέκτησα με βοήθησαν να καταλάβω πως μπορούν οι πόλεις να επηρεάσουν το περιβάλλον οξύνοντας το πρόβλημα των κλιματικών αλλαγών και πόσο επιτακτική είναι η αποκατάσταση της φύσης στο αστικό περιβάλλον για να βοηθηθεί η επίλυση των προβλημάτων αυτών. **Βασιλεία Ντουρούκα, Γεωπόνος**

Η πλούσια αυτή πηγή πληροφοριών για τα θέματα της αστικής ανάπτυξης, διευρύνει τους ορίζοντες και δίνει ιδέες για την προσαρμογή και την εκμετάλλευση της επιστήμης της πληροφορικής, την οποία και σπουδάζω, προς όφελος της κοινωνίας αλλά και την επιτάχυνση της πορείας προς την αναμόρφωση της πόλης σε βιοπόλη. Σίγουρα μία παράγραφος είναι πολύ λίγη για να περιγράψει τις δυνατότητες που γεννά η μελέτη τέτοιων πληροφοριών. Σε συνδυασμό με την επιτυχημένη εκδήλωση στα πλαίσια του Athens Money Show, στην οποία και παρευρέθηκα, αποτελεί ισχυρή απόδειξη πως ήταν περισσότερο από σωστή, η επιλογή μου να παρακολουθήσω αυτό το πρόγραμμα e-learning. **Μιχάλης Τόλκας, Φοιτητής**

Το μάθημα βιώσιμη αστική ανάπτυξη αποτελεί έναν χρήσιμο οδηγό του προς τα πού θα πρέπει να κατευθυνθούν οι προσπάθειες μας ώστε να βελτιωθεί η ζωή μας στα σύγχρονα αστικά κέντρα. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αντιληφθούμε ο καθένας μας ότι μπορεί να συμβάλει προς αυτή την κατεύθυνση και ότι θα πρέπει να απαιτήσουμε καλύτερη ποιότητα ζωής αποσυνδεδεμένη από τον πολιτισμό. **Νικήτας Πανόπουλος, Γεωπόνος**

Το μάθημα περιείχε ενδιαφέρουσες απόψεις για το πως μπορούν να γίνουν πράξη ιδέες για πιο πράσινες πόλεις. Ως μεταπτυχιακή φοιτήτρια στην Περιβαλλοντική Βιολογία μπόρεσα να εμπλουτίσω τις γνώσεις μου και να έχω γνώση πάνω σε θέματα που ποτέ δεν είχαν θιχτεί στο πανεπιστήμιο. **Ελένη Ρηγοπούλου, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Βιολογίας**

Ως γεωπόνος βρήκα ιδιαίτερο ενδιαφέρον το περιεχόμενο του μαθήματος και πιστεύω ότι θα μπορέσει να με βοηθήσει μελλοντικά σε πιθανή εργασία μου στο δήμο κάποιας πόλης

στη διεύθυνση πράσινο. Μου άρεσε περισσότερο το κεφάλαιο με τις εναλλακτικές μορφές ενέργειας καθώς και η διαχείριση αποβλήτων. **Ευαγγελία Παππά, Γεωπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος βιώσιμη αστική ανάπτυξη μου έδωσε την δυνατότητα να φρεσκάρω τις γνώσεις μου αλλά και να αποκτήσω νέες ειδικά στην θεματολογία και το θεωρητικό υπόβαθρο της βιώσιμης ανάπτυξης των αστικών κέντρων. **Νικόλαος Σκουλαρίκος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε αρκετά στη δουλειά μου δεδομένου ότι μου παρείχε σημαντικές πληροφορίες επιστημονικού και ενημερωτικού χαρακτήρα. Πιο σημαντικές διαστάσεις θεωρώ αυτές που αφορούν στο περιβάλλον και ειδικότερα στην προστασία του. Κάποιες από τις προτεινόμενες λύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με την ανάπτυξη υιοθετήθηκαν και ενσωματώθηκαν στην δουλειά μου. **Βασίλειος Σκούρας, Γεωπόνος**

Το περιεχόμενο του μαθήματος της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης με βοήθησε να κατανοήσω τη σπουδαιότητα των αστικών οικοσυστημάτων, τις τεχνικές διατήρησης, προστασίας και τη σημαντική συνύρπαξή τους με τον άνθρωπο και με βοήθησε πολύ να καταλάβω, ως πολίτης αυτής της χώρας, πως θα μπορούσα να βοηθήσω με κάποιο τρόπο στη διατήρησή τους. **Σταματίνα Αραπίδου, Δημοτική Υπάλληλος**

Τα οφέλη από την παρακολούθηση του εκπαιδευτικού προγράμματος ήταν πάρα πολλά. Πρώτα απ' όλα μπόρεσα να κατανοήσω ποια είναι η σημασία της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Ακόμη έμαθα με ποιο τρόπο η αστική ανάπτυξη υψηλής πυκνότητας μπορεί να προωθήσει τη βιώσιμη διαχείριση της γης, για την σημασία των δέντρων στην αστική ανάπτυξη, τα οφέλη που προσφέρονται από τη δημιουργία «πράσινων στεγών», τον καθορισμό ενός βιώσιμου συστήματος μεταφορών και άλλα. Στην δουλειά μου σίγουρα η παρακολούθηση των σεμιναρίων θα με βοηθήσει διότι, στα πλαίσια της εκπαιδευτικής διαδικασίας γίνονται ολοένα και περισσότερες οι συζητήσεις που αφορούν το περιβάλλον και την προστασία του. **Κωνσταντίνος Χατζηθεοδώρου, Μεταπτυχιακός Φοιτητής, Καθηγητής Ιταλικών**

Ο τομέας στον οποίο δραστηριοποιούμε και εργαζόμαστε είναι η Αγωγή Υγείας και ο συντονισμός των προγραμμάτων Αγωγής υγείας στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Θεωρώ, ότι ενσωματώνεται το περιεχόμενο της ενότητας στη δουλειά μου, διότι όλα αυτά έχουν άμεση σχέση με τη διατήρηση της υγείας του ανθρώπου, τόσο της σωματικής όσο και της ψυχικής. Δε θα μπορούσα να ορίσω κάποιες διαστάσεις ως περισσότερο σημαντικές, διότι όλες λειτουργούν ταυτόχρονα και είναι συνυφασμένες. Η απουσία κάποιας αποσυντονίζει γενικότερα τη βιώσιμη λειτουργία και ανάπτυξη των πόλεων και δημιουργείται «φαύλος κύκλος». **Σωτηρία Τζελφέ-Ανέστη, Εκπαιδευτικός**

Πιστεύω ότι το μάθημα Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη ήταν λίαν εποικοδομητικό και προέβαλε αρκετά καινοτόμες και πρακτικές ιδέες που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν από τους εκάστοτε αρμόδιους φορείς σε ένα τέτοιο αστικό κέντρο όπως η Αθήνα. Παράλληλα έδωσε μια αρκετά ελπιδοφόρα εικόνα όσον αφορά θέσεις εργασίας που θα μπορούσαν να απορροφήσουν τους νέους του τόπου μας σε τομείς όπως ανακύκλωση, ΑΠΕ, βιοοικοδόμηση, τουρισμός κ.τ.λ. **Αγγελική Ευσταθίου, Γεωλόγος, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια Γεωλογίας**

Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε να μάθω περισσότερα πράγματα πάνω στην βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Επίσης με βοήθησε να καταλάβω περισσότερο πόσο σημαντική

είναι η πράσινη διαχείριση για κάθε χώρα και το μόνο που προσφέρει είναι κέρδος στην υγεία, καλύτερο τρόπο ζωής και διαβίωσης, προστασία του περιβάλλοντος και ολόκληρου του πλανήτη. Τέλος στην δουλεία μου με βοήθησε να εκτιμήσω περισσότερο το επάγγελμά μου που είναι Γεωπόνος και συννααστρέφομαι καθημερινά με το περιβάλλον.

Ελευθέριος Λαιμοδέτης, Πτυχιούχος Βιολογικής Καλλιέργειας

Ως Μηχανικός Δομικών Έργων Τ.Ε. -με μεταπτυχιακή ειδίκευση στο Σχεδιασμό και τη Διαχείριση Κατασκευών- είμαι υπάλληλος αορίστου χρόνου στο ΤΕΙ Πειραιά στο Τμήμα Μελετών και Κατασκευών του ΤΕΙ Πειραιά. Το περιεχόμενο του μαθήματος με βοήθησε σχετικά με τη κατανόηση και εφαρμογή της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Δεδομένων των σημερινών συνθηκών στην κατασκευή λόγω των καιρικών συνθηκών (υπεριώδης ακτίνες του ήλιου κλπ), η ενσωμάτωση τεχνολογίας στις «πράσινες στέγες» προσφέρει πολλά οφέλη σε σχέση με την αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου: την εξοικονόμηση ενέργειας και τη διατήρηση των υδάτινων πόρων, τη μείωση της θερμοκρασίας στους τσιμεντένιους και ασφάλτινους περιβάλλοντες χώρους καθώς και τη δημιουργία πράσινων οάσεων στα αστικά κέντρα με την ελάχιστη δυνατή χρήση χώρου. Ο βιο-πολιτισμός αποτελεί απαραίτητο στοιχείο μιας βιώσιμης πόλης. Το περιβάλλον επηρεάζεται από τον πολιτισμό μας που, στη συνέχεια, διαμορφώνεται από το περιβάλλον.

Αλκμήνη Βιρβίλη, Μηχανικός Δομικών Έργων

Η αλληλένδετη σχέση περιβάλλοντος και οικονομίας είναι το σημαντικότερο πράγμα που όλοι οι άνθρωποι πρέπει να καταλάβουν. Μέσα από αυτό το υλικό κατανόησα πλήρως πως μπορούν να συνδυαστούν και επιφέρουν ωφέλιμα αποτελέσματα. Η δημιουργία μιας πράσινης κοινωνίας να μας τρομάζει άλλα κάτι που πρέπει να επικροτούμε και να προσπαθούμε να την κάνουμε πραγματικότητα. Κατάλαβα πόσα μικρά πράγματα μπορεί να κάνει κάθε μεμονωμένο άτομο για να δώσει μία ανάσα στο πλανήτη. Αυτήν την ιδέα θα προωθήσω και εγώ με την σειρά μου, μεταφέροντας την στους ανθρώπους γύρω μου, ελπίζοντας σε μία πιο συντονισμένη δράση πολιτών και κράτους.

Μαρία Κουρούνη, Πτυχιούχος Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης

Τα οφέλη που αποκόμισα από την παρακολούθηση του σεμιναρίου, δεν με βοήθησαν άμεσα στην εργασία μου. Πρόκειται όμως για θέματα που αφορούν την ίδια μας την ζωή. Τέλος θεωρώ ότι διεύρυνα σημαντικά τις γνώσεις μου.

Σταμάτης Χατζησταμάτης, Δημόσιος Υπάλληλος

Το περιεχόμενο ήταν αρκετά ενημερωτικό και διαφωτιστικό. Λόγω της φύσης της δουλείας μου στον Δήμο (Προγραμματισμό και διαχείριση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, θέματα Προσωπικού κ.α.), πιστεύω πως θα μου είναι αρκετά χρήσιμες οι πληροφορίες και οι γνώσεις που αποκόμισα από αυτό το μάθημα. Πιστεύω στο μέλλον να υπάρξει κάτι αντίστοιχο.

Παναγιώτα Σιακαπέτη, Δημοτικός Υπάλληλος

Είμαι μεταπτυχιακός φοιτητής στο ΕΑΠ 'Περιβαλλοντικός σχεδιασμός πόλεων και κτιρίων' και οι γνώσεις που απέκτησα από την μελέτη του μαθήματος Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη ήταν πάρα πολύ χρήσιμες για την επιπλέον μελέτη που θα κάνω στην συνέχεια. Στο σύνολό του το μάθημα ήταν χρήσιμο. Κλείνοντας θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για τις γνώσεις που μας παρείχατε.

Κωνσταντίνος Πετρίδης, Γεωπόνος

Θα ήθελα να εκφράσω για δεύτερη φορά ως πολίτης την εκτίμηση και το θαυμασμό μου, για το εκπαιδευτικό έργο που επιτελείται, αλλά και ως επιστήμονας του γεωπεριβαλλοντικού χώρου την χαρά μου για την επιλογή του αντικειμένου, που με τις υψηλής, εξειδικευμένης και σύγχρονης ποιότητας γνώσεις, συμβάλει και αναβαθμίζει την

επιστημονική μας κατάρτιση, σε ένα συνεχώς εξελισσόμενο και μεταβαλλόμενο τομέα προάγοντας και συμβάλλοντας έμμεσα στις δράσεις για την προάσπιση του περιβάλλοντος και της αειφορίας μέσα από τη δυνατότητα της διαρκούς ενημέρωσης για τη κατανόηση και αντιμετώπιση όλων των παραμέτρων που αφορούν την προστασία των δασών. Επιπλέον κατάφερε να προάγει παλαιότερες γνώσεις που είχα αλλά και να φωτίσει συνηχημένες έννοιες και να αποτελεί βάση και οδηγό για μελλοντικές δραστηριότητες σε σχετικό αντικείμενο. Τα ανωτέρα αποτελούν για μένα μια ιδιαίτερα ελκυστική εκπαίδευση, που με ενδιέφερε ιδιαίτερα, συνεκτιμώντας το γεγονός ότι πρόκειται για ένα Πρόγραμμα Ηλεκτρονικής Μάθησης που είναι εφικτότερο εξαιτίας του ιδιαίτερα απαιτητικού και βαρύ εργασιακού μου καθεστώτος. **Ματίνα Κανάκη, Σύμβουλος Ανάπτυξης Υπαίθρου, Επικεφαλής Οικολογικής Καλλιέργειας**